

Κοινωνικός Απολογισμός 2011

Φροντίζουμε για το μέλλον

ΟΡΑΜΑ

Να είμαστε ηγέτιδα εταιρεία στον τομέα της διύλισης πετρελαίου και εμπορίας των παραγόμενων προϊόντων του στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή

ΕΤΑΙΡΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Να ασκούμε την επιχειρηματική μας δραστηριότητα με τρόπο που να ενδυναμώνει την αξία της εταιρείας απέναντι σε όσους ενδιαφέρονται για τη δράση της -μετόχους, ανθρώπινο δυναμικό, πελάτες, προμηθευτές και συνεργάτες καθώς και την τοπική και ευρύτερη κοινωνία- εφαρμόζοντας τεχνολογικές και εμπορικές καινοτομίες.

Να εξυπηρετούμε αποτελεσματικά και υπεύθυνα τις ανάγκες των πελατών μας διευρύνοντας ταυτόχρονα το μερίδιο μας στην εσωτερική αγορά.

Να λειτουργούμε με αξιοπιστία, ταχύτητα και ευελιξία στις συνεργασίες μας με το προσωπικό μας, τους πελάτες, τους προμηθευτές μας και την κοινωνία γενικότερα, με πρακτικές που χαρακτηρίζονται τόσο από ευθύνη και ακεραιότητα, όσο και από σεβασμό προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Μεγιστοποίηση των περιθωρίων κέρδους του διυλιστηρίου και της οικονομικής απόδοσης συνολικά.

Μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση των πωλήσεων διαθέτοντας αποτελεσματικά τα προϊόντα του διυλιστηρίου, εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες και στις τρεις διαθέσιμες αγορές (εσωτερική, αεροπορίας/ναυτιλίας και εξαγωγών), ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή κερδοφορία.

Επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου Υγιεινής και Ασφάλειας, Προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας με πραγματοποίηση τεχνολογικών, λειτουργικών και οργανωτικών προσαρμογών στο διυλιστήριο.

ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ

1

Αποτελεσματικότητα

- Επίτευξη στόχων.
- Δημιουργία αξίας για τους μετόχους και την κοινωνία.
- Εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών μας.
- Παροχή ενός ασφαλούς, ευχάριστου και ανταποδοτικού περιβάλλοντος εργασίας.
- Συνεχής βελτίωση.
- Προαγωγή της γνώσης και της καινοτομίας.

2

Υπευθυνότητα προς

- το προσωπικό μας
- τους μετόχους μας
- τους πελάτες μας
- τους συνεργάτες μας
- την κοινωνία

3

Κοινωνική Ευθύνη

- Σεβασμός προς τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.
- Σεβασμός στο περιβάλλον και δέσμευση για βιώσιμη ανάπτυξη.
- Προτεραιότητα στην Υγιεινή και Ασφάλεια.
- Επίδιωξη να είναι η εταιρεία ένας ενεργός και υπεύθυνος εταιρικός πολίτης, που σέβεται τις τοπικές κοινότητες και την κοινωνία στο σύνολό της.

4

Ακεραιότητα

- Σεβασμός προς τους νόμους και τους κανονισμούς.
- Ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές και εφαρμογή των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης.
- Ειλικρινής και ανοικτή επικοινωνία.
- Αξιοπιστία και αξιοπρέπεια στις πάσης φύσεως σχέσεις της εταιρείας

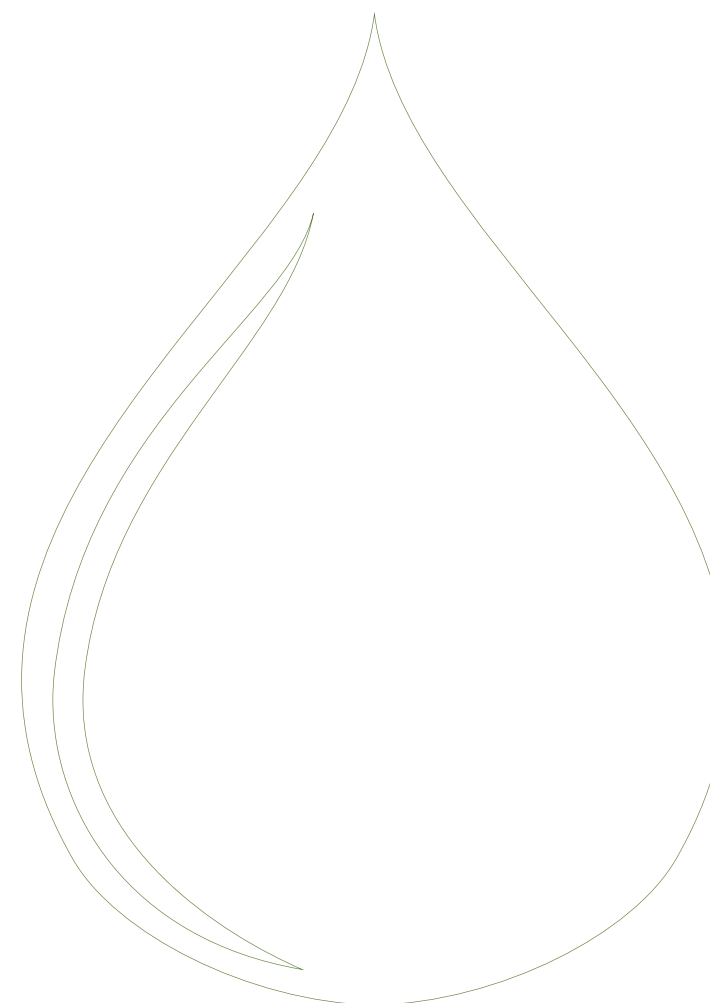
ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ

Υπευθυνότητα για τους ανθρώπους μας
Αναγνωρίζουμε την αξία των ανθρώπων μας και υποστηρίζουμε την ανάπτυξή τους προσφέροντας ταυτόχρονα ανταγωνιστικούς όρους απασχόλησης, μέσα σε ένα εργασιακό περιβάλλον αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού. Σεβόμαστε τα ανθρώπινα και τα εργασιακά δικαιώματα και έχουμε ως πρώτη προτεραιότητα την εξασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Υπευθυνότητα για το περιβάλλον
Αναγνωρίζουμε την αξία της βιώσιμης ανάπτυξης και την αξία του περιβάλλοντος και δεσμευόμαστε στην εφαρμογή αποτελεσματικών επιχειρηματικών πρακτικών για την προστασία του.

Διαφάνεια
Λειτουργούμε επαγγελματικά και υπεύθυνα εφαρμόζοντας αυστηρά τις αρχές της επιχειρηματικής ηθικής και της εταιρικής διακυβέρνησης.

Κοινωνικός
Απολογισμός
2011

40 ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Σημαντικοί Σταθμοί στην Εξέλιξη της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

1972

Έναρξη λειτουργίας του διυλιστηρίου, το οποίο διαθέτει μονάδα διύλισης αργού πετρελαίου, μονάδα παραγωγής βασικών λιπαντικών και προβλήτα.

1978

Κατασκευή Μονάδας Καταλυτικής Αναμόρφωσης (επεξεργασία νάφθας για παραγωγή βενζινών).

1984

Κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη αέριο καύσιμο.

1996

Αγορά του 50% των μετοχών της εταιρείας από την Saudi Arabian Oil Company (Saudi Aramco).

Μεταφορά των διοικητικών υπηρεσιών σε σύγχρονο συγκρότημα γραφείων στο Μαρούσι.

2001

Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, με δημόσια εγγραφή και έναρξη διαπραγμάτευσης των μετοχών στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Εγκατάσταση νέου Αεριοστρόβιλου στο σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Αναβάθμιση της μονάδας κενού των λιπαντικών.

2003

Επανατιστοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001:2000.

2005

Έναρξη λειτουργίας της μονάδας Υδρογονοδιάσπασης (Hydrocracker), που δίνει τη δυνατότητα παραγωγής καθαρών καυσίμων σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2005 και του 2009.

Απόκτηση του ποσοστού που κατείχε η Saudi Aramco στην εταιρεία.

2007

Εγγραφή της εταιρείας στο Ελληνικό Μητρώο του Κοινοτικού Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS (Eco Management Audit Scheme).

Έκδοση σε εθελοντική βάση της πρώτης ετήσιας Περιβαλλοντικής Δήλωσης, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS ER 761/2001.

2009

Επανατιστοποίηση του Ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2008.

Αύξηση της συμμετοχής στην εταιρεία OFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε. από 28,0% σε 92,06%.

Είσοδος στην εμπορία φυσικού αερίου σε συνεργασία με τη ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.

2011

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιτυγχάνει και πάλι νέο ρεκόρ πωλήσεων και παραγωγής καυσίμων (10,8 και 9,4 εκατ. ΜΤ αντιστοίχως).

Ολοκλήρωση της κατασκευής του 5ου αεριοστρόβιλου στο συγκρότημα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και ατμού του διυλιστηρίου, του οποίου η συνολική ισχύς φτάνει τα 85ΜW.

Ολοκλήρωση κατασκευής της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER A.E.

Επανατιστοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007

1975

Κατασκευάζεται το Συγκρότημα Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, δυναμικότητας 100.000 βαρ./ημέρα.

Κατασκευάζονται δεξαμενές χωρητικότητας 1,5 εκατ. m³.

1980

Εγκατάσταση Μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης (επεξεργασία μαζούτ σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας).

1993

Πιστοποίηση Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας κατά ISO 9002, για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

2000

Παραγωγή καυσίμων σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ε.Ε. για το 2000, με κατασκευή νέων μονάδων και μετατροπή του Αναμορφωτή Νάφθας σε μονάδα συνεχούς αναγέννησης 103 οκτανίων.

Νέος Θάλαμος Ελέγχου και εγκατάσταση Συστήματος Καταμετρημένου Ελέγχου.

Πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001:1996.

2002

Εξαγορά του 100% της εταιρείας εμπορίας πετρελαιοειδών Avin Oil.

2004

Έναρξη λειτουργίας του Σταθμού Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων στο διυλιστήριο.

Επανατιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001:2004.

2006

Πιστοποίηση του Χημείου του διυλιστηρίου κατά ISO 17025:2005.

2008

Πιστοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας κατά OHSAS 18001:2007.

Συμφωνία συνεργασίας με τη ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. μέσω της ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε., για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο φυσικό αέριο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, που θα ευρίσκεται εντός των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

2010

Έναρξη λειτουργίας της νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού, με ικανότητα διύλισης 60.000 βαρελιών αργού ημερησίως. Τίθενται σε λειτουργία δύο νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου, συνολικής δυναμικότητας παραγωγής 170 ΜΤ θείου ανά ημέρα.

Ολοκλήρωση της εξαγοράς των εταιρειών SHELL HELLAS Α.Ε. (μετονομάστηκε σε Coral Α.Ε.) και SHELL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ. (μετονομάστηκε σε Coral GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ.), καθώς και της απόκτησης του 49% της εμπορίας αεροπορικών καυσίμων.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιτυγχάνει ρεκόρ πωλήσεων και παραγωγής καυσίμων (9,7 και 8,6 εκατ. ΜΤ αντιστοίχως).

Δημιουργία αξίας με εξωστρέφεια και υπεύθυνη ανάπτυξη.

Το 2011 ήταν μια χρονιά προκλήσεων για την παγκόσμια αλλά και για την ελληνική οικονομία. Η καινοτομία, η εξωστρέφεια και οι επενδύσεις αποτελούν κλειδί για την ανάπτυξη της χώρας, στοιχεία με τα οποία ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ευθυγραμμίζεται πλήρως τόσο στη φιλοσοφία όσο και στην πράξη.

Οι αρχές μας και ο σεβασμός προς την πατρίδα και τους ανθρώπους μας είναι αδιαπραγμάτευτα. Φροντίζουμε για τους ανθρώπους μας, επενδύουμε για την υγιεινή και την ασφάλεια και βελτιώνουμε διαρκώς την περιβαλλοντική μας απόδοση. Συνεισφέρουμε στην κοινωνία με συνέχεια και συνέπεια και βοηθάμε τους συνανθρώπους μας να έχουν μία καλύτερη ζωή.

Σε αυτήν τη δύσκολη οικονομικά συγκυρία, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ απέδειξε τις ισχυρές αντοχές της σημειώνοντας ταυτόχρονα νέα ιστορικά υψηλά τόσο στις πωλήσεις όσο και στην παραγωγή καυσίμων. Το 2011 αποτέλεσε μια χρονιά ωρίμανσης των επενδύσεων και εξαγορών που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια. Ήταν η χρονιά που είδαμε απόδοση για ένα ολόκληρο χρόνο τόσο από τη Νέα Μονάδα Απόσταξης Αργού στον τομέα των επενδύσεων, όσο και από τις δραστηριότητες της Shell στην Ελλάδα στον τομέα των εξαγορών. Παρόλη την πίεση στην αγορά των καυσίμων, η αύξηση του μεριδίου στην εσωτερική αγορά μέσω του δικτύου πρατηρίων της Coral και της Avin καταδεικνύει την επιτυχία της στρατηγικής που ακολουθούμε.

Δώσαμε ιδιαίτερη βαρύτητα στην εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού μας ενώ παράλληλα εξασφαλίζουμε διαρκώς ένα σύγχρονο επαγγελματικό περιβάλλον ανταποκρινόμενοι στις τεχνολογικές και εργασιακές προκλήσεις. Ταυτόχρονα, ενισχύσαμε περαιτέρω τον τομέα της υγιεινής και της ασφάλειας μέσω, μεταξύ άλλων, στοχευμένων επενδύσεων, υιοθέτησης καλών πρακτικών και συνεχόμενων προγραμμάτων κατάρτισης. Συνολικά επενδύσαμε 15,8 εκατομμύρια ευρώ σε έργα και προγράμματα για την ασφάλεια στο χώρο εργασίας.

Υιοθετήσαμε τεχνικές και ολοκληρώσαμε επενδύσεις με σκοπό την αισθητή μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει ένα ολοκληρωμένο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης το οποίο έχει ως στόχο τη συνεχή βελτίωση της εταιρείας στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης και του ελέγχου των εκπομπών και συνακόλουθα τη μείωση του ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματός της.

Επενδύσαμε σε έργα κοινωνικής υπευθυνότητας ενισχύοντας οικονομικά πολιτιστικές οργανώσεις και σωματεία, το έργο των όμορων στο Διυλιστήριο Δήμων, αθλητικές οργανώσεις, φορείς κοινωνικής φροντίδας, εκπαιδευτικούς οργανισμούς κ.ά.

Ο «Κοινωνικός Απολογισμός 2011» που κρατάτε στα χέρια σας, είναι ο δέκατος κατά σειρά και αποδεικνύει την ισχυρή δέσμευση του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών βάσει των αρχών της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και της εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς και των αξιών της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ασκεί υπεύθυνη επιχειρηματικότητα με στόχο τη συνεχή ενίσχυση της συνολικής συνεισφοράς μας προς το κοινωνικό σύνολο.

Η φετινή χρονιά έχει και ιδιαίτερη συμβολική αξία για τον Όμιλο, καθώς συμπληρώνονται 40 χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Σε όλο αυτό το μακρύ χρονικό διάστημα κινηθήκαμε με συνέπεια με βάση το όραμα και τη στρατηγική που χαράξαμε. Με υπερηφάνεια και αισιοδοξία για το μέλλον, συνεχίζουμε δυναμικά με επιχειρηματικές επενδύσεις αλλά και με έργα κοινωνικού χαρακτήρα, διασφαλίζοντας την σταθερά ανοδική μας πορεία προς όφελος όλων των ενδιαφερομένων μερών μας.

Η Διοίκηση του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

- i Όραμα, Σκοπός, Στρατηγικοί Στόχοι, Αξίες και Αρχές
- ii Ο Όμιλος σε Αριθμούς το 2011

- 2 Σημαντικοί σταθμοί στην εξέλιξη της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ
- 5 Μήνυμα της Διοίκησης
- 6 Περιεχόμενα
- 9 Σχετικά με τον Απολογισμό

II

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

- A.
  - 12 Προφίλ Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ
  - 14 Διυλιστήριο
  - 16 Αποτελέσματα 2011
  - 18 Εταιρική Διακυβέρνηση
  - 22 Συμμετοχές σε Διεθνείς - Εθνικούς Φορείς και Δίκτυα
  - 23 Διακρίσεις
- B.
  - 24 Διαχείριση Εταιρικής Υπευθυνότητας
  - 26 Προστιθέμενη Αξία - Κοινωνικό Προϊόν
  - 28 Υπεύθυνη Ανάπτυξη και Επενδύσεις
  - 31 Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον, την Υγιεινή και την Ασφάλεια
  - 32 Υπεύθυνη Διαχείριση Ποιότητας
  - 34 Εξυπηρέτηση και Σεβασμός στον Πελάτη
  - 36 Υπεύθυνη Επικοινωνία με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη

39

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

- 40 Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού
- 41 Ίσες Ευκαιρίες και Ανθρώπινα Δικαιώματα
- 42 Εργασιακές Σχέσεις με Σωματεία Εργαζομένων
- 43 Βασικά Στοιχεία Απασχόλησης
- 46 Σύστημα Αμοιβών
- 46 Πρόσθετες Οικειοθελείς Παροχές
- 49 Εκπαίδευση και Κατάρτιση

55

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

- 56 Πλαίσιο Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας
- 59 Δείκτες Ασφάλειας
- 60 Επενδύσεις Υγιεινής και Ασφάλειας
- 63 Επιθεωρήσεις
- 64 Διαδικασίες
- 67 Προγραμματισμένες Διακοπές Λειτουργίας - Νέα Έργα
- 68 Κανονισμός REACH
- 68 Σχέδια Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης
- 69 Ασφάλεια Λιμενικών Εγκαταστάσεων
- 70 Διασφάλιση Υγείας Εργαζομένων
- 71 Εκπαίδευση, Ενημέρωση και Συνεργασίες

77

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- 78 Περιβαλλοντική Διαχείριση
- 80 Διαχείριση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
- 81 Επενδύσεις και Δαπάνες για το Περιβάλλον
- 83 Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές
- 84 Εξοικονόμηση Ενέργειας και Κλιματική Αλλαγή
- 91 Διαχείριση Ποιότητας Ατμόσφαιρας
- 95 Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων
- 97 Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων - Ανακύκλωση
- 98 Διαχείριση Νερού
- 99 Διαχείριση Θορύβου
- 100 Προστασία Θαλάσσιου Περιβάλλοντος
- 100 Επικοινωνία του Διυλιστηρίου με τα Τοπικά Ενδιαφερόμενα Μέρη
- 101 Συμμόρφωση με την Περιβαλλοντική Νομοθεσία

103

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

- 105 Κοινωνική Αλληλεγγύη
- 110 Πολιτισμός
- 114 Παιδεία
- 116 Προστασία Περιβάλλοντος - Υποδομές
- 118 Αθλητισμός
- 123 Διεθνής Δράση
- 123 Επιχειρηματικότητα

124

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΡΟΟΔΟΥ 2011

125

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ GRI

Σχετικά με τον Κοινωνικό Απολογισμό 2011

Ο Κοινωνικός Απολογισμός 2011 αποτελεί τη δέκατη καταγραφή των ετήσιων δραστηριοτήτων του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (1 Ιανουαρίου 2011 - 31 Δεκεμβρίου 2011) και αποτυπώνει το όραμα, τους στρατηγικούς στόχους, τις αξίες και τις αρχές της εταιρείας. Πρωταρχικό μέλημα του Απολογισμού είναι η ολοκληρωμένη ενημέρωση του συνόλου των ενδιαφερομένων για τον Όμιλο: ανθρώπινο δυναμικό, πελάτες, προμηθευτές, μετόχους, επενδυτές, πιστωτές, τοπικές κοινωνίες.

Ο Απολογισμός υπογραμμίζει την ειλικρινή δέσμευση του Ομίλου στις αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Ως ενεργό μέλος της κοινωνίας, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιδιώκει τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη χρηστή διαχείριση και πραγματοποιεί την καθημερινή λειτουργία του ανταποκρινόμενος τόσο στις περιβαλλοντικές προκλήσεις όσο και στις ανάγκες του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

Η δομή του Κοινωνικού Απολογισμού 2011 ανταποκρίνεται στο σύνολο των θεμάτων που άπτονται της εταιρικής υπευθυνότητας. Ως εκ τούτου, επικεντρώνεται στις δράσεις που έχουν σχέση με το σεβασμό προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον, στην εφαρμογή μιας αποτελεσματικής πολιτικής υγιεινής και ασφάλειας και τη στήριξη των προσπάθειών για μία αειφόρο κοινωνική ανάπτυξη. Στις εν λόγω ενότητες καταγράφονται αναλυτικά οι δραστηριότητες του Ομίλου, ενώ παρουσιάζονται τα νέα ποσοτικά στοιχεία και δεδομένα. Οι όροι «Όμιλος» και «Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ» αναφέρονται στον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και τους θυγατρικούς του Ομίλους και εταιρείες Avin Oil, Coral, Coral Gas και OFC, οι οποίες από κοινού τον απαρτίζουν. Ο όρος «εταιρεία» αναφέρεται στη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ο όροι «άλλες εταιρείες» και «υπόλοιπες εταιρείες» αναφέρονται στην προηγούμενη ομάδα εταιρειών, ενώ ο όρος «εμπορικές εταιρείες» αναφέρεται πάλι στην προηγούμενη ομάδα εταιρειών, πλην όμως της OFC.

Global Reporting Initiative - Οικουμενικό Σύμφωνο ΟΗΕ

Η επιλογή των θεμάτων του Κοινωνικού Απολογισμού 2011 βασίστηκε στις κατευθυντήριες οδηγίες G3.I του Global Reporting Initiative (GRI), καθώς και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (United Nations Global Compact). Στο τέλος του Απολογισμού παρουσιάζεται συνοπτικός πίνακας αντιστοίχισης των δεικτών GRI και των αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου με το περιεχόμενο του Απολογισμού. Κατ' αυτήν την έννοια, ο Κοινωνικός Απολογισμός 2011, αποτελεί και την «Έκθεση Προόδου» (Communication on Progress) για το Οικουμενικό Σύμφωνο, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν οι δέκα αρχές του. Συμπληρωματικά στοιχεία υπάρχουν στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2011, στην Περιβαλλοντική Δήλωση 2011, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση της εταιρείας, www.moh.gr.

Επικοινωνία

Το συντονισμό αλλά και την ευθύνη για τη σύνταξη του Κοινωνικού Απολογισμού της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ 2011 είχε το τμήμα Επικοινωνίας, Εταιρικών Σχέσεων και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου. Ευχαριστούμε θερμά όλες τις εμπλεκόμενες Διευθύνσεις και Τμήματα που συνέβαλαν με στοιχεία για την πληρότητα του Απολογισμού.

Καλωσορίζουμε όλες τις απόψεις και τις παρατηρήσεις σας σχετικά με τη δομή και το περιεχόμενο του Κοινωνικού Απολογισμού, οι οποίες μας βοηθούν στην προσπάθειά μας για συνεχή βελτίωση. Παρακαλούμε επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 210 8094004 ή στείλετε τα σχόλιά σας στη διεύθυνση csr@moh.gr

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ & ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

Παράγουμε ενέργεια και δημιουργούμε αξία με συνέπεια και υπευθυνότητα

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, από το 1972 που ξεκίνησε τη δραστηριότητά της ως εταιρεία διύλισης και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου, λειτουργεί πάντα με επιχειρηματική υπευθυνότητα, στοχεύοντας σε βιώσιμη κερδοφορία και ανάπτυξη με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο. Με σύγχρονη αντίληψη για την εταιρική υπευθυνότητα και με αποτελεσματική οργάνωση, στελέχωση και διοίκηση ακολουθεί πορεία συνεχούς ανάπτυξης και δημιουργίας αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, επιτελώντας αποτελεσματικά τον κοινωνικό της ρόλο, αυξάνοντας τη συνεισφορά της στην κοινωνία και θέτοντας τις βάσεις της μελλοντικής της ανάπτυξης.

Το Όραμα και ο Εταιρικός της Σκοπός, καθορίζουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιούνται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της δυναμικής ανάπτυξής της. Η λειτουργία της θεμελιώνεται πάνω σε ένα πλέγμα απαρέγκλιτων Αρχών και Αξιών, οι οποίες αποτελούν τα συστατικά στοιχεία της επιχειρηματικής της δράσης.

Το 2011, ήταν μια ιδιαίτερα σημαντική χρονιά για τον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ από την άποψη της ωρίμανσης των επενδύσεων και των εξαγορών των τελευταίων ετών και της επίτευξης πολύ ικανοποιητικών οικονομικών αποτελεσμάτων.

Η νέα Μονάδα Απόσταξης Αργού δυναμικότητας 60.000 βαρελιών/ημέρα που τέθηκε σε λειτουργία το Μάιο του 2010, προσδίδοντας δυνατότητες βελτιστοποίησης των προμηθειών σε αργό και πρώτες ύλες, όπως και πρόσθετη ευελιξία στο σχήμα παραγωγής του διυλιστηρίου, λειτούργησε το 2011 σε δωδεκάμηνη βάση.

Επίσης, η εξαγορά των δραστηριοτήτων της Shell στην Ελλάδα, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2010, έφερε στον Όμιλο το πιο αποδοτικό δίκτυο πρατηρίων με το εμπορικό σήμα της Shell, ενισχύοντας έτσι το μερίδιο αγοράς του Ομίλου.

Παράλληλα, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ πέτυχε ρεκόρ πωλήσεων και παραγωγής καυσίμων (10,8 και 9,4 εκατ. τόνοι αντιστοίχως), και είχε εξαγωγές συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων αεροπορίας και ναυτιλίας που έφτασαν τα 7,3 εκατ. τόνους.

10,8

εκατ. τόνοι

ΟΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ
ΝΕΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΨΗΛΟ

ΕΝΤΟΝΟΣ ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ
ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΡΙΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ
ΑΓΟΡΑ ΛΟΓΩ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΗΣ AVIN OIL
ΚΑΙ ΤΗΣ CORAL

499,1

εκατ. ευρώ

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

ΑΙ. Προφίλ ομίλου MOTOP ΟΪΛ

Ο Όμιλος MOTOP ΟΪΛ, με μέσο αριθμό προσωπικού 1.928 άτομα με ενοποιημένο κύκλο εργασιών το 2011 που αντιστοιχεί περίπου στο 4,1% του Α.Ε.Π. και σύνολο ενεργητικού σε ενοποιημένη βάση 2,6 δις ευρώ, αποτελεί έναν από τους κύριους στυλοβάτες της εθνικής οικονομίας. Κατέχει ηγετικό ρόλο στο χώρο της διύλισης αργού πετρελαίου και της εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, προμηθεύοντας την περιοχή την οποία εξυπηρετεί με ένα ευρύ φάσμα υψηλής ποιότητας προϊόντων.

4,1% του Α.Ε.Π. Ο ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ 2011

Η μητρική εταιρεία MOTOP ΟΪΛ, ιδρύθηκε το 1970 και η πρώτη χρονιά λειτουργίας του διυλιστηρίου της, ήταν το 1972. Από το 2001 είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Συμπεριλαμβάνεται στο δείκτη των 20 εταιριών με τη μεγαλύτερη κεφαλαιοποίηση (FTSE/X.A. 20), στο Γενικό δείκτη, στο δείκτη MSCI (Morgan Stanley Capital International) Small Cap, καθώς και σε άλλους κλαδικούς δείκτες.

- Ο τομέας διύλισης αργού και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ, ο οποίος διαθέτει ένα από τα πλέον προηγμένα τεχνολογικά, σύνθετα και ευέλικτα ως προς την παραγωγική διαδικασία προϊόντων διυλιστήρια σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Μέσω της καθετοποίησης (vertical integration) των δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος έχει πετύχει τα τελευταία χρόνια την περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών του και την επέκτασή του μεριδίου του στην εσωτερική αγορά στηριζόμενος στα δίκτυα λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων των θυγατρικών Avin Oil και

Coral A.E. (πρώην SHELL ΕΛΛΑΣ Α.Ε.). Από κοινού τα δύο δίκτυα αριθμούν συνολικά 1.250 περίπου πρατήρια εμπορίας υγρών καυσίμων κατέχοντας μερίδιο 27% περίπου της εγχώριας αγοράς. Η χρήση το 2011 ήταν η πρώτη κατά την οποία η συνεισφορά των δραστηριοτήτων των εταιριών των ομίλων Coral A.E. και Coral Gas A.E.B.E.Y αποτυπώθηκε σε 12μηνη βάση στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου MOTOP ΟΪΛ.

- Ο Όμιλος έχει θέσει τις βάσεις για την παρουσία του στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω συμμετοχής της μητρικής MOTOP ΟΪΛ με ποσοστό 35% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε. (65% ανήκει στη "ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - Όμιλος Επιχειρήσεων"). Κύριο περιουσιακό στοιχείο της ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε. είναι η μονάδα συνδυασμένου κύκλου ισχύος 436,6 MW με καύσιμο φυσικό αέριο η οποία ευρίσκεται εντός των εγκαταστάσεων της MOTOP ΟΪΛ στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας. Στις 30 Μαρτίου 2012 η ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε. έλαβε άδεια εμπορικής λειτουργίας. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος συμμετέχει

με ποσοστό 70% στην ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΟΥΣΑΚΙΟΥ Α.Ε. η οποία από το Μάρτιο 2010 διαθέτει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος 440MW από το Υ.Π.Ε.Κ.Α.

- Ο Όμιλος έχει ήδη παρουσία στην αγορά φυσικού αερίου μέσω της Μ και Μ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας η μητρική MOTOP ΟΪΛ συμμετέχει κατ' ισομοιρία με τη "ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - Όμιλος Επιχειρήσεων". Η Μ και Μ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ έλαβε το Φεβρουάριο 2011 από το Υ.Π.Ε.Κ.Α άδεια προμήθειας φυσικού αερίου με βάση την οποία απέκτησε δικαίωμα πώλησης φυσικού αερίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3428/2005. Η άδεια έχει ισχύ για 20 έτη.
- Τέλος, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα παροχής υπηρεσιών αεροπορικού καυσίμου μέσω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της OFC

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε. της μητρικής MOTOP ΟΪΛ (με ποσοστό 46,03%) και της θυγατρικής Avin Oil (επίσης με ποσοστό 46,03%). Η OFC είναι η εταιρεία η οποία κατασκεύασε και λειτουργεί το υφιστάμενο, πλήρως αυτοματοποιημένο, σύστημα ανεφοδιασμού αεροπορικού καυσίμου και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων του Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος».

Στον επόμενο πίνακα παρατίθενται οι θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες της μητρικής με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής (άμεσα και έμμεσα). Οι εν λόγω εταιρείες απαρτίζουν τον Όμιλο MOTOP ΟΪΛ. Αναλυτικότερες πληροφορίες για τις εταιρείες (μετοχική σύνθεση, καταστατικός σκοπός, έδρα, διάρκεια κλπ.) είναι διαθέσιμες μέσω της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2011 της MOTOP ΟΪΛ.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	
		ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ
Avin Oil A.B.E.N.E.Π.	Εμπορία Προϊόντων Πετρελαίου	100%	
Coral A.E.	Εμπορία Προϊόντων Πετρελαίου	100%	
Coral GAS A.E.B.E.Y.	Εμπορία Υγραερίου	100%	
OFI ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε.	Συστήματα Ανεφοδιασμού Αεροπορικού Καυσίμου	46,03%	46,03%
ΜΑΚΡΑΙΩΝ Α.Ε.	Εμπορία υγρών Καυσίμων		100%
ΕΡΜΗΣ Α.Ε.Μ.Ε.Ε.	Εμπορία υγρών Καυσίμων		100%
ΜΥΡΤΕΑ Α.Ε.	Εμπορία υγρών Καυσίμων		100%
Coral FINANCE ΕΛΛΑΣ Α.Ε. (υπό εκκαθάριση)	Παροχή Οικονομικών Συμβουλών και Λογιστικών Υπηρεσιών		100%
Μ ΚΑΙ Μ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	Εμπορία Φυσικού Αερίου	50%	
SHELL & MOH Α.Ε. ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	Αεροπορικές Υπηρεσίες Καυσίμων		49%
ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε.	Παραγωγή και Εμπορία ηλεκτρικής Ενέργειας	35%	
ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΓΩΓΟΥ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.	Μεταφορά καυσίμου μέσω αγωγού στο αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος	16%	
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ- ΕΣΣΗ	Ηλεκτρική Ενέργεια	16,7%	
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΡΟΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ Α.Ε.	Εγκαταστάσεις Πετρελαιοειδών (αδρανής)		37,49%
ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΟΥΣΑΚΙΟΥ Α.Ε.	Εμπόριο (αδρανής)	40%	30%
NUR-MOH Α.Ε. ΗΛΙΟΘΕΡΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Εκμετάλλευση ηλιοθερμικών σταθμών (αδρανής)	50%	

A2. Διυλιστήριο

Το διυλιστήριο της μητρικής εταιρείας, που αποτελεί το βασικό πυρήνα των δραστηριοτήτων του Ομίλου, βρίσκεται στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας, περίπου 70 χλμ. από το κέντρο της Αθήνας. Μαζί με τις βοηθητικές εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις διακίνησης καυσίμων, αποτελεί το μεγαλύτερο αμιγώς ιδιωτικό βιομηχανικό συγκρότημα της Ελλάδας και θεωρείται ένα από τα πιο σύγχρονα διυλιστήρια της Ευρώπης με βαθμό πολυπλοκότητας 10,4 (Nelson Complexity Index).

Το διυλιστήριο έχει τη δυνατότητα επεξεργασίας διαφόρων τύπων αργού και παράγει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων πετρελαίου, εξυπηρετώντας έτσι τις εταιρείες εμπορίας πετρελαίου στην Ελλάδα, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής του διατίθεται στο εξωτερικό. Επιπλέον, είναι το μοναδικό ελληνικό διυλιστήριο που παράγει βασικά λιπαντικά. Τα προϊόντα που παράγονται στο διυλιστήριο, καλύπτουν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του 2009, καθώς και τις αυστηρότερες ανάλογες διεθνείς προδιαγραφές.

Το σύνολο της επενδυτικής δαπάνης της εταιρείας μετά το 2001 (χρονιά που εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών) ανέρχεται σε 1,05 δισεκατομ. ευρώ το

μεγαλύτερο μέρος της οποίας απορροφήθηκε από δύο επενδυτικούς κύκλους. Την τριετία 2003-2005 υλοποιήθηκε η επένδυση του συγκροτήματος Υδρογονοπυρόλυσης (Hydrocracker) και την τριετία 2008-2010 υλοποιήθηκε το έργο κατασκευής της νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού (Crude Distillation Unit – CDU), δυναμικότητας 60.000 βαρελιών/ημέρα.

Εκμεταλλούμενη την πολυπλοκότητα του Διυλιστηρίου (NCI: 10,4), η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ παράγει προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας προσαρμόζοντας το τελικό παραγόμενο προϊόν (product mix) στις ανάγκες της αγοράς, διασφαλίζοντας καλύτερες τιμές διάθεσης, και επιτυγχάνοντας καλύτερα περιθώρια διύλισης έναντι των σύνθετων διυλιστηρίων της Μεσογείου.

Χαρακτηριστικά του Διυλιστηρίου

- Δυναμικότητα κατεργασίας, 185.000 βαρέλια αργού/ ημέρα.
- Παράγει όλα τα είδη καυσίμων και είναι ένα από τα πιο σύγχρονα και πιο σύνθετα στην Ευρώπη, με μονάδες Υδρογονοδιάσπασης, Καταλυτικής Πυρόλυσης με βαθμό πολυπλοκότητας 10,4 (Nelson Complexity Index).
- Παράγει καθαρά καύσιμα (βενζίνες και πετρέλαιο κίνησης), σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ε.Ε. για το 2009.
- Έχει τις πιστοποιήσεις ISO 9001:2008 για την Ποιότητα, ISO 14001:2004 και EMAS III ER 1221/2009 για το Περιβάλλον, OHSAS 18001:2007 για την Υγιεινή και Ασφάλεια, ISO 17025:2005 για το Χημείο και EN 12591:2009 για την ασφάλτο. Αυτός ο συνδυασμός απαντάται σε ελάχιστα ευρωπαϊκά διυλιστήρια.
- Είναι το μοναδικό διυλιστήριο στην Ελλάδα που έχει μονάδα παραγωγής βασικών και τελικών λιπαντικών εγκεκριμένων από διεθνείς οργανισμούς όπως το

- Αμερικανικό Ινστιτούτο Πετρελαίου (API), η Ένωση Ευρωπαίων Κατασκευαστών Αυτοκινήτων (ACEA) και ο Στρατός και το Ναυτικό των ΗΠΑ.
- Διαθέτει Σταθμό Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Ατμού ισχύος 85 MW μετά την πρόσφατη προσθήκη πέμπτου αεριοστρόβιλου.
- Χρησιμοποιεί φυσικό αέριο ως καύσιμο και ως πρώτη ύλη για την παραγωγή υδρογόνου.
- Διαθέτει δεξαμενές χωρητικότητας 2.500.000 κυβικών μέτρων - 1.000.000 κυβικά μέτρα για αργό πετρέλαιο και 1.500.000 κυβικά μέτρα για ενδιάμεσα και τελικά προϊόντα.
- Διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις ελλιμενισμού δεξαμενόπλοιων χωρητικότητας μέχρι 450.000 τόνων DWT, που μπορούν να εξυπηρετήσουν περισσότερα από 3.000 πλοία το χρόνο.
- Διαθέτει σύγχρονο σταθμό φόρτωσης βυτιοφόρων, που μπορεί να εξυπηρετήσει 220 βυτιοφόρα ανά ημέρα.

Για να λειτουργήσει ένα διυλιστήριο χρειάζεται βοηθητικές παροχές, όπως η ηλεκτρική ενέργεια, το νερό και ο ατμός. Οι απαιτήσεις του διυλιστηρίου σε ηλεκτρική ενέργεια καλύπτονται από τους πέντε αεριοστρόβιλους του Σταθμού Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας οι οποίοι το καθιστούν ενεργειακά αυτόνομο. Οι ανάγκες σε ατμό υψηλής πίεσης, καλύπτονται από τους τέσσερις λέβητες παραγωγής ατμού σε συνδυασμό με τον ατμό που παράγουν ορισμένες μονάδες του διυλιστηρίου, ενώ οι μονάδες αφαλάτωσης θαλασσινού νερού, παράγουν νερό ποιοτικά κατάλληλο για την τροφοδοσία των λεβήτων και σε αρκετή ποσότητα, ώστε οι ανάγκες του διυλιστηρίου να καλύπτονται πλήρως, εξοικονομώντας σημαντικές ποσότητες του πολύτιμου φυσικού πόρου του φρέσκου νερού. Το διυλιστήριο είναι συνδεδεμένο με το εθνικό δίκτυο φυσικού αερίου, αποκτώντας τη δυνατότητα χρησιμοποίησης του φυσικού αερίου ως πρώτη ύλη για την παραγωγή υδρογόνου και ως καύσιμο για τις θερμικές και ενεργειακές ανάγκες του. Αυτή η δυνατότητα προσδίδει ευελιξία στην επιλογή του βέλτιστου μίγματος πρώτων υλών και καυσίμων, ενώ παράλληλα βελτιώνει ακόμη περισσότερο τους περιβαλλοντικούς όρους του διυλιστηρίου.

Τα υγρά απόβλητα συλλέγονται και επεξεργάζονται στη μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων και στη μονάδα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων.

Το διυλιστήριο διαθέτει σύγχρονο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων, ο οποίος ενισχύει σημαντικά την ανταγωνιστική θέση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην αγορά της Νοτίου Ελλάδας.

Η Νέα Μονάδα Απόσταξης αργού πετρελαίου

Το Μάιο του 2010 τέθηκε σε λειτουργία η Νέα Μονάδα Απόσταξης Αργού, με την οποία ολοκληρώθηκε ένας σημαντικός κύκλος οργανικής ανάπτυξης της εταιρείας.

Η λειτουργία της μονάδας δημιούργησε 30 νέες θέσεις εργασίας, ενώ κατά τη διάρκεια της κατασκευής, ο αριθμός των εργαζομένων που ενεπλάκησαν στο έργο ξεπέρασε τους 2.000, με 2,5 εκατ. εργατοώρες και άλλες 500 χιλιάδες εργατοώρες για το μηχανολογικό σχεδιασμό.

Η μονάδα, συνολικής επενδυτικής δαπάνης ύψους 200 εκατ. Ευρώ, ισχυροποιεί την ανταγωνιστική θέση της εταιρείας στην αγορά και βελτιώνει την κερδοφορία της, καθώς αυξάνει την ετήσια δυναμικότητα του διυλιστηρίου περίπου κατά 25%, ενώ έχει ονομαστική δυναμικότητα κατεργασίας 60.000 βαρελιών αργού/ημέρα. Παράλληλα, η υιοθέτηση τεχνολογίας αιχμής εξασφαλίζει τη βελτιστοποίηση του μίγματος αργού και πρώτων υλών του διυλιστηρίου, παρέχει πρόσθετη ευελιξία στην παραγωγική διαδικασία και προσφέρει καλύτερη διαχείριση πόρων.

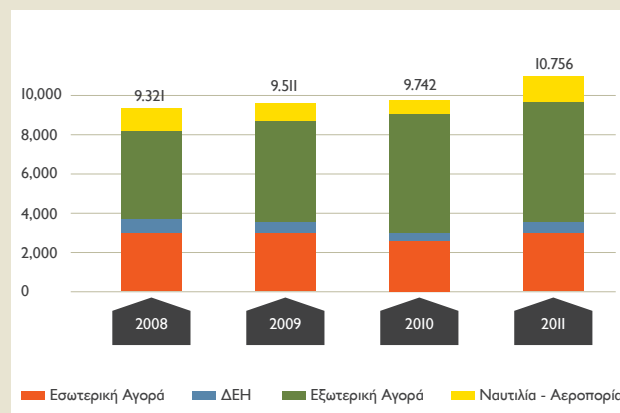
Τα παραγόμενα προϊόντα της νέας μονάδας (Υγραέρια καθαρά, Νάφθα, Jet και Diesel ειδικών προδιαγραφών, καθώς επίσης μαζούτ, όλη η ποσότητα του οποίου χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη στις υπάρχουσες μονάδες μετατροπής) ανταποκρίνονται σε αυστηρές ευρωπαϊκές προδιαγραφές και παράγονται με την απαιτούμενη ευελιξία για να καλύπτουν τις ανάγκες της αγοράς. Στη νέα μονάδα δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στην εξοικονόμηση ενέργειας με την εγκατάσταση ατμοστροβίλων εκμετάλλευσης απορριπτόμενης ενέργειας, τη χρησιμοποίηση όλων των θερμών ρευμάτων για προθέρμανση, καθώς και την ειδική εγκατάσταση προ-απόσταξης με στόχο τη μείωση της θερμικής κατανάλωσης. Παράλληλα τέθηκαν σε λειτουργία και δύο νέες μονάδες ανάκτησης θείου, βαθμού απόδοσης 99,9%.

A3. Αποτελέσματα 2011

Το 2011, ήταν μια ιδιαίτερα σημαντική χρονιά για τον Όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ από την άποψη της απόδοσης των επενδύσεων και εξαγορών των τελευταίων ετών αλλά και λόγω επίτευξης πολύ ικανοποιητικών οικονομικών αποτελεσμάτων.

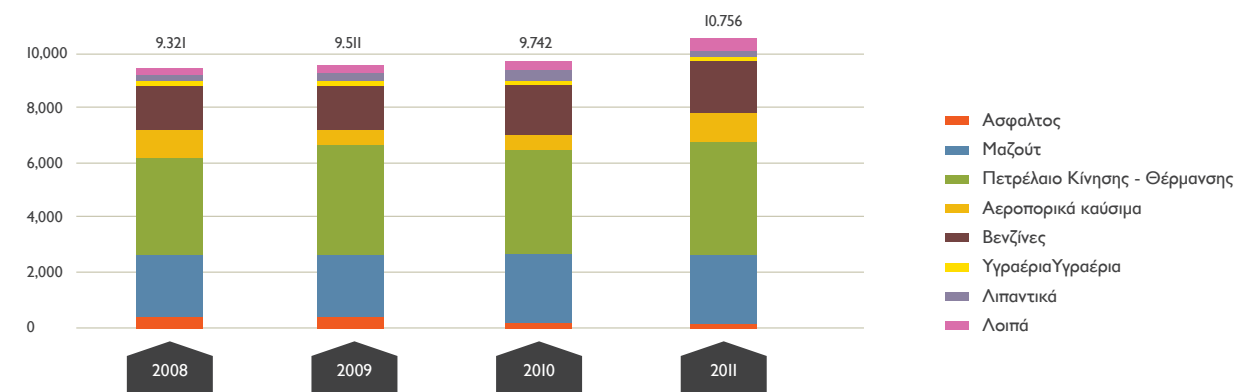
- Οι πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βρίσκονται από το 2006 σε συνεχή ανοδική πορεία, φτάνοντας το 2011 τα 10,8 εκατ. τόνους, από τα 9,7 του 2010 σημειώνοντας νέο ιστορικό ρεκόρ. Τα προϊόντα της διοχετεύονται και στις τρεις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται, (εσωτερική αγορά, εξαγωγές και στην αγορά της ναυτιλίας/αεροπορίας), μέσω ενός ισχυρού δικτύου πωλήσεων και μακροχρόνιων σχέσεων με τους πελάτες της. Οι ποσότητες που διοχετεύονται σε κάθε μία απ' αυτές τις αγορές, καθορίζονται από την εκάστοτε ζήτηση, αλλά και από το στόχο της εταιρείας να διαθέτει τα προϊόντα της, στις αγορές οι οποίες εμφανίζουν τα υψηλότερα περιθώρια. Από τα στοιχεία πωλήσεων, προκύπτει ο έντονα εξωστρεφής χαρακτήρας της εταιρείας ο οποίος εντάθηκε περαιτέρω το 2011: οι πωλήσεις εξωτερικού το 2011, (συνυπολογιζομένων και αυτών της

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΑΝΑ ΑΓΟΡΑ (ΧΙΛ. ΜΤ)

ναυτιλίας/αεροπορίας), προς περισσότερες από 45 χώρες, αποτελούσαν το 68% του συνόλου, ενώ ήταν αυξημένες κατά 12% σε σχέση με το 2010.

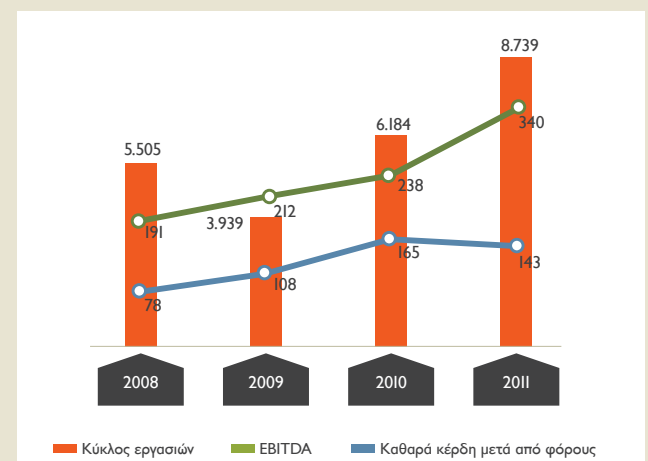
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ (ΧΙΛ. ΜΤ)

- Ιδιαίτερα ενισχυμένα ήταν τα βασικά οικονομικά μεγέθη του Ομίλου. Η μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών, οφείλεται στην αύξηση των τιμών των προϊόντων πετρελαίου και στην αύξηση του όγκου των πωλήσεων. Η ενίσχυση των Κερδών προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA) οφείλεται στην βελτίωση του περιθωρίου διύλισης λόγω της επί 12μηνιας βάσης λειτουργίας της νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού το 2011, σε συνδυασμό με την αύξηση του όγκου πωλήσεων τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό και αποδουκνεί την τεχνολογική υπεροχή του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ σε σχέση με τα υπόλοιπα διυλιστήρια της Ευρώπης.

- Το μερίδιο αγοράς της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ παραμένει σταθερά πάνω από 25%, ενώ το 2011 ενισχύθηκε σημαντικά και έφτασε στο 29,5%, γεγονός που υπογραμμίζει την ποιότητα και αποδοτικότητα των δικτύων λιανικής εμπορίας της Avin Oil και της Coral, τα οποία βοήθησαν στην αύξηση των πωλήσεων στην εγχώρια αγορά.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

ΜΕΡΙΔΙΑ ΤΗΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ

	2008	2009	2010	2011
Καύσιμα	27,5%	27,1%	27,4%	32,0%
Ναυτιλία - Αεροπορία	21,4%	20,3%	24,2%	23,2%
Λιπαντικά	47,7%	37,4%	36,6%	34,8%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ	25,9%	25,4%	26,6%	29,5%

A4. Εταιρική διακυβέρνηση

Η διεύθυνση και ο έλεγχος της MOTOP Οίλ βασίζονται στις σύγχρονες αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως καθορίζεται από τη νομοθεσία και τις κανονιστικές ρυθμίσεις, αλλά και από άλλες διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και ελεγκτικά πρότυπα. Η εταιρική διακυβέρνηση ως αντίληψη, διέπει τη στρατηγική της και ως πρακτική καθορίζει τον τρόπο καθημερινής λειτουργίας της σε θέματα όπως:

- η κατάλληλη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου,
- ο σεβασμός, η ίση μεταχείριση και η προστασία των συμφερόντων και δικαιωμάτων όλων των μετόχων,
- η συμμόρφωση προς τις νομικές και ρυθμιστικές διατάξεις,
- η διαφάνεια στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων,
- η εγκυρότητα και επάρκεια κάθε δημοσιευόμενης πληροφορίας, σχετικά με τη στρατηγική και τα αποτελέσματα του Ομίλου, ή τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές του,
- η διαχείριση των θεμάτων στελέχωσης και αμοιβών,
- η αναγνώριση και ο έλεγχος όλων των εγγενών κινδύνων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της μητρικής εκπόνησε, εξειδίκευσε και ενέκρινε τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον οποίο δημοσιοποίησε το Μάρτιο του 2011 και στον οποίο καταγράφεται το πλαίσιο που διέπει τους βασικούς τομείς της λειτουργίας της, όπως επίσης και τις υιοθετούμενες Βέλτιστες Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ο εν λόγω κώδικας, ανταποκρίνεται στις αρχές και αξίες της εταιρείας, όπως επίσης στην παράδοση και το ιδιοκτησιακό της καθεστώς. Το 2010 το Δ.Σ. συμπεριέλαβε για πρώτη φορά τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο 3873/2010.

Το ανώτατο διοικητικό όργανο της εταιρείας είναι το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εκλέγεται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και λειτουργεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο 3016/2002 περί Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον Κωδικοποιημένο Νόμο 2190/1920 όπως αναθεωρήται και ισχύει και το Καταστατικό της εταιρείας. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας εκπροσωπείται ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας που ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους και παράλληλα να διασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, η ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ Δ.Σ.	ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΟΥΣ*
Βαρδής Ι. Βαρδινογιάννης	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Ιωάννης Β. Βαρδινογιάννης	Αντιπρόεδρος	Εκτελεστικός
Ιωάννης Κοσμαδάκης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Πέτρος Τζαννετάκης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
Δημοσθένης Ν. Βαρδινογιάννης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
Νίκος Θ. Βαρδινογιάννης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
Γεώργιος Αλεξανδρίδης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
Θεοφάνης Βουτσάρας	Μέλος	Εκτελεστικός
Μιχαήλ Στειακάκης	Μέλος	Εκτελεστικός
Κωνσταντίνος Μαραβέας	Μέλος	Μη Εκτελεστικός / Ανεξάρτητος
Αντώνιος Θεοχάρης	Μέλος	Μη Εκτελεστικός / Ανεξάρτητος

*Σύμφωνα με το Ν.3016/2002

Στο πλαίσιο του Διοικητικού Συμβουλίου λειτουργούν δύο επιτροπές, η ύπαρξη των οποίων χρονολογείται από το 1996: η Επιτροπή Αποδοχών και η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Επιτροπή Αποδοχών είναι τριμελής και στη σύνθεσή της μετέχουν τα ακόλουθα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.:

- Γ. Αλεξανδρίδης, Πρόεδρος
- Κ. Μαραβέας, Μέλος
- Α. Θεοχάρης, Μέλος

Η Επιτροπή Αποδοχών λειτουργεί συμβουλευτικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με εξουσίες που της απονέμονται από το τελευταίο. Ασχολείται με θέματα στελέχωσης της εταιρείας και προτείνει την πολιτική αμοιβών, παροχών και κινήτρων για τα στελέχη και το προσωπικό επιβλέποντας την τήρηση της εν λόγω πολιτικής.

Παρομοίως, η Επιτροπή Ελέγχου είναι τριμελής αποτελούμενη από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.:

- Γ. Αλεξανδρίδης, Πρόεδρος
- Κ. Μαραβέας, Μέλος
- Α. Θεοχάρης, Μέλος

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο 3693/2008, και διαθέτουν επαρκή γνώση και εμπειρία επί θεμάτων οικονομικών αναφορών, λογιστικής και ελεγκτικής. Η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση για τον ορισμό νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου γίνεται μετά από σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου. Σύμφωνα με το άρθρο 34 του καταστατικού της εταιρείας οι νόμιμοι ελεγκτές μπορούν να επαναδιορίζονται όχι όμως για περισσότερες από πέντε (5) συνεχόμενες χρήσεις.

Οι υποχρεώσεις της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με το νόμο 3693/2008, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, περιλαμβάνουν:

- την παρακολούθηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- την παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων (Internal Control and Risk Management systems),
- την παρακολούθηση ορθής λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit),
- την παρακολούθηση της πορείας του τακτικού υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων,
- την παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνδράμει ουσιαστικά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των καθηκόντων του καθώς γίνεται αποδέκτης όλων των αναφορών για τους ελέγχους που πραγματοποιεί η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας ενώ και ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο αναφέρει στην Επιτροπή κάθε θέμα που έχει σχέση με την πορεία και τα αποτελέσματα του τακτικού υποχρεωτικού ελέγχου και επιδίδει ιδιαίτερη έκθεση με τυχόν αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ιδίως, με τις αδυναμίες των διαδικασιών που αφορούν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο αναφέρεται άμεσα η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου. Το ανεξάρτητο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας, αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διαδικασίες της εταιρείας για τη διαχείριση οικονομικών και λειτουργικών θεμάτων, όπως και στη διασφάλιση των θεμάτων που έχουν σχέση με την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων.

Τέλος, οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ελέγχονται και από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές, σε εκπλήρωση των εκ του νόμου υποχρεώσεών της.

Συστήματα ελέγχου και διαχείρισης κινδύνου

Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των συστημάτων ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων (Internal Control and Risk Management - ICRM - Systems) της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων αναφέρεται ότι το σύστημα οικονομικών αναφορών της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, χρησιμοποιεί ένα επαγγελματικό και εξελιγμένο λογισμικό πακέτο για αναφορά προς τη διοίκηση αλλά και προς εξωτερικούς χρήστες.

Οι οικονομικές καταστάσεις και άλλες αναλύσεις αναφέρονται προς τη διοίκηση σε μηνιαία βάση, ενώ συντάσσονται σε απλή και ενοποιημένη βάση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για λόγους αναφοράς προς την διοίκηση αλλά και για λόγους δημοσίευσης, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, σε τριμηνιαία βάση. Τόσο η διοικητική πληροφόρηση όσο και η προς δημοσίευση χρηματοοικονομική πληροφόρηση περιλαμβάνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με ένα ενημερωμένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, που περιλαμβάνει αναλύσεις πωλήσεων, κόστους/εξόδων, λειτουργικών κερδών αλλά και άλλες λεπτομέρειες. Όλες οι αναφορές προς τη διοίκηση περιλαμβάνουν τα στοιχεία της τρέχουσας περιόδου, που συγκρίνονται με τα αντίστοιχα

του προϋπολογισμού, όπως αυτός έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, αλλά και με τα στοιχεία της αντίστοιχης περυσινής περιόδου αναφοράς. Όλες οι δημοσιευόμενες ενδιάμεσες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις επισκοπούνται από την Επιτροπή Ελέγχου και εγκρίνονται στο σύνολό τους αντίστοιχα από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η εταιρεία τηρούσε τις προϋποθέσεις που επέβαλε ο Νόμος 3016/2002 πριν την εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αθηνών όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τις Επιτροπές Ελέγχου και Αποδοχών. Επιπρόσθετα, η ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου στην περίπτωση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προϋπήρχε του Νόμου 3016. Κάθε ενότητα του εφαρμοζόμενου από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (επί παραδείγματι: Διοικητικό Συμβούλιο, Πολιτική Αμοιβών, Γενικές Συνελεύσεις κλπ.), πέραν της γενικότερης αναφοράς στο θεσμικό, κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της, περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή των “βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης” που ακολουθεί και υιοθετεί διαχρονικά η εταιρεία.

A5. Συμμετοχές σε διεθνείς- εθνικούς φορείς και δικτυα

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υποστηρίζει διεθνείς και εθνικούς φορείς, των οποίων είναι και μέλος:

- Του Ελληνικού Δικτύου Global Compact (του οποίου έγινε ιδρυτικό μέλος το 2008 όταν προσυπέγραψε το Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών).
- Του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (μαζί με τις εταιρείες Avin Oil και Coral).
- Του University of Cambridge Programme for Sustainability Leadership.

Επίσης είναι μέλος εθνικών και διεθνών επιχειρηματικών οργανώσεων:

- Του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ).
- Του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΒΕΑ), των Ελληνοαμερικανικού και Αραβοελληνικού Επιμελητηρίων καθώς και άλλων περιφερειακών Επιμελητηρίων.
- Του συνδέσμου Ανεξαρτήτων Εταιρειών Ηλεκτρικής ενέργειας - Ε.Σ.Α.Η.
- Της Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει στους παρακάτω οργανισμούς αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι ο ρυθμός εξέλιξης της τεχνολογίας και της επιστήμης στον κείμενο τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, όπως επίσης και οι μεταβολές του νομικού πλαισίου που το διέπει, καθιστούν αναγκαία την ανάγκη για ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ εταιρειών και άλλων φορέων.

- CONCAWE (CONservation of Clean Air and Water in Europe), ο οποίος αποτελεί τον τεχνικό σύμβουλο των ευρωπαϊκών διυλιστηρίων σε θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος. Με τη συμμετοχή μας αυτή, εξασφαλίζουμε συνεχή, πλήρη και συστηματική ενημέρωση σε θέματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος τόσο κατά την παραγωγή όσο και κατά τη χρήση των προϊόντων που παράγουμε και διακινούμε. Τα συμπεράσματα

από τις μελέτες που εκπονούνται, αξιολογούνται και ενσωματώνονται στις καθημερινές μας επιχειρησιακές πρακτικές με τον καταλληλότερο τρόπο, ενισχύοντας περαιτέρω την περιβαλλοντική απόδοση της εταιρείας.

- Oil Companies International Marine Forum (OCIMF) το οποίο είναι ένωση εταιριών πετρελαίου με ενδιαφέρον στη δια θαλάσσης μεταφορά αργού και προϊόντων, καθώς και στη λειτουργία τερματικών σταθμών. Οι εργασίες της ένωσης έχουν ως στόχο την προαγωγή της ασφαλούς και περιβαλλοντικά ορθής λειτουργίας δεξαμενοπλοίων και εγκαταστάσεων, με τη συνεχή βελτίωση των προτύπων σχεδιασμού και των πρακτικών λειτουργίας.
- Mediterranean Oil Industry Group (MOIG), το οποίο αποτελεί το φόρουμ των πετρελαϊκών εταιριών για θέματα πρόληψης και έγκαιρης απόκρισης σε θαλάσσια

ρύπανση, με στόχο το συντονισμό της βιομηχανίας σε περίπτωση πρόκλησης ρύπανσης μεγάλης έκτασης στη Μεσόγειο.

Επιπλέον, υποστηρίζουμε την ακαδημαϊκή κοινότητα, τόσο στην ανάπτυξη πρωτογενούς έρευνας όσο και στον τομέα της εφαρμοσμένης έρευνας, για τη διερεύνηση θεμάτων της βιομηχανίας διύλισης που έχουν σχέση με την Υγιεινή, Ασφάλεια και προστασία του Περιβάλλοντος.

Σε αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

- Συνεχίζει τη συνεργασία με το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωχημείας του τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, για τον καθορισμό των χημικών συνθηκών που επικρατούν στην υδάτινη στήλη της παράκτιας ζώνης του διυλιστηρίου.
- Συνεργάζεται με το Πολυτεχνείο Κρήτης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος PROTEAS.

A6. Διακρίσεις

Το έργο και η σημαντική δραστηριότητα του Ομίλου έχει αναγνωρισθεί από τη διεθνή και εθνική επιχειρηματική κοινότητα. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει λάβει σειρά διακρίσεων οι οποίες υπογραμμίζουν την άριστη ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και τη βαρύτητα που επιδίδει ο όμιλος στην αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας.

2011	Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ	1 ^ο βραβείο στην κατηγορία Καλύτερη Εταιρεία. 2 ^ο βραβείο στην κατηγορία Επενδυτικών Σχέσεων. 3 ^ο βραβείο στην κατηγορία Εταιρικής Διακυβέρνησης.
	True Leaders	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βραβεύτηκε από το θεσμό True Leaders της ICAP μεταξύ των επιχειρήσεων που πρωτοστατούν στις εξελίξεις του ελληνικού επιχειρείν.
	Strongest Companies in Greece	Η Avin εντάχθηκε από την ICAP ανάμεσα στις ελληνικές εταιρείες υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.
	Joint Inspection Group	Η OFC βραβεύτηκε για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά με το Certificate of Excellence (άριστα) από το JIG.
	BRAVO - Quality Net Foundation	Βράβευση στον Απολογισμό 2010 στις κατηγορίες: • Καλύτερη προσέγγιση ουσιαστών θεμάτων. • Καλύτερη προσέγγιση στα θέματα Περιβαλλοντικής επίδοσης. • Καλύτερη ισόρροπη προσέγγιση στο τρίπτυχο Οικονομία - Κοινωνία - Περιβάλλον.
2010	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Έπαινος στον Απολογισμό του 2010, για την επιτυχημένη εφαρμογή των αρχών του GRI.
	Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ	1 ^ο Βραβείο κατηγορίας «Επενδυτικές Σχέσεις».
	Strongest Companies in Greece	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, η Coral και η Coral Gas εντάχθηκαν από το ICAP ανάμεσα στις ελληνικές εταιρείες υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.
	Δείκτης Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Διαφάνειας του WWF	Κατάταξη ανάμεσα στις 10 πρώτες ελληνικές επιχειρήσεις, στη βαθμολογική κλίμακα ΣΤ.
	Global 1000 Sustainable Performance Leaders	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ κατατάχθηκε ανάμεσα στις 1.000 παγκοσμίως Κοινωνικά Υπεύθυνες Επιχειρήσεις.
Joint Inspection Group	Η OFC βραβεύεται για τρίτη συνεχόμενη φορά, με το Certificate of Excellence (άριστα) από το JIG.	

2009	Greek Investor Relations Awards	Στον Banking Mgr and Investors Relations Officer: κ. Σπύρο Μπαλέζο, το βραβείο «Best IR Officer Buy Side».
	HELEXPO	Βραβείο «Κύκλος Εργασιών Εξαγωγών»
	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Βράβευση του Απολογισμού 2008, για την ορθή εφαρμογή των αρχών του GRI.
	Accountability Rating Greece 2009 (Κατάταξη Εταιρικής Υπευθυνότητας & Λογοδοσίας)	9η θέση μεταξύ των μεγαλύτερων ελληνικών εταιρειών.
2008	MKO Ecocity	Βραβείο «ΟΙΚΟΠΟΛΙΣ 2008 - Περιβαλλοντικής Επένδυσης».
2007	MKO Ecocity	Βραβείο «ΟΙΚΟΠΟΛΙΣ 2007 - Περιβαλλοντικής Επένδυσης».
	Επιμελητήριο Κορινθίας	«Βραβείο Επιχειρηματικότητας 2007»
	Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ	Βραβείο κατηγορίας «Υψηλές Επενδύσεις».

ΒΙ. Διαχείριση Εταιρικής Υπευθυνότητας

Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δραστηριοποιείται στον ενεργειακό τομέα και κυρίως σ' αυτόν του πετρελαίου, ο οποίος είναι ένας τομέας όπου κατ' εξοχήν πρέπει να τυγχάνουν εφαρμογής και σεβασμού οι αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) και της αειφόρου (ή βιώσιμης) ανάπτυξης, δηλαδή της ανάπτυξης που επιδιώκει την κάλυψη των σημερινών αναγκών, χωρίς να διακυβεύεται η δυνατότητα διαχείρισης πόρων από τις επόμενες γενιές. Και τούτο, διότι τα αποθέματα αργού πετρελαίου δεν είναι ανεξάντλητα και η εκμετάλλευσή τους, από την εξόρυξη έως τη μεταφορά και από τη διύλιση έως τη χρήση των παραγώγων του, προκαλεί περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες πρέπει αποτελεσματικά να αντιμετωπίζονται με τα διαθέσιμα τεχνολογικά μέσα.

Εφαρμόζοντας τις αρχές της ΕΚΕ, αποσκοπούμε:

- στην ισόρροπη αντιμετώπιση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής επίδρασης της λειτουργίας του Ομίλου,
- στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους εξυπηρετώντας ταυτόχρονα τις ανάγκες των άλλων ενδιαφερομένων μερών,
- στη μέριμνα για τους εργαζομένους μας και στη φροντίδα για το κοινωνικό σύνολο.

Αναγνωρίζουμε πλήρως τη σημασία των παραπάνω και εκφράζουμε την εταιρική μας υπευθυνότητα με τη δέσμευση για εκτέλεση της επιχειρηματικής μας δραστηριότητας με σεβασμό προς τον άνθρωπο, το περιβάλλον και την κοινωνία. Φυσική απόρροια αυτής της δέσμευσης, είναι η ολιστική προσέγγισή μας στην εφαρμογή των αρχών της ΕΚΕ, λαμβάνοντας υπ' όψη την προστασία του περιβάλλοντος και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (τους εργαζομένους μας, τους μετόχους, τους πελάτες, τους προμηθευτές και την κοινωνία στο σύνολό της).

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει υιοθετήσει ένα Μοντέλο Διαχείρισης Εταιρικής Υπευθυνότητας το οποίο εμπεριέχει τους τέσσερις τομείς δράσης στους οποίους αφορούν τα προγράμματα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, όπως άλλωστε προκύπτουν και από το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ και από το διεθνώς αποδεκτό πρότυπο του Global Reporting Initiative (GRI).

Ο καθένας από αυτούς τους τομείς έχει τα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders). Στο διάγραμμα που παρατίθεται, αποτυπώνονται οι εν λόγω τομείς, οι αντίστοιχοι stakeholders και τα τρέχοντα ουσιώδη θέματα (material issues), στα οποία επικεντρώνονται οι δράσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Η αξιολόγηση των ουσιωδών θεμάτων και των προκλήσεων, που έχουν σχέση με τη βιώσιμη

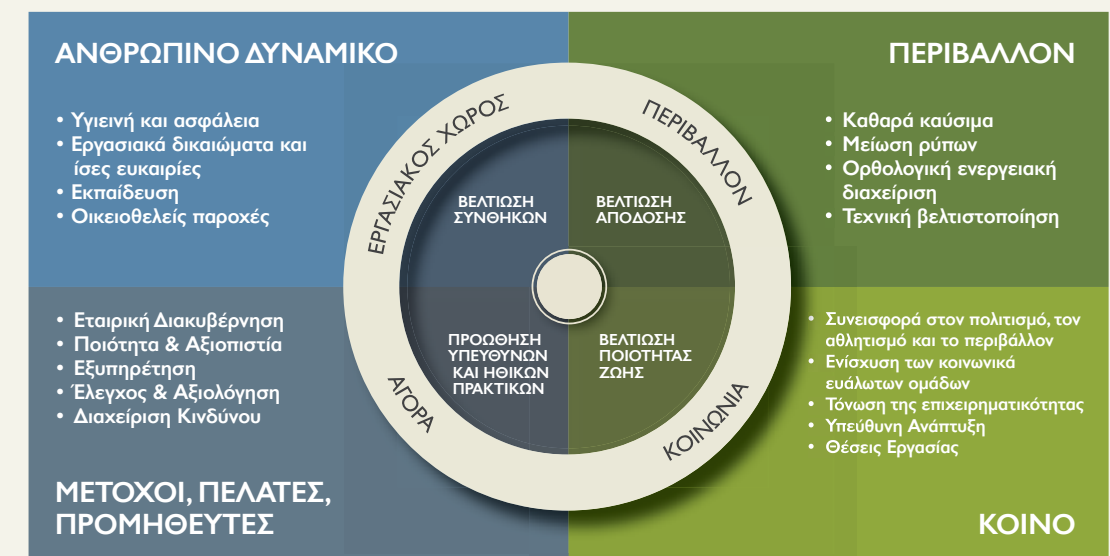
ανάπτυξη και αφορούν τον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπ' όψη τα ακόλουθα:

- Τις Αρχές και Αξίες, το Όραμα και το Σκοπό της εταιρείας.
- Τη Στρατηγική της εταιρείας.
- Τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης και τις Γενικές Επιχειρησιακές Αρχές που ακολουθεί η εταιρεία.
- Τις πολιτικές της εταιρείας (Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, Πολιτική Ποιότητας, Πολιτικές Διαχείρισης του Ανθρώπινου Δυναμικού).
- Τις απόψεις των ενδιαφερομένων μερών και ιδιαίτερα των τοπικών κοινοτήτων.

Η αποτελεσματική διαχείριση και υλοποίηση των προγραμμάτων και δράσεων που προκύπτουν από την παραπάνω αξιολόγηση:

- Ακολουθεί τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Ετήσιο και στον Πενταετή Σχεδιασμό της εταιρείας, όπου αυτά τα προγράμματα εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και καταγράφονται ως συγκεκριμένοι βραχυπρόθεσμοι ή μακροπρόθεσμοι στόχοι.
- Πραγματοποιείται και παρακολουθείται βάσει συγκεκριμένων διαδικασιών και οδηγιών εργασίας, μέσα στο πλαίσιο των πιστοποιημένων Διαχειριστικών Συστημάτων Ποιότητας (ISO 9001:2008), Περιβάλλοντος (ISO 14001:2004, EMAS III ER 1221/2009) και Υγιεινής και Ασφάλειας (OHSAS 18001:2007).

ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:**ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ,**

μεριμνά για την ανάπτυξη και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, επενδύοντας στην εκπαίδευσή του, εξασφαλίζοντας έναν εργασιακό χώρο δημιουργίας και εξέλιξης, όπου η ομαδική εργασία, ο σεβασμός και η πρωτοβουλία είναι βασικά χαρακτηριστικά και όπου η Υγιεινή και η Ασφάλεια στους χώρους εργασίας αποτελούν μέγιστη προτεραιότητα που διασφαλίζεται με τις πλέον εξελιγμένες υλικοτεχνικές υποδομές και διοικητικές πρακτικές.

ΜΕ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ,

μεριμνά για τη μικρότερη δυνατή επίπτωση των δραστηριοτήτων της στο περιβάλλον, έχοντας σε εφαρμογή ένα αποτελεσματικό Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και χρησιμοποιώντας τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, καθώς και τα πλέον εξελιγμένα συστήματα προστασίας του περιβάλλοντος, διαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας.

ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ,

επιζητεί γόνιμο κοινωνικό διάλογο σε κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού με τις τοπικές κοινότητες όπου κυρίως ασκεί την επιχειρηματική της δραστηριότητα, ενισχύει αυτές τις κοινότητες συμμετέχοντας σε προγράμματα που προάγουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή τους, καθώς και σε παρόμοιες δραστηριότητες που ενισχύουν το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

ΜΕ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ,

σέβεται τους κανόνες της, παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας, θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός της τις σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες, τους προμηθευτές και τους συνεργάτες της και επιδιώκει, με τη συστηματική και συνεπή επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων της, την απόδοση του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους στους μετόχους της, πάντα μέσα στο πλαίσιο της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

B2. Προστιθέμενη αξία - Κοινωνικό Προϊόν

Στοχεύοντας σε βιώσιμη ανάπτυξη και εφαρμόζοντας πιστά τις αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης, δημιουργούμε αξία τόσο για τους μετόχους μας και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) όσο και για την κοινωνία γενικότερα.

Το συνολικό μέγεθος του Ομίλου, σε συνδυασμό με τον σταθερά αναπτυξιακό προσανατολισμό του, έχει ως αποτέλεσμα μία εξαιρετικά σημαντική συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Η συνεισφορά αυτή, βασισμένη στην αποτελεσματική και επιτυχημένη επιχειρηματική δραστηριότητά του, υλοποιείται με την παραγωγή αξίας, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη συμβολή στην κοινωνική πρόοδο και συνοχή, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η ποιότητα του περιβάλλοντος.

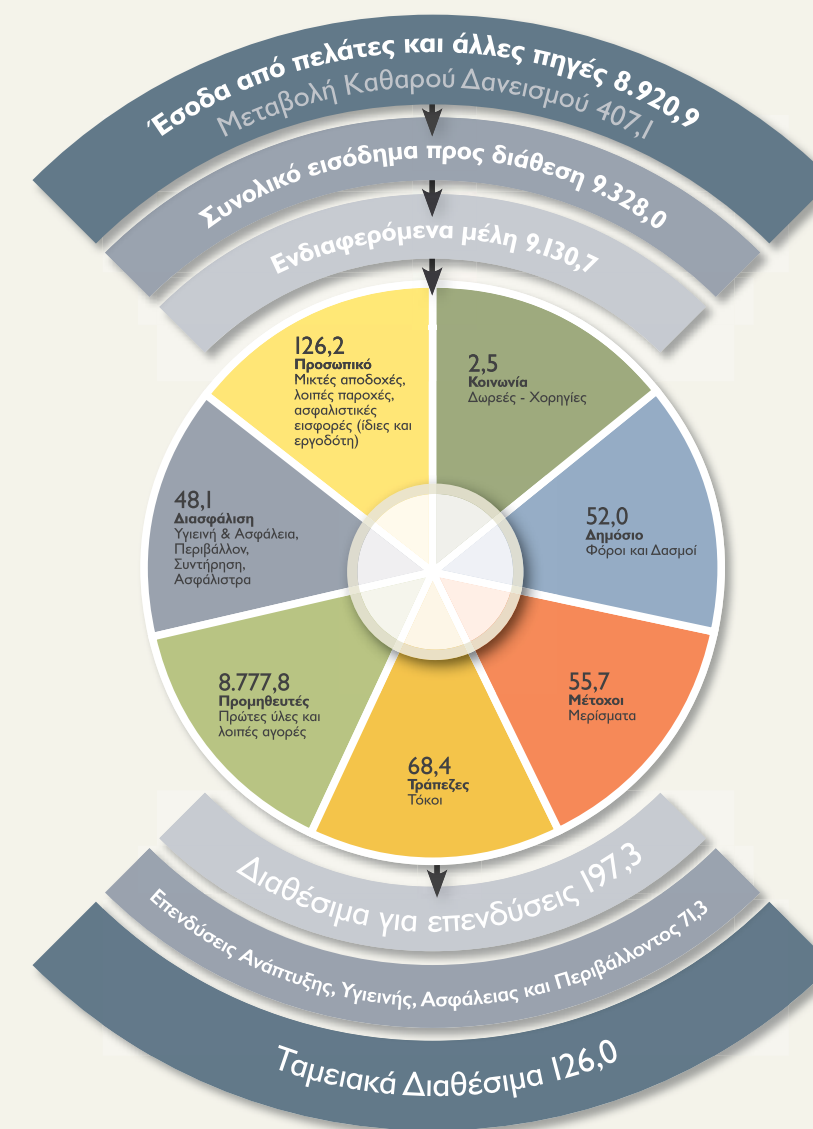
Η λειτουργία μας στον ιδιαίτερα σημαντικό τομέα της ενέργειας, μειώνει την εξάρτηση από ξένες πηγές προμήθειας προϊόντων πετρελαίου και η αλληλεπίδρασή μας με τα ενδιαφερόμενα μέρη, δημιουργεί πρωτογενώς αξία προς όφελός τους και δευτερογενώς συνεισφέρει στην αξία, που με τη σειρά τους παράγουν για την οικονομία και την κοινωνία, μέσω των θέσεων εργασίας,

των συνεχών βελτιώσεων στις παραγωγικές μας διεργασίες, καθώς και των επενδύσεων για επεκτάσεις ή αναβαθμίσεις των εγκαταστάσεών μας.

Οι συνολικές εισροές/έσοδα του Ομίλου από την οικονομική δραστηριότητα του έτους 2011 ανέρχονται σε 8.920,9 εκατ. ευρώ. Από αυτά, 8.777,8 εκατ. ευρώ διατέθηκαν κυρίως για την αγορά αργού πετρελαίου, άλλων πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων: ποσοστό 93,4% επί των εισροών/εσόδων, το οποίο δικαιολογείται από τη φύση της δραστηριότητάς του Ομίλου.

499,1 εκατ. ευρώ

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΤΟΥ 2011

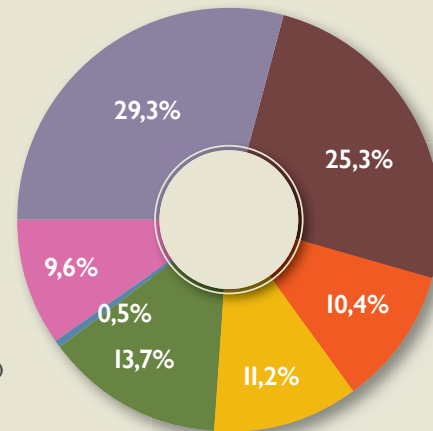
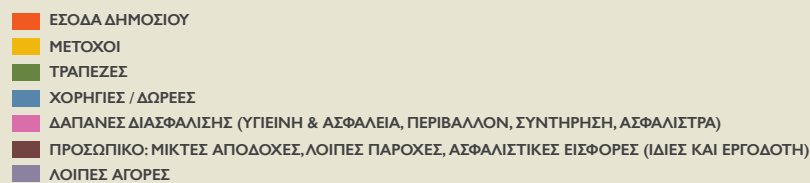
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2011 (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

Το Κοινωνικό Προϊόν αποτελεί το μέρος των εσόδων, το οποίο κατανέμεται σε επιλεγμένα ενδιαφερόμενα μέρη, που είναι: το προσωπικό, το κράτος, οι μέτοχοι, οι τράπεζες, οι προμηθευτές (εδώ εξαιρούνται οι προμήθειες αργού, άλλων πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων), καθώς και η ευρύτερη κοινωνία (δωρεές και χορηγίες). Περιλαμβάνει επιπλέον και το κόστος διασφάλισης, δηλαδή τις δαπάνες για την Υγιεινή, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον, τα ασφάλιστρα των εγκαταστάσεων, τις επισκευές και την προληπτική συντήρηση.

Με βάση τα παραπάνω, το κοινωνικό προϊόν που αποδόθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη το 2011 ανέρχεται στο ποσό των 499,1 εκατ. ευρώ, ενώ η εξέλιξή του τα τελευταία χρόνια φαίνεται στον πίνακα:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)	
2007	409,1
2008	411,4
2009	312,7
2010	421,5
2011	499,1

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ 2011 ΣΥΝΟΛΟ 499,1 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

B3. Υπεύθυνη ανάπτυξη και επενδύσεις

Στο επίκεντρο του επιχειρηματικού μοντέλου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, βρίσκεται η υπεύθυνη ανάπτυξη του Ομίλου και η δημιουργία αξίας προς όφελος όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Γι' αυτόν το στόχο βάση είναι οι αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και όχημα η στρατηγική της εταιρείας, εργαλεία της οποίας είναι η αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση, ένα συνεχές και κατάλληλα στοχευμένο επενδυτικό πρόγραμμα και η εφαρμογή αποτελεσματικών διοικητικών και διαχειριστικών συστημάτων. Μ' αυτόν τον τρόπο, επιτυγχάνονται υψηλές λειτουργικές επιδόσεις σε όλους τους τομείς με τελικό αποτέλεσμα την επίτευξη υψηλών οικονομικών αποδόσεων.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Το όραμά μας, είναι η εδραίωση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ως ηγέτιδας εταιρείας διύλισης και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην ευρύτερη περιοχή. Για την υλοποίηση αυτού του οράματος εφαρμόζουμε σταθερή και ευέλικτη επιχειρησιακή στρατηγική, που εξειδικεύεται σε τρεις επιμέρους στόχους:

Μεγιστοποίηση της οικονομικής απόδοσης (των περιθωρίων κέρδους του διυλιστηρίου) με:

- Παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και σύμφωνα με τις νέες προδιαγραφές, με τον πιο οικονομικό τρόπο κάνοντας χρήση της πιο σύγχρονης τεχνολογίας.
- Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η οποία συμβάλλει στη μείωση του λειτουργικού κόστους του διυλιστηρίου, ενώ ταυτόχρονα μειώνει τις εκπομπές CO₂.
- Βελτιστοποίηση του μίγματος καυσίμων με την εκμετάλλευση της διαθεσιμότητας φυσικού αερίου.
- Πλήρη αυτοματοποίηση του διυλιστηρίου.
- Βελτίωση της αποδοτικότητας της παραγωγικής διαδικασίας και της διαθεσιμότητας των παραγωγικών μονάδων.
- Αύξηση της παραγωγής λιπαντικών.

Μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση των πωλήσεων διαθέτοντας αποτελεσματικά τα προϊόντα του διυλιστηρίου, εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες και στις τρεις διαθέσιμες αγορές (εσωτερική, αεροπορίας/ναυτιλίας και εξαγωγών), με στόχο την καλύτερη δυνατή κερδοφορία, πράγμα που επιτυγχάνεται με:

- Τη μεγιστοποίηση του μεριδίου μας στην εσωτερική αγορά, εκμεταλλευόμενοι τα δίκτυα της Avin Oil και της Coral.
- Την ανάπτυξη των εξαγωγών, με ιδιαίτερη στόχευση στις αναπτυσσόμενες αγορές με υψηλά περιθώρια κέρδους.
- Την επέκταση και εκμετάλλευση των αποθηκευτικών

χώρων της εταιρείας, για την καλύτερη εξυπηρέτηση της ζήτησης τόσο για νέα προϊόντα όσο και για σχετικές υπηρεσίες.

Επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου Υγιεινής και Ασφάλειας, προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας με πραγματοποίηση τεχνολογικών, λειτουργικών και οργανωτικών προσαρμογών στο διυλιστήριο, όπως:

- Υλοποίηση επενδυτικών και μη προγραμμάτων που αφορούν το Περιβάλλον, την Υγιεινή και την Ασφάλεια.
- Ενίσχυση των προληπτικών μέτρων ασφαλείας με επενδύσεις σε αυτοματοποιημένα συστήματα πρόληψης και προστασίας, τα οποία πληρούν ή και υπερβαίνουν τις προδιαγραφές που προβλέπονται από την ελληνική νομοθεσία και τους διεθνείς κανονισμούς.
- Αναβάθμιση της αξιοπιστίας των συστημάτων υποστήριξης των μονάδων παραγωγής, όπως είναι οι μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας και Ατμού, το σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρικής Ενέργειας και οι κρίσιμες βοηθητικές παροχές.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού.

Το 2010 ολοκληρώθηκε ένας σημαντικός κύκλος επενδύσεων για την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, τόσο σε επίπεδο οργανικής ανάπτυξης όσο και σε επίπεδο εξαγορών. Έτσι, η εταιρεία εισήλθε σε φάση ωρίμανσης και βελτιστοποίησης της εκμετάλλευσης των επενδύσεων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Η συνολική επενδυτική δαπάνη του Ομίλου στο διάστημα 2000- 2011 ήταν 1.238 εκατ. ευρώ, ποσό στο οποίο δεν συμπεριλαμβάνονται τα κεφάλαια που διατέθηκαν σε εξαγορές.

Το 2011 ήταν η πρώτη χρονιά όπου είδαμε τα αποτελέσματα του Ομίλου να περιλαμβάνουν τα οφέλη από την εξαγορά των εταιρειών Shell στην Ελλάδα για ένα πλήρες έτος, προσφέροντας αύξηση του μεριδίου μας στην εσωτερική αγορά.

1.238 εκατ. ευρώ

ΟΙ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ

660 εκατ. ευρώΓΙΑ ΕΡΓΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ
2000-2011

Επιπλέον, η πιο πρόσφατη μεγάλη επένδυσή μας, η κατασκευή της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, η οποία ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2010 και κόστισε μαζί με τις περιφερειακές μονάδες 200 εκατ. ευρώ, έχει ισχυροποιήσει την ανταγωνιστική μας θέση και έχει βελτιώσει την κερδοφορία μας, έχοντας λειτουργήσει σ' ολόκληρη τη διάρκεια του 2011.

Τέλος, η μεγαλύτερη μας επένδυση των τελευταίων ετών αφορά στην εγκατάσταση του συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης (2005), το οποίο κατέστησε δυνατή την παραγωγή καθαρών καυσίμων, βάσει των προδιαγραφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2009, ενώ παράλληλα συνετέλεσε στην αύξηση της παραγωγής μεσαίων αποσταγμάτων, στα οποία η Ελλάδα (μέχρι το 2010) και γενικότερα η Ευρώπη, παρουσιάζουν έλλειψη. Επιπλέον δε, παρέχει στο διυλιστήριο μεγαλύτερη ευελιξία για τη μεγιστοποίηση της παραγωγής είτε ντίζελ είτε βενζινών, ανάλογα με την εποχική ζήτηση.

Το υπόλοιπο επενδυτικό πρόγραμμα είχε ως στόχο την αναβάθμιση της τεχνολογικής αρτιότητας του διυλιστηρίου, την καθετοποίηση, τον αυτοματισμό, την ενεργειακή αυτονομία του και την προστασία του περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα να θεωρείται σήμερα ως ένα από τα αρτιότερα και πλέον προηγμένα διυλιστήρια στην Ευρώπη και διεθνώς (βάσει του βαθμού πολυπλοκότητας Nelson Complexity Index, ο οποίος είναι 10,4).

Η επενδυτική δαπάνη του Ομίλου για το 2011 ανήλθε στο ποσό των 71,3 εκατ. ευρώ και όσον αφορά το διυλιστήριο περιελάμβανε ανάμεσα σε άλλα:

- Το έργο αύξησης της δυναμικότητας του Συγκροτήματος Συμπαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του διυλιστηρίου, που αφορούσε δαπάνες για την εγκατάσταση του πέμπτου αεριοστρόβιλου. Το Συγκρότημα Συμπαγωγής ενέργειας διέθετε τέσσερις αεριοστρόβιλους και με την προσθήκη του πέμπτου η εγκατεστημένη ισχύς διαμορφώθηκε σε 85 MW (από 68 MW), διασφαλίζοντας την ενεργειακή αυτονομία του διυλιστηρίου στα νέα δεδομένα μεγέθους λόγω της επέκτασης, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την ενεργειακή του απόδοση.
- Την αναβάθμιση του υπάρχοντος συστήματος Διαχείρισης Ηλεκτρικής Ενέργειας.
- Την αναβάθμιση της Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων.
- Το Γενικό Σταμάτημα του διυλιστηρίου για υλοποίηση έργων περιοδικής συντήρησης.

B4. Υπευθυνότητα για το περιβάλλον, την υγιεινή και την ασφάλεια

Η διασφάλιση της επαγγελματικής Υγιεινής, της Ασφάλειας και της Προστασίας του Περιβάλλοντος περιλαμβάνεται στις εταιρικές μας Αρχές και Αξίες και αποτελεί πρωταρχικό στρατηγικό στόχο, ώστε κατά την εξάσκηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μας να διασφαλίζονται ασφαλείς συνθήκες εργασίας για το προσωπικό και τους συνεργάτες μας, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος και η ποιότητα ζωής των πολιτών που ζουν κοντά στους χώρους όπου πραγματοποιούνται οι δραστηριότητες αυτές.

Η έμφαση στα θέματα διαχείρισης της Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, καθώς και η δέσμευσή μας για συνεχή βελτίωση στους συγκεκριμένους τομείς, διατυπώνεται μέσω της σχετικής πολιτικής, η οποία διέπει τη λειτουργία του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (πιστοποιημένο κατά ISO 14001:2004, με την πρώτη σχετική πιστοποίηση να έχει ληφθεί το 2000 και κατά EMAS III

ER 1221/2009, με την πρώτη πιστοποίηση το 2007) και του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας (πιστοποιημένο κατά OHSAS 18001:2007 από το 2008), τα οποία εξειδικεύουν την πολιτική αυτή σε προγράμματα και μετρήσιμους στόχους.

Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ λειτουργεί με σεβασμό προς την Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον.

Για να το επιτύχει αυτό, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δεσμεύεται να:

- Θέτει σκοπούς και στόχους, ώστε να επιτυγχάνεται η συνεχή βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης της Υγιεινής, της Ασφάλειας και του Περιβάλλοντος.
- Συμμορφώνεται προς, ή και να υπερβαίνει, τις απαιτήσεις οι οποίες προκύπτουν από όλες τις νομικές ή άλλες υποχρεώσεις της.
- Παράγει προϊόντα εγγυημένης ποιότητας σύμφωνα με, ή και πέραν των προδιαγραφών Υγιεινής και Προστασίας του Περιβάλλοντος, που ισχύουν για το καθένα από αυτά, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικά τις πρώτες ύλες, την ενέργεια και την τεχνολογία.
- Αναφέρει τις επιδόσεις της, καλές ή κακές, ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης.
- Διατηρεί συστήματα και σχέδια αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, τα οποία δοκιμάζει τακτικά με τις κατάλληλες ασκήσεις.
- Εντάσσει τα σχετικά με την Υγιεινή, την Ασφάλεια και την Προστασία του Περιβάλλοντος θέματα σε κάθε επιχειρησιακή της απόφαση, στα επιχειρησιακά

της σχέδια και στη λειτουργία των εγκαταστάσεών της, μέσα στο πλαίσιο του Ενιαίου Διαχειριστικού Συστήματος.

- Παρέχει συμβουλές, πληροφορίες και εκπαίδευση στο ανθρώπινο δυναμικό της, στους εργολάβους και σε άλλους οι οποίοι εργάζονται για λογαριασμό της, ώστε να εξασφαλίζεται η δέσμευση και η ευαισθητοποίησή τους.
- Εφαρμόζει συνειδητά και απαρέγκλιτα τους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας, που καθορίζουν το επιτρεπτό επίπεδο παραγόμενων αποβλήτων.
- Συνεργάζεται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξισορροπημένων προγραμμάτων Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, τα οποία λαμβάνουν υπ' όψη τις ανάγκες όλων των εμπλεκόμενων.

Στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, οτιδήποτε προγραμματίζουμε, σχεδιάζουμε ή πράττουμε, το κάνουμε με ασφάλεια, φιλικά προς το περιβάλλον και με οικονομική αποτελεσματικότητα.

B5. Υπεύθυνη διαχείριση ποιότητας

Στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, αντιμετωπίζουμε με σεβασμό και υπευθυνότητα τους πελάτες μας, επικεντρώνοντας τις προσπάθειές μας στον εφοδιασμό τους με προϊόντα υψηλής ποιότητας.

Η δέσμευσή μας για την Ποιότητα αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της στρατηγικής μας. Η πολιτική της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για την ποιότητα συνοψίζεται σε δύο άξονες, για τους οποίους υπάρχει η καθολική δέσμευση τόσο της διοίκησης, όσο και του υπόλοιπου προσωπικού της εταιρείας:

- Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θα παράγει και θα πωλεί προϊόντα που ικανοποιούν τους πελάτες της, λαμβάνοντας πάντα

υπόψη το συμφέρον όλων των ενδιαφερομένων μερών.

- Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εστιάζοντας στους πελάτες της, ερευνά και αξιολογεί τις απαιτήσεις τους και εφαρμόζει όλες τις αναγκαίες τεχνολογίες και δράσεις, με στόχο την αποφυγή συμβιβασμών σε θέματα ποιότητας και τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διαχείρισης ποιότητας

ΕΝΙΑΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα, είναι προσανατολισμένο στον πελάτη και στις ανάγκες του περιλαμβάνοντας με συστηματικό τρόπο όλες τις σχετικές προς την ποιότητα λειτουργικές και οργανωτικές διεργασίες, όπως φαίνεται στο σχεδιάγραμμα.

Η ένταξη του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας στο Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα, προσδίδει την απαραίτητη εσωτερική συνοχή και τα συνδέει με τις άλλες διεργασίες που αυτά επηρεάζουν, ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα.

Το Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα της εταιρείας, μέσω του οποίου υλοποιείται η πολιτική μας για την Ποιότητα, επαναπιστοποιήθηκε το 2009 από τη Bureau Veritas, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001:2008 με ισχύ μέχρι το 2012, οπότε και επαναπιστοποιήθηκε μέχρι το 2015 ενώ η πρώτη σχετική πιστοποίηση χρονολογείται από το 1993.

Η διεργασία του Ποιοτικού Ελέγχου, ικανοποιεί τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 17025:2005 και το Χημείο του διυλιστηρίου είναι διαπιστευμένο από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) ως ικανό, να διενεργεί

δοκιμές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου και να εκδίδει Πιστοποιητικά Ποιότητας με τη σφραγίδα του ΕΣΥΔ για όλα σχεδόν τα προϊόντα της εταιρείας. Η διαπίστευση αυτή μας δίνει ένα επιπλέον συγκριτικό πλεονέκτημα, καθ' όσον η ποιότητα των προϊόντων μας καθίσταται εγγυημένη.

Όλα τα Συστήματα Διαχείρισης, υπόκεινται σε εξαμηνιαίες επιθεωρήσεις από τους φορείς πιστοποίησης με σκοπό τον έλεγχο της καλής εφαρμογής τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του καθενός από αυτά και επαναπιστοποιούνται ανά τριετία.

Η εξέλιξη των συστημάτων αυτών, επιτυγχάνεται με την εξασφάλιση πιστοποιήσεων για τις νέες εκδόσεις τους. Επιπλέον, επιθεωρούνται από πελάτες, καθώς και από τους φορείς ασφάλισης με άριστα αποτελέσματα.

Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης διαθέτουν και οι θυγατρικές του Ομίλου:

- Η Avin Oil, Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2000 για τους τομείς Αποθήκευση, Εμπορία και Διανομή Καυσίμων και Λιπαντικών και Διαχείριση Πρατηρίων.
- Η Coral, Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2008 για τους τομείς των Λιπαντικών και των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (ΣΕΑ).
- Η Coral Gas, Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 14001:1997 για την εγκατάσταση Ασπροπύργου.
- Η OFC, Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2008, Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, σύμφωνα με το ISO 14001:2004 και Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας, σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007.

B6. Εξυπηρέτηση και σεβασμός στον πελάτη

Οι εταιρείες του Ομίλου της MOTOP ΟΪΛ επιδιώκουν τη διαχρονική εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών τους με απολύτως πελατοκεντρικά κριτήρια.

Η MOTOP ΟΪΛ πραγματοποιεί έρευνες ικανοποίησης πελατών με ποσοτικό και ποιοτικό χαρακτήρα, που καλύπτουν όλο το πελατολόγιό της, με στόχο την αντικειμενική γνώση του βαθμού ικανοποίησής των πελατών και την αποκωδικοποίηση της οπτικής τους σε ότι αφορά το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά και την εταιρική εικόνα της.

Στο πλαίσιο αυτών των ερευνών, οι πελάτες καλούνται να απαντήσουν σε ομάδες ερωτήσεων που καλύπτουν τη σχέση του πελάτη με την εταιρεία, την ικανοποίηση από την ποιότητα των προϊόντων, την ταχύτητα διεκπεραίωσης των παραγγελιών και έκδοσης των φορτωτικών εγγράφων και τιμολογίων, τις φορτώσεις σε πλοία ή βυτιοφόρα οχήματα, το χειρισμό των παραπόνων καθώς και μία γενική αξιολόγηση της εικόνας της εταιρείας από τον πελάτη.

Βασικοί στόχοι είναι:

- Η αξιολόγηση της ικανοποίησης των πελατών.
- Η αξιολόγηση της σπουδαιότητας των επιμέρους παρεχόμενων υπηρεσιών από τη MOTOP ΟΪΛ συνολικά.
- Ο προσδιορισμός των υπηρεσιών, των προϊόντων και

των παροχών που χρήζουν βελτίωσης από πλευράς της MOTOP ΟΪΛ.

- Ο προσδιορισμός των κριτηρίων επιλογής της MOTOP ΟΪΛ, αλλά και της εικόνας της ως προμηθευτή ή ως εταιρίου.
- Ο προσδιορισμός της εταιρικής εικόνας της MOTOP ΟΪΛ.

Τα στοιχεία των ερευνών αξιολογούνται για την ενίσχυση των θετικών στοιχείων της εταιρείας, αλλά κυρίως για τον εντοπισμό σημείων που χρήζουν βελτίωσης, προκειμένου να λαμβάνονται τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα, με προσήλωση στον πελατοκεντρικό προσανατολισμό της εταιρείας.

Αυτή η διαδικασία διαχρονικά έχει οδηγήσει σε μείωση των παραπόνων για το διυλιστήριο με τα παράπονα του 2011 να είναι μόνο 2 έναντι 3 του 2010, 14 το 2009 και 16 το 2008.

Επιπρόσθετα, οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου διαθέτουν πλήρη συστήματα ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου για τα καύσιμα τους. Συγκεκριμένα, ποιοτικός έλεγχος καυσίμων διενεργείται σε όλα τα στάδια

μεταφοράς από το διυλιστήριο ή την εγκατάσταση μέχρι και τα πρατήρια. Με την υποστήριξη των εξειδικευμένων χημείων μας αλλά και με τα ειδικά van που πραγματοποιούν αιφνίδιους ελέγχους στα πρατήριά μας διασφαλίζουμε ενεργά την ποιότητα των προϊόντων μας.

Πέραν των διαδικασιών αυτών, για το έτος 2011, η εταιρεία Coral που διαχειρίζεται τα πρατήρια Shell στην Ελλάδα, εισήγαγε ειδικό μοριακό ικνηθέτη σε όλα τα διαφοροποιημένα καύσιμα Shell. Ο μοριακός ικνηθέτης εισάγεται σε απειροελάχιστες ποσότητες, δεν ανιχνεύεται παρά μόνο με εξειδικευμένα όργανα, δεν μπορεί να αφαιρεθεί ούτε και να παραμορφωθεί και δίνοντας έτσι τη δυνατότητα για ταυτοποίηση των καυσίμων με εξαιρετική ακρίβεια.

Στο πλαίσιο της διασφάλισης της ποσότητας, η Coral εισήγαγε επίσης τον ειδικό δακτύλιο Smart Ring για τις παραδόσεις πετρελαίου θέρμανσης.

Ο πρωτοποριακός δακτύλιος Smart Ring αποτελεί μια καινοτόμο μέθοδο ηλεκτρονικού ποσοτικού ελέγχου. Εμπεριέχει τα μοναδικά στοιχεία του πελάτη και η διαδικασία ανεφοδιασμού μέσω αυτού, έχει σχεδιαστεί ώστε να αποτρέπει τυχόν ποσοτικές αποκλίσεις μεταξύ της παραγγελίας και της πραγματικής ποσότητας που παραλαμβάνει ο πελάτης, αποτελώντας το πιο αξιόπιστο και τεχνολογικά προηγμένο σύστημα για τον έλεγχο την ποσότητας κατά την παραλαβή.

Τέλος, η Coral Gas έφερε πρώτη στην Ελλάδα τις φιάλες υγραερίου με ειδική βαλβίδα ασφαλείας Flow Limiter Valve (FLV). Η βαλβίδα με περιοριστή ροής (FLV) φέρει πιστοποίηση «π» σύμφωνα με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαθέτει ειδικό προστατευτικό μηχανισμό που είναι τοποθετημένος εσωτερικά της στρόφιγγας και περιορίζει τη ροή του υγραερίου από τη φιάλη σε περίπτωση εκτεταμένης διαρροής στο δίκτυο, καθώς και σε περίπτωση εμπλοκής της στρόφιγγας σε ανοικτή θέση. Με τον τρόπο αυτό η φιάλη της Coral Gas ανεβάζει το επίπεδο ασφαλείας προστατεύοντας τον καταναλωτή και αποτελεί την πιο σύγχρονη λύση για όλες τις οικιακές και επαγγελματικές εφαρμογές υγραερίου.

B7. Υπεύθυνη επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Στον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, αναγνωρίζουμε ότι η επιχειρηματική μας λειτουργία και οι αποφάσεις μας επηρεάζουν και επηρεάζονται από διαφορετικές ομάδες ενδιαφερομένων μερών. Η επικοινωνία και η συνεργασία που έχουμε αναπτύξει με τα ενδιαφερόμενα μέρη, (stakeholders) εκφράζει τη σημασία που αποδίδουμε σ' αυτό το θέμα και την επιθυμία μας να αναπτύσσουμε ειλικρινή διάλογο λαμβάνοντας υπ' όψη τις ανάγκες τους, ώστε να αντιμετωπίζονται με αμοιβαία αποδεκτές

λύσεις, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, τα θέματα που προκύπτουν. Ο στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης είναι κοινός και η επικοινωνία με εμπιστοσύνη και σεβασμό, εξυπηρετεί την επίτευξη του κοινού στόχου με αμοιβαίο όφελος. Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα ενδιαφερόμενα μέρη και συνοπτικά, η αλληλεπίδραση των εταιρειών του Ομίλου μ' αυτά και οι τρόποι επικοινωνίας με το καθένα απ' αυτά.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Εργαζόμενοι	Το 2011 ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ απασχολούσε κατά μέσο όρο 1.928 άμεσα εργαζομένους, από τους οποίους περίπου το 58% εργάζονται στο διυλιστήριο (βλ. Κεφάλαιο 2)	Οι εργαζόμενοι παρέχουν την εργασία και το ταλέντο τους και ανταμείβονται με μισθούς, πρόσθετες παροχές καθώς και ευκαιρίες για επαγγελματική ανέλιξη και προσωπική ανάπτυξη.	Η επικοινωνία μεταξύ εργαζομένων και Διοίκησης είναι αμφίδρομη και πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους, όπως οι εταιρικές ανακοινώσεις, οι ενημερωτικές συναντήσεις, το ενδοδίκτυο (intranet), οι ομάδες εργασίας και οι διάφορες εκδηλώσεις που γίνονται για το προσωπικό (συνεστιάσεις και εκδρομές). Επίσης, οι εργαζόμενοι στο διυλιστήριο, εκπροσωπούνται μέσω του Σωματείου Εργαζομένων και της Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας. Έτσι διεξάγεται συνεχής θεσμοθετημένος διάλογος, αλλά οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται και σε ατομικό επίπεδο να υποβάλλουν τις προτάσεις τους για βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
Τοπικές κοινωνίες	Η παραγωγική δραστηριότητα της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επηρεάζει όπως είναι φυσικό τις όμορες προς το διυλιστήριο τοπικές κοινωνίες.	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ παράγει αξία για την κοινωνία με τη δημιουργία θέσεων εργασίας, με την επιστροφή κοινωνικού προϊόντος και με την κοινωνική της συνεισφορά, στηρίζοντας τοπικές και ευρύτερες κοινωνικές δραστηριότητες.	Η επικοινωνία (με έμφαση στις τοπικές κοινωνίες, οι οποίες επηρεάζονται από τη λειτουργία του διυλιστηρίου), πραγματοποιείται κυρίως μέσω των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά μέσω άλλων φορέων όπως ιδιωτικοί σύλλογοι και οργανώσεις (βλ. Κεφάλαιο 5).
Πελάτες	Ο αριθμός των πελατών του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, λόγω της φύσης της δραστηριότητάς της, είναι σχετικά μικρός. Αντίθετα οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου έχουν διευρυμένο δίκτυο πελατών από βιομηχανίες και εμπορικές εταιρείες μέχρι τους τελικούς καταναλωτές	Με το ευρύ και συνεχές επενδυτικό της πρόγραμμα, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προσφέρει στους πελάτες της εξυπηρέτηση και προϊόντα υψηλής ποιότητας, που ικανοποιούν τις απαιτήσεις τους και ανταμείβεται με τα έσοδα που εισπράττει. Κατά μείζονα λόγο, οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου έχουν στον πυρήνα της στρατηγικής τους την εξυπηρέτηση των πελατών τους προσφέροντας προϊόντα και υπηρεσίες ξεχωριστής ποιότητας.	Διατηρούμε μακροπρόθεσμες και στενές σχέσεις συνεργασίας με τους πελάτες μας, βασισμένες στην ποιότητα των προϊόντων μας, στην εξυπηρέτηση που παρέχουμε, στην εμπειρία, την αξιοπιστία και την υπευθυνότητά μας. Η επικοινωνία με τους πελάτες του διυλιστηρίου εμπίπτει κυρίως στις αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Εμπορίας, η οποία αν παρίσταται ανάγκη εμπλέκει και άλλα τμήματα της εταιρείας. Στις εμπορικές εταιρείες τα τμήματα πωλήσεων αλλά και το προσωπικό των πρατηρίων μας αποτελούν το πρόσωπο της εταιρείας. Τέλος, πραγματοποιούνται συστηματικά έρευνες ικανοποίησης πελατών.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Συνεργάτες και Προμηθευτές	Πρόκειται για προμηθευτές προϊόντων και παρόχους εργαλαβικών υπηρεσιών, κυρίως στο διυλιστήριο, στις εγκαταστάσεις και τα πρατήρια μας.	Οι συνεργάτες και προμηθευτές ανταμείβονται για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών στον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με τελικό αποτέλεσμα τη συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη.	Αναπτύσσουμε μακροχρόνιες σχέσεις με τους συνεργάτες και προμηθευτές μας. Στο διυλιστήριο αλλά και σε όλες τις εγκαταστάσεις μας, υπάρχει δομημένο πρόγραμμα επικοινωνίας για την παροχή της κατάλληλης πληροφόρησης για θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος, για τα οποία οι απαιτήσεις συμμόρφωσης είναι εξαιρετικά αυστηρές με στενή εποπτεία (βλ. Κεφάλαιο 3).
Μέτοχοι, Επενδυτές και Αναλυτές	Η μετοχική βάση της εταιρείας αποτελείται από ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές, έλληνες και ξένους. Στο τέλος του 2011 κύριος μέτοχος ήταν η "Petroventure Holdings Ltd" εταιρεία συμφερόντων της οικογένειας Βαρδινογιάννη. Το ποσοστό ελεύθερης διασποράς στο ευρύ επενδυτικό κοινό διαμορφώνεται στο 51,2%. Η επιχειρηματική δραστηριότητα της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ καλύπτεται από έλληνες και ξένους οικονομικούς αναλυτές.	Οι μέτοχοι επενδύουν στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, όπως και σε κάθε άλλη εταιρεία, προσβλέποντας στην οικονομική της απόδοση, στη κορήγηση μερισμάτων και στην αύξηση της αξίας των μετοχών τους.	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι μια εταιρεία η οποία, με ικανή διεύθυνση και αποτελεσματική στρατηγική, δημιουργεί αξία για τους μετόχους της, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο της εταιρικής υπευθυνότητας προς κάθε κατεύθυνση. Η επικοινωνία με τους μετόχους είναι τακτική και πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους: μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας, με δελτία τύπου και ανακοινώσεις του Τμήματος Εταιρικών Ανακοινώσεων, μέσω της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και του Κοινωνικού Απολογισμού, με τη λειτουργία Τμήματος Εξυπηρέτησης Μετόχων, με παρουσίαση οικονομικών αποτελεσμάτων σε τηλεδιασκέψεις και με τακτική συμμετοχή σε επενδυτικές ημερίδες.
Φορείς κοινωνικής παροχής, Πολιτισμικές οργανώσεις, Εκπαιδευτικοί, αθλητικοί και περιβαλλοντικοί φορείς	Εθνικοί ή διεθνείς οργανισμοί, όπως ο Σύλλογος «ΕΛΠΙΔΑ», το Ίδρυμα για το Παιδί και την Οικογένεια, την Lifeline Hellas, το Χαμόγελο του Παιδιού, τον Ερυθρό Σταυρό, το Ευθύμιο Κέντρο, το Μουσείο Μπενάκη, το University of Cambridge -Programme for Sustainability, Πανεπιστήμια, το Νοσοκομείο Κορίνθου, τοπικά πολιτιστικά, σχολεία, αθλητικές οργανώσεις κ.ά.	Η συνεργασία με αυτούς τους φορείς αφορά την υποστήριξη προγραμμάτων των οργανώσεων, την πραγματοποίηση εξειδικευμένων μελετών, ή την επιχορήγηση επιστημονικών, πολιτιστικών και φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων	Οι πιο σημαντικές συνεργασίες του 2011 καταγράφονται στο Κεφάλαιο 5.
Δημόσιο	Δημόσιες αρχές σε τοπικό και εθνικό επίπεδο	Ο Όμιλος δημιουργεί έσοδα για το Δημόσιο με την πληρωμή φόρων, τελών και δασμών. Οι Δημόσιες Αρχές προασπίζουν το δημόσιο συμφέρον εκδίδοντας νόμους και κανονισμούς, επιβλέπουν την εφαρμογή τους, χορηγούν τις άδειες λειτουργίας και παρέχουν υποστήριξη στο ενδεχόμενο έκτακτης ανάγκης.	Ο Όμιλος πάντοτε λειτουργεί μέσα στο πλαίσιο του νόμου. Υπάρχει ανοικτή, ειλικρινής και αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία με τις εμπλεκόμενες Δημόσιες Αρχές, για την παροχή των πληροφοριών που χρειάζεται το κάθε μέρος, καθώς και για την τεκμηριωμένη συζήτηση των θεμάτων που ανακύπτουν.

1.928 Εργαζόμενοι

411

Προσλήψεις στην πενταετία
2007-2011

20.800
Ώρες εκπαίδευσης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Η αξία μας ως Όμιλος, χτίζεται από το ανθρώπινο δυναμικό μας. Αναγνωρίζουμε ότι οι εργαζόμενοί μας αποτελούν το πολυτιμότερο κεφάλαιο για την επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων, την επιτυχή υλοποίηση των αναπτυξιακών μας προγραμμάτων και την εξασφάλιση, μακροπρόθεσμα, της ανταγωνιστικότητας μας.

Στόχος μας είναι η εξασφάλιση ενός άριστου, ασφαλούς και δίκαιου εργασιακού περιβάλλοντος, που σέβεται τον άνθρωπο και προάγει την εμπιστοσύνη, το ομαδικό πνεύμα και την αποτελεσματικότητα.

Δεσμευόμαστε ώστε να εξασφαλίζουμε άριστες συνθήκες εργασίας, να διασφαλίζουμε το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του συνδικαλισμού, να αποφεύγουμε τις διακρίσεις και να προσφέρουμε ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης.

Το 2010, ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διευρύνθηκε με την απόκτηση των εμπορικών δραστηριοτήτων της Shell στην Ελλάδα και ως εκ τούτου, στο ανθρώπινο δυναμικό του εντάχθηκε το προσωπικό των εταιρειών Shell Hellas και Shell Gas που μετονομάστηκαν σε Coral και Coral Gas, το οποίο με τη μακρόχρονη διεθνή εμπειρία του σε τεχνογνωσία και πρακτικές, έχει προσδώσει νέα δυναμική στον Όμιλο.

Το 2011, ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αριθμούσε κατά μέσο όρο 1.928 εργαζόμενους.

Παρά, δε, την οικονομική κρίση, ανανεώσαμε το ανθρώπινο δυναμικό μας με νέες προσλήψεις, προσφέραμε εκτενές πρόγραμμα εκπαίδευσης και συνεχίσαμε την παροχή ενός δομημένου προγράμματος μέριμνας μέσω των οικειοθελών παροχών.

1. Σύστημα διοίκησης ανθρωπίνου δυναμικού

Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει δημιουργήσει ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού, στην προσπάθεια του για την ορθή διαχείριση και συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξη του προσωπικού. Το σύστημα αυτό, διαπνέεται από τις αρχές και τις αξίες του Ομίλου και καθορίζεται από το όραμα και τους στρατηγικούς του στόχους.

Ο Όμιλος εφαρμόζει Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού που στηρίζεται στο σεβασμό προς τους εργαζομένους και στις διεθνώς αποδεκτές βασικές αρχές Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού και χαρακτηρίζεται από συνεχή προσπάθεια για βελτίωση, εξέλιξη και εκσυγχρονισμό.

Σκοπός του Συστήματος Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού είναι η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προσωπικού, σε συνδυασμό με την εξασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής ικανοποίησής του· βασικοί δε στόχοι του, είναι:

- Συμμόρφωση με το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις οικουμενικές αρχές που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα δικαιώματα εργασίας.
- Δίκαιη και αξιοκρατική μεταχείριση των εργαζομένων.
- Παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών για επαγγελματική και προσωπική ανέλιξη.
- Συμμετοχική υπευθυνότητα των εργαζομένων στην επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων.
- Ανταγωνιστικό και δίκαιο σύστημα αμοιβών, το οποίο λαμβάνει υπόψη την απόδοση κατά την εκτέλεση της εργασίας αλλά και τα δεδομένα της αγοράς.
- Παροχές πέραν των προβλεπόμενων από το νόμο και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.
- Στοχευμένη εκπαίδευση και επιμόρφωση σε τομείς που συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους του Ομίλου, αποσκοπώντας στην αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.
- Μέριμνα για τις οικογένειες των εργαζομένων και προσπάθεια για μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
- Δημιουργία ισχυρών δεσμών με τους εργαζόμενους μέσω μακροχρόνιων σχέσεων και ανοιχτής επικοινωνίας.
- Προσέλκυση νέων και ικανών ανθρώπων με αρχές και αξίες όπως η ακεραιότητα, η συνέπεια, η αφοσίωση, η επαγγελματική ευσυνειδησία και η υπευθυνότητα.
- Ενίσχυση της εταιρικής κουλτούρας και των εταιρικών αξιών.

2. Ίσες ευκαιρίες και ανθρώπινα δικαιώματα

Όλες οι δραστηριότητες της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού γίνονται με διαφάνεια και αξιοκρατία.

Προσφέρουμε ένα εργασιακό περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, που ευνοεί τη διαφορετικότητα και παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους.

Οι προσλήψεις, οι μετακινήσεις, οι προαγωγές, οι παροχές, τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης κ.λπ. διέπονται από τις αρχές της πολιτικής για την παροχή ίσων ευκαιριών, την αποφυγή κάθε είδους διακρίσεων και το σεβασμό στην αξιοπρέπεια των εργαζομένων.

Εφαρμόζοντας τα παραπάνω:

- Προσπαθούμε ώστε η σύνθεση των στελεχών να αντανακλά τη σύνθεση του προσωπικού.
- Τα προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις εκάστοτε επιχειρηματικές ανάγκες, είναι διαθέσιμα σε όλο το προσωπικό.
- Υπάρχει ισότητα αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Υποστηρίζουμε την προσπάθεια για τη διαμόρφωση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, στην οποία τα άτομα με αναπηρίες προστατεύονται όχι μόνο με παροχές πρόνοιας, αλλά κυρίως με την προσπάθεια για παραγωγική ένταξή τους στον κοινωνικό ιστό. Έτσι, απασχολούνται σε εμάς άτομα αυτής της κατηγορίας, στα οποία παρέχουμε ίσες ευκαιρίες στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και στην εργασιακή εξέλιξή τους.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σεβόμενη απολύτως τις διεθνείς αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διακηρύσσονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του ΟΗΕ και στις δέκα αρχές του Οικονομικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο και έχει προσυπογράψει, είναι αντίθετη σε οποιαδήποτε πρακτική που ενδέχεται να ενθαρρύνει την επιβολή μορφών καταναγκαστικής και παιδικής εργασίας. Ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις περί παιδικής εργασίας και, περιπτώσεις αναγκαστικής ή παιδικής εργασίας, ούτε υπάρχουν, ούτε είναι αποδεκτές). Σημειώνεται ότι, οι δραστηριότητες της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διενεργούνται εξ ολοκλήρου μέσα στα όρια του ελληνικού κράτους, του οποίου το νομοθετικό πλαίσιο είναι εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης του 1998 του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ΔΟΕ) για τις Θεμελιώδεις Αρχές και Δικαιώματα στην Εργασία, με σχετικές αναφορές τόσο στο Σύνταγμα όσο και στο εργατικό δίκαιο. Σ' αυτές συμπεριλαμβάνονται οι συμβάσεις για την προστασία του συνδικαλισμού και των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

3. Εργασιακές Σχέσεις Σχέσεις με Σωματεία Εργαζομένων

Στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, οι εργασιακές σχέσεις ρυθμίζονται βάσει του Κανονισμού Εργασίας, ο οποίος έχει καταρτιστεί από το Σεπτέμβριο του 1974 και έχει λάβει σχετική έγκριση από το υπουργείο Εργασίας. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το 93,9% των εργαζομένων στο τέλος του 2011 ήταν με συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Οι εργαζόμενοι μπορούν ελεύθερα και χωρίς κανένα περιορισμό να συμμετέχουν σε συνδικαλιστικά σωματεία και επαγγελματικές ενώσεις. Στο διυλιστήριο εκπροσωπούνται μέσω του Σωματείου Εργαζομένων και της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας.

Το Σωματείο έχει συνάψει Συλλογική Σύμβαση Εργασίας με το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών από το 1986. Η σύμβαση αυτή ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας στο διυλιστήριο και τροποποιείται κάθε χρόνο με ιδιωτικά συμφωνητικά ετήσιας διάρκειας, που καταρτίζονται μεταξύ της εταιρείας και του Σωματείου.

Θεωρούμε εξαιρετικά σημαντική την αρμονική συνεργασία της Εταιρείας με το Σωματείο Εργαζομένων, ιδίως σε δύσκολες περιόδους, όπως αυτή που βιώνουμε λόγω της οικονομικής κρίσης.

Με τους εκπροσώπους των εργαζομένων πραγματοποιούμε τακτικές συναντήσεις, έχοντας ως κοινό στόχο την ανάπτυξη των μεταξύ μας σχέσεων, τη διατήρηση της εργασιακής ειρήνης και τη συνεχή βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

4. Βασικά στοιχεία απασχόλησης

Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, αφενός μέσα από επιτυχημένες αναπτυξιακές επιλογές και αφετέρου με την επιλογή ικανών στελεχών, αποτελεί για την ελληνική αγορά έναν από τους πιο σημαντικούς, δυναμικούς και συνεπείς εργοδότες.

Το 2011, το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, AVIN, Coral, Coral Gas, OFC) αριθμούσε κατά μέσο όρο 1.928 εργαζόμενους. Σε σχέση με το 2010, παρουσίασε μικρή μείωση κατά 55 άτομα που οφείλεται κυρίως σε συνταξιοδοτήσεις λόγω αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου. Τα στοιχεία του 2010 ήταν σημαντικά ενισχυμένα κυρίως λόγω της ένταξης του προσωπικού των εταιρειών Coral και Coral Gas. Λόγω της συνεχούς ανάπτυξης του Ομίλου η αριθμητική εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού του ήταν σταθερά ανοδική από το 2000 και μετά, παρά την πραγματοποίηση επενδύσεων με στόχο την αύξηση του βαθμού αυτοματοποίησης της παραγωγής στο διυλιστήριο και την προσπάθεια που γίνεται για την απλοποίηση των εργασιών.

Πέραν του άμεσα απασχολούμενου προσωπικού, σημαντικός αριθμός ατόμων απασχολείται έμμεσα στις δραστηριότητες των εταιριών του Ομίλου ως προσωπικό εργολάβων. Αναμφίβολα δε, η επιχειρηματική μας δραστηριότητα προκαλεί τη δημιουργία πλήθους έμμεσα εξαρτωμένων θέσεων εργασίας.

Ο κύριος χώρος δραστηριότητας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι το διυλιστήριο στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας, όπου το 2011 εργάζονταν -κατά μέσο όρο- 1.065 εργαζόμενοι από τους 1.928 που συνολικά απασχολούσε η εταιρεία. Περίπου το 55% του προσωπικού του διυλιστηρίου κατοικεί στην ευρύτερη περιοχή της Κορινθίας, όπου η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης. Τέλος, στοχεύοντας στην προσέλκυση και την επιλογή ατόμων ικανών να συμβάλουν αποτελεσματικά στην υλοποίηση της στρατηγικής και των στόχων και με αφετηρία την ισχυρή παρουσία μας στην περιοχή της Κορινθίας, ενθαρρύνουμε τις προσλήψεις σε τοπικό επίπεδο, σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες μας.

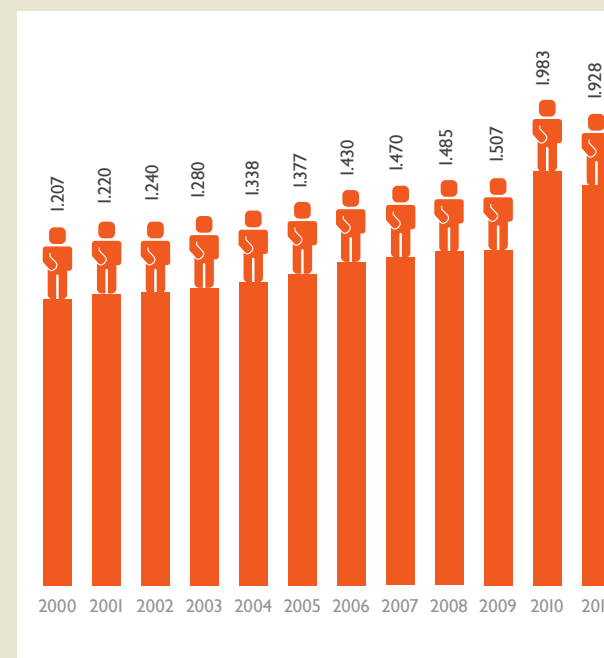
688

Προσλήψεις μόνιμων υπαλλήλων
κατά την τελευταία δεκαετία

93,9%

των εργαζομένων στο
τέλος του 2011 ήταν με
συμβάσεις αορίστου
χρόνου.

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΤΟΥΣ

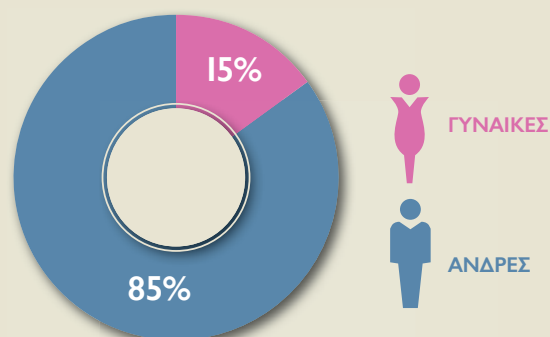

Κατανομή ανά φύλο

Για την κάλυψη κενών θέσεων εργασίας και την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων μας, υποστηρίζουμε την ίση μεταχείριση των δύο φύλων και την παροχή ίσων ευκαιριών χωρίς διακρίσεις. Ωστόσο, λόγω της φύσης των εργασιών και των ειδικοτήτων που απασχολούνται στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, το ποσοστό των εργαζομένων γυναικών είναι σχετικά μικρό. Έτσι, κατά μέσο όρο το 2011 το 15% του συνολικού προσωπικού του Ομίλου είναι γυναίκες, ενώ στα κεντρικά γραφεία των εταιρειών του Ομίλου, το ποσοστό των γυναικών φτάνει στο 35%.

Η συμμετοχή γυναικών σε θέσεις διευρυμένης ευθύνης είναι 14%, ποσοστό που αντανακλά ικανοποιητικά το γενικό ποσοστό των γυναικών στο σύνολο του προσωπικού, ενώ στο συνολικό αριθμό του λοιπού διοικητικού και τεχνικο-υπαλληλικού προσωπικού αποτελούν το 15%.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΦΥΛΟ 2011

Μορφωτικό Επίπεδο

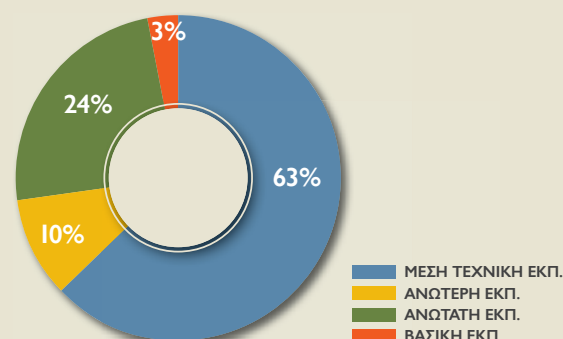
Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στο μορφωτικό επίπεδο του προσωπικού μας και στόχος μας είναι να προσελκύουμε, να αναπτύσσουμε και να κρατάμε κοντά μας κατάλληλους και ικανούς ανθρώπους.

Το 34% των εργαζομένων είναι πτυχιούχοι ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης.

Για την περαιτέρω ενίσχυση των δυνατοτήτων των εργαζομένων και τη δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος υψηλής απόδοσης, υλοποιούνται ειδικά προγράμματα πρόσθετης επιμόρφωσης και κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες και συστήματα και το προσωπικό

ενθαρρύνεται να συμμετέχει σε μακροχρόνια εξωτερικά εκπαιδευτικά προγράμματα, που οδηγούν στην απόκτηση αναγνωρισμένου πτυχίου.

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ 2011

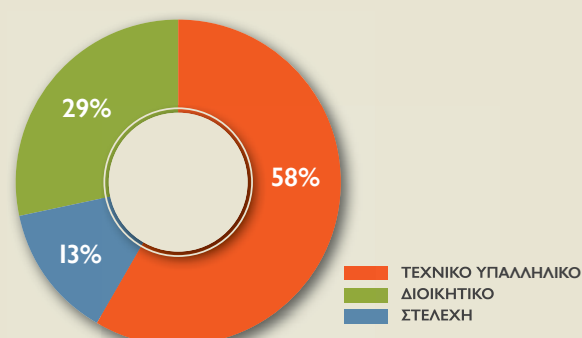

Στελεχιακό δυναμικό και επαγγελματική ανέλιξη

Κατά το 2011, η αναλογία των στελεχών στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου διαμορφώθηκε στο 13%, ενώ το τεχνικο-υπαλληλικό και διοικητικό προσωπικό αποτελούσε το 87% του συνόλου των εργαζομένων.

Κάθε εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να ανέλθει στη διοικητική ιεραρχία, ανάλογα με τα προσόντα, τις επιδόσεις και τις δεξιότητές του, αφού βασική επιδίωξη είναι η πλήρωση των κενών θέσεων ευθύνης να γίνεται μέσα από τον Όμιλο, όσο και όπου αυτό είναι δυνατό. Μάλιστα με νέα πολιτική που εφαρμόστηκε από το τέλος του 2011, αρχικά γίνεται εσωτερική προκήρυξη κάθε κενής θέσης εργασίας και μόνο αν δεν υπάρξει κατάλληλος υποψήφιος απευθυνόμαστε στην αγορά εργασίας.

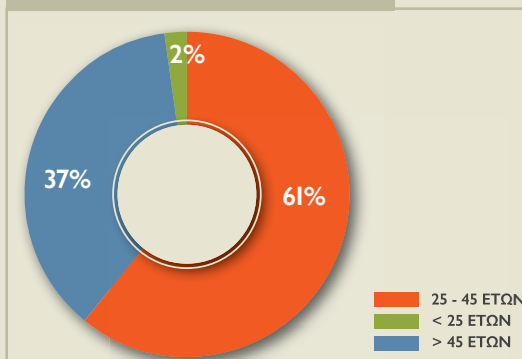
ΣΤΕΛΕΧΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2011

Μέση ηλικία - εύρος ηλικιών

Κατά τα τελευταία χρόνια η μέση ηλικία του προσωπικού του Ομίλου κυμαίνεται σταθερά σε επίπεδα γύρω από τα 41,5 έτη. Ενδεικτικά, το 2011 διαμορφώθηκε στα 41,6 έτη, το 2010 και το 2009 στα 41,4 έτη, το 2008 στα 41,7 και το 2007 στα 41,4. Σημειώνεται ότι, κατά το 2011, το 63% του προσωπικού είχε ηλικία μικρότερη των 45 ετών.

ΕΥΡΟΣ ΗΛΙΚΙΩΝ 2011

Χρόνια Υπηρεσίας - Κινητικότητα Προσωπικού

Ως προς τη διάρκεια παραμονής του προσωπικού στον Όμιλο, ο μέσος όρος διαμορφώθηκε στα 14,1 χρόνια το 2011 (έναντι 13,9 το 2010, 14,2 το 2009, 14,6 το 2008 και 14,1 το 2007) και χαρακτηρίζει τη σταθερότητα του προσωπικού. Το 48,8% του προσωπικού έχει πολυετή πείρα στον όμιλο με πάνω από 10 χρόνια υπηρεσίας, ενώ ένα ποσοστό 26% έχει λιγότερα από 5 χρόνια υπηρεσίας. Αυτοί οι δείκτες υποδηλώνουν μια υγιή κατανομή του προσωπικού, όπου συνυπάρχει η εμπειρία των παλαιότερων εργαζομένων με την ανανέωση και το δυναμισμό που φέρνουν οι νεότεροι.

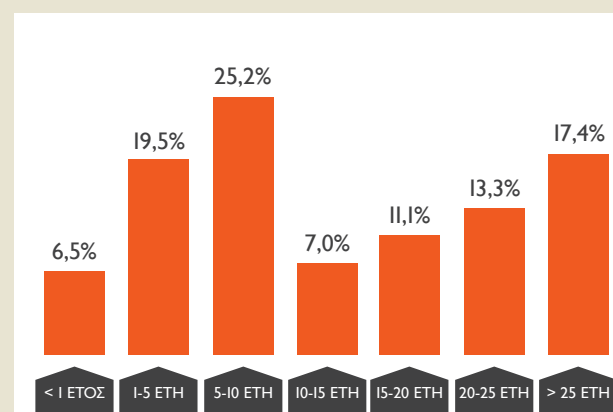
Ακόμα, με τη διαχρονικά μικρή διακύμανσή τους υποδηλώνουν την αφοσίωση των εργαζομένων μας, πράγμα που αποτελεί ένα από τα βασικότερα ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα.

Η ιδιαίτερα χαμηλή κινητικότητα του προσωπικού το 2011, που ήταν 4,1%, είναι ενδεικτική της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, της αφοσίωσης και ικανοποίησης των

εργαζομένων μας και αποτελεί ένα από τα βασικά ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα.

Η μακρόχρονη απασχόληση στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αναγνωρίζεται με πρόσθετες μισθολογικές παροχές. Επιπλέον στο διυλιστήριο, την Coral και την Coral Gas απονέμονται αναμνηστικά δώρα αξίας στο προσωπικό, που ποικίλλουν ανά εταιρεία ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας.

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ 2011

Κατά το 2011, το μόνιμο ανθρώπινο δυναμικό μας ενισχύθηκε με 75 νέους εργαζόμενους, ενώ αποχώρησαν για διάφορες αιτίες 80 άτομα. Σε σχέση με το 2010, παρατηρείται αύξηση των προσλήψεων κατά 19 άτομα και μείωση των αποχωρήσεων κατά 12 άτομα.

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ*

	2009	2010	2011
ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ	84	56	75
ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΑΙΤΙΑ			
ΣΥΝΤΑΞΗ	64	66	46
ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ	11	13	20
ΔΙΑΦΟΡΑ	6	13	14
ΣΥΝΟΛΟ	81	92	80
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ*	5,4%	4,6%	4,1%

*ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ = $\frac{\text{ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ}}{\text{ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ}} \times 100$

5. Σύστημα αμοιβών

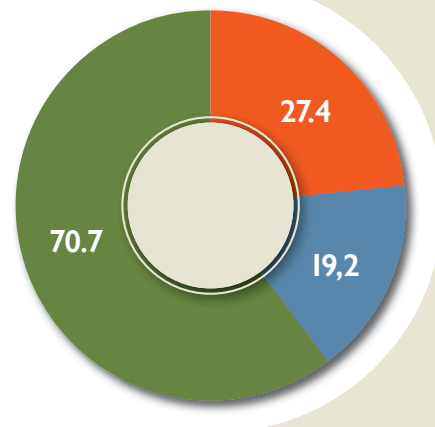
Ένας από τους βασικούς στόχους του Ομίλου είναι η προσφορά ανταγωνιστικών αμοιβών στο προσωπικό του, ώστε να ανταμείβεται η συνεισφορά του και να διατηρείται σε υψηλό επίπεδο η ικανοποίησή του.

117,3 εκατ. ευρώ οι δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού κατά το 2011

Το σύστημα που εφαρμόζουμε για τον καθορισμό, τη διαχείριση και την εξέλιξη των αμοιβών είναι εναρμονισμένο με την ισχύουσα ενδοεπιχειρησιακή και κλαδική σύμβαση και χαρακτηρίζεται από συνέπεια και διαφάνεια. Οι διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση των σχετικών με τις μισθολογικές αναπροσαρμογές συλλογικών συμβάσεων ακολουθούν την πρακτική της βιομηχανίας, που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, η δομή των αμοιβών εξασφαλίζει την ίση μισθολογική μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών για την ίδια εργασία, αποκλείοντας ταυτόχρονα οποιεσδήποτε άλλου είδους διακρίσεις. Οι παράγοντες που προσδιορίζουν την αμοιβή, είναι, κατά κύριο λόγο το βαθμολογικό κλιμάκιο, οι αρμοδιότητες και υπευθυνότητες της θέσης, το μορφωτικό επίπεδο, η προϋπηρεσία και η απόδοση του εργαζόμενου.

Οι συνολικές δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού του Ομίλου κατά το 2011, ανήλθαν στο ποσό των 117,3 εκατ. ευρώ ενώ το 2010, ήταν 108,6 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τις δαπάνες μισθοδοσίας για τακτική και υπερωριακή απασχόληση, τις εργοδοτικές επιβαρύνσεις για εισφορές προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τις πρόσθετες μισθολογικές παροχές, που δίνονται πάνω και πέραν των προβλεπόμενων από την εργατική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις. Οι πρόσθετες μισθολογικές παροχές, που αποτελούν οικειοθελή προσφορά προς τους εργαζόμενους, περιλαμβάνουν επιδόματα που στοχεύουν στην ανταμοιβή της εργατικότητας και της συνεισφοράς στα αποτελέσματα του Ομίλου.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ 2011 (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

- ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ
- ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
- ΜΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΛΗΝ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

6. Πρόσθετες οικειοθελείς παροχές

Ο Όμιλος, αναγνωρίζοντας και επιβραβεύοντας τις προσπάθειες των εργαζομένων, έχει καθιερώσει εδώ και πολλά χρόνια ένα ευρύ πρόγραμμα συμπληρωματικών οικειοθελών κοινωνικών και ασφαλιστικών παροχών, που καλύπτουν τόσο τους εργαζομένους όσο και εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών τους. Οι οικειοθελείς παροχές προς το προσωπικό, στοχεύουν σε πέντε βασικές κατευθύνσεις:

- Προσωπική ανάπτυξη και πρόνοια.
- Κάλυψη των δαπανών για την αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας.
- Αρωγή στην οικογένεια.
- Παροχή διαφόρων διευκολύνσεων.
- Ενίσχυση της εταιρικής κουλτούρας, της συνεργασίας και του ομαδικού πνεύματος.

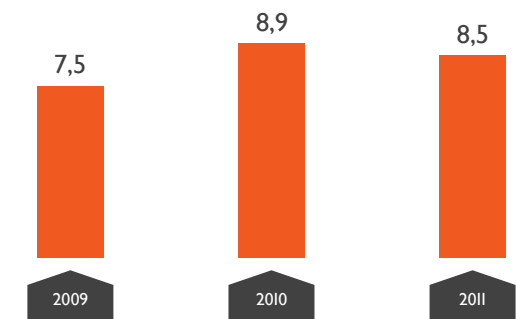
8,5 εκατ. ευρώ το ύψος των οικειοθελών παροχών προς τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους το 2011

Σ' αυτό το πλαίσιο λειτουργούν ασφαλιστικά προγράμματα για το προσωπικό (συνταξιοδοτικό και νοσοκομειακή περίθαλψη), υπάρχουν προγράμματα αρωγής των εργαζομένων για τα έξοδα μόρφωσης των παιδιών τους, διοργανώνονται χριστουγεννιάτικες γιορτές για τα παιδιά των εργαζομένων και εκδρομές γι' αυτούς και τις οικογένειές τους - το 2011 έγιναν 46 εκδρομές σε διάφορα μέρη της χώρας στις οποίες συμμετείχαν πάνω από 3.000 άτομα, προσφέρονται βραβεία πολυετίας, υποστηρίζονται οι εργαζόμενοι για τη συμμετοχή τους σε οργανωμένα αθλήματα, κ.α.

Η δράση μας αυτή η οποία στηρίζεται στην πεποίθηση ότι «η αξία μας ως Όμιλος χτίζεται από το ανθρώπινο δυναμικό μας», συνεισφέρει στη

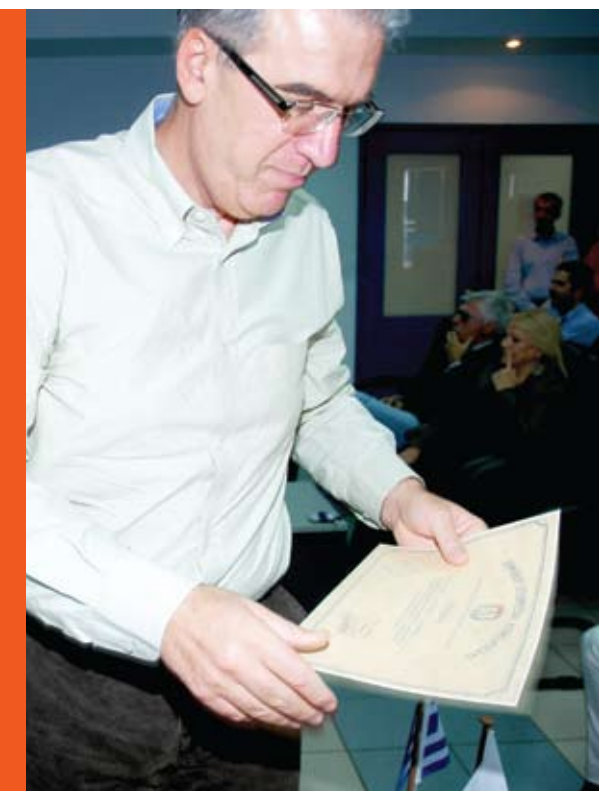
δημιουργία μιας ενιαίας κοινωνικής ομάδας εργαζομένων στον Όμιλο, με συνοχή, αφοσίωση και υψηλό ηθικό, που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για κάθε προσπάθεια ανάπτυξης και προόδου.

ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥΣ (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

Εθελοντική αιμοδοσία

Ενθαρρύνουμε το προσωπικό μας να συμμετέχει στην εθελοντική αιμοδοσία, που είναι μια πράξη προσφοράς και αγάπης και ένας από τους καλύτερους τρόπους κοινωνικής προσφοράς σε ατομικό επίπεδο. Πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου για το διυλιστήριο, με το Ειδικό Αντικαρκινικό Νοσοκομείο «Μεταξά» για τα κεντρικά γραφεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και με το Λαϊκό Νοσοκομείο για την Coral και την Coral Gas. Η εθελοντική αιμοδοσία του προσωπικού της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει γίνει θεσμός, αφού έχει συμπληρώσει πάνω από είκοσι έξι χρόνια προσφοράς. Σε αυτά τα πλαίσια και σε αναγνώριση της πολυετούς προσφοράς, το Νοσοκομείο Κορίνθου προέβη το 2011 σε ειδική βράβευση στους αιμοδότες της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με την απονομή τιμητικού διπλώματος και μεταλλίου ανάλογα με τα έτη της συνεισφοράς του καθενός. Συνολικά η τράπεζα αίματος που προκύπτει, καλύπτει τις ανάγκες των εθελοντών αιμοδοτών, των στενών συγγενικών τους προσώπων, αλλά και άλλων συνανθρώπων μας σε έκτακτες περιπτώσεις. Κατά το 2011 συγκεντρώθηκαν 145 μονάδες αίματος, ενώ ο συνολικός τους αριθμός από το 1991, είναι 2.840 μονάδες.

Ομάδες ποδοσφαίρου και μπάσκετ

Στο πλαίσιο της προώθησης της ομαδικότητας και της συμμετοχής, υποστηρίζουμε τη συμμετοχή του προσωπικού σε αθλητικές δραστηριότητες. Οι διακρίσεις σε αναγνωρισμένα πρωταθλήματα επιχειρήσεων συνεχίζονται για τις αθλητικές ομάδες που συγκροτούνται με πρωτοβουλία των εργαζομένων. Η ποδοσφαιρική ομάδα των υπαλλήλων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το 2011, είχε εξαιρετικές επιδόσεις και στέφθηκε πρωταθλήτρια για 14η φορά ανάμεσα σε 40 ομάδες στο Ερασιτεχνικό Πρωτάθλημα Επιχειρήσεων Αθηνών. Το 2008 είχε στεφθεί για 13η συνεχόμενη χρονιά πρωταθλήτρια σ' αυτό το Πρωτάθλημα, στο οποίο συμμετέχει επί 19 συναπτά έτη, έχοντας κατακτήσει 8 νταμπλ (Πρωτάθλημα και Κύπελλο), 6 πρωταθλήματα, 1 Κύπελλο και 2 Κύπελλα ήθους.

Η αγωνιστική της πορεία είναι εξίσου εντυπωσιακή και

εκτός συνόρων, αφού έχει κατακτήσει το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Επιχειρήσεων του 2004 και δύο φορές (2003, 2005) το Πανερωπαϊκό Πρωτάθλημα Επιχειρήσεων.

Η αντίστοιχη ομάδα της Avin Oil το 2011 στέφθηκε πρωταθλήτρια στην LEAGUE B του Ερασιτεχνικού Πρωταθλήματος Επιχειρήσεων ανάμεσα σε 12 ομάδες και προβιβάστηκε στην LEAGUE A. Επίσης στην LEAGUE A του αντίστοιχου πρωταθλήματος 8X8 κατέλαβε την 3η θέση το 2010 ενώ το 2009 στο ίδιο Πρωτάθλημα είχε κατακτήσει το νταμπλ (Πρωτάθλημα και Κύπελλο).

Τις επιτυχίες συνέχισε η ομάδα μπάσκετ της Avin Oil η οποία το 2011 στέφθηκε πρωταθλήτρια, ανάμεσα σε 10 ομάδες στη Α' κατηγορία.

Επίσης η ομάδα μπάσκετ της Coral συμμετείχε για την αγωνιστική περίοδο 2010-2011 στο Εργασιακό Πρωτάθλημα "Νίκος Γκάλης", όπου στον όμιλο δεύτερης δυναμικότητας της β' φάσης έλαβε την πρώτη θέση.

7. Εκπαίδευση και κατάρτιση

Η χάραξη αλλά και η επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων στον υψηλής επιστημονικής εξειδίκευσης πετρελαϊκό τομέα, συναρτάται απόλυτα με τις υψηλού επιπέδου δεξιότητες των εργαζομένων μας. Θεωρούμε την επένδυση στη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού μας στρατηγική επιλογή, και σημαίνοντα παράγοντα ευθυγράμμισης των ικανοτήτων των ανθρώπων μας με την ευρύτερη στοχοθέτηση του Ομίλου μας.

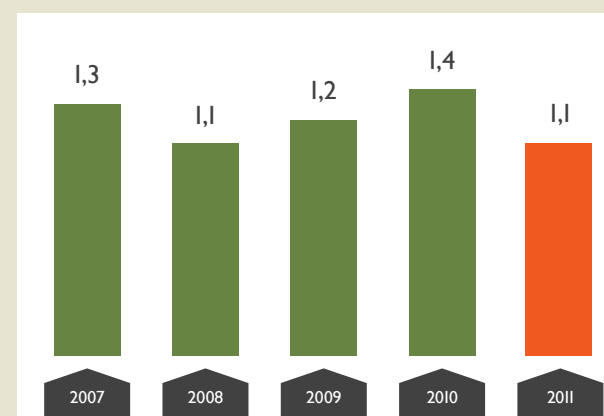
Ως εκ τούτου ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διαρθρώνει και υλοποιεί κάθε χρόνο ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εργαζομένων του, συμβατό τόσο με την αναβάθμιση του δικού τους επιπέδου κατάρτισης όσο και με τον γενικότερο εταιρικό επιχειρηματικό σχεδιασμό.

Βασικός μας στόχος μέσω του προγράμματος εκπαίδευσης και επιμόρφωσης είναι η προσαρμογή του γνωστικού υπόβαθρου των εργαζομένων μας στα εξειδικευμένα καθήκοντά τους, ώστε να καθίσταται δυνατή με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο η υλοποίηση του έργου τους τόσο στην καθημερινή ροή των εργασιών τους όσο και στις μεγαλύτερου χρονικού ορίζοντα εργασιακές τους υποχρεώσεις.

Έτσι, επιδιώκουμε τον συνεχή εμπλουτισμό των επαγγελματικών γνώσεων, διευρύνοντας παράλληλα τις δεξιότητες των εργαζομένων μας, ενώ αναβαθμίζουμε την τεχνική κατάρτισή τους, δημιουργώντας αποδοτικότερα και ασφαλέστερα πλαίσια εργασίας.

6,1 εκατ. ευρώ στην πενταετία 2007-2011 σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ¹

1. Σύνολο των δαπανών εκπαίδευσης προς το σύνολο της μισθοδοσίας συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών για κοινωνική ασφάλιση.

Προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης

Οι κύριες παράμετροι, που καθορίζουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση των επιμέρους προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, είναι οι εκπαιδευτικές ανάγκες όπως προκύπτουν μέσα από το περιβάλλον εργασίας κάθε έτους.

Η κατάρτιση των σχετικών προγραμμάτων βασίζεται:

- στις επιχειρηματικές στοχεύσεις του Ομίλου.
- στα προγράμματα επιμόρφωσης που έχουν πραγματοποιηθεί τα προηγούμενα έτη,
- στην απαιτούμενη εκπαίδευση σε θέματα τεχνικής εξειδίκευσης,
- στις ανάγκες εκπαίδευσης στους τομείς Υγιεινής και Ασφάλειας με έμφαση στην τεχνική πλευρά, αλλά και στη συνειδητοποίηση της ζωτικής σημασίας της ασφάλειας από όλες τις βαθμίδες ιεραρχίας,
- στις ανάγκες εκπαίδευσης σε θέματα Ποιότητας και Προστασίας του Περιβάλλοντος,
- στις ευρύτερες ανάγκες βελτίωσης των δεξιοτήτων των εργαζομένων.

Τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης αφορούν τους ακόλουθους τομείς:

- Εισαγωγική εκπαίδευση για τους νέους χειριστές και τεχνίτες συντήρησης και τους νεοπροσλαμβανόμενους μηχανικούς.
- Εκπαίδευση εξειδίκευσης του τεχνικού προσωπικού στο αντικείμενο εργασίας του αλλά και στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας και εξοπλισμού εργασίας.
- Εκπαίδευση σε θέματα Υγιεινής, Ασφάλειας, προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας, με έμφαση στα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε χώρου εργασίας.
- Εκπαίδευση του μη τεχνικού προσωπικού στους βασικούς κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας, στη χρήση πυροσβεστικών μέσων και στην παροχή Πρώτων Βοηθειών.
- Ασφαλής οδήγηση και διαδικασίες για την ασφαλή φορτοεκφόρτωση και οδική μεταφορά καυσίμων.
- Εκπαίδευση σε επιχειρηματικές και διοικητικές δεξιότητες, δεξιότητες Πληροφορικής αλλά και σε θέματα προσωπικής ανάπτυξης.
- Ασκήσεις ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών με τακτικές προγραμματισμένες ή

έκτακτες ασκήσεις. Η εκπαίδευση αυτή, περιλαμβάνει και κοινές ασκήσεις με τα άλλα διυλιστήρια της χώρας και με τη συμμετοχή της Πυροσβεστικής.

- Εκμάθηση ξένων γλωσσών.
- Παροχή πληροφοριών στο προσωπικό εργολάβων σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας.

Η υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων γίνεται:

- Με ενδοεταιρικά σεμινάρια από στελέχη του Ομίλου ή από εξωτερικούς εκπαιδευτές.
- Με συμμετοχή σε σεμινάρια στο εξωτερικό που διοργανώνονται από διεθνώς αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά κέντρα
- Με σεμινάρια στο εσωτερικό που διοργανώνονται από καταξιωμένους επιμορφωτικούς φορείς, όπως και με συμμετοχές σε συνέδρια εντός και εκτός της χώρας.
- Μέσω συμμετοχής σε προγράμματα εκπαίδευσης προπτυχιακού αλλά και μεταπτυχιακού επιπέδου.
- Μέσω αγοράς βιβλίων και συνδρομών σε εξειδικευμένες τεχνικές περιοδικές εκδόσεις και επαγγελματικούς συλλόγους.

Εκπαίδευση νέων χειριστών

Για την εκπαίδευση και εξάσκηση των νεοπροσλαμβανόμενων χειριστών μονάδων, ακολουθείται ένα ιδιαίτερα οργανωμένο και πολύπλευρο εισαγωγικό πρόγραμμα.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα, με την κατάλληλη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, στοχεύει στο να αποκτήσει το μελλοντικό τεχνικό προσωπικό του διυλιστηρίου αίσθημα ευθύνης, καθώς και τις ικανότητες και δεξιότητες που είναι απαραίτητες σε ένα περιβάλλον εργασίας εξαιρετικά απαιτητικό και με υψηλό βαθμό επικινδυνότητας. Διαρκεί περίπου δώδεκα μήνες και πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου στο διυλιστήριο από στελέχη και έμπειρους χειριστές των διαφόρων επιμέρους μονάδων του διυλιστηρίου, ανάλογα με τον προορισμό απασχόλησης κάθε προσληφθέντος.

Ο χρονικός προγραμματισμός και η θεματολογία του εισαγωγικού προγράμματος έχουν ως εξής:

- Ένας μήνας εκπαίδευσης σε γενικά θέματα (Ιδιότητες Πετρελαίου, Βασικές Αρχές Διύλισης, Εξοπλισμός Εγκαταστάσεων, Συντήρηση, Υγιεινή και Ασφάλεια, Προστασία Περιβάλλοντος, Ποιότητα, Πυρασφάλεια, Πρώτες Βοήθειες, τεχνική ορολογία στα Αγγλικά, εισαγωγή στη χρήση υπολογιστών κ.ά.).
- Πέντε μήνες σε πρωινή βάρδια με αναλυτική εκπαίδευση στο αντικείμενό τους.
- Έξι μήνες σε βάρδια, χωρίς όμως πραγματική ανάληψη καθηκόντων για την απόκτηση εμπειρίας και για να εκτιμηθούν οι γνώσεις και εμπειρίες τους, το ενδιαφέρον και η αφοσίωσή τους στην εργασία, με τελικό στόχο την αξιολόγησή τους στο κατά πόσο είναι κατάλληλοι για τη συγκεκριμένη θέση.

Στο τέλος καθενός από τα τρία στάδια της εκπαίδευσης, οι νέοι χειριστές εξετάζονται με γραπτά τεστ για τη βήμα προς βήμα αξιολόγησή τους.

Μετά την ολοκλήρωση του παραπάνω προγράμματος, τοποθετούνται στις μονάδες ξεκινώντας με την ανάληψη απλών καθηκόντων χειριστή, δίπλα σε παλαιότερους, που σταδιακά οδηγεί σε πλήρη ανάληψη καθηκόντων.

Παρόμοιο πρόγραμμα, προσαρμοσμένο όμως στις διαφορετικές εν προκειμένω ανάγκες, εφαρμόζεται και στην περίπτωση των νεοπροσλαμβανόμενων τεχνιτών συντήρησης.

Εργαλεία Εκπαίδευσης

Ο Προσομοιωτής Μονάδων Παραγωγής (Training Simulator) είναι ένα εξαιρετικά αποτελεσματικό εργαλείο εκπαίδευσης το οποίο συμβάλλει στην ασφαλή λειτουργία του διυλιστηρίου. Χρησιμοποιείται για την εκπαίδευση των νέων χειριστών του πιο σύνθετου συγκροτήματος του διυλιστηρίου (Συγκρότημα Καταλυτικής Πυρόλυσης) καθώς και των χειριστών του Συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης.

Τα Τεχνικά Εγχειρίδια Εκπαίδευσης εκπονημένα εξ ολοκλήρου από τους μηχανικούς του Διυλιστηρίου είναι προσαρμοσμένα στην παρούσα δομή του αλλά και στις σημερινές παραγωγικές του ανάγκες. Παρέχουν την αναγκαία θεωρητική και τεχνική τεκμηρίωση αποτελώντας παράλληλα πολύτιμη πηγή πληροφόρησης. Καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες εκπαίδευσης του προσωπικού του διυλιστηρίου και επιπλέον χρησιμοποιούνται και σε άλλες δραστηριότητες στις οποίες απαιτείται άντληση πληροφοριών σχετικά με τη δομή και τη λειτουργία του διυλιστηρίου.

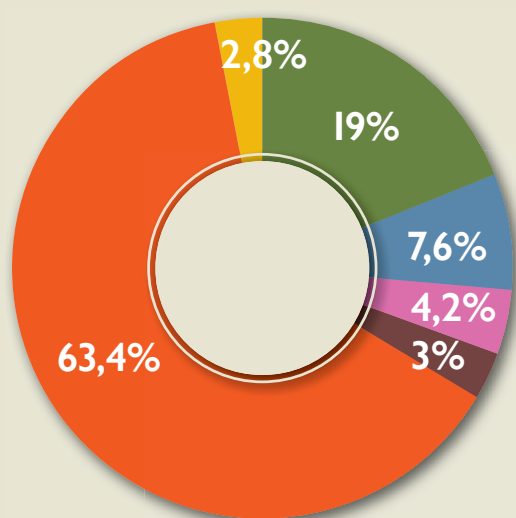

Η εκπαίδευση το 2011

Το 2011, πραγματοποιήθηκαν προγράμματα εκπαίδευσης συνολικής διάρκειας 20.800 ανθρωπώρων με συνολικό κόστος 1,1 εκατ. ευρώ τα οποία παρακολούθησαν 1.427 εργαζόμενοι (78,8% της συνολικής ανθρωποδύναμης), από τους οποίους 156 ήταν στελέχη και 1.271 λοιποί εργαζόμενοι. Σημειώτέον ότι στις εκπαιδευτικές ανθρωπώρες, συνυπολογίζονται οι ώρες που έχουν σχέση με την εκπαίδευση Πυρασφάλειας, χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας και άλλα συναφή θέματα στο διυλιστήριο και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις του Ομίλου. Όμως, δεν προσμετρούνται οι ώρες εκπαίδευσης που έχουν σχέση με την εκτέλεση ασκήσεων ετοιμότητας.

ΑΝΘΡΩΠΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟ 2011

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ = 20.800

■ ΥΓΙΕΙΝΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
■ ΤΕΧΝΙΚΑ
■ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΕΩΝ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ
■ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
■ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
■ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Η Υγιεινή και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, η Προστασία του Περιβάλλοντος, καθώς και η Ποιότητα ήταν βασικά θέματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας του 2011. Σ' αυτούς τους τομείς η εκπαίδευση αφορούσε τα σχετικά Συστήματα Διαχείρισης, τον κανονισμό REACH,

την ασφάλεια διεργασιών, την υγιεινή της εργασίας, την Πυρασφάλεια, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, τη διάσωση από υψηλά σημεία, την ανάπτυξη νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, την ασφαλή οδήγηση και μεταφορά καυσίμων, την παροχή Α' Βοηθειών, καθώς και άλλα πιο ειδικά θέματα.

Τα άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα αποσκοπούσαν στην επιμόρφωση του υφιστάμενου τεχνικού προσωπικού, με στόχο την ανάπτυξη και περαιτέρω βελτίωση των δεξιοτήτων του σε διάφορα εξειδικευμένα τεχνικά θέματα (όπως τη χρήση θερμοκάμερας και του SAP από το προσωπικό παραγωγής και συντήρησης του διυλιστηρίου αντίστοιχα), την εκπαίδευση του προσωπικού των εταιρειών εμπορίας σε θέματα πληροφορικής και αντιμονοπωλιακής πολιτικής κτλ. Επιπλέον διοργανώθηκε εκπαίδευση σε θέματα προσωπικής βελτίωσης, διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, τεχνικής των διαπραγματεύσεων, πωλήσεων και μάρκετινγκ, λογιστικής και οικονομικών, νομικών, ξένων γλωσσών και πληροφορικής. Ιδιαίτερης μνείας αξίζει η συνεισφορά και ουσιαστική συμμετοχή των στελεχών του Ομίλου στην πραγματοποίηση της ενδοεταιρικής εκπαίδευσης. Το 2011 αυτή η συμμετοχή εκφραζόμενη σε χρόνο απασχόλησης ήταν περίπου 900 ώρες. Επίσης, κατά το 2011 υποστηρίχθηκαν 12 εργαζόμενοι στο πλαίσιο της πολιτικής για την κάλυψη των σχετικών διδάκτρων, προκειμένου να εξειδικευθούν ή να αποκτήσουν μεταπτυχιακούς ή πτυχιακούς τίτλους σπουδών, σε τομείς που συνάδουν με τις τρέχουσες ανάγκες του Ομίλου.

Εκπαιδευτικές επιδόσεις του 2011

- Γενικός Δείκτης Εκπαίδευσης¹: 11,4 ώρες/άτομο
- Ειδικός Δείκτης Εκπαίδευσης²: 14,5 ώρες/άτομο
- Δείκτης Εκπαιδευτικής Δαπάνης³: 1,0%
- Δείκτης Συμμετοχής σε Εκπαιδευτική Δραστηριότητα⁴: 78,8%

1. Σύνολο ωρών εκπαίδευσης προς το σύνολο των εργαζομένων.
2. Σύνολο ωρών εκπαίδευσης προς το σύνολο των εκπαιδευθέντων.
3. Σύνολο των δαπανών εκπαίδευσης προς το σύνολο της μισθοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών για κοινωνική ασφάλιση.
4. Σύνολο εκπαιδευθέντων προς το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού.

Θέματα εκπαίδευσης στο διυλιστήριο το 2011

Η εσωτερική εκπαίδευση στο διυλιστήριο πραγματοποιείται από εκπαιδευτές που κατά περίπτωση είναι στελέχη του διυλιστηρίου, ή υψηλής εξειδίκευσης εξωτερικού εκπαιδευτές που συνήθως μετακαλούνται από το εξωτερικό.

Τα κυριότερα θέματα εκπαίδευσης ήταν:

- Εκπαίδευση νέων χειριστών μονάδων.
- Εκπαίδευση του προσωπικού συντήρησης στη χρήση του SAP.
- Εκπαίδευση του προσωπικού του εστιατορίου στη εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Τροφίμων κατά ISO 22000:2005.
- Περιοδική εκπαίδευση μηχανικών στην αντιμετώπιση Μεγάλου Συμβάντος.
- Εκπαίδευση τμηματάρχων προσωπικού βάρδιας στη χρήση πυροσβεστικών μέσων και Μέσων Ατομικής Προστασίας.
- Εκπαίδευση των ομάδων διάσωσης από την ΕΜΑΚ Ελευσίνας σχετικά με τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν και βρίσκονται σε δυσπρόσιτα σημεία του διυλιστηρίου, ψηλά από το έδαφος.
- Εκπαίδευση του προσωπικού παραγωγής στη χρήση θερμοκάμερας.
- Επαναπιστοποίηση προσωπικού Επιθεώρησης Εξοπλισμού για διάφορες επιθεωρήσεις.
- Εκπαίδευση στη μέτρηση και ανάλυση ταλαντώσεων.
- Εκπαίδευση σε θέματα σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των φούρνων.
- Εκπαίδευση στη διαδικασία Υδρογονοεπεξεργασίας.
- Εκπαίδευση στο σχεδιασμό και λειτουργία συστημάτων εκτόνωσης αερίων.

15,8

εκατ. ευρώ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ)

2,0

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η συνεχής βελτίωση της απόδοσής μας στην Υγιεινή και την Ασφάλεια, αποτελεί ηθική υποχρέωση και πρωταρχική μας δέσμευση

Η φύση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου -διύλιση, διακίνηση, αποθήκευση και εμπορία καυσίμων- σε συνδυασμό με τις Αρχές και Αξίες μας, καθιστούν την Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία θέμα εξαιρετικής σημασίας για το οποίο η δέσμευσή μας είναι απόλυτη και διαχρονική.

Για την εξασφάλιση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος και για τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους εφαρμόζουμε ένα αυστηρά δομημένο Σύστημα Διαχείρισης.

Με μόνιμο στόχο τα «Μηδέν Ατυχήματα»,

- εκπαιδεύουμε το προσωπικό μας
- εκτιμούμε, ελέγχουμε και προλαμβάνουμε τους επαγγελματικούς κινδύνους
- επενδύουμε σημαντικά ποσά προκειμένου να διατηρούμε την αρτιότητα του τεχνικού εξοπλισμού στις εγκαταστάσεις μας.

Το 2011 η δραστηριότητά μας στον τομέα της Υγιεινής και Ασφάλειας επικεντρώθηκε, πέραν των άλλων, στην προσπάθεια για περαιτέρω εμπέδωση των αρχών του προτύπου OHSAS 18001:2007, με το οποίο πιστοποιηθήκαμε αρχικά το 2008 και στην περαιτέρω ανάπτυξη της νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς και πρόληψης των ατυχημάτων ανάμεσα στο προσωπικό μας, στην πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα που μειώνουν τον κίνδυνο πρόκλησης ατυχήματος, στη βελτίωση του εξοπλισμού πυρασφάλειας και στην εκπαίδευση.

Οι δείκτες ατυχημάτων εξακολουθούν να βρίσκονται σε μακρόχρονη πτωτική τάση και ο Δείκτης Συχνότητας είναι βελτιωμένος σε σχέση με το 2010.

I. Πλαίσιο διαχείρισης υγιεινής και ασφάλειας

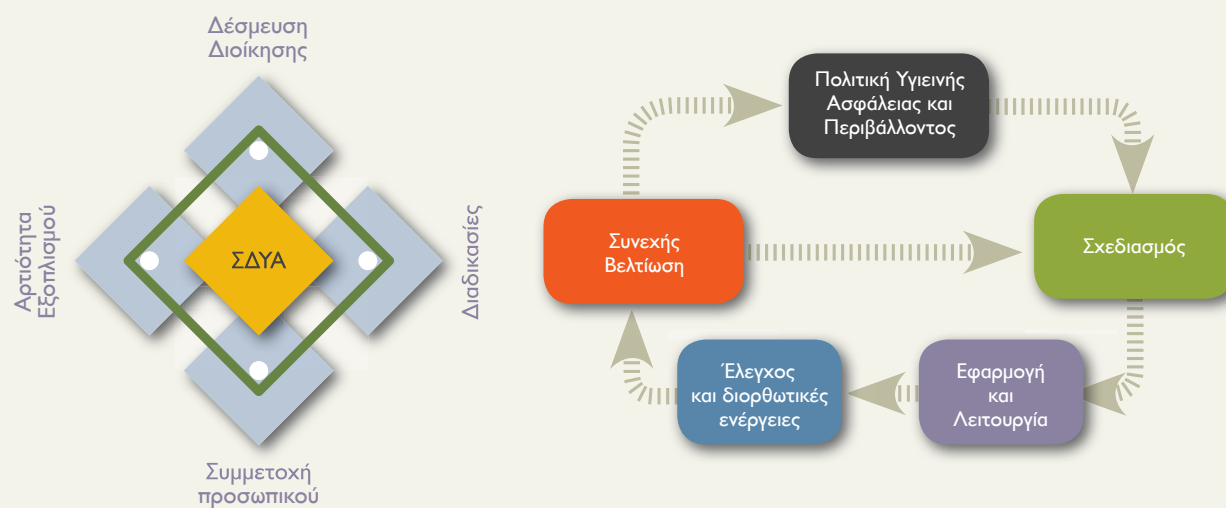
Η Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία και η πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί για εμάς ηθική υποχρέωση και επιχειρηματική αναγκαιότητα, που ξεφεύγει από τα στενά όρια μιας απλής νομικής υποχρέωσης. Πρωταρχικό μας μέλημα, όπως προκύπτει από την Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, είναι να παίρνουμε μέτρα και να υλοποιούμε έργα και προγράμματα προκειμένου να επιτυγχάνονται οι μόνιμοι στόχοι μας για την Υγιεινή και την Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, οι οποίοι διατυπώνονται ως εξής:

- Μείωση, στο ελάχιστο δυνατό, της πιθανότητας εκδήλωσης μεγάλου τεχνολογικού ατυχήματος.
- Μηδενικός αριθμός εργατικών ατυχημάτων - «Μηδέν Ατυχήματα».
- Συνεχής έλεγχος και ποιοτική αναβάθμιση του εξοπλισμού, προκειμένου να επιτυγχάνεται συνεχής βελτίωση των συνθηκών για ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.
- Αποτελεσματική προστασία των ανθρώπων (του προσωπικού μας, του προσωπικού των εργολάβων, των περιοίκων, των συνεργατών και επισκεπτών μας) καθώς και του περιβάλλοντος και των εγκαταστάσεών μας, από τους κινδύνους οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν από τη δραστηριότητα της εταιρείας.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού και προσπάθεια για εδραίωση της νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς.
- Πλήρης εναρμόνιση με τις νομοθετικές απαιτήσεις.

Η επίτευξη των στόχων μας στο διυλιστήριο, υλοποιείται με την εφαρμογή του ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας, το οποίο είναι πιστοποιημένο -από το 2008- με το πρότυπο OHSAS 18001:2007, το διεθνώς αναγνωρισμένο σύστημα πιστοποίησης για την Υγιεινή και Ασφάλεια.

Αυτήν την πιστοποίηση έχει λάβει και η εταιρεία OFC από το 2006.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΣΔΥΑ) OHSAS 18001:2007

ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Πολιτική	<ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή της σχετικής δέσμευσης της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και των τρόπων υλοποίησής της.
Σχεδιασμός	<ul style="list-style-type: none"> • Απόλυτη τήρηση της σχετικής νομοθεσίας και των διεθνώς αποδεκτών κωδίκων, προτύπων και κανόνων σωστής λειτουργίας. • Καθορισμός ετήσιων στόχων, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων για αναβαθμίσεις του εξοπλισμού, προκειμένου να εξασφαλίζεται η βέλτιστη απόδοση, τόσο από την πλευρά της παραγωγής όσο και από την πλευρά της ασφάλειας. • Καθορισμός αρμοδιοτήτων και υπευθυνοτήτων. • Συστηματική ανίχνευση, εντοπισμός και αξιολόγηση των επαγγελματικών κινδύνων στο σύνολο των δραστηριοτήτων του διυλιστηρίου.
Εφαρμογή	<ul style="list-style-type: none"> • Άσκηση ορατής και συστηματικής διοίκησης από ικανά στελέχη σε όλη την κλίμακα της διοικητικής ιεραρχίας. • Παροχή, σε κάθε εργαζόμενο, κατάλληλης και επαρκούς εκπαίδευσης. • Κατανόηση και ανάλυση των λειτουργικών κινδύνων κατά την εκτέλεση της εργασίας και των αντίστοιχων μέτρων προστασίας, από όλους και σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας. • Αυστηρή εφαρμογή και τεκμηρίωση διαδικασιών για ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία. • Διασφάλιση της εφαρμογής των κανόνων ασφαλείας κατά την εκτέλεση κάθε είδους εργασίας. • Συστηματική αναφορά συμβάντων. • Άριστη συνεργασία και επικοινωνία με τις δημόσιες αρχές και άλλους ενδιαφερομένους και παροχή προς αυτούς της απαραίτητης σχετικής πληροφόρησης. • Συστηματικές μετρήσεις των αποτελεσμάτων σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες, κατάλληλα στοχοποιημένους για τον έλεγχο της συνεχούς βελτίωσης και την επισήμανση τυχόν αδυναμιών και δυσλειτουργιών. • Πραγματοποίηση ασκήσεων για τον έλεγχο του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης.
Έλεγχος και διορθωτικές ενέργειες	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεχείς επιθεωρήσεις του μηχανολογικού και κάθε άλλης μορφής εξοπλισμού των εγκαταστάσεών, ώστε να διατηρεί τη λειτουργική του αριότητα σ' όλα τα στάδια της ωφέλιμης ζωής του. • Συνεχείς επιθεωρήσεις των διαδικασιών ασφαλείας. • Συστηματική διερεύνηση και ανάλυση συμβάντων. • Μέτρηση, αξιολόγηση και επικοινωνία των αποτελεσμάτων. • Επιβράβευση θετικών αποτελεσμάτων.
Συνεχής Βελτίωση	<ul style="list-style-type: none"> • Προτάσεις για αναθεωρήσεις και βελτιώσεις. • Δέσμευση για την εφαρμογή τους. • Συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων.

Στο διυλιστήριο της Εταιρείας λειτουργεί το Τμήμα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, το οποίο είναι επιφορτισμένο με την όλη λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας. Επίσης, η οργάνωση για την Υγιεινή και Ασφάλεια περιλαμβάνει τεχνικούς ασφαλείας, ιατρούς εργασίας και νοσηλευτικό προσωπικό, τόσο στο διυλιστήριο όσο και στα κεντρικά γραφεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σε επίπεδο που υπερκαλύπτει τις προβλέψεις των σχετικών βασικών νομοθετημάτων (Νόμος 3850/2010).

Επίσης, λειτουργούν και δύο θεσμοθετημένες Επιτροπές:

- η Επιτροπή Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, στη σύνθεση της οποίας συμμετέχουν Τμηματάρχες του διυλιστηρίου
- η κατά το Νόμο 3850/2010 πενταμελής Επιτροπή Υγείας & Ασφάλειας των Εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.), της οποίας τα αιρετά μέλη εκλέγονται ανά διετία από τους εργαζόμενους στο διυλιστήριο.

Η λειτουργία των πιο πάνω Επιτροπών αποσκοπεί στον έλεγχο των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας και στην συνακόλουθη διατύπωση υποδείξεων για τροποποιήσεις και βελτιώσεις.

Παρόμοια οργάνωση, λαμβανομένων φυσικά υπ' όψιν και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε χώρου εργασίας, υπάρχει και στις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου.

Οι ενέργειές μας το 2011, για την επίτευξη των στόχων Υγιεινής και Ασφάλειας, αφορούσαν κατά κύριο λόγο τους ακόλουθους άξονες:

- Αναβάθμιση και βελτίωση οδηγιών και διαδικασιών. Ενδεικτικά αναφέρεται η αναθεώρηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης και της Μελέτης Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου.
- Εφαρμογή πρωτοποριακών σχεδίων που στοχεύουν στην αναβάθμιση της κουλτούρας ασφάλειας, ιδιαίτερα στο προσωπικό παραγωγής, συντήρησης και διακίνησης.
- Επενδύσεις για αναβαθμίσεις και βελτιώσεις εξοπλισμού.
- Πραγματοποίηση του Γενικού Σταματήματος μονάδων (General Shut Down) το 1^ο τρίμηνο του έτους, κατά τη διάρκεια του οποίου έλαβαν χώρα:
  - εντατική επίβλεψη των εκτελούμενων εργασιών για θέματα υγιεινής και ασφάλειας, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την ολοκλήρωσή τους χωρίς κανένα περιστατικό τραυματισμού ή πυρκαγιάς.
  - μετρήσεις χημικών παραγόντων στον εργασιακό χώρο, τα αποτελέσματα των οποίων ήταν κάτω από τα αντίστοιχα θεσπισμένα όρια.

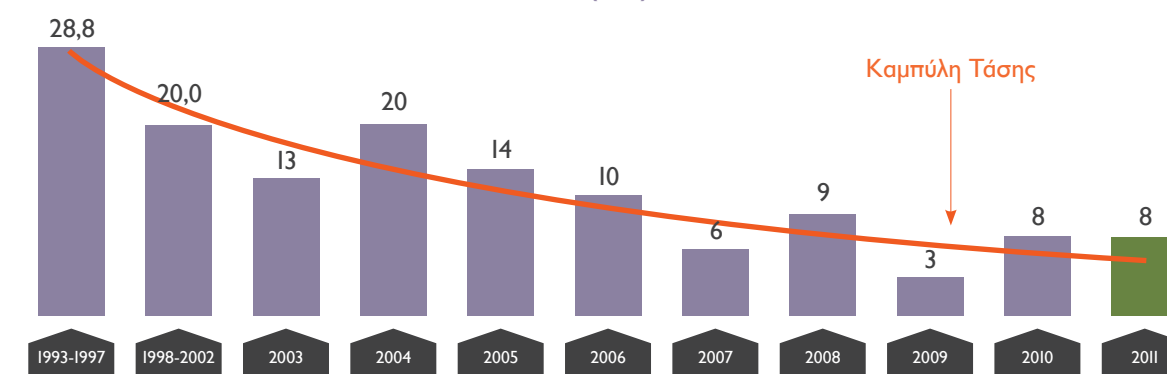
- Συστηματική καταγραφή, ομαδοποίηση και αξιολόγηση των παρατηρήσεων υγιεινής και ασφάλειας, που προέκυψαν κατά τη διάρκεια των εργασιών του Γενικού Σταματήματος, με σκοπό τη βελτίωση σε επόμενες αντίστοιχες ενέργειες συντήρησης.
- Κατάταξη των υγρών χημικών και προσθέτων που χρησιμοποιούνται στο Διυλιστήριο σε ομάδες επικινδυνότητας και καθορισμός περιοχών αποθήκευσης και ενεργειών αντιμετώπισης πιθανής διαρροής ανάλογα με την ταξινόμησή τους.
- Οργάνωση από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ της 31ης Σύσκεψης Συνεργασίας Διυλιστηρίων για θέματα Υγείας, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος.
- Συμμόρφωση αλλά και συστηματική παρακολούθηση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στους ευρωπαϊκούς κανονισμούς REACH (καταχώρηση, αξιολόγηση και αδειοδότηση χημικών προϊόντων) και CLP (ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση ουσιών και μειγμάτων), έπειτα από την επιτυχή πρώτη φάση καταχώρησης ουσιών το 2010, για αποτελεσματική παρακολούθηση των σχετικών εξελίξεων.
- Συνέχιση και υποστήριξη της εκπαίδευσης του προσωπικού μας όπως και του προσωπικού των εργολάβων μέσω διάφορων δράσεων (βλ. κεφ. Εκπαίδευση-Ενημέρωση-Συνεργασίες).

2. Δείκτες ασφάλειας

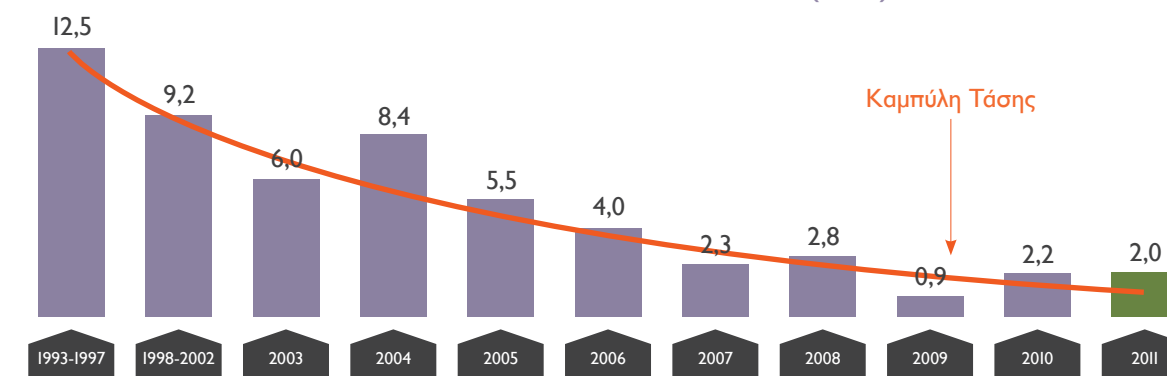
Η επιτυχής εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας αποτυπώνεται στη διαχρονική εξέλιξη των σπουδαιότερων δεικτών ασφάλειας, που είναι ο αριθμός, η συχνότητα και η σοβαρότητα των ατυχημάτων απουσίας, οι οποίοι ακολουθούν εμφανώς φθίνουσα πορεία στο χρόνο.

ΟΜΙΛΟΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΥΣΙΑΣ (LTI)¹

Στις διάφορες εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το 2011 καταγράφηκαν οκτώ ατυχήματα απουσίας από την εργασία (LTI - Lost Time Injuries), όσα και το 2010. Στο διυλιστήριο, που αποτελεί και τον πυρήνα των δραστηριοτήτων του Ομίλου, σημειώθηκαν πέντε LTIs, έναντι στόχου επτά ατυχημάτων για το 2011.

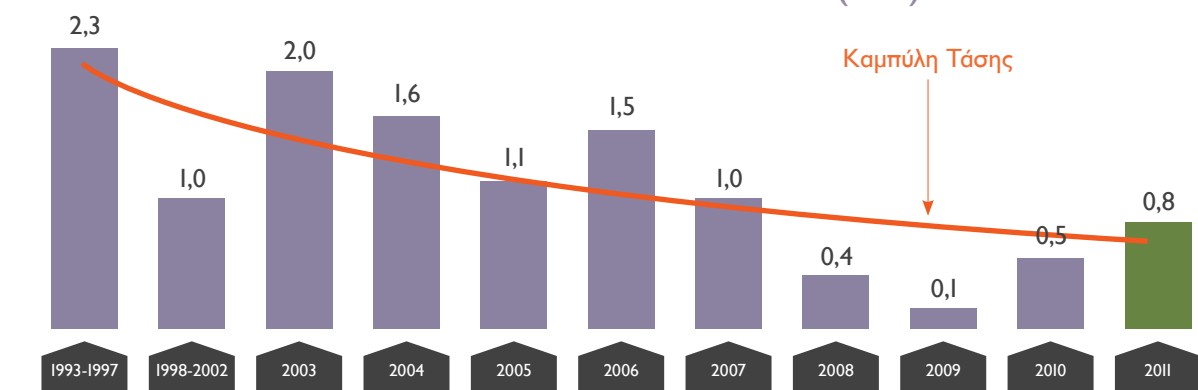
ΟΜΙΛΟΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΥΣΙΑΣ (LTIF)¹

Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων Απουσίας = Αριθμός Ατυχημάτων ανά εκατομμύριο ώρες εργασίας

Ο Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIF - Lost Time Injuries Frequency), με αρκετά χαμηλές τιμές τα τελευταία χρόνια, σημείωσε τιμή 2,0 το 2011 έναντι 2,2 το 2010. Στο διυλιστήριο αντίστοιχα ο LTIF μειώθηκε το 2011 στο 2,2 από 3,0 το 2010 ενώ ο στόχος για το 2011 είχε τεθεί στο 2,8.

ΟΜΙΛΟΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΥΣΙΑΣ (LTIS)¹

Δείκτης Σοβαρότητας Ατυχημάτων Απουσίας = Αριθμός ωρών διακοπής εργασίας ανά χιλιάδα ωρών εργασίας

Το παραπάνω αποτέλεσμα πρέπει να συνδυασθεί και με την τιμή του Δείκτη Σοβαρότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIS - Lost Time Injuries Severity), ο οποίος σε επίπεδο Ομίλου κατέγραψε τιμή 0,8 σε σχέση με το 0,5 του 2010. Στο διυλιστήριο έναντι στόχου 0,5 η τιμή του δείκτη ήταν 0,8. Οι τιμές αυτές υποδηλώνουν την μεγαλύτερη σοβαρότητα των ατυχημάτων του 2011 από αυτά που συνέβησαν το 2010 (μεγαλύτερος αριθμός χαμένων ωρών εργασίας).

Η διοίκηση του Ομίλου, παρότι οι τιμές των δεικτών αριθμού και συχνότητας ατυχημάτων ήταν εντός στόχου και η διαχρονική τάση διατηρείται πτωτική, παρέχει σταθερή υποστήριξη στα προγράμματα ενημέρωσης του προσωπικού, καθώς και ενίσχυσης των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, προκειμένου να παραμένουμε προσηλωμένοι στον στόχο για «μηδέν ατυχήματα».

Τα ατυχήματα απουσίας από την εργασία (LTIs) αναλύθηκαν ενδελεχώς προκειμένου να εντοπιστούν τα αίτια και τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα. Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν στα ατυχήματα που έχουν σχέση με το προσωπικό του Ομίλου· δεν συμπεριλαμβάνουν δηλαδή τα ατυχήματα σε προσωπικό εργολάβων, τα οποία παραμένουν πολύ χαμηλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 2011 καταγράφηκαν δύο ατυχήματα στο διυλιστήριο όπως και το 2010, το 2009 σημειώθηκε ένα ατύχημα και το 2008 κανένα. Τέλος, σημειώνεται ότι δεν καταγράφηκε, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, καμία επαγγελματική ασθένεια το 2011.

1. Σημείωση: Συμπεριλαμβάνονται οι εταιρείες ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, Avin Oil (από το 2006), Coral και Coral Gas (από το 2010).

3. Επενδύσεις υγιεινής και ασφάλειας

Η βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας καθώς και του εργασιακού περιβάλλοντος, επιτυγχάνεται με την υλοποίηση των απαραίτητων επενδύσεων σε εξοπλισμό, την αναβάθμιση των διαδικασιών και τις επιθεωρήσεις Υγιεινής και Ασφάλειας.

Το διυλιστήριο σχεδιάστηκε, κατασκευάστηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τους ελληνικούς και διεθνείς κανονισμούς και πρότυπα, και πάντα υπάρχει σε εξέλιξη επενδυτικό πρόγραμμα για την ενδεδειγμένη συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, καθώς και για τεχνικές βελτιώσεις και ανανέωση του εν λόγω εξοπλισμού σύμφωνα με τις νέες εξελίξεις της τεχνολογίας, ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή ασφάλεια και πρόληψη ατυχημάτων.

Το 2011, το συνολικό κόστος του επενδυτικού προγράμματος όλων των εταιρειών του Ομίλου, για έργα βελτίωσης της υγιεινής και της ασφάλειας και για την προμήθεια πάγιου εξοπλισμού ασφάλειας και ιατρικών ήταν 10,7 εκατ. ευρώ, ενώ το κόστος των πάσης φύσεως λειτουργικών εξόδων ήταν 5,1 εκατ. ευρώ.

Επομένως, το συνολικό κόστος για επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα το 2011 έφθασε τα 15,8 εκατ. ευρώ, ποσό που είναι αυξημένο κατά 25,6% έναντι του αντίστοιχου κόστους του 2010.

Η διαφορά αυτή οφείλεται στη σημαντική αύξηση των σχετικών κονδυλίων στο διυλιστήριο, αλλά και στην ενσωμάτωση των εταιρειών Coral και Coral Gas για όλο το ημερολογιακό έτος έναντι της περσινής χρονιάς που η ενσωμάτωση αφορούσε μόνο την περίοδο Ιουλίου - Δεκεμβρίου.

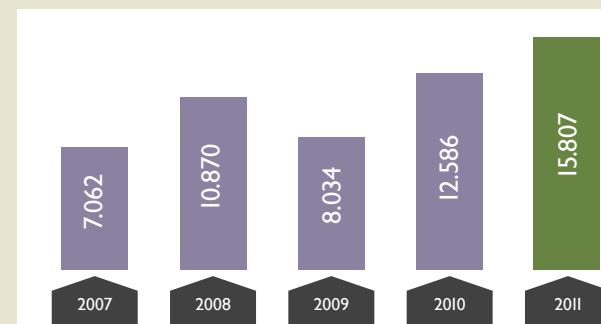
Σημειωτέον, ότι στα πιο πάνω ποσά δεν συμπεριλαμβάνεται το συνολικό κόστος συντήρησης -που έχει άμεση συνάφεια με την ασφάλεια- ούτε οι επενδύσεις ασφάλειας στο πλαίσιο κατασκευής μεγάλων έργων, επεκτάσεων και αναβαθμίσεων του διυλιστηρίου, το ύψος των οποίων ανέρχεται σε πολλά εκατ. ευρώ.

Το συντριπτικά μεγαλύτερο βάρος δόθηκε στην εκτέλεση έργων που μειώνουν τον κίνδυνο πρόκλησης ατυχήματος και βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας, καθώς και σε έργα που αναβαθμίζουν το επίπεδο πυρασφάλειας των εγκαταστάσεων.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟ 2011 (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)

Επενδύσεις	10.730
Πυρασφάλεια	546
Αντιμετώπιση Έκτακτης Ανάγκης	163
Μέσα Ατομικής Προστασίας και εξοπλισμός ιατρείου	174
Μείωση κινδύνου	9.588
Μέτρα Φύλαξης (Security)	259
Λειτουργικά έξοδα	5.077
Σύνολο επενδύσεων και λειτουργικών εξόδων	15.807

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)

Αναβάθμιση του Συστήματος Διαχείρισης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Δ.Η.Ε.)

Στις αρχές του 2011 τέθηκε σε λειτουργία το αναβαθμισμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρικής Ενέργειας του διυλιστηρίου. Το αρχικό Σύστημα είχε τεθεί σε λειτουργία το 2005 με συνολικό κόστος 3,1 εκ. ευρώ και η σχετική επένδυση αναβάθμισης ξεπέρασε τα 0,8 εκ. ευρώ. Επιτακτική ανάγκη για την εν λόγω αναβάθμιση ήταν η αξιοπιστία και τα λειτουργικά προβλήματα, λόγω του εξαιρετικά μεγάλου αριθμού παραμέτρων (περισσότερες από 100 χιλιάδες), που καλείται να επεξεργαστεί το Σ.Δ.Η.Ε., με τις τιμές τους να αλλάζουν δύο φορές το δευτερόλεπτο.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- Το αναβαθμισμένο Σ.Δ.Η.Ε. περιλαμβάνει δύο επιμέρους Συστήματα. Το Σύστημα Απεικόνισης και Καταγραφής Πληροφοριών - SCADA - και το Σύστημα Αποκοπής Φορτίων - PowerMax.
- Το Σύστημα Απεικόνισης και Καταγραφής Πληροφοριών αναβαθμίστηκε σε Hardware και Software, και έγινε ταχύτερο, φιλικότερο και πιο αξιόπιστο.
- Το Σύστημα Αποκοπής Φορτίων αναβαθμίστηκε με εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας και μεγαλύτερης υπολογιστικής ισχύος, άλλαξε το λειτουργικό σύστημα από Windows XP σε Linux, προσδίδοντας μεγαλύτερη

σταθερότητα, και προστέθηκαν διπλές μονάδες επεξεργασίας των δεδομένων για μεγαλύτερη ασφάλεια σε περίπτωση βλαβών. Για τον ίδιο ακριβώς λόγο προστέθηκαν διπλοί δίαυλοι επικοινωνίας μεταξύ των μονάδων επεξεργασίας.

- Αντικαταστάθηκαν οι Κεντρικές Μονάδες Επεξεργασίας των δεδομένων σε κάθε υποσταθμό ηλεκτρικής ενέργειας με μονάδες αυξημένης ταχύτητας και αξιοπιστίας.
- Το Σύστημα Αποκοπής Φορτίου χρησιμοποιεί πλέον ανεξάρτητο δίκτυο επικοινωνίας από το Σύστημα Απεικόνισης και Καταγραφής Πληροφοριών, ώστε να αποκλείεται η περίπτωση ανάμιξης των δεδομένων του ενός Συστήματος με του άλλου. Επίσης με χρήση επιπλέον λογισμικού, έγινε πολύ πιο φιλικό προς το χρήστη.
- Δημιουργήθηκε Κέντρο Ελέγχου των δυο Συστημάτων, απ' όπου ο χειριστής μπορεί πλέον να αντλήσει τις πληροφορίες που χρειάζεται και να κάνει τους απαραίτητους χειρισμούς.
- Επιπλέον, αναβαθμίστηκε το παλαιό Κέντρο Εποπτείας και Χειρισμού του Σ.Δ.Η.Ε. στον Θάλαμο Ελέγχου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (Power Plant).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

- Ο χειρισμός του Σ.Δ.Η.Ε. μπορεί να γίνει με πολύ μεγαλύτερη ευκολία από το χρήστη και από τρία διαφορετικά Κέντρα Ελέγχου στο διυλιστήριο. Η ύπαρξη τριών Κέντρων Ελέγχου επιτρέπει την άμεση διάγνωση και έγκαιρη αντιμετώπιση οποιουδήποτε ηλεκτρολογικού συμβάντος.
- Το νέο Σύστημα Αποκοπής Φορτίου έχει την δυνατότητα επεξεργασίας και αντίδρασης σε χρονικό διάστημα 28 χιλιοστών του δευτερολέπτου σε οποιοδήποτε κρίσιμο ηλεκτρικό σφάλμα στο δίκτυο, διασφαλίζοντας, σε συνδυασμό με την αυξημένη ικανότητα ηλεκτροπαραγωγής της Μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του διυλιστηρίου, την

απόσκοπη λειτουργία των μονάδων παραγωγής του διυλιστηρίου.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η σταθερότητα του ηλεκτρικού δικτύου που εκπορεύεται από την έγκαιρη και ορθή διάγνωση και αντιμετώπιση των όποιων σφαλμάτων δημιουργηθούν στο εσωτερικό ή εξωτερικό ηλεκτρικό δίκτυο, είναι ζωτικής σημασίας για την ομαλή και αδιάλειπτη λειτουργία των μονάδων του Διυλιστηρίου.

- Μία απότομη διακοπή της λειτουργίας του διυλιστηρίου από κάποιο ηλεκτρολογικό πρόβλημα, οδηγεί σε αυξημένες εκπομπές αερίων μέσω των flares, με δυσμενείς συνέπειες για τους περίοικους και το περιβάλλον.
- Σε περίπτωση έκτακτου γενικού ή και μερικού σταματήματος του διυλιστηρίου, θα μπορούσε να προκληθεί πυρκαγιά λόγω διαρροών στις σωληνώσεις των προϊόντων ή λόγω συστολών και διαστολών από θερμοκρασιακές διαφορές. Το Σ.Δ.Η.Ε. παρέχει την δυνατότητα της επιλεκτικής αποκοπής φορτίων στην περίπτωση τέτοιου είδους συμβάντος.
- Επιπρόσθετα, το Σ.Δ.Η.Ε. προειδοποιεί για επικείμενα προβλήματα λειτουργίας κρίσιμου εξοπλισμού, ή βλάβες ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, προκειμένου να αποφεύγεται το απότομο σταμάτημα των μονάδων του διυλιστηρίου.

Η λειτουργία του Σ.Δ.Η.Ε. από το 2005 μέχρι σήμερα, συνέβαλε ώστε οι συχνές εξωγενείς ή ενδογενείς ηλεκτρικές ανωμαλίες στο δίκτυο, που αρκετές φορές οδηγούσαν σε σταματήματα μονάδων, να μην αποτελούν πλέον απειλή για την αδιάλειπτη λειτουργία του διυλιστηρίου, εξαλείφοντας πρακτικά τα συνακόλουθα σταματήματα.

4. Επιθεωρήσεις

Η συνεχής επίβλεψη του εξοπλισμού παραγωγής, του εξοπλισμού διακίνησης, των χώρων εργασίας και των συστημάτων πυρασφάλειας, καθώς και η αναγνώριση των κινδύνων με την εκτέλεση προγραμματισμένων επιθεωρήσεων Υγιεινής και Ασφάλειας, είναι μια πρακτική που λαμβάνεται πολύ σοβαρά στην εταιρεία μας. Στο διυλιστήριο πραγματοποιούνται προγραμματισμένες επιθεωρήσεις, τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές, από εξειδικευμένους ελληνικούς ή και διεθνείς συμβουλευτικούς οίκους.

Οι θερμές εργασίες και οι εργασίες σε κλειστό χώρο υπόκεινται σε ιδιαίτερα αυστηρές διαδικασίες επιθεωρήσεων και ελέγχου. Το Τμήμα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος πραγματοποιεί 5-7 ελέγχους ανά ημέρα, το δε 2011 το σύνολο των ελέγχων πλησίασε τους 1.900.

Τα υπό κατασκευή έργα αποτελούν το αντικείμενο καθημερινών επί τούτου επιθεωρήσεων, οι δε προγραμματισμένες οριζόντιες επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται με βάση ετήσιο πρόγραμμα από ομάδες διαφορετικής σύνθεσης και αποστολής, που απαρτίζονται από στελέχη και προσωπικό του διυλιστηρίου:

- **Επιθεωρήσεις Ασφάλειας και Περιβάλλοντος:** Από τετραμελή ομάδα με επικεφαλής Τμηματάρχη και μέλη Μηχανικούς και Επόπτες. Υπάρχουν 24 τέτοιες ομάδες και η καθεμιά αναλαμβάνει να επιθεωρήσει στη διάρκεια του έτους έξι από τους 24 τομείς, στους οποίους είναι γι' αυτόν το σκοπό χωρισμένο το διυλιστήριο.
- **Επιτελικές Επιθεωρήσεις Ασφάλειας και Περιβάλλοντος:** Από ομάδα επικεφαλής της οποίας είναι ο Γενικός Διευθυντής του διυλιστηρίου και μέλη οι Διευθυντές και ο Τμηματάρχης Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος.

Υποδείξεις για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας, προκύπτουν και από τις συσκέψεις της Επιτροπής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και της Επιτροπής Υγείας & Ασφάλειας των Εργαζομένων.

Τα ευρήματα που προκύπτουν από τους παραπάνω κύκλους οριζοντίων επιθεωρήσεων και οι υποδείξεις από τις συσκέψεις των δύο επιτροπών, αξιολογούνται και οδηγούν στη λήψη τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων. Κατά το 2011 καταγράφηκαν συνολικά 718 νέες υποδείξεις, ενώ υλοποιήθηκαν 696 (που περιλαμβάνουν και υποδείξεις που εκκρεμούσαν από το προηγούμενο έτος) και παραμένουν σε εκκρεμότητα 211.

Το 2009 καθιερώθηκαν οι κάθετες επιθεωρήσεις, οι οποίες διενεργούνται σε τριμηνιαία συχνότητα από τον Τμηματάρχη, τους Μηχανικούς και τους Επόπτες των διαφόρων Τμημάτων. Σε κάθε Τμήμα γίνονται τέσσερις επιθεωρήσεις το χρόνο, μία σε κάθε βάρδια. Το 2011, από τις κάθετες επιθεωρήσεις για όλα τα Τμήματα του διυλιστηρίου, προέκυψαν 147 νέες υποδείξεις, και υλοποιήθηκαν 158 (που περιλαμβάνουν και υποδείξεις που εκκρεμούσαν από το 2010) και παραμένουν σε εκκρεμότητα 364.

Είναι αυτονόητο, ότι οι τεχνικές επιθεωρήσεις και επιμετρήσεις του εξοπλισμού, που πραγματοποιούνται από την Τεχνική Διεύθυνση οδηγούν σε ευρήματα και στη λήψη μέτρων, τα οποία έχουν το χαρακτήρα της πρόληψης του κινδύνου και συντείνουν στη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας. Ο προγραμματισμός και η διαχείριση των αποτελεσμάτων αυτών των επιθεωρήσεων, όπως και ο προγραμματισμός των συντηρήσεων, βασίζονται στη χρήση μηχανογραφημένων συστημάτων, όπως το PCMS (Plant Conditioning Management System), προκειμένου να επιτυγχάνονται τα βέλτιστα αποτελέσματα ασφάλειας και εξοικονόμησης πόρων.

Τέλος, ιδιαίτερη είναι η μέριμνα μας για την επιχειρησιακή ετοιμότητα του συνόλου του εξοπλισμού του συστήματος πυρασφάλειας. Ο τακτικός και περιοδικός έλεγχος αυτού του εξοπλισμού πραγματοποιείται βάσει λεπτομερέστατου ετήσιου προγράμματος υπό την ευθύνη της Υπηρεσίας Πυρασφάλειας.

5. Διαδικασίες

Η τεχνική αρτιότητα του εξοπλισμού, η συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα και Κανονισμούς και οι ασφαλείς συνθήκες εργασίας είναι από τις βασικές παραμέτρους που εξασφαλίζουν την ασφάλεια στο χώρο εργασίας. Ακόμα πιο σημαντική είναι η αντιμετώπιση του ανθρώπινου παράγοντα, ο οποίος, μέσω της καθιέρωσης αυστηρών διαδικασιών και της εκπαίδευσης για την απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων αλλά και της νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, καθοδηγείται στην εκτέλεση της εργασίας με ασφάλεια.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Παρακολουθούμε και εφαρμόζουμε με αυστηρότητα, τη σχετική με την Υγιεινή και Ασφάλεια ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και συμπληρωματικά άλλους διεθνώς αναγνωρισμένους κώδικες και πρακτικές, όπου αυτό κρίνεται επωφελές, προκειμένου να βελτιώνουμε την απόδοσή μας στη διασφάλιση της Υγιεινής και της Ασφάλειας, πέραν των επιβαλλομένων από τους νόμους.

Ανεξάρτητος φορέας (third party) πιστοποιεί την πλήρη και καθολική εφαρμογή της νομοθεσίας στις εσωτερικές μας διαδικασίες και λειτουργίες.

Επιπρόσθετα, έχουμε αναπτύξει βάση δεδομένων στο εσωτερικό δίκτυο της εταιρείας (intranet), η οποία ενημερώνεται συνεχώς και είναι διαθέσιμη σε όλο το προσωπικό και η οποία περιέχει όλες τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, οι οποίες ρυθμίζουν θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας που έχουν σχέση με τη λειτουργία του διυλιστηρίου. Αυτή η βάση δεδομένων είναι εξαιρετικής σημασίας, όχι μόνο για το σύννομο της λειτουργίας μας, αλλά και για τον πλούτο των πληροφοριών που περιέχει για όλα τα θέματα, π.χ. για την αναγνώριση και τον έλεγχο του κινδύνου, για την προετοιμασία των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης, για τα όρια

έκθεσης σε επικίνδυνες ουσίες, για τον τρόπο χρήσης των χημικών ουσιών και τους τρόπους προφύλαξης, κ.λπ.

Πέραν της νομοθεσίας, η βάση δεδομένων περιλαμβάνει και άλλες πολύ σημαντικές ενότητες, όπως το σύνολο του εκπαιδευτικού υλικού, του Κανονισμού Ασφάλειας του διυλιστηρίου, τις μελέτες αναγνώρισης, εκτίμησης και ελέγχου του κινδύνου ανά θέση εργασίας, τις προδιαγραφές εξοπλισμού ασφαλείας -π.χ. των Μέσων Ατομικής Προστασίας και του Πυροσβεστικού εξοπλισμού-, τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών (MSDS), κ.α.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Κάνουμε συνεχή και αδιάλειπτη προσπάθεια για την καθιέρωση βέλτιστων πρακτικών, για την αναγνώριση των κινδύνων Υγιεινής και Ασφάλειας σε κάθε χώρο και για την εφαρμογή διαδικασιών για την άμεση αντιμετώπισή τους. Το πλαίσιο για την αναγνώριση και τον έλεγχο των κινδύνων παρέχεται από την ελληνική νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 17/1996 και Νόμος 3850/2010), αλλά και από άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς κώδικες.

Για το σύνολο των δραστηριοτήτων του διυλιστηρίου έχουν γίνει συστηματικές μελέτες εκτίμησης του

επαγγελματικού κινδύνου ανά τμήμα του διυλιστηρίου, είδος κινδύνου, θέση εργασίας και κατάσταση και έχουν καθορισθεί τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την εξάλειψη του κινδύνου, ή τον έλεγχο και τη διατήρησή του σε αποδεκτό επίπεδο.

Οι μελέτες αυτές, όταν αυτό επιβληθεί από οποιοσδήποτε αλλαγές στις συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας, υφίστανται αναθεώρηση ώστε να είναι πάντοτε επίκαιρες και ενημερωμένες. Επιπρόσθετα και στο πλαίσιο της συμμόρφωσης μας προς τις απαιτήσεις της πιστοποίησης OHSAS, η όλη παρακολούθηση της διαδικασίας έγινε ακόμα πιο έντονη και συστηματική. Με ευθύνη κάθε τμήματος, οι κίνδυνοι που εντοπίζονται στο χώρο του κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες βάσει του επιπέδου επικινδυνότητας: χαμηλού, μεσαίου και υψηλού. Για κάθε κατηγορία επικινδυνότητας καθορίζεται χρονοδιάγραμμα λήψης μέτρων για την εξάλειψη ή τη μείωση του κινδύνου και ορίζεται ο υπεύθυνος υλοποίησης των μέτρων.

- Χαμηλού επιπέδου: λήψη μέτρων σε διάστημα ενός έτους.
- Μεσαίου επιπέδου: λήψη μέτρων σε διάστημα έξι μηνών.
- Υψηλού επιπέδου: λήψη μέτρων σε διάστημα μιας εβδομάδας.

Η συμμόρφωση με το πιο πάνω χρονοδιάγραμμα παρακολουθείται από το Τμήμα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και ενημερώνεται η Διοίκηση.

Σε κάθε εργαζόμενο παρέχουμε κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών, σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει κατά την εκτέλεση της εργασίας του, τα μέτρα εξάλειψης ή ελέγχου αυτών των κινδύνων, τη σωστή χρήση των

Μέσων Ατομικής Προστασίας, την ασφαλή εκτέλεση εργασιών, τον κατάλληλο τρόπο αντίδρασης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και την παροχή πρώτων βοηθειών.

Διασφαλίζουμε την εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας κατά την εκτέλεση κάθε είδους εργασίας, μέσω της λήψης όλων των αναγκαίων προστατευτικών μέτρων και της καθιέρωσης και τήρησης συγκεκριμένων διαδικασιών. Ιδιαίτερα σημαντική κατά τις εργασίες επισκευής και συντήρησης, είναι η διαδικασία έκδοσης Αδειών Εργασίας, επειδή μ' αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η απαραίτητη προστασία του προσωπικού. Γι' αυτόν το λόγο, η διαδικασία έκδοσης Αδειών Εργασίας αποτελεί αντικείμενο συνεχούς εκπαίδευσης για το προσωπικό μας, που εκδίδει ή αποδέχεται αυτές τις άδειες, καθώς και για το προσωπικό των εργολάβων που εμπλέκεται σε εργασίες στο διυλιστήριο.

Όσον αφορά την εκτίμηση των λειτουργικών κινδύνων, σε κάθε νέα μονάδα ή σε τροποποιήσεις υφιστάμενων μονάδων εκπονείται μελέτη για την ανάλυση λειτουργικών κινδύνων (HAZOP - Hazard and Operability - Study). Παρομοίως, εκπονούνται οι προβλεπόμενες από τους κανονισμούς μελέτες πυρασφάλειας και μελέτες/κοινοποιήσεις ασφαλείας (προς έγκριση και καταχώρηση αντίστοιχα από τις αρμόδιες αρχές).

Έχουν εκδοθεί προδιαγραφές για όλο τον εξοπλισμό Υγιεινής και Ασφάλειας, (Μέσα Ατομικής Προστασίας, Πυροσβεστικά Μέσα κ.λπ.) με στόχο τη διευκόλυνση του έργου αναπλήρωσης του εξοπλισμού και την κατά το δυνατό ομογενοποίησή του. Οι προδιαγραφές αυτές ενημερώνονται για να συμβαδίζουν με τις εξελίξεις της τεχνολογίας.

Ενδεικτικές δραστηριότητες στη διάρκεια του 2011 στον τομέα των διαδικασιών

- Ξεκίνησε η διενέργεια μελέτης HAZOP για τη μονάδα Απόσταξης υπό Κενό του Τμήματος Καταλυτικής Πυρόλυσης.
- Αναθεωρήθηκε το Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης, για την αντιμετώπιση τεχνολογικού ατυχήματος μεγάλης έκτασης στο διυλιστήριο και στο λιμάνι.
- Συνεχίστηκε η εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης και αξιολόγησης των εργαλάβων ως προς την τήρηση των κανόνων Υγιεινής και Ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών μέσα στις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου, το οποίο εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 2006. Η συστηματική παραβίαση οδηγεί σε λήψη κλιμακούμενων πειθαρχικών μέτρων, ανάλογα με τη σοβαρότητα των παραβιάσεων. Το πρόγραμμα παράγει και κλίμακα αξιοπιστίας των εργαλάβων, που βασίζεται στην αξιολόγηση των διαπιστωμένων παραβιάσεων.
- Έγινε εσωτερική επιθεώρηση-αξιολόγηση 8 διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας, αναθεωρήθηκαν οι υφιστάμενες και εξεδόθη μία νέα διαδικασία που αφορά στη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού.
- Αναθεωρήθηκε σημαντικός αριθμός Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών στο πλαίσιο της εφαρμογής των προβλέψεων των ευρωπαϊκών κανονισμών REACH και CLP όσον αφορά τα προϊόντα του διυλιστηρίου.
- Συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς, που σκοπό έχουν τη διερεύνηση και επίτευξη διαρκώς βελτιούμενων κανόνων και πρακτικών.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ, ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γίνεται συστηματική αναφορά, καταγραφή, διερεύνηση και ανάλυση συμβάντων (αναφλέξεων, ατυχημάτων, παρ' ολίγον ατυχημάτων) σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες με σκοπό τη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών και προληπτικών μέτρων ενώ, ενισχύουμε την εμπειρία μας παρακολουθώντας τις διερευνήσεις σημαντικών ατυχημάτων που συμβαίνουν σε ομοειδείς εγκαταστάσεις στο εξωτερικό, αξιοποιώντας κατάλληλα τα συμπεράσματά τους.

Καταγράφουμε και συντηρούμε συστηματικά τα διάφορα στοιχεία που συνθέτουν την εικόνα της απόδοσης στην Υγιεινή και Ασφάλεια, ώστε να μπορούμε να παρακολουθούμε την απόδοσή μας με στατιστική ανάλυση και παράλληλα χρησιμοποιούμε διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες, οι οποίοι είναι κατάλληλα στοχοθετημένοι ώστε να αποτελούν τη βάση για τον έλεγχο της συνεχούς βελτίωσης και την επίσημανση τυχόν αδυναμιών και δυσλειτουργιών.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ (SECURITY)

Παίρνουμε τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εγκαταστάσεών μας απέναντι στους πιθανούς κινδύνους από κακόβουλες ή μη ενέργειες. Το προσωπικό μας, που είναι επιφορτισμένο με την προστασία, είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο τόσο από πλευράς προστασίας (security) όσο και από πλευράς ασφάλειας, ώστε να ασκεί τα καθήκοντά του αποτελεσματικά και έγκαιρα, με πλήρη επίγνωση του έργου που του έχει ανατεθεί, αλλά και με πλήρη σεβασμό στην ελευθερία και στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

6. Προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας - Νέα έργα

Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας μονάδων του διυλιστηρίου, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση εργασιών περιοδικής συντήρησης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλή λειτουργία των μονάδων από την άποψη τόσο της απόδοσης όσο και της ασφαλούς λειτουργίας, ενώ πάντοτε βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες κατασκευής νέων έργων. Αυτές οι διακοπές μπορεί να είναι μεγάλης έκτασης και διάρκειας, όπως το Γενικό Σταμάτημα του διυλιστηρίου (General Shut Down) για εργασίες συντήρησης που πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο 2011.

Για την αποφυγή ατυχημάτων στις προγραμματισμένες και τις έκτακτες διακοπές λειτουργίας, χρειάζεται μεθοδική προσέγγιση και συνεχής επόπτευση κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της εργασίας.

Οι εκτεταμένες παρεμβάσεις αυτού του τύπου στη λειτουργία των μονάδων, απαιτούν εγρήγορη και ιδιαίτερα αυξημένα μέτρα ασφάλειας, διότι αυξάνεται κατακόρυφα ο κίνδυνος ατυχημάτων και, μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν: ενημέρωση του εμπλεκόμενου προσωπικού για υπενθύμιση των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας και αύξηση της ευαισθητοποίησής του, καθημερινή συνεργασία με τους επικεφαλής των έργων για τον εντοπισμό ανασφαλών συνθηκών και τη συνακόλουθη λήψη διορθωτικών μέτρων και εφαρμογή

καθημερινών επιθεωρήσεων ασφάλειας. Ανάλογα δε με τις ειδικές ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των υπό σταμάτημα μονάδων, διαμορφώνονται ομάδες επιθεωρήσεως με επικεφαλής στελέχη του Τμήματος Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και μέλη μηχανικούς της Τεχνικής Διεύθυνσης, οι οποίες επιφορτίζονται με το καθήκον της συνεχούς παρακολούθησης των έργων από την άποψη της εφαρμογής των κανόνων ασφάλειας, με στόχο την άμεση και επί τόπου διόρθωση των όποιων παρατυπιών.

Το 2011 ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονταν σε εξέλιξη κατασκευές έργων, οι εργασίες των οποίων πραγματοποιήθηκαν χωρίς ατυχήματα. Πέραν δε του Γενικού Σταματήματος, εκτελέστηκαν δύο επιπλέον προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας και πέντε έκτακτες. Όλες δε, αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς και χωρίς ατυχήματα.

7. Κανονισμός Reach

Ο κανονισμός REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2007 και έχει ως στόχο τον εξορθολογισμό της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με την ασφάλεια της ανθρώπινης υγείας και την προστασία του περιβάλλοντος, από τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχουν οι διάφορες χημικές ουσίες. Παράλληλα, μετέθεσε την ευθύνη διερεύνησης των επιπτώσεων από την παραγωγή, διακίνηση και χρήση των ουσιών αυτών στην ίδια τη βιομηχανία.

Το νομικό πλαίσιο που εισήγαγε ο Κανονισμός επηρεάζει άμεσα τους παραγωγούς, εισαγωγείς και τελικούς χρήστες χημικών ουσιών και σκευασμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στόχος, είναι η απαγόρευση της παραγωγής ή/και εισαγωγής σε Ευρωπαϊκό έδαφος ουσιών σε ποσότητα μεγαλύτερη του ενός τόνου ανά έτος, εκτός εάν αυτές έχουν πρώτα καταχωρηθεί στο Ευρωπαϊκό Μητρώο.

Έπειτα από την επιτυχή ολοκλήρωση της πρώτης φάσης καταχώρησης των ουσιών, η MOTOP ΟΪΛ μέσω της συμμετοχής της στους επιμέρους οργανισμούς και consortia (CONCAWE, FERC, MERC) παραμένει έτοιμη να ανταποκριθεί στις οποίες απαιτήσεις προκύψουν, παρακολουθεί τις εξελίξεις και προετοιμάζεται για τη δεύτερη φάση καταχώρησης ουσιών που ακολουθεί (2013).

8. Σχέδια αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης

Η οργάνωσή μας για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων στηρίζεται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης, το οποίο συνεχώς ελέγχεται και αναθεωρείται, ώστε να ανταποκρίνεται στη δομή του διυλιστηρίου, στις απαιτήσεις της νομοθεσίας και στις βέλτιστες πρακτικές που προκύπτουν είτε από τις τεχνολογικές εξελίξεις, είτε από εμπειρίες άλλων στην αντιμετώπιση μικρών ή μεγάλων τεχνολογικών ατυχημάτων.

Έχουμε επιπλέον εκπνήσει και καταθέσει στις αρμόδιες αρχές μελέτες, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία SEVESO II σχετικά με τα σημαντικότερα πιθανά σενάρια ατυχημάτων και τα αντίστοιχα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης. Το Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης ειδικά για την περίπτωση μεγάλου ατυχήματος προδιαγράφει και τα μέτρα προστασίας του κοινού, τις οδηγίες προς την τοπική κοινωνία και τον τρόπο αντιμετώπισης των θεμάτων που προκύπτουν από ενδεχόμενη ενεργοποίηση των ΣΑΤΑΜΕ (Σχέδια

Αντιμετώπισης Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης), που έχουν καταρτισθεί από τις αρμόδιες Αρχές και τα οποία καθορίζουν τον τρόπο επέμβασης της πολιτείας.

Το Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης περιγράφει τον εξοπλισμό, την οργάνωση και τα κινητοποιήσιμα (εσωτερικά και εξωτερικά) μέσα για την αντιμετώπιση έκτακτου περιστατικού.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης εντάσσονται:

- Η από το 1988 Συμφωνία Αμοιβαίας Βοήθειας με όλα τα ελληνικά διυλιστήρια σε περίπτωση ανάγκης. Η αποτελεσματικότητα του σχεδίου συνεργασίας εξασφαλίζεται με τις ομαδικές ασκήσεις που πραγματοποιούνται μεταξύ της MOTOP ΟΪΛ, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και των άλλων διυλιστηρίων.
- Οι ασκήσεις ετοιμότητας που πραγματοποιούνται κάθε εβδομάδα και οι ασκήσεις αντιμετώπισης Βιομηχανικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης που πραγματοποιούνται αρκετές φορές ανά έτος. Κατά τις ασκήσεις αυτές ενεργοποιείται η Διαδικασία Αντιμετώπισης Μεγάλου Συμβάντος. Οι ασκήσεις ετοιμότητας και οι μεγαλύτερης έκτασης ασκήσεις συντελούν τα μέγιστα στην εκπαίδευση και ετοιμότητα του προσωπικού, καθώς και στην αξιολόγηση και τροποποίηση του Σχεδίου αυτού καθαυτού. Επιπλέον, συντελούν στην αξιολόγηση και αναβάθμιση του εξοπλισμού

πυρασφάλειας, αφού ως αποτέλεσμα των ασκήσεων πυρασφάλειας προκύπτουν προτάσεις για νέα έργα που βελτιώνουν το επίπεδο πυρασφάλειας

- Τα μόνιμα και φορητά συστήματα ανίχνευσης και αντιμετώπισης πυρκαγιών και διαρροών, για τη συνεχή αναβάθμιση των οποίων υπάρχει κάθε χρόνο σχετικό πρόγραμμα επενδύσεων.
- Τα έξι πυροσβεστικά οχήματα και το βυτιοφόρο όχημα μεταφοράς αφρού δυναμικότητας 12.000 λίτρων, που διαθέτει το διυλιστήριο, τα οποία βρίσκονται σε συνεχή επιχειρησιακή ετοιμότητα και επανδρώνονται από αγήματα κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού.
- Η ύπαρξη εναλλακτικών δυνατοτήτων για την εγκατάσταση Θαλάμου Ελέγχου Συμβάντος σε τέσσερα διαφορετικά στρατηγικά σημεία του διυλιστηρίου και η χρήση σύγχρονου συστήματος αυτόματης τηλεφωνικής κλήσης των στελεχών, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας.

9. Ασφάλεια λιμενικών εγκαταστάσεων

Αποδίδουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στα μέτρα προστασίας των λιμενικών εγκαταστάσεών μας για τον επιπλέον λόγο της αποφυγής περιστατικού, που εκτός από άλλες συνέπειες, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την πρόκληση ατυχήματος και ρύπανσης στη θάλασσα. Σημειώνεται, ότι η MOTOP ΟΪΛ ήταν η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα που διαπιστεύθηκε το 2004 από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας στην υιοθέτηση του International Ship and Port Facility Security (ISPS) Code, ο οποίος εφαρμόζεται διά του κεφαλαίου XI-2 της SOLAS (International Convention for the Safety of Life at Sea). Η διαπίστευση αναθεωρείται κάθε χρόνο, σύμφωνα με τις υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις.

Σύμφωνα με την απαίτηση του κώδικα ISPS ανά δεκαεξάμηνο τουλάχιστον εκτελούνται ασκήσεις αντιμετώπισης θαλάσσιας ρύπανσης με τη συνεργασία και τη συμμετοχή και των τοπικών λιμενικών αρχών. Η τελευταία άσκηση αυτού του τύπου πραγματοποιήθηκε το 2010 με πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα. Από το 2007 τέθηκε σε εφαρμογή ο αναθεωρημένος Κανονισμός Λιμένος. Θεωρούμε την ύπαρξη ενός Κανονισμού Λιμένος, που συγκεντρώνει σε ένα και μοναδικό τόμο όλες τις απαιτήσεις για την ασφαλή

προσέγγιση πλοίων στις εγκαταστάσεις μας, σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου υπουργείου και τις διεθνώς αποδεκτές συνθήκες και κώδικες, ως ένα εκ των ων ουκ άνευ εργαλείο, που στο μέτρο του δυνατού, προστατεύει τόσο εμάς όσο και τα πλοία. Ο Κανονισμός Λιμένος ενσωματώνει τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τις διατάξεις του κώδικα ISPS και περιγράφει με σαφήνεια και λεπτομέρεια τις ελάχιστες απαιτήσεις μας, όσον αφορά την ασφάλεια, την προστασία και τα μέτρα για την αποφυγή ρύπανσης.

10. Διασφάλιση υγείας εργαζομένων

Η διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων και η ασφάλεια στο χώρο εργασίας αποτελούν τομείς βασικής φροντίδας και μέριμνας. Για το προσωπικό του διυλιστηρίου έχουμε πρόγραμμα τακτικών διαγνωστικών ιατρικών εξετάσεων (αιματολογικών, ακτινολογικών, καρδιολογικών, οφθαλμολογικών κ.λπ.), καθώς και πρόγραμμα εμβολιασμών.

Η οργάνωση του διυλιστηρίου σε προσωπικό και υποδομή για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών και πρώτων βοηθειών, είναι πλήρης και περιλαμβάνει:

- Κεντρικό Ιατρείο επανδρωμένο με Ιατρό Εργασίας και νοσηλευτικό προσωπικό και εφοδιασμένο με τον απαραίτητο νοσοκομειακό εξοπλισμό για την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης.
- Φαρμακείο με φάρμακα, επιδεσμικό υλικό και λοιπό ιατρικό εξοπλισμό.
- Πλήρως εξοπλισμένο ιατρείο πρώτων βοηθειών στη μονάδα Αλκυλίσωσης με 24ωρη υπηρεσία νοσοκόμου.
- Τρεις κατάλληλα εξοπλισμένους σταθμούς πρώτων βοηθειών (στον Κεντρικό Σταθμό Ελέγχου, στο Χημείο και στη μονάδα Υδρογονοδιάσπασης).
- Συσκευή για την πραγματοποίηση τηλεκαρδιογραφήματων (ΗΚΓ), όταν παρίσταται ανάγκη άμεσου καρδιολογικού ελέγχου, με την οποία γίνεται λήψη πλήρους ΗΚΓ και αποστολή του σε ειδικό καρδιολογικό Κέντρο για την άμεση διάγνωση και παροχή οδηγιών από ειδικό καρδιολόγο.
- Τρία πλήρως εξοπλισμένα ασθενοφόρα.

Επιπροσθέτως:

- Τα μέλη των αghiμάτων πυρόσβεσης εκπαιδεύονται στην παροχή υπηρεσιών διάσωσης και πρώτων βοηθειών.
- Στους εργαζόμενους παρέχονται τα απαραίτητα Μέσα Ατομικής Προστασίας, για τα οποία έχουν εκδοθεί προδιαγραφές με στόχο τη διευκόλυνση του έργου αναπλήρωσής τους και την κατά το δυνατό ομογενοποίησή τους. Οι προδιαγραφές αυτές ενημερώνονται, για να συμβαδίζουν με τις εξελίξεις

της τεχνολογίας και τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

- Η ποιότητα του πόσιμου νερού ελέγχεται με περιοδικές αναλύσεις από ανεξάρτητα εργαστήρια και το προσωπικό του εστιατορίου υφίσταται περιοδικό ιατρικό έλεγχο κατά τα προβλεπόμενα από το νόμο.
- Η μη έκθεση των εργαζομένων του διυλιστηρίου σε επίπεδα συγκέντρωσης βλαπτικών παραγόντων ικανών να προκαλέσουν βλάβη στην υγεία, επιβεβαιώνεται με τη διενέργεια μετρήσεων συγκεντρώσεως χημικών παραγόντων σε εργασιακούς χώρους, σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής νομοθεσίας. Το 2010 καταρτίστηκε ειδική διαδικασία που διέπει αυτές τις μετρήσεις ενώ η εταιρεία μας ήδη από το 2009 είχε κάνει ειδική μελέτη η οποία έδειξε ότι οι συγκεντρώσεις όλων των χημικών παραγόντων είναι χαμηλότερες της οριακής τιμής έκθεσης.
- Τέλος, εξοπλισμένο ιατρείο, επανδρωμένο με τρεις ιατρούς, λειτουργεί και στα Κεντρικά Γραφεία, για την κάλυψη του εκεί προσωπικού. Υπηρεσίες Ιατρού Εργασίας, όπως και διευθετήσεις για γενικές ιατρικές υπηρεσίες και προληπτικές εξετάσεις υπάρχουν και για τις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου (Avin Oil, Coral, Coral Gas και OFC).

11. Εκπαίδευση, ενημέρωση και συνεργασίες

Η συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων μας, η ενημέρωσή τους και η δημιουργία νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, μαζί με τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, αποτελούν τους βασικούς πυλώνες για την αποφυγή των ατυχημάτων και τη δημιουργία ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος. Αυτή η προσέγγιση διέπει το Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ.

Όσον αφορά στο εργολαβικό προσωπικό, το οποίο συμμετέχει ενεργά και ουσιαστικά στην εύρυθμη εκτέλεση διαφόρων εργασιών στο διυλιστήριο, φροντίζουμε για τη συστηματική ενημέρωσή του σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας, με έμφαση στις γενικές αρχές πρόληψης των ατυχημάτων και στις διαδικασίες της εταιρείας για την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας που αναλαμβάνουν.

Αναφορικά με τους επισκέπτες, ενημερώνονται για τις οδηγίες ασφάλειας μέσω ειδικού εντύπου που τους χορηγείται και προβολής ειδικής ενημερωτικής ταινίας κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου.

Συνοπτικά, το γενικό περιεχόμενο της εκπαίδευσης στην Υγιεινή και Ασφάλεια περιλαμβάνει την ακόλουθη θεματολογία:

- Αναφλέξεις - πυρκαγιές - πυρασφάλεια - χρήση πυροσβεστικών μέσων
- Εκτέλεση ασκήσεων.
- Άδεια Εκτέλεσης Εργασίας.
- Εργασία σε κλειστό χώρο.
- Αναγνώριση επαγγελματικού κινδύνου και εκτίμηση επικινδυνότητας.
- Μέσα Ατομικής Προστασίας.
- Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικινδυνών ουσιών.
- Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών.
- Διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και συμμετοχή στις σχετικές ασκήσεις.
- Πρώτες Βοήθειες.

- Καθαριότητα - εργονομία.
- Παρουσιάσεις - αναλύσεις ατυχημάτων από το εξωτερικό.
- Ασφαλής οδική μεταφορά καυσίμων (στις εμπορικές εταιρείες του Ομίλου)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Γίνεται συστηματική ενημέρωση του προσωπικού σε διάφορα θέματα ασφάλειας- υπάρχουν 13 σημεία ανακοινώσεων Υγιεινής και Ασφάλειας όπου αναρτώνται ειδικές αφίσες με τα συμπεράσματα από διερευνήσεις ατυχημάτων ή παρ' ολίγον ατυχημάτων καθώς και άλλες σχετικές ανακοινώσεις.

Το 2011 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση τόσο στην εκπαίδευση νέοπροσληφθέντων χειριστών σε θέματα ασφάλειας και πυρασφάλειας αλλά και στην επανεκπαίδευση όλων των Μηχανικών Υπηρεσίας για την αντιμετώπιση μεγάλου συμβάντος στο διυλιστήριο και το λιμάνι αλλά και όλου του προσωπικού του Διυλιστηρίου που δεν συμμετέχει στα αghiματα πυρασφαλείας στην κατάσβεση πυρκαγιών με χρήση φορητού πυροσβεστήρα.

Οι ομάδες Διάσωσης επανεκπαιδεύτηκαν από την Α' ΕΜΑΚ Ελευσίνας σχετικά με τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν και βρίσκονται σε δυσπρόσιτα σημεία του διυλιστηρίου, ψηλά από το έδαφος.

Επιπρόσθετα, συνεχίστηκε η δομημένη προσπάθεια για την ενημέρωση του τεχνικού προσωπικού που εργάζεται στις εγκαταστάσεις μας με εκπαιδευτικές ταινίες αλλά και παρουσιάσεις-συζητήσεις συμβάντων με ανάλυση των αιτιών, των επιπτώσεων και των διορθωτικών μέτρων που λήφθηκαν.

Εκπαίδευση πυρασφάλειας

Για την αύξηση της ετοιμότητας του προσωπικού στην αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, καθώς και για τον έλεγχο του σχετικού εξοπλισμού και των διαδικασιών του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης πραγματοποιούνται συχνά ασκήσεις ετοιμότητας. Το σχετικό πρόγραμμα του 2011 περιελάμβανε 12 εκπαιδεύσεις στο πεδίο ασκήσεων και 42 ασκήσεις (μία ανά εβδομάδα) από τις οποίες οι 9 εξελίχθηκαν και στην αντιμετώπιση Μεγάλου Συμβάντος. Οι μισές περίπου ασκήσεις ήταν προγραμματισμένες, ενώ οι υπόλοιπες μισές ήταν «άγνωστες» (ως προς την ημερομηνία και ώρα, την περιοχή πραγματοποίησης και το σενάριο) γενικές ασκήσεις με κινητοποίηση των μέσων αντιμετώπισης.

Οι προγραμματισμένες ασκήσεις έγιναν σε επιμέρους περιοχές του διυλιστηρίου και στο πεδίο της εκπαίδευσης αग्μάτων για θεωρητική και πρακτική εξοικείωση με τον πυροσβεστικό εξοπλισμό και τα σχετικά Μέσα Ατομικής Προστασίας. Επίσης οργανώθηκαν ασκήσεις επί χάρτου στα control των τμημάτων (για όλες τις βάρδιες) παρουσία προσωπικού περιοχής και των αग्μάτων πυρασφαλείας με θεματολογία ειδικού ενδιαφέροντος. Οι μηχανικοί υπηρεσίας του Διυλιστηρίου συμμετείχαν στις ασκήσεις πυρασφαλείας.

Να σημειωθεί ότι από την εκτέλεση του προγράμματος ασκήσεων πυρασφαλείας για το 2011 προέκυψαν 21 παρατηρήσεις νέων έργων για την βελτίωση της πυροπροστασίας του εξοπλισμού των μονάδων από τις οποίες 11 υλοποιήθηκαν άμεσα ενώ οι υπόλοιπες 10

ενταχθήκαν στα έργα ασφαλείας του διυλιστηρίου ώστε να υλοποιηθούν κατόπιν τεχνικής μελέτης.

Επιπλέον, το 2011:

- Για την αναβάθμιση του επιπέδου κατάρτισης των αग्μάτων πυρασφαλείας λειτούργησε το ειδικό εξαμηνιαίο πρόγραμμα εκπαίδευσης - ένας εκπαιδευτικός κύκλος 120 συναντήσεων ανά εξάμηνο. Στην εκπαίδευση αυτή έλαβαν μέρος και νέοι χειριστές σαν εφεδρικά πληρώματα των αग्μάτων με σκοπό την εκμάθηση λειτουργίας και χρήσης των Πυροσβεστικών Οχημάτων (Π/Ο) και τη σταδιακή επάνδρωση των αग्μάτων.
- Όλο το προσωπικό βάρδιας πέρασε την ετήσια εκπαίδευση στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας αναπνοής.
- Συνεχίστηκε η εβδομαδιαία εκπαίδευση της ομάδας διάσωσης.
- Έγιναν εκπαιδεύσεις για τη διατήρηση του επιπέδου κατάρτισης των οδηγών και εφεδρικών οδηγών των Π/Ο με την εξοικείωση πρόσβασης στους χώρους και τον εξοπλισμό νέων μονάδων.
- Επίσης έγιναν εκπαιδεύσεις ενός νέου γενικού υπεύθυνου αग्μάτων πυρασφαλείας και 6 νέων υπευθύνων αग्μάτων καθώς και όλων των νέων οδηγών για την εξοικείωση τους με τα Π/Ο και την κίνηση τους μέσα στο διυλιστήριο.
- Τέλος εκπαιδεύτηκε το προσωπικό των γραφείων του διυλιστηρίου, της ασφαλείας, του εστιατορίου και της αποθήκης για τη σωστή και ασφαλή χρήση πυροσβεστήρων.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η ενημέρωση του προσωπικού εργολάβων που εργάζονται στις εγκαταστάσεις μας συνεχίστηκε και το 2011 με:

- Το πρόγραμμα ενημέρωσης (παροχή πληροφοριών, απάντηση σε ερωτήσεις, καταγραφή αποτελεσμάτων σε database, έκδοση ειδικής κάρτας) των παραληπτών Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας προσωπικού εργολάβων, που βασίζεται σε ενημερωτικό υλικό, το οποίο αποτελείται από ένα γενικό μέρος που καλύπτει τα θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας εργασιών στο διυλιστήριο και ένα ειδικό μέρος με θέματα που αφορούν 29 ξεχωριστές ειδικότητες εργασιών. Αυτό το ενημερωτικό πρόγραμμα είναι διάρκειας 8 ωρών και το 2011 το παρακολούθησαν 101 άτομα.
- Toolbox Meetings την πρώτη Δευτέρα κάθε μήνα με συμμετοχή των εργολάβων που εργάζονταν στο διυλιστήριο εκείνη τη χρονική στιγμή, με θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας συναφή προς την εργασία που εκτελούσαν και -κυρίως- για συζήτηση παρατυπιών που καταγράφηκαν κατά τις επιθεωρήσεις στους χώρους εργασίας.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ 2011

	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Υπόλοιπες εταιρείες Ομίλου ¹
Εργαζόμενοι	1.244	684
Εργαζόμενοι που εκπαιδεύτηκαν	907	329
Ανθρωπόωρες εκπαίδευσης	11.155	2.774
Εργολάβοι που εκπαιδεύτηκαν	456	191
Ανθρωπόωρες εκπαίδευσης	1.128	874

1. Avin Oil, Coral, Coral Gas και OFC.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Για την επίτευξη των στόχων μας και την υπεύθυνη αντιμετώπιση των θεμάτων Υγιεινής και Ασφάλειας, η συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, θεωρείται απαραίτητο στοιχείο. Εν προκειμένω, υπάρχει στενή συνεργασία με Εθνικούς Φορείς και Ιδρύματα και διοργανώνονται οι Συσκέψεις Συνεργασίας Ελληνικών Διυλιστηρίων σε θέματα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, στις οποίες συμμετέχουν εκπρόσωποι των διυλιστηρίων, των αρμόδιων υπουργείων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της πυροσβεστικής υπηρεσίας, της ακαδημαϊκής κοινότητας, καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων.

Επίσης, το 2011 ξεκίνησε η συμμετοχή της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και της Avin Oil σε συνεργασία με το Πολυτεχνείο Κρήτης στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα PROTEAS με τίτλο «Πρωτόκολλο REACH για εκπομπές και σενάρια ατυχημάτων κατά την τροφοδοσία και διακίνηση καυσίμων και πετροχημικών προϊόντων».

Πολύ σημαντική είναι και η συνεργασία της εταιρείας με την Α' ΕΜΑΚ Ελευσίνας, αξιωματικοί της οποίας προσφέρουν αφιλοκερδώς, πολύτιμη εκπαίδευση στα μέλη των Ομάδων Διάσωσης για τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν και βρίσκονται σε δυσπρόσιτα σημεία του διυλιστηρίου, ψηλά από το έδαφος. Το Νοέμβριο του 2011 υλοποιήθηκε περιοδική εκπαίδευση των διασωστικών ομάδων του διυλιστηρίου (40 άτομα από 4 βάρδιες με συνολική διάρκεια 2 ημέρες ανά βάρδια) από αξιωματικούς της Α' ΕΜΑΚ και περιλάμβανε θεωρία διάσωσης και πρακτική άσκηση στο πεδίο του διυλιστηρίου.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει διάρκεια 4 χρόνια. Αντικείμενό του είναι η ανάπτυξη ενός πρωτοκόλλου καλών πρακτικών με τις απαραίτητες προβλέψεις των συστημάτων διαχείρισης Υγιεινής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος για όλους τους εμπλεκόμενους στη διαχείριση χημικών κινδύνων κατά την τροφοδοσία και διακίνηση καυσίμων, πετροχημικών και άλλων επικίνδυνων ουσιών στην Ελλάδα.

Η 3^η Σύσκεψη Συνεργασίας των Διυλιστηρίων σε θέματα Υγιεινής, Ασφάλειας, Πυρασφάλειας και Περιβάλλοντος

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είχε την τιμή να αναλάβει τη διοργάνωση της 3^{ης} Σύσκεψης Συνεργασίας των Διυλιστηρίων σε θέματα Υγιεινής, Ασφάλειας, Πυρασφάλειας και Περιβάλλοντος που πραγματοποιήθηκε στο Λουτράκι στις 24 και 25 Νοεμβρίου.

Την έναρξη εργασιών κήρυξαν ο Γενικός Διευθυντής Βιομηχανικής Παραγωγής της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ κ. Μ. Στειακάκης. Χαιρετισμό απηύθυνε ο Αντιπεριφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Α. Παπαφωτίου ενώ την εισαγωγική ομιλία έκανε ο κ. Γ. Παλαιοκρασάς, Τμηματάρχης Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Τα κυριότερα θέματα τα οποία απασχόλησαν τη σύσκεψη ήταν:

- Διαχείριση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Βιομηχανικών & Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (ΣΑΤΑΜΕ) και σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης.
- Μελέτες Ασφάλειας, περιβαλλοντική αδειοδότηση, χωροθέτηση οχλουσών Μονάδων & Δεξαμενών Καυσίμων.
- Ασφάλεια - ο ρόλος της ασφαλούς συντήρησης στις εγκαταστάσεις που περικλείουν κίνδυνο ατυχήματος μεγάλης έκτασης.
- Ανάλυση συμβάντων: ατύχημα στο Διυλιστήριο Tesoro Anacortes, Η.Π.Α. και πυρκαγιά μετά από έκρηξη σε εγκατάσταση πετρελαιοειδών στην Indian Oil Company - Jairum Ινδία.

- Θέματα εφαρμογής της οδηγίας SEVESO II
- Πρωτόκολλο Υ.Α.ΠΕ. στα στάδια διακίνησης και φορτοεκφόρτωσης πετρελαιοειδών.
- Διαχείριση Υγιεινής και Ασφάλειας στο Γενικό Σταμάτημα του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το 2011.
- Υγεία: επίπτωση των παραγόντων εργασίας στην υγεία των εργαζομένων.
- Ρύπανση: η νέα ευρωπαϊκή οδηγία 2010/75/ΕΕ για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (IPPC).
- Κανονισμός REACH και γενικές απαιτήσεις του κανονισμού της Ε.Ε. για τις Χημικές Ουσίες.

Οι εργασίες της σύσκεψης ολοκληρώθηκαν με την επισήμανση των θεμάτων που χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας όπως η κοινή αντιμετώπιση πιστοποιημένου προσωπικού εργολάβων για την παραλαβή Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας στα Διυλιστήρια, η συνεργασία Διυλιστηρίων και Πολιτείας όσον αφορά τις ενέργειες σχετικά με τη νέα ευρωπαϊκή οδηγία 2010/75/ΕΕ για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και η διαχείριση εργασιών στα πλαίσια προγραμματισμένων εργασιών συντήρησης.

ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Το 2011, στο πλαίσιο εφαρμογής των κατευθύνσεων του προγράμματος εκπαίδευσης στην οδική ασφάλεια, εκπαιδεύτηκαν περισσότεροι από 350 οδηγοί ΙΧ και ΔΧ βυτιοφόρων οχημάτων.

Τα καύσιμα ανήκουν στα επικίνδυνα εμπορεύματα και η ασφαλής μεταφορά τους απαιτεί τη λήψη μέτρων σε τρία επίπεδα:

- Της τεχνικής αρτιότητας του μεταφορικού εξοπλισμού, δηλ. των βυτιοφόρων οχημάτων, ως προς την ασφάλεια και την αξιοπιστία τους.
- Της θέσπισης και εφαρμογής αυστηρών διαδικασιών και της παρακολούθησης της εφαρμογής τους.
- Της συνεχούς ενημέρωσης και εκπαίδευσης των οδηγών των βυτιοφόρων οχημάτων.

Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου -Avin Oil, Coral και Coral Gas- ασκώντας με υπευθυνότητα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, πάντοτε προσπαθούν να ικανοποιούν τα πιο πάνω κριτήρια, στο πλαίσιο των κανόνων που θεσπίστηκαν από την πολιτεία και τη βιομηχανία πετρελαίου. Για να πετύχουν αυτόν το στόχο, λειτουργούν ολοκληρωμένα συστήματα καταγραφής και παρακολούθησης των βυτιοφόρων οχημάτων που πραγματοποιούν μεταφορές καυσίμων για λογαριασμό τους (τόσο των ιδιόκτητων -ΙΧ- όσο και αυτών που ανήκουν σε συνεργαζόμενους μεταφορείς -ΔΧ), καθώς και προγράμματα εκπαίδευσης των οδηγών, οι οποίοι εμπλέκονται σ' αυτές τις μεταφορές.

Τα βυτιοφόρα οχήματα υφίστανται ετήσιο εξονυχιστικό έλεγχο ασφαλείας, σύμφωνα με τον «Κανονισμό

Ασφάλειας Φορτώσεων Βυτιοφόρων με Υγρά Καύσιμα από Εγκαταστάσεις Πετρελαιοειδών» του Συνδέσμου Εταιρειών Εμπορίας Πετρελαιοειδών Ελλάδος (ΣΕΕΠΕ). Ο έλεγχος αυτός, επεκτείνεται και στην τήρηση των όρων που περιλαμβάνονται στην ευρωπαϊκή συμφωνία για την οδική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (ADR).

Επιπρόσθετα υπάρχει συνεχές πρόγραμμα εκπαίδευσης, με βασικά θέματα την αμυντική και ασφαλή οδήγηση, τις διαδικασίες φορτοεκφορτώσεων, το antiskid (χειρισμοί αντιμετώπισης ολίσθησης οχήματος), το antirollover (χειρισμοί αντιμετώπισης κινδύνου ανατροπής οχήματος), τη χημεία καυσίμων, το χειρισμό παραπόνων πελατών, τον εξοπλισμό ασφαλείας των οχημάτων, την ανάκτηση ατμών, κ.λπ. Τα τελευταία χρόνια έχει επίσης ενταχθεί λεπτομερής ανάλυση των διαδρομών των βυτιοφόρων οχημάτων μας έτσι ώστε να επιλέγεται αυστηρά ο πιο ασφαλής δρόμος για την κάθε μεταφορά. Επιπρόσθετα έχουν τοποθετηθεί συσκευές εντοπισμού GPS σε βυτία για τον πληρέστερο έλεγχο της συμπεριφοράς του οδηγού (ταχύτητα, διαδρομή κτλ).

Οι εκπαιδεύσεις καλύπτουν κάθε χρόνο ένα μέρος αυτού του προγράμματος, έτσι ώστε σε κύκλους 2-3 ετών να εκπαιδεύονται οι νέοι οδηγοί και οι παλιοί να επανεκπαιδεύονται.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η προστασία του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση ενέργειας αποτελούν πρωταρχικό μας μέλημα

Ο σεβασμός και η μέριμνα για το περιβάλλον είναι κοινός παρονομαστής σε κάθε δραστηριότητά του Ομίλου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Λειτουργούμε ανταγωνιστικά, πάντα όμως ως υπεύθυνος οργανισμός που έχει ενστερνισθεί τις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης, της ανάπτυξης δηλαδή που γίνεται με γνώμονα το περιβάλλον και που βασίζεται στον αλληλοσεβασμό και στην ευθύνη μας απέναντι στις μελλοντικές γενιές. Γι' αυτό και επενδύουμε συνεχώς, στοχεύοντας στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών μας επιδόσεων.

Το 2011 ολοκληρώθηκε το έργο της διασφάλισης της πλήρους ενεργειακής αυτονομίας του διυλιστηρίου, με την προσθήκη στο Συγκρότημα Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Ατμού του πέμπτου αεριοστρόβιλου, συνδυασμένου κύκλου και υψηλής ενεργειακής απόδοσης, ανεβάζοντας την εγκατεστημένη ισχύ στα 85MW.

Το 2010, τέθηκε σε λειτουργία η νέα μονάδα Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, καθώς και οι νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου, οι οποίες ενσωματώνουν Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές και σύγχρονη αντιρρυπαντική τεχνολογία και το 2011 ήταν η πρώτη χρονιά που οι επενδύσεις αυτές λειτούργησαν σε 12μηνη βάση, βελτιώνοντας τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του διυλιστηρίου.

Επενδύσαμε 40,1 εκατ. ευρώ σε μεγάλα και μικρά έργα που προστατεύουν άμεσα ή έμμεσα το περιβάλλον. Το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα, όπως μετράται από την ανηγμένη κατανάλωση ενέργειας και νερού και τις ανηγμένες εκπομπές διοξειδίου του θείου, συνέχισε να μειώνεται.

Επιπλέον αναθεωρήσαμε τις διαδικασίες του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και εκδώσαμε την ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση 2010 σύμφωνα με τον κανονισμό EMAS III ER 1221/2009.

24,4%

Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΗΓΜΕΝΟΥ ΔΕΙΚΤΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (2006-2011) ΚΑΙ

24,3%

ΤΟΥ ΑΝΗΓΜΕΝΟΥ ΔΕΙΚΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (2005-2011)

40,1

εκατ. ευρώ

ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΕΥΡΕΙΑ ΧΡΗΣΗ

I. Περιβαλλοντική διαχείριση

Βασική μας επιδίωξη είναι οι εγκαταστάσεις μας να λειτουργούν με την καλύτερη δυνατή ενεργειακή απόδοση, να μειώνουμε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων ρύπων, να λειτουργούμε μέσα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, να τηρούμε πιστά τη σχετική ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία αλλά και να υλοποιούμε έργα και δράσεις πέραν των προβλεπομένων από τη νομοθεσία.

Η επιλογή των πλέον αποτελεσματικών μέσων και μέτρων για τη μείωση της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος καλύπτει όλο το φάσμα των ενεργειών μας, από την επιλογή τεχνολογιών κατά την κατασκευή νέων μονάδων, μέχρι τις πρακτικές που ακολουθούνται στην καθημερινή λειτουργία του διυλιστηρίου και από τη χρήση προηγμένων συστημάτων ελέγχου των μονάδων μέχρι την εκπαίδευση που παρέχεται στους εργαζομένους σε αυτές.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ο κύριος στόχος της εταιρείας για ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της λειτουργίας της, εκφράζεται μέσα από την Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος και δε θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την εφαρμογή ενός ισχυρού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης πιστοποιημένου βάσει διεθνώς αποδεκτών προτύπων. Μέσω του συστήματος αυτού, διασφαλίζεται ότι η περιβαλλοντική επίδοση μετράται συστηματικά και ότι αναγνωρίζονται οι δραστηριότητες εκείνες, που απαιτούν παρέμβαση και βελτίωση. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η εφαρμογή της αρχής της **πρόληψης** και η κατανομή των διαθέσιμων πόρων προς δράσεις με τη μεγαλύτερη περιβαλλοντική ωφέλεια.

Περιβαλλοντικοί στόχοι

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης αποτελεί αποτελεσματικό εργαλείο διαχειριστικού ελέγχου για την υλοποίηση των επιμέρους στόχων της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, που είναι:

- Η παρακολούθηση και η πλήρης συμμόρφωση με την ισχύουσα ελληνική και ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία.
- Η διάθεση στην αγορά προϊόντων, τα οποία πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές για την ποιότητα και την προστασία του περιβάλλοντος, υλοποιώντας τα απαραίτητα έργα εκσυγχρονισμού της παραγωγικής διαδικασίας.
- Η λειτουργία των εγκαταστάσεων μέσα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των διαφόρων έργων, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τη διάσταση της ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- Η εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών στο μέγιστο εφικτό βαθμό.
- Ο έλεγχος και, στο μέτρο των τεχνολογικών και οικονομικών δυνατοτήτων, η συνεχής μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων ρύπων, όπως και η συνεχής μείωση των υγρών και στερεών αποβλήτων.
- Ο έλεγχος και η κατά το δυνατό μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.
- Η πρόληψη κάθε κινδύνου ρύπανσης, η μείωση της πιθανότητας πρόκλησης περιβαλλοντικού ατυχήματος και η εκπόνηση, η δοκιμή και η εφαρμογή διαδικασιών άμεσης αντίδρασης σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.
- Η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση όλου του προσωπικού της εταιρείας, όπως επίσης και των εργολάβων που απασχολούνται στις εγκαταστάσεις μας, στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής μας πολιτικής.
- Η αξιολόγηση της περιβαλλοντικής μας επίδοσης και η συνεχής βελτίωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.
- Η ανάπτυξη επικοινωνίας και διαλόγου με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και ειδικότερα με τις τοπικές κοινωνίες όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της εταιρείας αρχικά πιστοποιήθηκε το 2000 σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14000:1996. Το 2004 πιστοποιήθηκε σύμφωνα με το ISO 14000:2004, το 2007 πιστοποιήθηκε κατά τη νέα έκδοση ISO 14001:2004, ενώ το 2008 η πιστοποίηση επεκτάθηκε στην παραγωγή, εμπορία και παράδοση βιοκαυσίμων, ασφάλτου και ειδικών προϊόντων πετρελαίου. Το 2010 επαναπιστοποιήθηκε από την Bureau Veritas σύμφωνα πάντα με το πρότυπο ISO 14001:2004.

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης υπάγεται στο Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα της εταιρείας, το οποίο είναι πιστοποιημένο με το ISO 9001:2008 για την ποιότητα και ως εκ τούτου η εκτέλεση των διαφόρων εσωτερικών λειτουργιών και διαδικασιών του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης χαρακτηρίζεται από την αυστηρή τεκμηρίωση που επιβάλλει το ISO 9001:2008.

Η δέσμευσή μας για δημοσιοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων και των επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, όπως άλλωστε ρητά αναφέρεται στην Πολιτική μας για το Περιβάλλον,

οδήγησε στην εθελοντική υιοθέτηση και εφαρμογή του Κοινοτικού Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS III (Eco-Management and Audit Scheme), όπως αυτό προβλέπεται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό ER 1221:2009. Μέσω του συστήματος αυτού, διασφαλίζεται ότι εφαρμόζουμε τις κατάλληλες διαδικασίες για τον εντοπισμό των ουσιαστικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τις δραστηριότητές μας και ότι καθορίζουμε στρατηγικές και υλοποιούμε προγράμματα για το μετριασμό τους στο μέτρο του δυνατού.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του EMAS η εταιρεία υποχρεούται στην ετήσια δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την περιβαλλοντική της επίδοση, με τη μορφή της Περιβαλλοντικής Δήλωσης, η οποία επιτρέπει την παραμονή της στο Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, με ανανεούμενες κατ' έτος αποφάσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής. Το 2011 η MOTOP ΟΙΛ εξέδωσε την επικυρωμένη από την BV Περιβαλλοντική Δήλωση 2010, που είναι η πέμπτη κατά σειρά.

Ας σημειωθεί ότι στον κλάδο της διύλισης ο τριπλός συνδυασμός των πιστοποιήσεων ISO 14001:2004 και EMAS για το περιβάλλον και ISO 9001:2008 για την ποιότητα, είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς προσφέρει πλεονεκτήματα σε πολλά επίπεδα. Στην Ευρώπη απαντάται σε λίγα διυλιστήρια με ανάλογο βαθμό πολυπλοκότητας προς το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Οι νέοι περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας του διυλιστηρίου, που εγκρίθηκαν και τέθηκαν σε εφαρμογή το 2009, θέτουν όλες τις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου -συμπεριλαμβανομένων και των βοηθητικών, όπως ο Σταθμός Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων και οι λιμενικές εγκαταστάσεις- κάτω από τις προβλέψεις των οδηγιών 96/61/ΕΚ για τον Ολοκληρωμένο Έλεγχο και

Πρόληψη Ρύπανσης στη Βιομηχανία (IPPC, Integrated Pollution Prevention and Control) και 2011/80/ΕΚ για τον περιορισμό των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης. Οι νέοι περιβαλλοντικοί όροι περιλαμβάνουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου, με στόχο την πρόληψη και την αποφυγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας, των υδάτων και του εδάφους και την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου των περιβαλλοντικών πτυχών της λειτουργίας του διυλιστηρίου.

Το 2011 στο πλαίσιο της προσπάθειας για συνεχή εξέλιξη και βελτίωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, αναθεωρήθηκαν έντεκα διεργασίες και διαδικασίες.

2. Διαχείριση περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιδιώκοντας τη συνεχή βελτίωση της απόδοσής της στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, πέραν της συνεπούς τήρησης των θεσμοθετημένων υποχρεώσεών της, υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναπόφευκτα προκύπτουν από τη λειτουργία της.

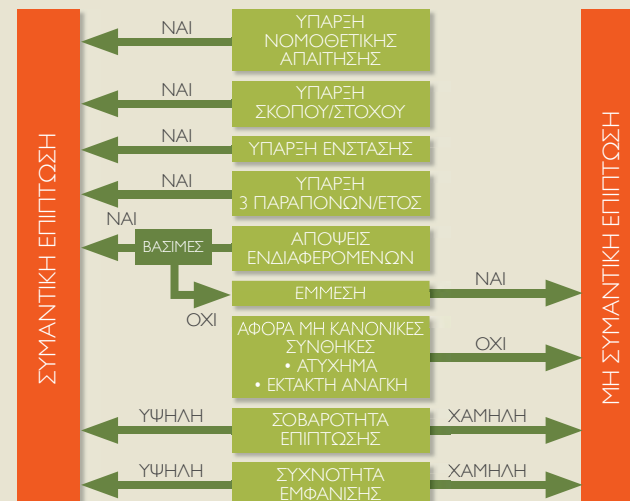
Βασικό εργαλείο σ' αυτήν την προσπάθεια, είναι η μέτρηση και η συνεχής αποτίμηση των αποτελεσμάτων, καθώς και η συστηματική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, η οποία γίνεται ακολουθώντας μια σειρά από κριτήρια, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τόσο οι νομοθετικές απαιτήσεις όσο και οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών, που οδηγούν στην κατάταξη των επιπτώσεων βάσει της κρισιμότητάς των και στο χαρακτηρισμό τους ως σημαντικών ή ως μη σημαντικών. Αυτή η διαδικασία παρακολουθεί τις αλλαγές που προκύπτουν από την εξέλιξη της δομής του διυλιστηρίου και επαναπροσδιορίζει την κρισιμότητα και κατάταξη των επιπτώσεων.

Η διαδικασία αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τη λειτουργία του διυλιστηρίου και η ως προς τη σημαντικότητα κατάταξή τους, κατέληξε στο χαρακτηρισμό των πιο κάτω ως σημαντικών, που γι' αυτόν το λόγο αποτελούν και τις προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε:

- Αέριες εκπομπές από σημειακές πηγές καύσης και από τις παραγωγικές διαδικασίες του διυλιστηρίου.
- Κατανάλωση ενέργειας και νερού.
- Στερεά απόβλητα, επικίνδυνα και μη.
- Υγρά βιομηχανικά απόβλητα και αστικά λύματα.
- Θόρυβος.

Οι πιο πάνω περιβαλλοντικές επιπτώσεις καταγράφονται σε τακτική βάση και για την παρακολούθησή τους χρησιμοποιούνται οι κατάλληλοι περιβαλλοντικοί δείκτες, βάσει των οποίων σχεδιάζονται οι απαραίτητες ενέργειες

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

για την αντιμετώπιση, τη σωστή διαχείριση και τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της εταιρείας.

Όσον δε αφορά την κατασκευή νέων έργων, οι εναλλακτικές προτάσεις αξιολογούνται λαμβάνοντας

υπ' όψιν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, με στόχο την ελαχιστοποίησή τους με την κατά το μέτρο του εφικτού ενσωμάτωση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών και με την επιλογή της περιβαλλοντικά φιλικότερης λύσης.

3. Επενδύσεις και δαπάνες για το περιβάλλον

Η επενδυτική πολιτική της εταιρείας, είναι προσανατολισμένη στην παραγωγή προϊόντων τα οποία ικανοποιούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές ποιότητας, χρησιμοποιώντας τεχνολογίες που ελαχιστοποιούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως και στην υλοποίηση έργων βελτίωσης και ενίσχυσης της περιβαλλοντικής επίδοσης του διυλιστηρίου.

Το ογκώδες επενδυτικό πρόγραμμα του Ομίλου, από το 2000 μέχρι και το 2011, όπως φαίνεται και στο σχετικό πίνακα, έφτασε στο ύψος των 1.237,6 εκατ. ευρώ, με κεντρικό πυρήνα την κατασκευή της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης και των περιφερειακών της μονάδων, η οποία τέθηκε σε λειτουργία το Μάιο του 2010, καθώς και του συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης και των περί αυτού υποστηρικτικών μονάδων, για την παραγωγή «καθαρών» (χαμηλού θείου) καυσίμων, τα οποία καλύπτουν τις προδιαγραφές της Ε.Ε. που τέθηκαν

σε ισχύ από την 1.1.2009. Οι επενδύσεις για τα «καθαρά» καύσιμα απορρόφησαν το 36,9% του συνόλου των επενδύσεων, ενώ οι επενδύσεις που αφορούν στην περαιτέρω βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης, απορρόφησαν ένα επιπλέον ποσοστό 16,4%. Συνολικά, οι σχετικές με το περιβάλλον επενδύσεις ανήλθαν στα 660,2 εκατ. ευρώ ή στο 53,3% του συνολικού επενδυτικού προγράμματος.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ 2000 - 2011 (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)

Έτος	2000-2006	2007	2008	2009	2010	2011	Σύνολο	Ποσοστό
Συνολικό ύψος επενδύσεων	714,8	51,4	78,4	198,5	123,2	71,3	1.237,6	
Επενδύσεις σχετικές με το περιβάλλον	524,8	21,9	16,7	27,7	33,0	36,1	660,2	53,3%
Για καθαρά καύσιμα	456,3	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	456,8	36,9%
Για βελτίωση της απόδοσης	68,5	21,9	16,7	27,2	33,0	36,1	203,4	16,4%
Περιβαλλοντικά λειτουργικά έξοδα	15,5	2,9	4,0	4,3	4,6	4,0	35,3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	540,3	24,8	20,7	32,0	37,6	40,1	695,5	

Το συνολικό ύψος των επενδύσεων το 2011 ανήλθε στα 71,3 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 36,1 εκατ. ευρώ (ποσοστό 50,6% επί του συνόλου) διατέθηκαν σε επενδύσεις που εξυπηρετούσαν στόχους για τη βελτίωση και την προστασία του περιβάλλοντος.

παραγωγής λιπαντικών, στο πλαίσιο του οποίου έγινε αντικατάσταση συμπιεστών και εναλλακτών με νέους καλύτερης ενεργειακής απόδοσης.

Τα μεγάλης έκτασης έργα, που ολοκληρώθηκαν το 2011 και αφορούσαν και τη βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης του διυλιστηρίου, ήταν:

- Η ολοκλήρωση της κατασκευής του πέμπτου αεριοστρόβιλου, με τον οποίο διασφαλίζεται η ενεργειακή αυτονομία του διυλιστηρίου μετά από τα έργα επέκτασης, όπως επίσης και βελτιώνεται η ενεργειακή του απόδοση.
- Η αναβάθμιση της Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων για τη βελτίωση της ποιότητας της απομένουσας ιλύος.
- Η αναβάθμιση μιας μονάδας Αναγέννησης Αμίνης (MDEA) με την οποία βελτιώνεται η απόδοση του κυκλώματος ανάκτησης θείου.

Ακόμα, κατά τη διάρκεια του έτους, στο πλαίσιο του συνεχούς προγράμματος βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του διυλιστηρίου, υλοποιήθηκε μια σειρά έργων, τα οποία αφορούσαν στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και συνακόλουθα στη μείωση των εκπομπών CO₂.

695,5

εκατ. ευρώ

ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟ 2000 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2011

Το 2010 είχε ολοκληρωθεί η κατασκευή της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, ο σχεδιασμός της οποίας ανταποκρίνεται στις τελευταίες Ευρωπαϊκές προδιαγραφές όσον αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια, ενσωματώνοντας Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές και δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εξοικονόμηση ενέργειας. Επίσης, είχε ολοκληρωθεί η κατασκευή των νέων μονάδων Ανάκτησης Θείου και της νέας μονάδας Αφαλάτωσης νερού με αντίστροφη ώσμωση, που βελτιώνουν περαιτέρω τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του διυλιστηρίου, όπως και το μεγάλο έργο της αναβάθμισης του συγκροτήματος

4. Βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές

Η οδηγία 96/61/ΕΚ για τον Ολοκληρωμένο Έλεγχο και Πρόληψη Ρύπανσης στη Βιομηχανία (IPPC, Integrated Pollution Prevention and Control) στοχεύει στην ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης, που δύναται να προκληθεί από βιομηχανικές δραστηριότητες.

Με την οδηγία αυτή γίνεται εισαγωγή στο νομοθετικό επίπεδο της έννοιας των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (Best Available Techniques, BATs). Ως τέτοια, μια τεχνική έχει τη δυνατότητα να προλάβει (πρωτογενή μέτρα ενσωματωμένα στην παραγωγική διαδικασία), ή να περιορίσει (δευτερογενή μέτρα, end-of-ripe-techniques) με τον πλέον αποδοτικό τρόπο, τη ρύπανση από μια βιομηχανική δραστηριότητα, ενώ ταυτόχρονα είναι οικονομικά και τεχνικά εφαρμόσιμη. Οι Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές αναφέρονται στα αντίστοιχα κείμενα αναφοράς (Best Available Techniques Reference Documents, BREFs).

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενσωματώνει τόσο κατά τον αρχικό σχεδιασμό όσο και κατά την αναβάθμιση

των υφιστάμενων μονάδων του διυλιστηρίου τις προαναφερθείσες τεχνικές, με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία τους. Παράλληλα ενσωματώνει στη λειτουργία του διυλιστηρίου αυτοματισμούς και συστήματα ελέγχου, τα οποία συντελούν στην αποτελεσματική διαχείριση πρώτων υλών και ενέργειας καθώς και στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου αξιοπιστίας και ασφάλειας των μονάδων. Τέλος, στην καθημερινή λειτουργία του διυλιστηρίου έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές οι οποίες ενισχύουν τις δυνατότητες πρόληψης της ρύπανσης.

Μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα εφαρμογής των ΒΔΤ δίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ & ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ	ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Συγκρότημα Υδρογονοδιάσπασης. • Αναβαθμισμένοι φούρνοι προθέρμανσης. • Μεγιστοποίηση τεχνικών ανάκτησης αερίων. • Αναβάθμιση μονάδας Αναγέννησης Αμίνης. • Νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου και διαχείριση θείου σε κλειστό κύκλωμα. • Διαθεσιμότητα επαρκούς δυναμικότητας μονάδων αντιρρύπανσης για εργασίες συντήρησης και διαταραχές του συστήματος (πλεονάζων εξοπλισμός, συστήματα αποκοπής φορτίων, συστήματα αμίνης έκτακτης ανάγκης, πολλαπλά συστήματα έκπλυσης). • Επαναχρησιμοποίηση νερού στη διεργασία αφαλάτωσης αργού. • Επιλογή καταλυτών με μικρή τάση για attrition. 	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση φυσικού αερίου. • Συμπαράγωγη ηλεκτρικής ενέργειας - ατμού. • Καυστήρες χαμηλών εκπομπών NOx. • Ανακύκλωση του νερού ψύξης. • Αφαλάτωση νερού με τεχνολογία αντίστροφης ώσμωσης. • Βελτιστοποίηση κυκλώματος προθέρμανσης αργού. • Φούρνοι τεχνολογίας βεβιασμένου ελκυσμού (forced draft). • Βελτιστοποιημένο κύκλωμα ατμού. • Μείωση απωλειών από δεξαμενές αποθήκευσης με συστήματα διπλών φραγών.
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ
<ul style="list-style-type: none"> • Μονάδες επεξεργασίας όξινων νερών. • Μονάδα επεξεργασίας υγρών βιομηχανικών αποβλήτων. • Ηλεκτροστατικό φίλτρο στη μονάδα καταλυτικής πυρόλυσης. • Σύστημα ανάκτησης ατμών στο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων. • Ασφαλής αποθήκευση υγρών και στερεών σε κατάλληλες δεξαμενές ή δοχεία, σύμφωνα με την τάση ατμών τους. • Χρησιμοποίηση τεχνικών για μείωση της παραγωγής αποβλήτων στην πηγή. • Μείωση του όγκου των στερεών αποβλήτων και ανάκτηση ή αναγέννηση καταλυτών. • Διαχείριση αποβλήτων μέσω εξειδικευμένων εταιρειών. • Ανακύκλωση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, μπαταριών, αποβλήτων συσκευασίας, ελαστικών, και χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων μέσω συμβεβλημένων εναλλακτικών συστημάτων διαχείρισης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Σύστημα διαχείρισης ηλεκτρικής ενέργειας (Power Management System - PMS). • Σύστημα καταναμημένου ελέγχου (Distributed Control System - DCS). • Σύστημα Προηγμένου Ελέγχου παραγωγικών διαδικασιών (Advanced Process Control - APC). • Συσκευές συνεχούς μέτρησης SO₂, NOx, όγκου καυσαερίων στις Μεγάλες Εγκαταστάσεις Καύσης (Large Combustion Plants).
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα εντοπισμού διάχυτων εκπομπών (fugitive emissions) και επισκευής διαρροών (LDAR). • Μέθοδος αυτοματοποιημένου καθαρισμού δεξαμενών. • Πρόγραμμα συντήρησης και καθαρισμού εναλλακτών θερμότητας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης • Εφαρμογή συστήματος διαχείρισης ασφάλειας. • Εφαρμογή συστήματος ποιότητας.

5. Εξοικονόμηση ενέργειας και κλιματική αλλαγή

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις, σε παγκόσμιο επίπεδο, για την ανθρώπινη υγεία, την κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη και τη διατροφική ασφάλεια.

Σύμφωνα με τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC, Intergovernmental Panel on Climate Change, IPPC) τόσο οι αλλαγές στο κλίμα (αύξηση μέσης θερμοκρασίας, μεταβολή των ατμοσφαιρικών συνθηκών, κ.λπ.) όσο και οι επιπτώσεις από αυτές (μεταβολή στη σύνθεση των οικοσυστημάτων, μείωση της κάλυψης των αρκτικών περιοχών από πάγους, παρατηρούμενη μεταβολή στη διάρκεια των εποχών, κ.λπ.) είναι πλέον αισθητές.

Έχει γίνει ευρέως αποδεκτό ότι βασική αιτία για την παρατηρούμενη κλιματική αλλαγή αποτελεί η αύξηση στην ατμόσφαιρα των συγκεντρώσεων των αερίων του θερμοκηπίου, που είναι το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) -κατά κύριο λόγο- το μεθάνιο (CH₄), οι κλωροφθοράνθρακες (CFCs), το εξαφθοριούχο θείο (SF₆) και το υποξείδιο του αζώτου (N₂O). Είναι χαρακτηριστικό, ότι οι εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα τα τελευταία 100 χρόνια έχουν αυξηθεί κατά 12 φορές περίπου.

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Πιστεύουμε ότι η αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής ξεπερνά τα φυσικά ή πολιτικά σύνορα και απαιτεί συνεργασία και συντονισμένη δράση σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά και τη δέσμευση όλων των ομάδων ενδιαφερομένων συμπεριλαμβανομένων και των καταναλωτών. Η ενημέρωση σε θέματα ορθολογικής χρήσης της ενέργειας -αλλά και των υπολοίπων πόρων που βρίσκονται σε ανεπάρκεια, όπως το νερό- και η συνεπαγόμενη αλλαγή νοοτροπίας, αποτελούν σημαντική

παράμετρο για την ευόδωση όλων των υπολοίπων δράσεων.

Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο άσκησης υπεύθυνης επιχειρηματικής δραστηριότητας και της δέσμευσής μας προς τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης:

- Έχουμε θέσει ως στόχο, τη συνεχή μέτρηση και βελτίωση των επιδόσεών μας αναφορικά με τη χρήση της ενέργειας, στοχεύοντας στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Υλοποιούμε επενδύσεις για την εφαρμογή οικονομικά αποδεκτών τεχνολογιών, οι οποίες συνεισφέρουν στη μείωση των εκπομπών.
- Συνεργαζόμαστε με τις αρμόδιες πολιτειακές αρχές και άλλους φορείς, για το σχεδιασμό και την εφαρμογή τεχνολογικά ορθών και οικονομικά βιώσιμων πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος.
- Γνωστοποιούμε σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις ενέργειες και τα αποτελέσματά μας.

5Α. Βελτιστοποίηση ενεργειακής κατανάλωσης

Η διαδικασία της διύλισης και της μετατροπής των κλασμάτων του αργού πετρελαίου σε τελικά προϊόντα είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρος. Οι ενεργειακές απαιτήσεις (σε fuel oil, αέριο καύσιμο, φυσικό αέριο και ηλεκτρική ενέργεια) είναι τέτοιες, που καθιστούν ιδιαίτερης σημασίας την ορθολογική χρήση της ενέργειας τόσο για το περιβάλλον όσο και για τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας. Αποδίδουμε λοιπόν, ιδιαίτερη σημασία στο «ενεργειακό αποτύπωμα» του διυλιστηρίου μας, προσδιορίζουμε τους τομείς με δυνατότητα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και προβαίνουμε στην υλοποίηση των ενδεικνυόμενων έργων, με χρήση βέλτιστων ή άλλων διαθέσιμων τεχνικών.

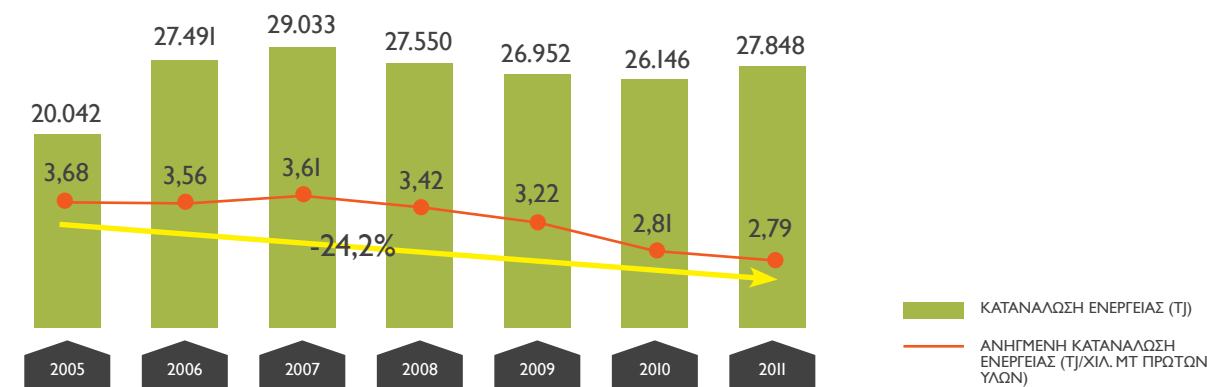
Τα έργα τα οποία ολοκληρώθηκαν το 2011 και τα προηγούμενα έτη, στο πλαίσιο του συνεχούς προγράμματος βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του διυλιστηρίου, αλλά και των έργων επεκτάσεων και αναβαθμίσεων (Νέα Μονάδα Ατμοσφαιρικής Απόσταξης με ιδιαίτερη έμφαση στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, χρησιμοποίηση νέας γενιάς καταλυτών στις νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου, εισαγωγή φυσικού αερίου στο καύσιμο μίγμα του διυλιστηρίου, αντικατάσταση ή εκτεταμένη συντήρηση αεριοστρόβιλων, αναβάθμιση φούρνων προθέρμανσης, αύξηση του βαθμού ανάκτησης συμπυκνωμάτων, εγκατάσταση Προηγμένου Συστήματος Ελέγχου, κ.λπ.), σε συνδυασμό με τη συστηματική παρακολούθηση της ενεργειακής απόδοσης και τα προγράμματα προληπτικής συντήρησης,

24,2%

ΛΙΓΟΤΕΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΝΑ ΤΟΝΟ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΟ 2011 ΑΠΟ ΤΟ 2005

τα τελευταία έτη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης του διυλιστηρίου, παρότι αυξήθηκε ο όγκος παραγωγής προϊόντων. Έτσι, η ανηγμένη κατανάλωση ενέργειας το 2011 έναντι του 2005 παρουσίασε μείωση σε ποσοστό 24,2% (2,79 TJ ανά χιλιάδα τόνων πρώτων υλών, έναντι 3,68 TJ).

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Χρήση φυσικού αερίου

Η εισαγωγή φυσικού αερίου στο διυλιστήριο το 2008, ήταν ένα σημαντικό έργο για την ευνοϊκότερη διαμόρφωση του «ενεργειακού αποτυπώματος» του

διυλιστηρίου, που επιπλέον βελτιώνει τα οικονομικά και περιβαλλοντικά αποτελέσματα, δεδομένου ότι μειώνει τις εκπομπές CO₂ και αποτελεί τον οικονομικά

βέλτιστο τρόπο για την ηλεκτροπαραγωγή και την παραγωγή υδρογόνου. Επίσης, η χρήση του ως καυσίμου, έχει θετικές συνέπειες στη μείωση των ρύπων στα εκπεμπόμενα καυσαέρια.

Το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται :

- Ως εναλλακτική τροφοδοσία για τη μονάδα παραγωγής υδρογόνου, αντί νάφθας ή υγραερίου, οπότε οι εκπεμπόμενες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα είναι μειωμένες κατά ποσοστό που κυμαίνεται από 8% έως και 19% αντίστοιχα.

- Ως εναλλακτικό καύσιμο για τους αεριοστρόβιλους του Σταθμού Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, αντί αερίου διυλιστηρίου (fuel gas) ή προπανίου, οπότε προκύπτει μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ποσοστό που αγγίζει το 16%.
- Ως εναλλακτικό ή συμπληρωματικό καύσιμο στους φούρνους προθέρμανσης και τους ατμολέβητες του διυλιστηρίου, υποκαθιστώντας με τον τρόπο αυτό ποσότητες βαρέων κλασμάτων fuel oil και επιτυγχάνοντας μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση και μείωση των εκπεμπόμενων ποσοτήτων αερίων ρύπων.

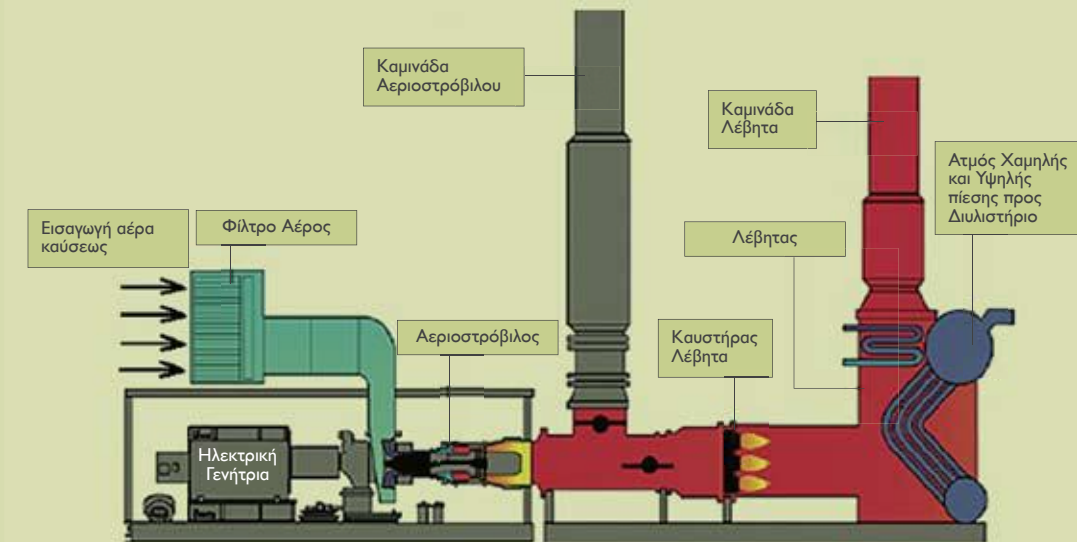
Συγκρότημα Συμπαγωγής Ηλεκτρικής ενέργειας - Ατμού.

Με συνολική επένδυση ύψους 28 εκατ. ευρώ ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2011 η εγκατάσταση πέμπτου αεριοστρόβιλου στο Συγκρότημα Συμπαγωγής του διυλιστηρίου, καθώς και τρίτου λέβητα ανάκτησης θερμότητας, προκειμένου να επιτυγχάνεται η ενεργειακή εκμετάλλευση των καυσαερίων του νέου αεριοστρόβιλου για παραγωγή ατμού. Ο νέος αεριοστρόβιλος κατασκευάστηκε από τη Siemens και ενσωματώνει σύγχρονες τεχνολογίες μείωσης της εκπομπής ρύπων για την προστασία του περιβάλλοντος, βελτιστοποίησης της ενεργειακής του απόδοσης, καθώς επίσης και ελαχιστοποίησης του κόστους συντήρησης.

Το Συγκρότημα Συμπαγωγής περιλαμβάνει πλέον πέντε αεριοστρόβιλους, συνολικής ενεργού ισχύος 85 MW και τρεις λέβητες ανάκτησης θερμότητας από τα παραγόμενα καυσαέρια, οι οποίοι παράγουν περίπου 140 τόνους ατμού υψηλής και χαμηλής πίεσης ανά ώρα, παρέχοντας στο διυλιστήριο πλήρη αυτονομία σε ηλεκτρική ενέργεια -αφού απαλείφεται η ανάγκη εισαγωγής ενέργειας από το δίκτυο της ΔΕΗ- καλύπτοντας ταυτόχρονα μεγάλο μέρος των απαιτήσεων του σε ατμό.

Τεχνικά και περιβαλλοντικά στοιχεία του νέου συστήματος αεριοστρόβιλου-λέβητα.

- Ενεργός ισχύς: 19,1 MW.
- Απόδοση συνδυασμένου κύκλου (συμπαγωγή ηλεκτρισμού-ατμού): 70%.
- Απόδοση απλού κύκλου (παραγωγή ηλεκτρισμού μόνο): 33%.
- Συνεισφέρει σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας, αφού καίει αέριο καύσιμο (fuel gas), που παράγεται από διάφορες μονάδες του διυλιστηρίου με εναλλακτικό καύσιμο το φυσικό αέριο.
- Μακροχρόνια, η συντήρηση του αεριοστρόβιλου απαιτεί

το μισό κόστος σε σχέση με άλλου τύπου ανάλογους στρόβιλους.

- Μειωμένες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και οξειδίων του αζώτου
- Ο λέβητας ανάκτησης θερμότητας τροφοδοτείται συμπληρωματικά προς τα καυσαέρια του αεριοστρόβιλου με αέριο διυλιστηρίου, παράγοντας 34 τόνους/ώρα ατμού υψηλής πίεσης και 9 τόνους/ώρα ατμού χαμηλής πίεσης.

Η συνολική απόδοση του Συγκροτήματος Συμπαγωγής είναι 70% για ηλεκτροπαραγωγή και ατμοπαραγωγή (συνδυασμένος κύκλος), έναντι απόδοσης περίπου 30% εάν δεν γινόταν χρήση συνδυασμένου κύκλου. Μ' αυτήν την προσέγγιση επιτυγχάνεται ο βέλτιστος συνδυασμός περιβαλλοντικών και οικονομικών πλεονεκτημάτων, δεδομένου ότι η ενέργεια που παραμένει στα υπέρθερμα καυσαέρια των αεριοστρόβιλων αξιοποιείται στους λέβητες ανάκτησης θερμότητας για την παραγωγή ατμού υψηλής και χαμηλής πίεσης. Το Συγκρότημα, χρησιμοποιεί το αέριο καύσιμο που παράγεται στις διάφορες μονάδες και σαν εναλλακτικό καύσιμο το φυσικό αέριο και έτσι αποτελεί μία από τις σημαντικότερες πηγές εξοικονόμησης ενέργειας στο διυλιστήριο.

Η λειτουργία του Συγκροτήματος συμβάλλει και στη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου

σε εθνικό επίπεδο, διότι αποφεύγεται η εισαγωγή των ανάλογων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΗ, για την παραγωγή των οποίων θα χρησιμοποιείτο το συμβατικό μίγμα καυσίμων της ΔΕΗ. Το όφελος για το περιβάλλον, που εκτιμάται από το πόσο χαμηλότερες είναι οι εκπομπές CO₂ λόγω ιδιοπαραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας, παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Αποφυγή εκπομπών CO ₂ (τόνοι)	
2007	38.700
2008	61.000
2009	94.000
2010	86.000
2011	108.000

Επιπρόσθετα:

- Το 2011 η ταυτόχρονη παραγωγή περίπου 120 τόνων την ώρα ατμού, μεταφράζεται σε ωφέλεια για το περιβάλλον της τάξης των 240.000 τόνων CO₂, οι οποίοι θα εκλύονταν από την καύση επιπλέον καυσίμου στους ατμολέβητες του διυλιστηρίου.
- Το περιβαλλοντικό όφελος ενισχύεται λόγω της αυξημένης χρήσης φυσικού αερίου στο Συγκρότημα (47 χιλ. τόνοι το 2011, έναντι 40 χιλ. το 2010, 19 χιλ. το 2009 και 13 χιλ. το 2008) και αντίστοιχης μείωσης στην καύση αερίου διυλιστηρίου και LPG.

Το Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Power Management System) -Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνική-, το οποίο αναβαθμίστηκε το 2011 (βλέπε κεφάλαιο Υγιεινής και Ασφάλειας), προστατεύει το διυλιστήριο από μερικό ή ολικό σταμάτημα λόγω βλάβης του εσωτερικού ή εξωτερικού (δηλαδή της ΔΕΗ) δικτύου, αυξάνοντας σημαντικά το επίπεδο ασφάλειας και αξιοπιστίας και συνακόλουθα βελτιώνει την περιβαλλοντική απόδοση.

Αναβάθμιση φούρνων προθέρμανσης και καυστήρων

Η αναβάθμιση των φούρνων αποσκοπεί στην καλύτερη εκμετάλλευση της θερμότητας των καυσαερίων, ώστε να επιτυγχάνεται μείωση της κατανάλωσης καυσίμου και των εκπομπών CO₂ και άλλων αερίων ρύπων. Υπάρχει σε εξέλιξη σταδιακό πρόγραμμα αναβάθμισης των φούρνων του διυλιστηρίου με την υιοθέτηση της τεχνολογίας βεβιασμένου ελκυσμού (Forced draft) -η οποία αυξάνει την απόδοση ενός φούρνου πλέον του 6%- και αντικατάστασης των υπαρχόντων καυστήρων με νέους, μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης και χαμηλής εκπομπής οξειδίων αζώτου (low NO_x). Π.χ. η αναβάθμιση του φούρνου προθέρμανσης αργού πετρελαίου της μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης το 2007, (ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος φούρνος του διυλιστηρίου), είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της θερμικής απόδοσης από 80% σε 87%.

Ανάκτηση αερίων και συμπυκνωμάτων

Ο βαθμός ανάκτησης συμπυκνωμάτων, τα οποία στη συνέχεια χρησιμοποιούνται στους ατμολέβητες για την παραγωγή ατμού, αυξήθηκε κατά περίπου 3%. Η εκμετάλλευση του ενεργειακού περιεχομένου των συμπυκνωμάτων, συνεπάγεται τη μείωση του αερίου και υγρού καυσίμου που απαιτείται για την παραγωγή ατμού στους ατμολέβητες.

Επίσης, υπάρχει συνεχής μέριμνα για μεγιστοποίηση της ανάκτησης αερίων, ώστε να χρησιμοποιούνται ως καύσιμο και να ελαχιστοποιείται η καύση τους στον πυρσό.

Αφαλάτωσεις

Η αφαλάτωση θαλασσινού νερού με τεχνολογία αντίστροφης ώσμωσης, είναι η αποδοτικότερη ενεργειακά μέθοδος. Γίνεται εκτεταμένη χρήση αυτής της τεχνικής, με τη λειτουργία δύο σχετικών μονάδων.

Παρακολούθηση και καθημερινή πρακτική

Οι ενεργειακές επιδόσεις των μονάδων, παρακολουθούνται συνεχώς προκειμένου να διορθώνονται οι αδυναμίες που εμφανίζονται. Το σύστημα Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών (Advanced Process Control) με τη συνεχή παρακολούθηση, βελτιστοποιεί τη χρήση της ενέργειας στις μονάδες που είναι εγκαταστημένο.

Προς την ίδια κατεύθυνση, το πρόγραμμα προληπτικής συντήρησης του διυλιστηρίου προβλέπει για:

- Τη συστηματική αναύλωση, επισκευή και καθαρισμό των εναλλακτών και αεροψύκτων, για την επίτευξη αύξησης του ποσοστού της ανακτώμενης θερμότητας.
- Την αντικατάσταση, μέσω ετήσιων προγραμμάτων, των μονώσεων των σωληνώσεων και του εξοπλισμού, επιτυγχάνοντας έτσι μείωση των απωλειών προς το περιβάλλον.
- Τη συντήρηση ή/και αντικατάσταση του κινούμενου εξοπλισμού, που ενδεχομένως λόγω παλαιότητας, η ενεργειακή του απόδοση δεν είναι η επιθυμητή.
- Την επισκευή ή και αντικατάσταση των πυρίμαχων, των καυστήρων και των αυλών των φούρνων προθέρμανσης.

5B. Εκπομπές CO₂

Το 2011, είναι το τέταρτο έτος της δεύτερης φάσης εφαρμογής των αποφάσεων του Πρωτοκόλλου του Κιότο για την πενταετία 2008-2012. Πέραν των απαιτήσεων για μείωση των εκπομπών CO₂, κατά τη δεύτερη φάση εφαρμογής τίθενται αυστηρότερες προδιαγραφές αναφορικά με την ακρίβεια των μετρήσεων και την εκτίμηση της σχετικής αβεβαιότητάς τους.

Σ' αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

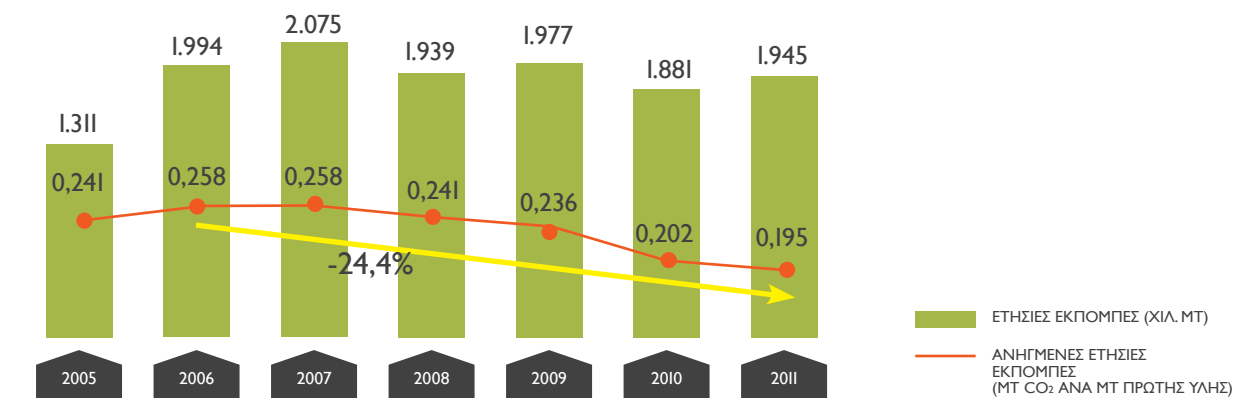
- Χρησιμοποιεί κατάλληλη μεθοδολογία για να παρακολουθεί τις εκπομπές CO₂ από τις εγκαταστάσεις της, η οποία συνδυάζει υπολογιστικές μεθόδους με αποτελέσματα τα οποία λαμβάνονται από αναλυτές που έχουν τοποθετηθεί στους πυρσούς των συγκροτημάτων Καυσίμων, Λιπαντικών και Υδρογονοδιάσπασης. Ο τελευταίος διαθέτει δε και συσκευή συνεχούς μέτρησης ροής και μοριακού βάρους.

- Η διαπίστευση του Χημείου του διυλιστηρίου κατά το πρότυπο EN 17025:2005, περιλαμβάνει τον υπολογισμό της ποσότητας του περιεχομένου άνθρακα στο αέριο καύσιμο διυλιστηρίου με τη μέθοδο της αέριας χρωματογραφίας.

24,4%

ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO₂ ΑΝΑ ΤΟΝΟ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΟ 2011 ΑΠΟ ΤΟ 2006

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου, συντάσσονται ετήσιες εκθέσεις αναφοράς εκπομπών CO₂, οι οποίες υποβάλλονται στο αρμόδιο υπουργείο. Αυτές οι εκθέσεις επαληθεύονται, ως προς την αξιοπιστία και εγκυρότητά τους, από αναγνωρισμένο φορέα.

ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO₂

Οι συνολικές εκπομπές CO₂ για το 2011 ανέρχονται σε 1,945 εκατ. τόνους, παρουσιάζοντας αύξηση 3,4% σε σχέση με το 2010 λόγω της αύξησης του όγκου παραγωγής του διυλιστηρίου. Αντίθετα οι ανηγμένες εκπομπές CO₂ ανά τόνο πρώτης ύλης το 2011 (0,195) είναι κατά 3,5% χαμηλότερες των αντιστοίχων του 2010 (0,202) λόγω της αυξημένης χρήσης φυσικού αερίου σε συνδυασμό με τη χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας ανά τόνο πρώτης ύλης. Ας σημειωθεί ότι οι χαμηλές ετήσιες εκπομπές το 2005, οφείλονταν στην τελειώς διαφορετική

δομή, δυναμικότητα και πολυπλοκότητα που είχε τότε το διυλιστήριο.

Τέλος, η μεταφορά του προσωπικού με λεωφορεία προς και από τους χώρους εργασίας, αποτελεί μια έμμεση συνεισφορά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, αφού μειώνονται οι εκπομπές CO₂ από τη μη χρήση των αυτοκινήτων του προσωπικού μας το οποίο κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας, που στην περίπτωση του διυλιστηρίου αφορά πάνω από το 50% των εργαζομένων.

5Γ. Μαραθώνιος Οικονομίας της Shell

Η Coral, ως δικαιούχος των σημάτων Shell στην Ελλάδα, υποστηρίζει ενεργά μια παγκόσμια πρωτοβουλία, τον Μαραθώνιο Οικονομίας της Shell. Ο στόχος απλός! Με έμφαση στην προώθηση της καινοτομίας, της ενεργειακής αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας στις μεταφορές, η Coral προσκαλεί μαθητές και φοιτητές να συμμετάσχουν στο κορυφαίο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Shell και να κατασκευάσουν ενεργειακά αποδοτικά οχήματα. Νικητής αυτός που διανύει την μεγαλύτερη απόσταση με ένα λίτρο καυσίμου.

Οι επιλογές των φοιτητών ανεξάντλητες, σχεδιασμοί φουτουριστικοί και μοντέρνοι τραβούν τα βλέμματα στην πίστα ενώ η επιλογή του καυσίμου αποτελεί μία ακόμη ουσιαστική πρόκληση. Κινητήρες εσωτερικής καύσης με βενζίνη ή πετρέλαιο αποτελούν τις πιο παραδοσιακές επιλογές, ενώ τα τελευταία χρόνια βλέπουμε αύξηση στη χρήση βιοκαυσίμων και ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων, που κινούνται με μπαταρία, υδρογόνο ή ηλιακή ενέργεια.

Η Ελλάδα συμμετέχει σταθερά στο Μαραθώνιο Οικονομίας της Shell από το 2004, χρονιά κατά την οποία απέκτησε πανευρωπαϊκό χαρακτήρα. Μέχρι σήμερα, έχουν συμμετάσχει στο διαγωνισμό ομάδες από κορυφαία Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας, όπως είναι τα Πολυτεχνεία της Αθήνας και της Κρήτης, από ΤΕΙ, αλλά και από σχολεία από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Το 2011 ήταν μια εντυπωσιακά καλή χρονιά για την ελληνική αποστολή καθώς το Πολυτεχνείο Κρήτης απέσπασε για δεύτερη φορά την ανώτερη διάκριση στο διαγωνισμό Ασφάλειας οχημάτων, κατασκευάζοντας το πιο ασφαλές όχημα. Παράλληλα, ομάδα του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, με το ηλεκτροκίνητο όχημα Προμηθέας, κατάφερε να διανύσει μια απόσταση

360km/kwh (ισοδύναμη με 3.492 km/ltr), να καλύψει δηλαδή αναλογικά μια απόσταση μεγαλύτερη από το Αθήνα - Αγία Πετρούπολη, με ένα λίτρο καυσίμου και να λάβει την 7η θέση στην κατηγορία τους επιτυγχάνοντας και πανελλήνιο ρεκόρ οικονομίας καυσίμου!

Το 2012, ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί στο Ρότερνταμ της Ολλανδίας, καλώντας τους φοιτητές να εφαρμόσουν, για πρώτη φορά, τις γνώσεις τους για την αποδοτικότητα των καυσίμων σε κανονικό δρόμο.

6. Διαχείριση ποιότητας ατμόσφαιρας

Βασικό καθήκον της εταιρείας μας αποτελεί η διασφάλιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στο χώρο του διυλιστηρίου και γύρω από αυτόν. Η δέσμευσή μας για συνεχή βελτίωση σε αυτόν τον τομέα προκύπτει όχι μόνο από νομική υποχρέωση, αλλά και από την εφαρμογή των αρχών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που υιοθετούμε και πιστεύουμε.

- Φούρνοι
- Λέβητες - Καυστήρες

CO₂, NO_x, SO₂, Αιωρούμενα σωματίδια.
Αέριες εκπομπές από σημειακές πηγές καύσης.

- Μονάδα Έκπλυσης Αερίων
- Μονάδες Ανάκτησης Θείου (Καταλυτική μετατροπή υδρόθειου σε θείο και εν συνεχεία καύση των απαιριών)

SO₂, H₂S
Οι αέριες εκπομπές H₂S είναι ελάχιστες εξαιτίας της πλήρους μετατροπής τους σε στερεό θείο.

- Αποθήκευση καυσίμων
- Ελαιοδιαχωριστές API
- Φορτοεκφορτώσεις πρώτων υλών και προϊόντων
- Διαρροές από το δίκτυο διακίνησης

Εκπομπές VOCs
Οι εκπομπές των οργανικών πτητικών ενώσεων προέρχονται από τις δεξαμενές αποθήκευσης των καυσίμων, από τη λειτουργία των ελαιοδιαχωριστών API, καθώς από τις διαρροές που ενδέχεται να υπάρχουν από τη διακίνηση των καυσίμων εντός του διυλιστηρίου.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Ο έλεγχος των εκπομπών αερίων, με στόχο την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, πραγματοποιείται με ποικιλία τεχνικών, οι οποίες κάνουν χρήση σύγχρονου εξοπλισμού μετρήσεων, που συνεχώς εμπλουτίζεται και ανανεώνεται. Το πρόγραμμα μετρήσεων καλύπτει τόσο σημειακές όσο και διάχυτες εκπομπές σε συνεχή και ασυνεχή βάση.

Περιφερειακά του διυλιστηρίου η ποιότητα της ατμόσφαιρας ελέγχεται από τέσσερις σταθμούς:

- Από τρεις σταθερούς σταθμούς με δυνατότητα συνεχούς μέτρησης της συγκέντρωσης του υδρόθειου (H₂S) και του διοξειδίου του θείου (SO₂).
- Από έναν κινητό σταθμό, ο οποίος είναι εξοπλισμένος με σύγχρονα, αυτοματοποιημένα όργανα με πολλαπλές δυνατότητες μέτρησης και καταγραφής, που περιλαμβάνουν τις μετεωρολογικές παραμέτρους (διεύθυνση και ταχύτητα του ανέμου, θερμοκρασία και σχετική υγρασία του αέρα), τις συγκεντρώσεις οξειδίων αζώτου (NO, NO₂ και NO_x), διοξειδίου του θείου (SO₂), υδρόθειου (H₂S), μονοξειδίου του άνθρακα (CO),

μεθανίου, υδρογονανθράκων πλην μεθανίου και ολικών υδρογονανθράκων, (CH₄, NMHC, THC), βενζολίου και αιωρούμενων σωματιδίων PM₁₀ και PM_{2.5}.

Εντός του διυλιστηρίου, οι σημειακές εκπομπές των καυσαερίων από τις καμινάδες των μεγάλων εγκαταστάσεων καύσης των συγκροτημάτων Καυσίμων, Υδρογονοδιάσπασης και Λιπαντικών ελέγχονται με αναλυτές συνεχούς μέτρησης. Οι παράμετροι που παρακολουθούνται είναι η θερμοκρασία, η ροή, η πίεση και οι συγκεντρώσεις οξυγόνου, οξειδίων αζώτου, διοξειδίου του θείου και αιωρούμενων σωματιδίων (PM₁₀).

Αντίστοιχα με τις κεντρικές καμινάδες του διυλιστηρίου, σε συνεχή μέτρηση της ροής και της συγκέντρωσης του συνολικού θείου υπόκεινται και οι κεντρικοί αγωγοί διοχέτευσης αερίων στους πυρσούς των μονάδων Καυσίμων, Λιπαντικών και Υδρογονοδιάσπασης. Στη μονάδα Καταλυτικής Πυρόλυσης, παρακολουθούνται σε συνεχή βάση, η ροή και η θερμοκρασία των καυσαερίων, η συγκέντρωση του οξυγόνου και του μονοξειδίου του άνθρακα, του διοξειδίου του θείου, των

αζωτοξειδίων και των αιωρούμενων σωματιδίων PM₁₀. Είναι σημαντικό να τονιστεί το γεγονός ότι όλοι οι αναλυτές είναι συνδεδεμένοι με το Καταμετρημένο Σύστημα Ελέγχου (DCS) του διυλιστηρίου, γεγονός που παρέχει τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου της διαδικασίας καύσης των φούρνων.

Οι εκπομπές από τις υπόλοιπες καμινάδες του διυλιστηρίου, ελέγχονται ανά τρίμηνο από διαπιστευμένη για το σκοπό αυτό εταιρεία.

Στις μονάδες Ανάκτησης Θείου λειτουργεί σύστημα αυτόματου ελέγχου της απόδοσής τους, με το οποίο γίνεται συνεχής έλεγχος και καταγραφή της

συγκέντρωσης H₂S στην είσοδο και H₂S, SO₂ στην έξοδο των μονάδων αυτών. Επίσης γίνεται συνεχής μέτρηση, καταγραφή και ρύθμιση του λόγου H₂S/SO₂ ώστε να εξασφαλίζεται η μεγιστοποίηση της απόδοσής τους (σε ποσοστό της τάξης του 99,9% για τις νέες μονάδες τύπου SCOT). Η καλή λειτουργία των σχετικών μετακαυστήρων (αποτεφρωτών) ελέγχεται με συνεχή μέτρηση των συγκεντρώσεων SO₂ και O₂ στην έξοδο τους, καθώς και της θερμοκρασίας των φλογοθαλάμων. Η ρύθμιση τόσο των μονάδων Ανάκτησης Θείου όσο και των μετακαυστήρων, γίνεται αυτόματα μέσω του Καταμετρημένου Συστήματος Ελέγχου (DCS).

Καθαρά καύσιμα - Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Θείου

Τα διυλιστήρια είναι αντιμέτωπα με το εξής παράδοξο: Η περιεκτικότητα θείου στους διαθέσιμους τύπους αργού πετρελαίου αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου, ενώ οι προδιαγραφές για το επιτρεπόμενο θείο στα παραγόμενα «καθαρά καύσιμα», έχουν φτάσει σε επίπεδα ιδιαίτερα χαμηλά (π.χ. για τις βενζίνες και το πετρέλαιο κίνησης η ισχύουσα από το 2009 προδιαγραφή για το θείο ορίζει μέγιστη περιεκτικότητα στα 10 ppm ή 0,001%). Επιπλέον, τα επιτρεπτά όρια για το εκπεμπόμενο θείο είναι επίσης χαμηλά, αφού η περιεκτικότητα της ατμόσφαιρας στα όρια ενός διυλιστηρίου σε διοξείδιο του θείου δεν πρέπει να υπερβαίνει σε ωριαία βάση τα 350 μg/m³. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, η απομάκρυνση του εισερχόμενου με το αργό πετρέλαιο θείου -με περιεκτικότητα σε θείο που κυμαίνεται μεταξύ 0,5-2,0%- αποτελεί μια σημαντική πρόκληση.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, δρώντας ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης που σέβεται το περιβάλλον, έχει δομήσει ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό σύστημα, στο οποίο ενσωματώνονται Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, προκειμένου να επιτυγχάνεται το άριστο αποτέλεσμα,

τόσο από την άποψη της μεγιστοποίησης του βαθμού απομάκρυνσης του θείου όσο και από την άποψη της ελαχιστοποίησης της ενέργειας που καταναλώνεται. Μ' αυτόν τον τρόπο, παράγει και διαθέτει στην αγορά βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης με περιεκτικότητα σε θείο μικρότερη των 10 ppm, έχοντας θέσει σε λειτουργία από το 2005 το Συγκρότημα Υδρογονοδιάσπασης, μία επένδυση που ξεπέρασε τα 350 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, μειώνονται οι εκπομπές θείου από το διυλιστήριο και ο συνολικός βαθμός μετατροπής του υδρόθειου σε στοιχειακό θείο στις νέες μονάδες Ανάκτησης Θείου τύπου SCOT, που τέθηκαν σε λειτουργία το 2010, είναι της τάξεως του 99,9%. Το στοιχειακό θείο παράγεται αρχικά σε υγρή μορφή, η οποία με ψύξη και κατάλληλη επεξεργασία, μετατρέπεται σε στερεά κοκκώδη μορφή και αποθηκεύεται σε σιλό προς πώληση ως πρώτη ύλη για παραγωγή θειικού οξέως και λιπασμάτων. Η όλη διεργασία πραγματοποιείται σε κλειστό κύκλωμα, προκειμένου να αποφεύγεται ο διασκορπισμός σωματιδίων θείου στον αέρα, εξαλείφοντας πλήρως τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Leak Detection and Repair (LDAR)

Σ' ένα σύγχρονο διυλιστήριο, είναι εγκατεστημένη πληθώρα εξοπλισμού διαφόρων τύπων, μέσω του οποίου διακινούνται μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων. Σε ένα τέτοιο

περιβάλλον, είναι αναμενόμενο συγκεκριμένα σημεία να παρουσιάζουν μεγαλύτερη πιθανότητα διαφυγής υδρογονανθράκων στην ατμόσφαιρα. Για τον περιορισμό των διάχυτων εκπομπών (fugitive emissions) από τον

εξοπλισμό, εφαρμόζεται πρόγραμμα περιοδικού ελέγχου επιλεγμένων σημείων του εξοπλισμού, (γνωστότερο στη βιομηχανία ως LDAR - Leak Detection and Repair), για την ανίχνευση διάχυτων εκπομπών και την άμεση επισκευή των διαρροών που τις προκαλούν. Αυτό το πρόγραμμα βασίζεται στη μέθοδο EPA 21 της αμερικανικής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος (Environmental Protection Agency).

Οι διάχυτες εκπομπές είναι δυνατόν να προκύψουν από βάνες, αντλίες, φλάντζες, ασφαλιστικές βάνες και λοιπό εξοπλισμό, που βρίσκεται εγκατεστημένος πάνω στις σωληνώσεις μεταφοράς, σε δοχεία πίεσης, αντιδραστήρες ή δεξαμενές αποθήκευσης.

Το 2011, στο πρόγραμμα LDAR του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υπήρχαν 6.171 σημεία ελέγχου, τα οποία

καλύπτουν το σύνολο των παραγωγικών μονάδων, τους σταθμούς φόρτωσης βυτιοφόρων, τις εγκαταστάσεις του λιμανιού, τις δεξαμενές αποθήκευσης και τους ελαιοδιαχωριστές. Τα σημεία ελέγχονται από το προσωπικό του διυλιστηρίου τουλάχιστον μια φορά το χρόνο -η συχνότητα εξαρτάται από την προς έλεγχο διεργασία- με τη χρήση φορητού εξοπλισμού μέτρησης της συγκέντρωσης πηκτικών υδρογονανθράκων. Στην περίπτωση που η συγκέντρωση βρεθεί να υπερβαίνει τα 5.000 ppm ο εξοπλισμός δίνεται προς επισκευή.

Κατά το 2011 διενεργήθηκαν 16.419 έλεγχοι, από τους οποίους εντοπίστηκαν 64 σημεία χρήζοντα αποκατάστασης.

Επιπρόσθετα, το 2011 συνεχίστηκε το πρόγραμμα μετρήσεων της συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων και πολυκυκλικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα, σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους του διυλιστηρίου, με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Μείωση εκπομπών

Εκτός από τα μέτρα ελέγχου των συγκεντρώσεων των αερίων ρύπων, μια σειρά ενεργητικών μέτρων περιορισμού της ατμοσφαιρικής ρύπανσης βρίσκονται σε λειτουργία εντός του διυλιστηρίου, όπως:

- Η μείωση των εκπομπών αιωρούμενων σωματιδίων καταλύτη από τη μονάδα Καταλυτικής Πυρόλυσης με εγκατάσταση ηλεκτροστατικού φίλτρου στα απαέρια της μονάδας. Το έργο αυτό, μειώνει σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από τα αποδεκτά όρια τις συνολικές εκπομπές αιωρούμενων σωματιδίων στη συγκεκριμένη μονάδα.
- Τα αέρια που χρησιμοποιούνται ως καύσιμο στο διυλιστήριο, υφίστανται αποθείωση (και συνακόλουθα μειώνονται οι εκπομπές διοξειδίου του θείου) πριν από την είσοδό τους στο σύστημα αερίου καυσίμου.
- Η αναβάθμιση των τεσσάρων ατμολεβήτων του συγκροτήματος Ατμοπαραγωγής του διυλιστηρίου, περιλάμβανε και εγκατάσταση καυστήρων χαμηλών εκπομπών οξειδίων αζώτου (low NOx), με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των παραγομένων οξειδίων.
- Η μείωση των εκπομπών αερίων υδρογονανθράκων με τη λήψη διαφόρων μέτρων, όπως η εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων στις διεργασίες αερίων, η εκτόνωση αερίων από ασφαλιστικές δικλείδες προς

τους πυρσούς, η τοποθέτηση δευτεροταγών φραγών στις δεξαμενές πλωτής οροφής, η τοποθέτηση πλωτών σκεπαστρών στους ελαιοδιαχωριστές και η εγκατάσταση συστήματος ανάκτησης ατμών στο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων οχημάτων, παράλληλα με την εφαρμογή του συστήματος φόρτωσης των βυτιοφόρων από τον πυθμένα.

- Σ' όλες τις εγκαταστάσεις της Avin Oil και της Coral, έχουν εγκατασταθεί μονάδες ανάκτησης ατμών για τις φορτώσεις βενζινών, όπως άλλωστε προβλέπεται από τη νομοθεσία, ενώ η φόρτωση των βυτιοφόρων (με εξαίρεση την εγκατάσταση Καβάλας) γίνεται από τον πυθμένα (bottom-loading).
- Επίσης, στα δίκτυα πρατηρίων της Avin Oil και της Coral έχει τοποθετηθεί εξοπλισμός ανάκτησης ατμών κατά την εκφόρτωση βενζίνης από τα βυτιοφόρα στις δεξαμενές των πρατηρίων, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οδηγίας 94/63 (Stage I).

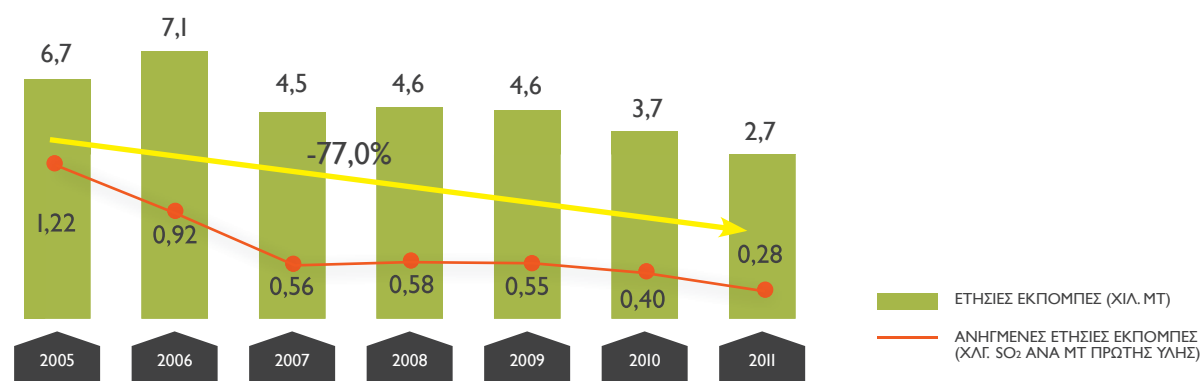
77,0%

ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ SO₂ ΑΝΑ ΤΟΝΟ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΟ 2011 ΑΠΟ ΤΟ 2005

ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

Οι εκπομπές διοξειδίου του θείου, από το 2007, παρουσίασαν σημαντική μείωση σε σχέση με τα προγενέστερα έτη, παρά την αύξηση της παραγωγής του διυλιστηρίου στο ίδιο διάστημα, πράγμα που οφείλεται στη μείωση της περιεκτικότητας σε θείο του καυσίμου ιδιοκατανάλωσης και στη μεγαλύτερη συμμετοχή του φυσικού αερίου στο μίγμα καυσίμων του διυλιστηρίου. Αυτή η τάση συνεχίστηκε το 2011 με τις εκπομπές να βρίσκονται σε σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο, τόσο σε απόλυτες όσο και σε ανηγμένες τιμές.

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ

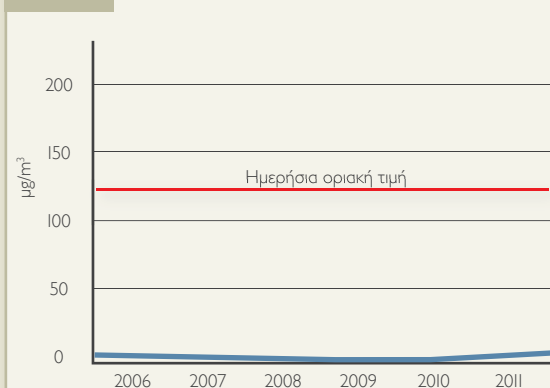
Όσον αφορά στην ποιότητα της ατμόσφαιρας, τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης το 2011 από τους τέσσερις σταθμούς, όπως και αυτά προηγούμενων ετών, δείχνουν ότι η ποιότητα της ατμόσφαιρας στην περιοχή του διυλιστηρίου παραμένει ιδιαίτερα ικανοποιητική. Τα αναλυτικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας, δείχνουν ότι δεν υπάρχουν υπερβάσεις των επιτρεπομένων από τη νομοθεσία ωριαίων οριακών τιμών (NO₂:200 μg/m³, SO₂:350 μg/m³), όπως και των ημερησίων (PM₁₀:50μg/m³, SO₂:125 μg/m³), επιπλέον δε οι καταγεγραμμένες τιμές είναι πολύ χαμηλότερες από τις οριακές.

Στα διαγράμματα που παρατίθενται, αποτυπώνονται οι μέσες ετήσιες τιμές των τελευταίων έξι ετών για το SO₂, το NO₂ και τα αιωρούμενα σωματίδια PM₁₀.

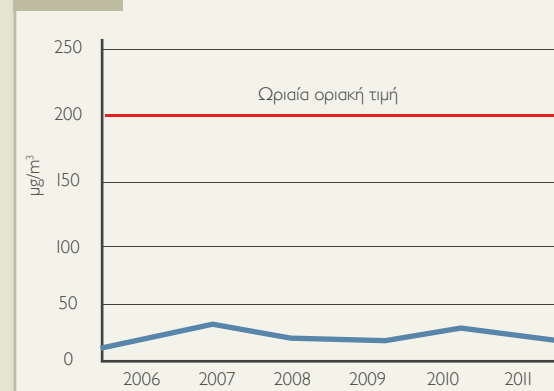
Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα του 2011, μπορείτε να ανατρέξετε στην

Περιβαλλοντική Δήλωση 2011, όπου καταχωρούνται διαγράμματα σχετικά με τις τιμές όλων των αερίων ρύπων.

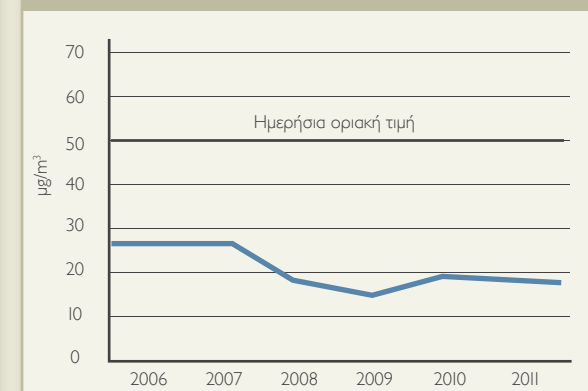
ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ SO₂

ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ NO₂

ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΩΝ ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ PM₁₀

7. Διαχείριση υγρών αποβλήτων

Τα υγρά απόβλητα που παράγονται από τις διάφορες διεργασίες στο διυλιστήριο, διακρίνονται σε βιομηχανικά απόβλητα και σε αστικά λύματα.

τιμές, προσεγγίζοντας τα όρια ανικνεύσεως, πράγμα που διαπιστώθηκε και το 2010 σε πιλοτικό πρόγραμμα μηνιαίων μετρήσεων.

Η διαχείριση και επεξεργασία των υγρών αποβλήτων ενσωματώνει, Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, λόγω δε του διαφορετικού ρυπαντικού φορτίου των βιομηχανικών αποβλήτων από τα αστικά λύματα, χρησιμοποιούνται διαφορετικές τεχνικές επεξεργασίας πριν την τελική τους διάθεση στον τελικό αποδέκτη. Τα μεν βιομηχανικά υγρά απόβλητα, αφού υποστούν προ-επεξεργασία στις ειδικές για το σκοπό αυτό μονάδες του διυλιστηρίου, οδηγούνται στη Μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, τα δε αστικά λύματα στη Μονάδα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων. Η απομένουσα ιλύς μετά από την επεξεργασία, αφυδατώνεται και συμπιέζεται πριν την τελική της διάθεση, σύμφωνα με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας.

Η καλή λειτουργία της Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, πιστοποιείται και από το γεγονός ότι, οι συγκεντρώσεις διαφόρων ρυπαντικών παραμέτρων στην έξοδο της βρίσκονται μέχρι και 70% κάτω από τις σύμφωνα με τη νομοθεσία οριακές τιμές τους. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις ουσιών (όπως το βενζόλιο, τολουόλιο, αιθυλοβενζόλιο, Ξυλόλιο και μια σειρά από βαρέα μέταλλα), οι συγκεντρώσεις τους είναι κατά πολύ μικρότερες από τις αντίστοιχες οριακές

ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ				ΟΡΙΑΚΗ ΤΙΜΗ
	2008	2009	2010	2011	
Παροχή (m ³ /ημέρα)	10.297	10.224	10.529	10.663	
pH	7,9	7,7	7,6	7,6	6-9
Θερμοκρασία (°C)	34,0	33,0	30,5	28,0	35
Πετρέλαιο (mg/l)	5,0	3,0	3,3	4,0	10
BOD5 (mg/l)	26,0	23,0	23,4	24,0	40
COD (mg/l)	108,0	106,0	106,0	105,0	150
NH3 (mg/l)	14,0	14,0	13,8	13,8	15
Φαινόλες (mg/l)	0,4	0,4	0,3	0,3	0,5
Θειούχα (mg/l)	0,6	0,7	0,9	1,1	2
Αιωρούμενα στερεά (mg/l)	17,0	17,0	16,9	18,0	40

- Ολοκληρώθηκε το 2011 η αξιοποίηση διαθέσιμου ανενεργού εξοπλισμού με σκοπό τη βελτίωση των λειτουργικών παραμέτρων της μονάδας.
- Από το 2009 η παρακολούθηση και έλεγχος της ποιότητας του υπεδάφους και του υδροφόρου ορίζοντα, βάσει υδρογεωλογικής μελέτης που υποβλήθηκε στο ΥΠΕΚΑ, γίνεται σε 8 υδρογεωτρήσεις. Το 2011, σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους, έγιναν δύο σειρές αναλύσεων -μία ανά εξάμηνο- σε δείγματα από αυτές τις γεωτρήσεις, για τον προσδιορισμό διαφόρων παραμέτρων, όπως της περιεκτικότητας σε βαρέα μέταλλα και υδρογονάνθρακες, το αποτέλεσμα των οποίων ήταν από εξαιρετικά χαμηλές έως μη ανιχνεύσιμες συγκεντρώσεις.
- Στα μέσα του 2010 ξεκίνησε νέος κύκλος

δειγματοληψιών και μετρήσεων, για την παρακολούθηση των συνθηκών που επικρατούν στα νερά της θάλασσας της παράκτιας ζώνης του διυλιστηρίου. Η όλη έρευνα, που πραγματοποιήθηκε από το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωχημείας του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, ολοκληρώθηκε εντός του 2011. Κατά τον υπεύθυνο της έρευνας, καθηγητή κ. Σ.Βαρνάβα: «από την αξιολόγηση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων έρευνας θεμελιώνεται ότι από κάθε άποψη τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των νερών και οι περιβαλλοντικές συνθήκες που επικρατούν στην παράκτια ζώνη των βιομηχανικών εγκαταστάσεων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, έχουν τα κανονικά χαρακτηριστικά παράκτιου θαλάσσιου περιβάλλοντος χωρίς επίδραση των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου στο περιβάλλον».

8. Διαχείριση στερεών αποβλήτων - ανακύκλωση

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων, τα οποία προκύπτουν από τη λειτουργία του διυλιστηρίου, βασίζεται σε ολοκληρωμένη διαδικασία, που καλύπτει όλα τα στάδια του κύκλου ζωής τους από τη συλλογή, τη συσκευασία, τη σήμανση, την επεξεργασία (αν χρειάζεται), την προσωρινή αποθήκευση και την τελική τους αξιοποίηση ή διάθεση, με έναν από τους εξής τρόπους: ανακύκλωση εκτός διυλιστηρίου, ανάκτηση εκτός διυλιστηρίου, οριστική διάθεση εκτός του διυλιστηρίου, επεξεργασία εντός του διυλιστηρίου και επαναχρησιμοποίηση.

Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων είναι:

- η μείωση των παραγόμενων ποσοτήτων στην πηγή τους,
- ο διαχωρισμός τους σε επικίνδυνα και μη στην πηγή τους στο μέτρο του δυνατού,
- η κατά το δυνατό μεγαλύτερη αξιοποίηση τους πριν την τελική διάθεση, με ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση ή ανάκτηση χρήσιμων συστατικών ή αναγέννηση και τέλος,
- η ασφάλης, για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, μεταφορά και τελική διάθεσή τους.

Η διάθεση των στερεών αποβλήτων πραγματοποιείται μέσω αδειοδοτημένων εταιρειών, οι οποίες εξειδικεύονται στη διαχείριση στερεών αποβλήτων.

Οι εξαντλημένοι καταλύτες, που κατά περίπτωση μπορεί να ανήκουν στην κατηγορία των επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, διατίθενται με διάφορους τρόπους (είτε διατίθενται στο εξωτερικό, είτε αναγεννώνται για επαναχρησιμοποίηση από εταιρείες του εξωτερικού, είτε διατίθενται στην τσιμεντοβιομηχανία). Επίσης διατέθηκαν,

πάλι μέσω αδειοδοτημένων εταιρειών, 44,82 τόνοι συσκευασιών που περιείχαν επικίνδυνες ουσίες και 10,97 τόνοι ρυπασμένου χώματος. Η εταιρεία υποβάλλει ετήσια έκθεση παραγωγού στερεών αποβλήτων στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου ΠΕΚΑ, στην οποία αναφέρονται όλοι οι τύποι αποβλήτων που προκύπτουν από τις δραστηριότητες των εγκαταστάσεων, καθώς και οι τρόποι διαχείρισής τους και οι τελικοί αποδέκτες νόμιμης διάθεσης.

Για τα λιπαντικά και τις συσκευασίες τους υπάρχει σε ισχύ σύμβαση με εταιρεία ανακύκλωσης μεταχειρισμένων ορυκτελαίων και σύμβαση με εταιρεία διαχείρισης υλικών συσκευασίας. Μ' αυτές τις δύο συμβάσεις εξασφαλίζεται η ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων λιπαντικών και των υλικών συσκευασίας τους, συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος και στην εξοικονόμηση πρώτων υλών. Επίσης συνεργαζόμαστε με εγκεκριμένους φορείς για την ανακύκλωση συσσωρευτών, μελανωτών, ελαστικών, λαμπτήρων και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΜΤ/ΕΤΟΣ)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Μπαταρίες και συσσωρευτές	3,5	0,2	2,7	3,1	10,6	11,3
Ελαστικά					3,3	8,1
Λιπαντικά ¹	22,1	29,6	13,1	4,5	113,1	45,4
Ξύλινη συσκευασία	12,0	17,8	44,7	15,2	123,4	58,4
Χαρτί και χάρτινη συσκευασία ^{2,3}	17,1	14,3	11,4	35,7	21,1	34,9
Πλαστικά και πλαστική συσκευασία	9,2	17,6		0,4	377,8	14,4
Μέταλλα (scrap)	2.165,1	704,1	2.731,8	1.012,1	1.394,8	2.219,4
Ηλεκτρικός/ηλεκτρονικός εξοπλισμός	7,2			3,9	2,7	0,8
Ρυπασμένα χώματα		21,2		439,9	112,0	11,0
Ρυπασμένες συσκευασίες		8,2	3,1	26,0	8,5	44,8
Υλικά που περιέχουν αμίαντο		40,6	11,6	20,5	7,8	
Συσκευασίες μελανιού εκτυπωτών (τεμάχια)	1.120	1.250	1.300	1.800	2.150	949

1. Αυτές οι ποσότητες αφορούν μόνο το διυλιστήριο, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία για τα δίκτυα πρατηρίων της Avin Oil και της Coral.

2. Σ' όλες τις εταιρείες του Ομίλου γίνεται χρήση ανακυκλωμένου και μη χημικά λευκασμένου χαρτιού.

3. Το χρηματικό ποσό που προκύπτει από την ανακύκλωση χαρτιού και μελανωτών στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας, κατατίθεται υπέρ του Ιδρύματος «ΕΛΠΙΔΑ».

Ανάκτηση πρώτων υλών

Μια ειδική μορφή ανακύκλωσης είναι η ανάκτηση πρώτων υλών από τα διάφορα ρεύματα αποβλήτων, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι απώλειες πρώτων υλών (recycling). Γι' αυτόν το σκοπό καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια, λόγω της προφανούς περιβαλλοντικής και οικονομικής σημασίας του θέματος, η οποία αποβλέπει πρώτον στην ελαχιστοποίηση της παρουσίας πρώτων υλών στα απόβλητα και δεύτερον στη μεγιστοποίηση της ποσότητας που ανακτάται.

ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ (ΜΤ)

2007	106.000
2008	67.500
2009	71.500
2010	51.000
2011	68.800

9. Διαχείριση νερού

Η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων αποτελεί μια αναγκαιότητα στις μέρες μας, καθώς το νερό αποτελεί έναν από τους φυσικούς πόρους που βρίσκονται σε κίνδυνο. Αναγνωρίζουμε αυτό το γεγονός και υλοποιούμε μέτρα για την εξοικονόμηση και ορθολογική διαχείριση του νερού στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Το νερό που χρησιμοποιείται στις διάφορες μονάδες του διυλιστηρίου, προέρχεται από την επεξεργασία του θαλασσινού νερού σε μονάδες αφαλάτωσης. Το σύστημα αφαλάτωσης ενισχύθηκε με δύο πρόσθετες μονάδες αντίστροφης ώσμωσης -που αποτελεί τη βέλτιστη μέθοδο αφαλάτωσης, τόσο από περιβαλλοντικής όσο και από οικονομικής άποψης- με αποτέλεσμα να καλυφθούν πλήρως οι ανάγκες του διυλιστηρίου και να μηδενιστεί η ανάγκη συμπληρωματικής αγοράς φρέσκου νερού.

Έτσι, ενώ το 2007 το εισερχόμενο νερό ήταν 125 χιλ. m³, τα επόμενα δύο έτη η ποσότητα αυτή κατέβηκε κάτω από τις 10 χιλ. m³, το 2010 χρειάστηκε μια πρόσθετη ποσότητα 82 χιλ. m³ λόγω της επέκτασης του διυλιστηρίου για να φτάσουμε στο 2011 όπου καταφέραμε να μηδενίσουμε την ποσότητα εισερχόμενου νερού. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με την ενσωμάτωση της μονάδας Υδρογονοδιάσπασης το Νοέμβριο του 2005, παρατηρήθηκε το 2006 αύξηση της καταναλισκόμενης ποσότητας νερού ανά χιλιάδα τόνων πρώτων υλών στο

0,402. Έκτοτε, η ποσότητα αυτή ακολούθησε πτωτική πορεία, με εξαίρεση το έτος 2008, οπότε ανέβηκε στο 0,391 λόγω της εκτεταμένης προετοιμασίας του εξοπλισμού κατά τη διάρκεια του μεγάλου προγράμματος προληπτικής συντήρησης του διυλιστηρίου.

Τέλος το 2011, συνεχίστηκε η πτωτική πορεία λόγω κυρίως των έργων μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας (μείωση καταναλισκόμενου ατμού, λειτουργικές βελτιώσεις, κ.λπ.).

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ

Επαναχρησιμοποίηση - ανακύκλωση νερού

Μια σημαντική διεργασία στο διυλιστήριο, είναι η επεξεργασία των όξινων υδατικών ρευμάτων τα οποία δημιουργούνται σε διάφορες φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας, προκειμένου να αφαιρεθεί το υδροθείο και η αμμωνία. Το 2011, από αυτήν τη διεργασία προέκυψαν 799 χιλ. m³ (έναντι 850 χιλ. το 2010 και 819 χιλ. το 2009). Περίπου 50% αυτού του υδατικού ρεύματος

ανακυκλώνεται ως τροφοδοσία στους αφαλατωτές αργού πετρελαίου, ενώ το υπόλοιπο οδηγείται στη Μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η ανάλογη μείωση στην κατανάλωση φρέσκου νερού και στον όγκο των προς επεξεργασία αποβλήτων.

10. Διαχείριση θορύβου

Η πρόκληση θορύβου από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, όπως είναι το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, αποτελεί φυσική και αναπόφευκτη συνέπεια της δραστηριότητας, η οποία λαμβάνει χώρα.

Με τη διενέργεια τακτικών μετρήσεων των επιπέδων θορύβου σε θέσεις περιμετρικά της εγκατάστασης και τη λήψη των ενδεικνυόμενων μέτρων, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να περιορίσει την ενόχληση των γειτόνων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την εγκατάσταση σιγαστήρων, την τοποθέτηση ηχοπετασμάτων και τέλος την προμήθεια εξοπλισμού με χαμηλές εκπομπές θορύβου.

11. Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος

Λόγω της θέσης του, η λειτουργία του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι πλήρως συνυφασμένη με το θαλάσσιο περιβάλλον. Λόγω δε των εκτεταμένων συνεπειών που δύναται να έχει μια ενδεχόμενη ρύπανση, τόσο στο θαλάσσιο οικοσύστημα όσο και στην κοινωνική και οικονομική ζωή των γειτονικών περιοχών, καθώς και της τεράστιας δαπάνης που συνεπάγεται η αποκατάστασή τους, απαιτείται εκ των προτέρων σχεδιασμός και προετοιμασία για την αντιμετώπιση τέτοιων συμβάντων.

Σ' αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

- Λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ενεργητικής και παθητικής προστασίας, για τον περιορισμό οιασδήποτε διαρροής εντός των ορίων του διυλιστηρίου.
- Λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και παρέχει όλα τα μέσα για τον ασφαλή κατάπλου και απόπλου των δεξαμενοπλοίων από τις λιμενικές της εγκαταστάσεις, καθώς και για την ασφαλή φόρτωση/εκφόρτωσή τους.
- Έχει συντάξει Σχέδιο Αντιμετώπισης Θαλάσσιας Ρύπανσης, το οποίο είναι εναρμονισμένο με το τοπικό σχέδιο καταπολέμησης ρύπανσης, καθώς και με το Εθνικό Σχέδιο Καταπολέμησης Ρύπανσης, που συντάσσουν οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.
- Διατηρεί όλον τον απαραίτητο εξοπλισμό για την αντιμετώπιση μικρής και μέσης κλίμακας τοπικής ρύπανσης (Tier-1/2), όπως απορροφητικά υλικά, πλωτά φράγματα (booms), αυτοδύναμα συστήματα περισυλλογής ρύπων (skimmers), εξοπλισμό καθαρισμού ακτών, πλωτά μέσα (λέμβους, ρυμουλκά και ειδικό αντιρρυπαντικό σκάφος). Επίσης διατηρεί απόθεμα διασκορπιστικού πετρελαιοκηλίδων, το οποίο δύναται να χρησιμοποιηθεί μόνο κατόπιν λήψης άδειας από τις Λιμενικές Αρχές.

- Ελέγχει την ετοιμότητα εφαρμογής των παραπάνω σχεδίων και διατηρεί σε υψηλά επίπεδα την ικανότητα χρήσης του εξοπλισμού από το προσωπικό, με ετήσιο πρόγραμμα ασκήσεων, το οποίο περιλαμβάνει ασκήσεις αντιμετώπισης μικρής και μέσης κλίμακας ρύπανσης. Συγκεκριμένα δε, τον Αύγουστο του 2011 πραγματοποιήθηκε άσκηση αντιμετώπισης θαλάσσιας ρύπανσης μέσης κλίμακας με τη συμμετοχή και του Λιμεναρχείου Ισθμίας.
- Συμμετέχει σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς με αντικείμενο την πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης. (βλ. ενότητα Συμμετοχές - Συνεργασίες στο κεφάλαιο 1).

12. Επικοινωνία του διυλιστηρίου με τα τοπικά ενδιαφερόμενα μέρη

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διατηρεί ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις υπόλοιπες ομάδες ενδιαφερομένων, είτε συμμετέχοντας με εκπροσώπους της σε συγκεντρώσεις και συνέδρια, είτε ενημερώνοντας τους τοπικούς φορείς για τα επενδυτικά σχέδιά της, καθώς και για τα προγράμματά που έχουν σχέση με την περιβαλλοντική προστασία.

Πέραν της ενημέρωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης, η εταιρεία διατηρεί ανοικτή επικοινωνία και με τους περίοικους για τη λήψη παραπόνων που ενδεχομένως υπάρχουν. Τα παράπονα που διατυπώνονται από τους περίοικους, καταγράφονται, διερευνώνται και αξιολογούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες του διυλιστηρίου και ανάλογα με τα αίτια της όχλησης

γίνονται οι κατάλληλες άμεσες ή μακροπρόθεσμες διορθωτικές ενέργειες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ενεργειών για τη μείωση της όχλησης των περίοικων είναι η επιλογή εξοπλισμού χαμηλής ηχητικής ρύπανσης, όπου τούτο είναι δυνατό, η τοποθέτηση ηχοπετασμάτων στους συμπίεστρες της μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, η τοποθέτηση συστήματος

διάσπασης αφρού στην ίδια μονάδα και σιγαστήρα σε εξαιρετικό γραμμή ατμού στο συγκρότημα Υδρογονοδιάσπασης. Το 2010 ο αριθμός παραπόνων ήταν σχετικά μεγάλος λόγω των διαδικασιών που προηγήθηκαν του ξεκινήματος

της Νέας Μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης αλλά αμέσως μετά την ολοκλήρωση των εργασιών τα παράπονα επανήλθαν στα επίπεδα των προηγούμενων ετών.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

2007	35
2008	27
2009	28
2010	61
2011	30

13. Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία

Ουσιώδες στοιχείο της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, είναι να ακολουθούμε πιστά τα μέτρα που έχουν θεσπίσει τα αρμόδια υπουργεία, ως περιβαλλοντικούς όρους για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στο διυλιστήριο και να λειτουργούμε μέσα στο πλαίσιο της ισχύουσας ελληνικής και ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Μέσω δε του επενδυτικού μας προγράμματος, όχι μόνο ανταποκρινόμαστε έγκαιρα στις νέες απαιτήσεις, αλλά υλοποιούμε και έργα πέραν των υποχρεώσεων που επιβάλλει η υφιστάμενη νομοθεσία. Επιπλέον, τηρούμε πλήρως τις υποχρεώσεις μας, που αφορούν τη γνωστοποίηση στις αρχές στοιχείων στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας.

Κατά το έτος 2011:

- Υποβλήθηκε στο Υπουργείο ΠΕΚΑ η έκθεση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το έτος 2010.
- Υποβλήθηκε στο ίδιο Υπουργείο, καθώς και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η ετήσια έκθεση παραγωγού επικίνδυνων και μη ουσιών (υγρών και στερεών) για το έτος 2010, ενώ αντίστοιχη έκθεση υποβλήθηκε στη Στατιστική Υπηρεσία για το έτος 2009.
- Υποβλήθηκε στο ίδιο Υπουργείο και στην οικία Περιφέρεια, η ετήσια έκθεση για τις εκπομπές αερίων και υγρών ρύπων για το έτος 2010.

στην έξοδο της Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων.

- Υποβλήθηκε τέλος στο Υπουργείο ΠΕΚΑ, η ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση 2010 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EMAS ER 1221/2009. Η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, καθώς και στο Ελληνικό Μητρώο καταχωρημένων οργανισμών EMAS με αριθμό καταχώρησης EL 000067.

Επιπρόσθετα:

- Υποβλήθηκε στο ΥΕΝ η ετήσια έκθεση σχετική με την παραλαβή αποβλήτων στις λιμενικές εγκαταστάσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.
- Εκδόθηκε από την Περιφέρεια Πελοποννήσου η άδεια χρήσης νερού στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.
- Υποβλήθηκαν στο Υπουργείο ΠΕΚΑ, τα αποτελέσματα από τις μετρήσεις των παραμέτρων ελέγχου, (μετάλλων βενζολίου, τολουολίου, ξυλολίου και αιθυλοβενζολίου)

32,8 εκατ. ευρώ

ΣΕ ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ

2,5 εκατ. ευρώ

ΣΕ ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2011

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

Βρισκόμαστε κοντά στην κοινωνία και την υποστηρίζουμε με υπευθυνότητα, συνέπεια και διάρκεια

Η υπεύθυνη τοποθέτησή μας απέναντι στην κοινωνία, εκφράζεται πρώτα απ' όλα με τη συμβολή μας στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη της χώρας και την επιδίωξή μας να συνδράμουμε την κοινωνία στις περιοχές όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις μας, μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της προσφοράς επιχειρηματικών ευκαιριών και της αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών από την τοπική αγορά.

Έχουμε επιπλέον την πεποίθηση, ότι οι επιχειρηματικές μας δραστηριότητες πρέπει να βρίσκονται σε θετική και παραγωγική αλληλεπίδραση με το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούμε. Η ευθύνη μας προς την κοινωνία είναι να συμμετέχουμε ενεργά στη διαμόρφωση ενός κοινωνικού χώρου με αξίες και ενός μέλλοντος ανθρώπινου και αισιόδοξου. Γι' αυτόν το λόγο, υλοποιούμε ένα πλούσιο πρόγραμμα δωρεών και χορηγιών, που απευθύνεται στις τοπικές κοινωνίες και που στοχεύει τόσο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ενίσχυση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής των κοινωνιών αυτών, όσο και στην ενίσχυση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του ευρύτερου κοινωνικού χώρου.

Μέσω της υλοποίησης έργων κοινωνικής υπευθυνότητας προσπαθούμε να βρισκόμαστε κοντά στην κοινωνία με συνέπεια και διαχρονικότητα, σύμφωνα με τους εταιρικούς μας σκοπούς και αξίες, επιδιώκοντας να προσφέρουμε στήριξη στις αξίες που προάγουν το επίπεδο της κοινωνικής ζωής: στην παιδεία, την υγεία, τον αθλητισμό και τον πολιτισμό.

Κατά το 2011, η κοινωνική δράση της εταιρείας μας επικεντρώθηκε στη χρηματοδότηση και την προώθηση προγραμμάτων κοινωνικής αλληλεγγύης σε όλη τη χώρα, δίνοντας, ωστόσο, ιδιαίτερη προσοχή στις οργανώσεις και τους φορείς που εδρεύουν κυρίως στους όμορους Δήμους των εργοστασιακών μας εγκαταστάσεων.

Ο πρωταρχικός μας στόχος σε αυτή τη δύσκολη περίοδο που περνάει η χώρα μας ήταν η ανακούφιση των ευπαθέστερων κοινωνικά ομάδων αλλά και η διευκόλυνση της συμμετοχής τους στα κοινωνικά δρώμενα. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν υποστηρικτικές δράσεις σε θέματα πολιτιστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Παράλληλα, ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στην προαγωγή των αθλητικών διοργανώσεων, ενώ τονίστηκε και ο ουσιαστικός χαρακτήρας της επιχειρηματικότητας κυρίως κατά τη διάρκεια περιόδων οικονομικής κρίσης, όπως αυτή που διανύουμε.

Κατά το 2011, στο πρότυπο της μακράς παράδοσης την οποία δημιούργησε η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ως κοινωνικά ενεργός εταιρικός πολίτης, ενισχύθηκαν με δωρεές και χορηγίες πολλές και ποικίλες δράσεις αξιόπιστων ιδρυμάτων και φορέων. Η επιλογή των δράσεων που υποστηρίζαμε έγινε από τα αρμόδια στελέχη της εταιρείας σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο, σύμφωνα με τις διαδικασίες της σχετικής πολιτικής και σε εφαρμογή της στρατηγικής μας για την κοινωνική υπευθυνότητα, η οποία δομείται πάνω στους ακόλουθους βασικούς άξονες:

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ 2011

- Κοινωνική Αλληλεγγύη
- Πολιτισμός
- Παιδεία
- Περιβάλλον και υποδομές
- Αθλητισμός
- Διεθνής Δράση

Το 2011 ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διέθεσε 2,5 εκατ ευρώ σε έργα κοινωνικής υπευθυνότητας ανεβάζοντας το συνολικό ποσό σε 32,8 εκατ ευρώ την τελευταία δεκαετία.

Ειδικά για τις τοπικές κοινωνίες, δηλαδή τις περιοχές της Κορινθίας, που συνορεύουν ή βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή του διυλιστηρίου, η κοινωνική μας υπευθυνότητα αναδεικνύεται με τη στρατηγική μας επιδίωξη να αποτελούμε γι' αυτές φορέα ευημερίας, μέσω των πολλών θέσεων εργασίας και τη στήριξη που προσφέρουμε στην τοπική αγορά, αλλά και με ευρύτερη μέριμνα προκειμένου να αναπτύσσουμε εποικοδομητικές σχέσεις στοχεύοντας στη διατήρηση μιας ισόρροπης και αρμονικής συνύπαρξης.

Περισσότεροι από 600 εργαζόμενοι μας, κατοικούν στους όμορους προς το διυλιστήριο δήμους, ενώ - το 2011 - καταβάλαμε 1,32 εκατ. ευρώ σε δημοτικά τέλη και διαθέσαμε περί τα 8,2 εκατ. ευρώ για αγορά προϊόντων και υπηρεσιών από επιχειρήσεις της περιοχής Κορινθίας. Ενδεικτικό είναι το γεγονός πως η Εθνική Στατιστική Αρχή, με βάση τα στοιχεία του 2008, θεωρεί ότι η προστιθέμενη αξία που δημιουργεί το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στο Νομό Κορινθίας συνέβαλε καθοριστικά στο να καταταγεί ο εν λόγω νομός στην 7η θέση πανελλαδικά ως προς το κατά κεφαλήν ΑΕΠ.

Η επιλογή των προγραμμάτων κοινωνικής συνεισφοράς, που υποστηρίζουμε στις τοπικές κοινότητες, γίνεται μέσα από μια διαδικασία διαλόγου, επικοινωνίας και συνεργασίας με τις διάφορες αρχές και φορείς των δήμων Κορίνθου, Λουτρακίου και δημοτικών κοινοτήτων των Αγ. Θεοδώρων, Ίσθμιας, Σοφικού και Αθικίων. Τα βασικά κριτήρια που λαμβάνουμε υπ' όψιν για την επιλογή των προγραμμάτων είναι η συμβολή τους στην ανάπτυξη και προβολή των τοπικών κοινωνιών, στην ενίσχυση του κοινωνικού τους ιστού και στην αξιοποίηση συνεργειών, οι οποίες οδηγούν σε περισσότερο απτά αποτελέσματα από την απλή κάλυψη κοινωνικών αναγκών.

I. Κοινωνική Αλληλεγγύη

Η εταιρεία μας αναλαμβάνει δράσεις που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό, υποστηρίζει φορείς που παρουσιάζουν σημαντικό έργο κοινωνικής αλληλεγγύης ενισχύοντας το έργο τους και διευκολύνοντας την ανάληψη πρωτοβουλιών με στόχο την ενίσχυση των λιγότερο προνομιούχων μελών της κοινωνίας. Η προσφορά της εταιρείας μας προς το κοινωνικό σύνολο προωθεί, μεταξύ άλλων, την αξία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ενισχύοντας την κοινωνική ισότητα και ένταξη.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2011, οι δράσεις της εταιρείας επικεντρώθηκαν στην κάλυψη σε είδη πρώτης ανάγκης αλλά και στην ενίσχυση φορέων που επιτελούν πολύτιμο κοινωνικό έργο. Μεταξύ άλλων, χορηγήθηκαν μεγάλες ποσότητες πετρελαίου θέρμανσης στους όμορους Δήμους των διυλιστηριακών εγκαταστάσεων, ενισχύθηκαν οικονομικά ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, χορηγήθηκαν δωρεές σε οργανισμούς και ιδρύματα κοινωνικής ωφέλειας και διετέθησαν τρόφιμα μέσω δημοτικών και εκκλησιαστικών αρχών σε άπορους. Απώτερος σκοπός των δράσεων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ήταν η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, η κοινωνική ένταξη και η προσφορά αρωγής στις λιγότερο προνομιούχες ομάδες.

I.1. Προσφορά πετρελαίου θέρμανσης

Το 2011, μέσω του κονδυλίου για τη δωρεάν προσφορά πετρελαίου θέρμανσης κατά τους χειμερινούς μήνες, χορηγήθηκαν περί τα 216.000 λίτρα αξίας 185 χιλ. ευρώ. Αυτή η κοινωνική προσφορά αποβλέπει στην κάλυψη μέρους των δαπανών θέρμανσης σχολείων, ορφανοτροφείων, νηπιαγωγείων, δημοτικών παιδικών σταθμών, γηροκομείων, εκκλησιών και εκκλησιαστικών ιδρυμάτων κ.λπ., όμορων προς το διυλιστήριο δήμων, αλλά και λοιπών αποδεκτών σε άλλες περιοχές της χώρας. Μεταξύ των αποδεκτών ήταν το Χαμόγελο του Παιδιού, όλα τα σχολεία των Δήμων Κορίνθου, Λουτρακίου και των δημοτικών κοινοτήτων Αγ. Θεοδώρων, Ίσθμιας, Σοφικού, Αθικίων, ο ορθόδοξος χριστιανικός φιλανθρωπικός και πολιτισμικός σύλλογος «Η Αγία Ολυμπιάς», το κολυμβητήριο του Δήμου Λουτρακίου-Αγίων Θεοδώρων, το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Ναυπλίου κ.ά.

- Χορηγήσαμε ορυκτέλαια και λιπαντικά, κατάλληλα για τη συντήρηση των οχημάτων και μηχανημάτων, στον Δήμο Λουτρακίου - Αγίων Θεοδώρων.
- Προσφέραμε υγραέριο στην Ιερά Μονή Μακαριώτισσας στην περιοχή Δόμβραινα Βοιωτίας.

I.2. Καταπολέμηση της φτώχειας

Η οικονομική κρίση που αντιμετωπίζει η Ελλάδα την

τελευταία διετία έχει ως άμεσο αποτέλεσμα τη ραγδαία αύξηση κρουσμάτων φτώχειας. Ανταποκρινόμενη στη νέα αυτή πραγματικότητα, η εταιρεία μας ανέλαβε να ενισχύσει τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες τόσο με την προμήθεια ειδών πρώτης ανάγκης στους λιγότερο έχοντες όσο και με την παραχώρηση συγκεκριμένης οικονομικής βοήθειας. Οι δράσεις επικεντρώθηκαν, κυρίως, στο Νομό Κορινθίας και είχαν ως τελικούς αποδέκτες την Περιφερειακή Ενότητα Κορίνθου, τον Δήμο Λουτρακίου, τον Δήμο Κορίνθου (Σαρωνικός, Σολύγεια, Αγ. Ολυμπία) και όμορες δημοτικές κοινότητες, μέλη άπορων οικογενειών, συλλόγους παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών, σχολεία κ.α. μέσω της διάθεσης επιταγών για την κάλυψη των βασικών αναγκών κατά την περίοδο του Πάσχα και των Χριστουγέννων. Συνολικά διατέθηκαν 1.240 επιταγές για την κάλυψη βασικών αναγκών διαβίωσης. Σκοπός της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι η ενεργός συμμετοχή, μέσω έμπρακτων μέτρων, στις προσπάθειες καταπολέμησης της φτώχειας. Παράλληλα, προωθεί την κοινωνική ένταξη, μέσω της καθιέρωσης βιώσιμων και προσαρμοσμένων δράσεων και προγραμμάτων στις περιοχές που δραστηριοποιείται.

Πιο συγκεκριμένα, προφέρθηκε οικονομική ενίσχυση κατά την περίοδο των γιορτών του Πάσχα και των Χριστουγέννων σε συλλόγους και οργανώσεις που εκτελούν κοινωνικό έργο, όπως ο σύλλογος «Αναπηρική Ζωή - Ανάπηρων Παιδιών», το «Ίδρυμα Τυφλών και Ακρωτηριασμένων», η «Πανελλήνια Ένωση Τυφλών», ο σύλλογος «Απορων Ακρωτηριασμένων», η «Πρόνοια Καθυστερημένων Παιδιών», η «Πρόνοια Τυφλών και Αναπήρων», ο σύλλογος φίλων «Απορων Τυφλών». Επιπλέον, η εταιρεία προσέφερε δώρα σε

πάνω από 1.000 παιδιά νηπιαγωγείου και δημοτικού, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών άπορων οικογενειών, στις περιοχές Ίσθμιας και Αγίων Θεοδώρων.

1.3. Υποστήριξη οργανώσεων και ιδρυμάτων

- Εδώ και 32 χρόνια, στο πλαίσιο του φιланθρωπικού μας έργου, είμαστε ο βασικός χορηγός του «Βαρδινογιαννείου Ιδρύματος», που εδρεύει στη Γυναικεία Ιερά Μονή Παναγίας Καλυβιανής στο νομό Ηρακλείου Κρήτης και εποπτεύεται από αυτήν. Καλύπτουμε μέρος των εξόδων του ιδρύματος, ενώ τα υπόλοιπα έξοδα λειτουργίας καλύπτονται από την Ιερά Μονή. Το συγκεκριμένο ίδρυμα έχει ως αποστολή τη φιλοξενία και την κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση ορφανών κοριτσιών, καθώς και κοριτσιών των οποίων οι γονείς στερούνται οικονομικών πόρων.
- Ενισχύουμε συστηματικά και με συνέπεια τις δράσεις του «Ιδρύματος για το Παιδί και την Οικογένεια», το οποίο, με ιδρύτρια και Πρόεδρο την Πρέσβη Καλής Θελήσεως της UNESCO κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, στοχεύει στην προώθηση των θεμάτων που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, των οικογενειακών θεσμών και τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής των παιδιών σε όλους τους τομείς.

- Υποστηρίζουμε συστηματικά την Ανθρωπιστική Οργάνωση «Lifeline Hellas», που ιδρύθηκε το 2003 ως ελληνικό παράρτημα της «Lifeline», η οποία είναι μια ανθρωπιστική μη κερδοσκοπική οργάνωση. Επικεφαλής της «Lifeline», από την ίδρυσή της το 1993, είναι η Πριγκίπισσα Αικατερίνη της Γιουγκοσλαβίας. Ο κύριος χώρος της δραστηριότητάς της είναι η Σερβία και το Μαυροβούνιο, όπου προσπαθεί σε συνεργασία με τοπικές και ξένες ΜΚΟ να βοηθήσει παιδιά, ηλικιωμένους, νοσοκομεία και ιδρύματα κοινωνικής πρόνοιας και ανθρώπους που βρίσκονται σε μεγάλη ανάγκη. Το 2011 συνεισφέραμε σε εκδηλώσεις της Οργάνωσης, των οποίων τα έσοδα διατέθηκαν στο ίδρυμα Θεοτόκος.
- Στηρίζουμε ενεργά το σύλλογο «Χαμόγελο του Παιδιού», ο οποίος τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια αγωνίζεται ενάντια στην καταπάτηση των δικαιωμάτων των παιδιών σε όλον τον ελλαδικό χώρο, προσφέροντάς τους τα κατάλληλα εφόδια με σκοπό να ξεκινήσουν την ενήλικη ζωή τους ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας. Το 2011 συμβάλλαμε στην πραγματοποίηση του παζαριού στο σπίτι φιλοξενίας του συλλόγου στην Αρχαία Κόρινθο, όπου κατόπιν Εισαγγελικών Εντολών και Δικαστικών Αποφάσεων, μένουν 44 παιδιά ηλικίας 4 έως 25 ετών.
- Βοηθήσαμε το Ελληνικό Ίδρυμα Καρδιολογίας το οποίο επικεντρώνει τη δράση του στην έρευνα για την πρόληψη και αντιμετώπιση των καρδιαγγειακών

νοσημάτων. Η δωρεά πραγματοποιήθηκε για το σύνολο των δράσεων του ιδρύματος μεταξύ των οποίων είναι η χορήγηση υποτροφιών μετεκπαίδευσης στους νέους καρδιολόγους, η έκδοση του διμηνιαίου περιοδικού «Στους ρυθμούς της καρδιάς», διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων κ.ά.

- Βοηθήσαμε το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Αυτιστικών Παιδιών Ν. Χανίων «Μεγαλόχαρη», το οποίο περιθάλπει 14 παιδιά με αυτισμό και νοητική υστέρηση, προσφέροντας οικονομική ενίσχυση για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης «Ημέρα Χαράς και Παιχνιδιού».
- Ενισχύσαμε οικονομικά την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα τη διερεύνηση της διαταραχής της συμπαθητικής νεύρωσης του μυοκαρδίου με σπινθηρογράφημα MIBG στους ασθενείς με σκλήρυνση κατά πλάκας.
- Βοηθήσαμε το φιλοanthρωπικό σωματείο «Φίλοι της Μητρόπολης Μυτιλήνης» για την αγορά μικρής κινητής μονάδας για την παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας στους φτωχούς κατοίκους του νησιού καθώς και μέσω ενίσχυσης της υπηρεσίας παροχής συσσιτίων.
- Ενισχύσαμε τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό Κορίνθου, Λουτρακίου, Αγ. Θεοδώρων, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, βοηθώντας όχι μόνο στην κάλυψη λειτουργικών εξόδων αλλά και στην ενίσχυση της ομάδας Διασωστών και Εθελοντών του Τμήματος Νεότητας του παραρτήματος.
- Υποστηρίζουμε το πρόγραμμα «Γάμε Κατασκήνωση», το οποίο παρέχει δωρεάν φιλοξενία σε παιδιά από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, σε επιλεγμένες θερινές κατασκήνωσεις. Περισσότερα από 700 παιδιά από τους όμορους δήμους του διυλιστηρίου μας έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα.
- Η Avin Oil υποστήριξε τη διεξαγωγή του 3ου Διεθνούς Φεστιβάλ Οδικής Ασφάλειας, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Οκτώβριο του 2011 και στόχος του είναι να προσφέρει διαφορετική ενημέρωση για την οδική ασφάλεια σε οδηγούς και παιδιά. Μεταξύ άλλων πραγματοποιήθηκαν δοκιμές πρόσκρουσης, αποδεικνύοντας στην πράξη την αναγκαιότητα των ζωνών ασφαλείας, παρουσιάστηκαν μοντέλα αυτοκινήτων που έχουν τις κατάλληλες προδιαγραφές για οικολογική οδήγηση, παρουσιάστηκαν εξελιγμένα ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας, όπως αυτό της «ανίχνευσης πεζών με αυτόματο φρενάρισμα», πραγματοποιήθηκαν επιδείξεις πρώτων βοηθειών από ειδικό πλήρωμα ασθενοφόρου του ΕΚΑΒ, πραγματοποιήθηκε επίδειξη απεγκλωβισμού ανθρώπων από τρακαρισμένα οχήματα με τη βοήθεια της ΕΜΑΚ του Πυροσβεστικού Σώματος και διανεμήθηκαν δωρεάν αλκοολόμετρα μιας χρήσης καθώς και ειδικά έντυπα με πληροφορίες για το πώς πρέπει να αντιδράσουμε μετά από ένα τροχαίο ατύχημα.

- Ενισχύσαμε το ανθρωπιστικό-φιλανθρωπικό έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, της UNICEF, του Συλλόγου «Ελπίδα», της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, του Σικιαρίδειου Ιδρύματος Παιδών με Ειδικές Ανάγκες, της Πανελληνίας Ένωσης Αγώνα κατά του Νεανικού Διαβήτη, του Ιδρύματος Παιδιών με Αναπηρία και Νοητική Υστέρηση «Θεοτόκος», της Εταιρείας Προστασίας Ανηλίκων Αθηνών, του Σωματείου Ατόμων με Αναπηρία του Νομού Ηρακλείου, του ΚΕΘΕΑ Παρέμβαση, του Ελληνικού Γραφείου του Νατοϊκού Διακλαδικού Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Νάπολης Ιταλίας, του Οργανισμού κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), κ.ά.

Υποστήριξη της τρίτης ηλικίας

Φαγητό σε ομάδες ηλικιωμένων σε ανάγκη
Πριν από δέκα περίπου χρόνια η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ξεκίνησε μια πολύ σημαντική κοινωνική προσφορά, σε συνεργασία με το Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) του Δήμου Κορινθίων, Αγ. Θεοδώρων την οποία συνεχίζει αδιάλειπτα. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα σίτισης αναξιοπαθόντων ηλικιωμένων, στο πλαίσιο του οποίου προσφέρονται κάθε μέρα, 365 μέρες το χρόνο, πλήρεις μερίδες γεύματος και συμπλήρωμα για το δείπνο (γάλα και γιαούρτι). Αυτό το φαγητό παρασκευάζεται στο εστιατόριο του διυλιστηρίου και είναι το ίδιο που προσφέρεται και στους εργαζόμενους του διυλιστηρίου. Το 2011 το εστιατόριο του διυλιστηρίου σίτιζε 86 γέροντες του Κ.Α.Π.Η. της Κορίνθου και των Αγίων Θεοδώρων.

Άγιοι Θεόδωροι

Από το 2000 έως και σήμερα, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προσφέρει σημαντική οικονομική ενίσχυση στο Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) Αγίων Θεοδώρων. Η βοήθεια καλύπτει τόσο στις λειτουργικές δαπάνες του κέντρου όσο και τις ανάγκες των περίπου 350 μελών του. Κατά τη διάρκεια του 2011, συνεισφέραμε ενεργά στην οργάνωση και πραγματοποίηση πολλαπλών εορταστικών εκδηλώσεων, εκδρομών καθώς και ενημερωτικών διαλέξεων και ημερίδων για πληθώρα θεμάτων, μεταξύ των οποίων και για ιατρικά θέματα, που έχουν σχέση με ασθένειες και προβλήματα της τρίτης ηλικίας.

Ευθύμιο Κέντρο

Όπως και κάθε χρόνο, ενισχύσαμε το «Ευθύμιο Κέντρο» Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες στην Κόρινθο, με την αγορά χριστουγεννιάτικων καρτών του ιδρύματος αλλά και με τη δωρεά οικονομικής βοήθειας για την ενίσχυση της λειτουργίας του κέντρου. Σήμερα, το Κέντρο φιλοξενεί 150 περίπου άτομα με αναπηρία τόσο στο θεραπευτικό πρόγραμμα όσο και στα προεπαγγελματικά εργαστήρια και αναγνωρίζεται για την ποιότητα των υπηρεσιών του, προσφέροντας εξειδικευμένη υποστήριξη με συνεχή παροχή ιατρικής και κοινωνικής φροντίδας. Το ενδιαφέρον της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για το «Ευθύμιο Κέντρο» είναι μακροχρόνιο και πηγάζει από την πεποίθησή μας, ότι στη σύγχρονη κοινωνία δεν έχει θέση ο αποκλεισμός και ότι τα άτομα με αναπηρίες πρέπει να ενσωματώνονται στην κοινωνία με τις κατάλληλες δράσεις και προγράμματα.

1.4. Στήριξη των τοπικών αρχών

Για την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ η ενίσχυση της τοπικής κοινωνίας αποτελεί πρωταρχικό στόχο. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία συνδράμει αποτελεσματικά καλύπτοντας όσο το δυνατόν πληρέστερα τις ανάγκες των τοπικών αρχών, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο ενεργά στην ολοκλήρωση του έργου τους.

Πιο συγκεκριμένα, για το έτος 2011, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ανταποκρίθηκε θετικά στα αιτήματα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κορίνθου, της Αστυνομικής Διεύθυνσης Κορινθίας, της Σχολής Διοίκησης Επιτελών Π.Ν., της Σχολής Μηχανικών, του Λιμεναρχείου Ίσθμιας, του Αστυνομικού Τμήματος Λουτρακίου, της Τροχαίας Αυτοκινητοδρόμων Κιάτου, της Τροχαίας Αυτοκινητοδρόμων Ελευσίνας και Αττικής Οδού, του Αστυνομικού Τμήματος Ξυλοκάστρου κ.ά.

Οι προσφορές αφορούσαν κυρίως:

- τη χορήγηση λιπαντικών για τα οχήματα,
- την υποστήριξη για την επισκευή, συντήρηση και προμήθεια ανταλλακτικών,
- την εγκατάσταση κλιματιστικών μηχανημάτων ψύξης - θέρμανσης,
- την εγκατάσταση ηλεκτρονικών υπολογιστών, εκτυπωτών και ηλεκτρονικών προβολέων.

Δήμος Σφακίων

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενίσχυσε τον Δήμο Σφακίων για την επισκευή και αναδιοργάνωση του Περιφερειακού Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου του Δήμου. Η ολοκλήρωση του έργου αποσκοπεί στην αναβαθμισμένη λειτουργία του κέντρου έτσι ώστε να ανταποκρίνεται, τόσο τεχνικά όσο και επιστημονικά, στην ανάγκη άμεσης παροχής ιατρικών υπηρεσιών στους δημότες.

2. Πολιτισμός

Πιστεύουμε στο ρόλο της τέχνης, του πολιτισμού και της ιστορίας ως βασικών στοιχείων μιας υγιούς κοινωνικής ανάπτυξης, που στηρίζεται σε στέρεα πνευματικά θεμέλια και παρέχουμε πολύπλευρη υποστήριξη σε δραστηριότητες που αναδεικνύουν και προβάλλουν την πολιτιστική και ιστορική μας κληρονομιά.

2.1. Πολιτιστικοί σύλλογοι και οργανισμοί

- Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιθυμεί να έχει ενεργή συμμετοχή στη διατήρηση και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς της Ελλάδας, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από το έργο εξωραϊστικών και πολιτιστικών συλλόγων σε όλη τη χώρα. Κατά το 2011, η εταιρεία μας ενίσχυσε οικονομικά διάφορους φορείς, όπως το Σωματείο Λόγου και Τέχνης «Αλκυονίδες», τον Εξωραϊστικό και Εκπολιτιστικό Σύλλογο «Κλάρα Ελιάς» Σουσακίου Κορινθίας, τον Εξωραϊστικό Σύλλογο «Γλυκειά Ζωή» Σουσακίου Κορινθίας, τον ορθόδοξο χριστιανικό φιλανθρωπικό και πολιτιστικό σύλλογο «Αγία Ολυμπιάς», τον Εξωραϊστικό Μορφωτικό και Πολιτιστικό Σύλλογο Άνω Σουσακίου Κορινθίας, το Σύνδεσμο Γυναικών Χανίων Κρήτης, τη Λέσχη Αποφοίτων Σχολής Ναυτιλίας Ύδρας, τη Λέσχη Αντιπλοίαρχων, τον Εκπολιτιστικό-Επιμορφωτικό Σύλλογο Πισκοπιανών Ρεθύμνου, το Σύλλογο Περιβολιανών-Μυσηριανών-Πλατανιανών Αθηνών-Πειραιώς.

Η οικονομική ενίσχυση αφορούσε δωρεές για εργασίες κτιριακής συντήρησης, αποπερατώσεις και καθαρισμούς οδών, ασφαλτοστρώσεις, κάλυψη πάγιων εξόδων, διαφημιστικές καταχωρήσεις κ.ά.

- Παράλληλα, υποστηρίξαμε μέσω δωρεών το πολιτιστικό έργο οργανώσεων όπως ο σύλλογος Κεγχραιών

«Ο Απόστολος Παύλος» στο Δήμο Κορίνθου, οι εξωραϊστικοί σύλλογοι Οικιστών, ο εξωραϊστικός σύλλογος Αγ. Θεοδώρων «Καμινάκι», ο σύλλογος «Γαλήνη Άγιος Φίλιππος» στο Κασιόβρι Αγ. Θεοδώρων, ο πολιτιστικός σύλλογος «Πανόραμα Κινέτας», ο εκπαιδευτικός σύλλογος Κασιόβριου Αγ. Θεοδώρων «Νέα Ζωή», ο σύλλογος Φιλοθέης Κεγχραιών, ο εκπαιδευτικός σύλλογος Ισθμίας, ο σύλλογος Ισθμίας «Άρης», ο εξωραϊστικός σύλλογος Κυρά Βρύσης Ισθμίας «Αρίων», ο πολιτιστικός σύλλογος «Αρκούκια Κατακαλιού» του Δήμου Σαρωνικού, ο εξωραϊστικός σύλλογος «Γαλήνη» Λουτρακίου, ο πολιτιστικός σύλλογος Περαχώρας Δήμου Λουτρακίου - Αγ. Θεοδώρων, ο πολιτιστικός σύλλογος Καλαμακίου «Ο Άγιος Χαράλαμπος», ο εξωραϊστικός σύλλογος Πανοράματος Ισθμίων, η εστία Κρητών «Ο Ψηλορείτης» Αγίων Θεοδώρων, ο σύλλογος «Κιάφα Μπέκα» Αγίων Θεοδώρων, ο σύλλογος «Μπεσκάκι» Αγ. Θεοδώρων, ο σύλλογος «Πρωτοπόρος» Αγ. Θεοδώρων και πολλοί άλλοι.

Μεταξύ άλλων:

- Υποστηρίξαμε την Παγκρήτια Ένωση, μη κερδοσκοπικό σωματείο, εκφραστή των Κρητικών του Λεκανοπεδίου Αττικής, στη διοργάνωση και πραγματοποίηση της ετήσιας παιδικής εορτής που έλαβε χώρα τον Δεκέμβριο του 2011.
- Με γνώμονα την ευαισθησία της εταιρείας σε εκδηλώσεις που προάγουν τον πολιτισμό και την καλλιέργεια του επιπέδου των ανθρώπων, προσφέραμε

δωρεά για την πραγματοποίηση της από 23 ετών θεσμοθετημένης συνάντησης χορωδιακών και μουσικών συγκροτημάτων από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Το 5ο Διεθνές Φεστιβάλ Ερμιονίδας πραγματοποιήθηκε από τις 16 έως τις 31 Ιουλίου 2011.

- Ενισχύσαμε οικονομικά το πνευματικό Ίδρυμα «Κρητική Εστία».
- Βοηθήσαμε το Σύνδεσμο Ελλήνων Βατραχανθρώπων για την ανακαίνιση της στέγης του κτιρίου του Συνδέσμου.
- Προσφέραμε δωρεά για τη συντήρηση των ιδιαίτερης αξίας βυζαντινών αγιογραφιών-τοιχογραφιών του Κάστρου Χώρας Καλύμνου.

Παιδικό Πολιτιστικό Κέντρο Ρεθύμνου

Το Παιδικό Πολιτιστικό Κέντρο Ρεθύμνου αποτελεί μια επιτυχημένη συνεργασία του Εργατικού Κέντρου και του σωματείου «Πολιτιστική Αναγέννηση». Η φιλοσοφία να απασχολείται δημιουργικά το παιδί πλησιάζοντας κάθε μορφή τέχνης με τη βοήθεια ειδικευμένων παιδαγωγών συνδυάστηκε ιδανικά με την ανάγκη εξυπηρέτησης των εργαζομένων γονέων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα φύλαξης των παιδιών τους κατά την ώρα της απουσίας τους. Το Κέντρο λειτουργεί από το 1993 με τη μορφή παιδικού σταθμού/Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης και τη φιλοσοφία πολιτιστικού σχολείου.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, για μια ακόμα συνεχή χρονιά, χορήγησε σημαντικό ποσό στο Κέντρο με σκοπό την κάλυψη βασικών λειτουργικών αναγκών. Το κέντρο φιλοξενεί σήμερα 60 παιδιά, από τις 7:00 το πρωί μέχρι τις 9:30 το βράδυ, οι γονείς των οποίων δεν έχουν τη δυνατότητα πληρώσουν δίδακτρα για ιδιωτικούς σταθμούς.

Μουσείο Μπενάκη

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δηλώνει έμπρακτα το ενδιαφέρον της για την προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς μέσα από τη συνεισφορά της στις δραστηριότητες και το έργο του Μουσείου Μπενάκη. Πέραν από την ενεργό συμμετοχή της στην ανάπλαση ορισμένων ορόφων της υπάρχουσας Πινακοθήκης Ν. Χατζηκυριάκου-Γκίκα, η εταιρεία μας διέθεσε χρηματική δωρεά, για τη μόνιμη έκθεση με θέμα την πνευματική και καλλιτεχνική παραγωγή της περιόδου από τη μικρασιατική καταστροφή ως τις παραμονές της δικτατορίας του 1967, που πραγματοποιείται στην πρώην οικία του Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα.

Πολιτιστικό Κέντρο Αγίων Θεοδώρων

Όπως κάνουμε κάθε χρόνο, υποστηρίξαμε και το 2011 τις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Κέντρου Αγίων Θεοδώρων, το οποίο από το 1988 έχει αναπτύξει πολύπλευρες πολιτιστικές δραστηριότητες, που δεν περιορίζονται μόνο στα όρια του νομού. Στα πλαίσια του Πολιτιστικού Κέντρου λειτουργεί μια πληθώρα τμημάτων, όπως κιθάρας για παιδιά, θεατρικό, μοντέρνων και παραδοσιακών χορών για παιδιά και ενήλικες, φιλαρμονική, συμβουλευτικής γονέων, εικαστικού εργαστηρίου για παιδιά σχολικής και προσχολικής ηλικίας, κουκλοθέατρου για παιδιά προσχολικής ηλικίας και χορωδία ενηλίκων και παιδιών.

2.2. Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Το 2011 συμβάλαμε στην πραγματοποίηση πολλών πολιτιστικών εκδηλώσεων ενισχύοντας το έργο τοπικών συλλόγων στην περιοχή της Κορίνθου, οι οποίοι έχουν τμήματα εκμάθησης παραδοσιακών χορών, θεατρικά εργαστήρια, διοργανώνουν συναυλίες και θεατρικές παραστάσεις, συμβάλλοντας έτσι στην προαγωγή του πολιτιστικού επιπέδου της περιοχής της Κορίνθου.

Πνευματικό - Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Κορίνθου

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, όπως κάθε έτος, έτσι και το 2011 στήριξε ενεργά το έργο του Πνευματικού - Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Κορινθίων, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τη διοργάνωση μουσικών εκδηλώσεων, θεατρικών και χορευτικών παραστάσεων, εικαστικών εκθέσεων, επιστημονικών συνεδρίων και αθλητικών αγώνων. Με τις αξιόλογες εκδηλώσεις του, τα τελευταία χρόνια έχει αποδείξει ότι στέκεται αρωγός στις προσπάθειες για την ανάδειξη κάθε μορφής τέχνης και γενικότερα την προαγωγή του πολιτισμού στην περιοχή. Το 2011 η εταιρεία μας συνέβαλε καθοριστικά στην επιτυχή διοργάνωση του ετήσιου Καρναβαλιού, αναδεικνύοντας την πολιτιστική ταυτότητα του Δήμου Κορίνθου, αλλά και τονώνοντας, παράλληλα, την τουριστική κίνηση και τις τοπικές επιχειρήσεις.

Συναυλία Λαϊκής Ορχήστρας «Μίκης Θεοδωράκης»

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ήταν, για μια ακόμα φορά, χορηγός της συναυλίας που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουλίου 2011 στα Εξαμίλια Κορινθίας με τη συμμετοχή της Λαϊκής Ορχήστρας «Μίκης Θεοδωράκης», για τον εορτασμό των 86 χρόνων του μουσικοσυνθέτη. Πρόκειται για μια συναυλία που αποτελεί πλέον θεσμό και σημείο αναφοράς για την πολιτιστική ζωή της περιοχής.

Σκοπός αυτής της συνεχιζόμενης χορηγίας είναι η έκφραση τιμής προς την πολύτιμη μουσική παρακαταθήκη του Μίκη Θεοδωράκη, ο οποίος, εκτός από το τεράστιο συμφωνικό του έργο, συνέθεσε ενενήντα τέσσερις κύκλους τραγουδιών, που με απλότητα και γνησιότητα προβάλλουν την ποίηση και βγαίνουν μέσα από τις ρίζες της λαϊκής μας παράδοσης. Επιπλέον, υποστηρίζεται και η συγκεκριμένη ορχήστρα, η οποία για πολλά χρόνια έχει παρουσιάσει μεγάλες παραγωγές, έχει συνεργαστεί με σπουδαίους καλλιτέχνες, μουσικούς και τραγουδιστές και έχει ταξιδέψει σε όλον τον κόσμο προβάλλοντας τη δύναμη της μουσικής του Μίκη Θεοδωράκη.

Η εκδήλωση του 2011 αποτέλεσε φόρο τιμής στον καλλιτέχνη και το σύνολο του έργου του. Η Σοφία Παπάζογλου, ο Παναγιώτης Πετράκης και η Κατερίνα Παπουτσάκη τραγούδησαν με ένταση, πάθος και πλούσιο συναίσθημα σε ένα πρόγραμμα μακράς διάρκειας τα πιο γνωστά και αγαπημένα τραγούδια του καλλιτέχνη.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, μεταξύ άλλων:

- Στήριξε με χορηγία το Πολιτιστικό Κέντρο Λουτρακίου για την επιτυχή διοργάνωση των καρναβαλικών εκδηλώσεών του.
- Στήριξε το Πνευματικό Κέντρο Σαρωνικού Δήμου Κορίνθου για τη διεξαγωγή του Αθικιώτικου Καρναβαλιού.
- Βοήθησε στη διεξαγωγή της εκδήλωσης του Ομίλου Βρακοφόρων Κρήτης, «Τζανιδάκια 2011», που πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2011. Ο Όμιλος αποτελεί τον μεγαλύτερο παραδοσιακό φορέα του νησιού και ιδρύθηκε από τον Παύλο Βαρδινογιάννη.
- Ενίσχυσε οικονομικά το Σύνδεσμο Εφέδρων Αξιωματικών του Νομού Ρεθύμνης με σκοπό την υλοποίηση της εκδήλωσης με θέμα «Διαδίκτυο, κίνδυνοι και πλεονεκτήματα».
- Ενίσχυσε οικονομικά την εκδήλωση Madwalk by Vodafone, τα έσοδα της οποίας διατέθηκαν στο Ίδρυμα «Ελπίδα».
- Παρέιχε δωρεά στην Πανελλήνιο Ένωση Συνταξιούχων Πλοιάρχων Ε.Ν.
- Βοήθησε στη διοργάνωση θεατρικής παράστασης του συλλόγου «Ελπίδα» στο θέατρο Μουσούρη
- Ενίσχυσε οικονομικά τη διοργάνωση της γιορτής του κλήδονα της Ένωσης Κρητών Αμαρουσίου «Κρηταγενής Ζευς».
- Παρέιχε οικονομική ενίσχυση για τη διεξαγωγή χριστουγεννιάτικων εκδηλώσεων δημοτικών φορέων στην ευρύτερη περιοχή της Κορινθίας, όπως την Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Κορινθίας, αλλά και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, όπως το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Ισθμίας, το Ειδικό Σχολείο Ισθμίας. Προσέφερε, επίσης, δώρα στους 72 δασκάλους των Αγίων Θεοδώρων για την περίοδο των Χριστουγέννων.

2.3. Ενίσχυση μέσω ενήμερωσης

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2011 η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενίσχυσε στον Δήμο Κορίνθου τοπικές εφημερίδες και περιοδικά, τα οποία με δυσκολία ανταπεξέρχονται στην αντιμετώπιση των εκδοτικών εξόδων, αλλά και ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς.

Επιπλέον, ενισχύσαμε οικονομικά την Ελληνική Θαλάσσια Ένωση για την έκδοση του περιοδικού «Ναυτική Ελλάς», ενός παραδοσιακού ναυτικού εντύπου που εκδίδεται μηνιαίως από το τυπογραφείο του Πολεμικού Ναυτικού από το 1928. Το περιοδικό, που είναι το παλαιότερο στο είδος του, είναι εικονογραφημένο με λογοτεχνική και ιστορική ύλη και με παλιές ναυτικές ιστορίες. Οι συνεργάτες του είναι διακεκριμένοι συγγραφείς και δημοσιογράφοι.

Περιοδικό «OIL»

Το τετραμηνιαίο περιοδικό «OIL» εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1971 και κυκλοφορεί ανελλιπώς μέχρι σήμερα με εκδότη τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και άλλες εταιρείες του Ομίλου Βαρδινογιάννη. Το συγκεκριμένο έντυπο, με ιστορική, κοινωνιολογική, θρησκευτική,

ενεργειακή, περιβαλλοντική, επιστημονική και τεχνολογική θεματολογία, καθώς και με την παράλληλη προβολή ορισμένων σημαντικών δραστηριοτήτων της εταιρείας, οι οποίες έχουν ευρύτερη κοινωνική απήχηση, τυπώνεται σε τρεις χιλιάδες αντίτυπα και έχει ως αποδέκτες ένα σημαντικό αριθμό οργανισμών του δημοσίου και ιδιωτικού χώρου, καθώς και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης.

Το 2011 εκδόθηκαν 3 τεύχη του περιοδικού με θέματα:

- ιστορικού περιεχομένου, όπως δοκίμια για τις Ναυμαχίες της Ναυπάκτου και του Τραφάλγκαρ, την Κομμούνα των Παρισίων και τον Ισπανικό Εμφύλιο
- πολιτικού και διπλωματικού ενδιαφέροντος, όπως οι εξελίξεις στον αραβικό κόσμο, αμυντική πολιτική και εξοπλισμοί, το σύνδρομο του Ιράκ και της Λιβύης
- οικονομικού περιεχομένου, όπως το πετρελαϊκό σοκ του 2011, Βραζιλία - ο επερχόμενος πετρελαιοκολοσός, προβλέψεις για την εξέλιξη του πληθυσμού της γης
- περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, όπως η αντιμετώπιση της κρίσης του πόσιμου νερού κ.ά.

3. Παιδεία

Σταθερή είναι η υποστήριξη μας προς την παιδεία. Πιστεύουμε στη δύναμη της γνώσης, ως τον παράγοντα που μας καλλιεργεί και μας αναδεικνύει σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο και μας οδηγεί στο να είμαστε ενεργοί πολίτες με συνείδηση. Για το λόγο αυτό, ενδιαφερόμαστε για την ενίσχυση και την προαγωγή της παιδείας, της έρευνας και της τεχνολογίας, τους τρεις βασικούς πυλώνες που αποτελούν την κινητήρια δύναμη της προόδου και που στηρίζουν το μέλλον της κοινωνίας.

Πιο συγκεκριμένα:

- Κάναμε δωρεά στο 2ο Νηπιαγωγείο Ερμιόνης για την τοποθέτηση κλοσάπτητα στον αύλιο χώρο του νέων κτιριακών εγκαταστάσεων του σχολείου.
- Βοηθήσαμε τη χορωδία των μαθητών του Γυμνασίου-Λυκείου Επισκοπής Ρεθύμνης με την αγορά ηλεκτρικού πιάνου και ενισχύσαμε το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων για τη διοργάνωση εκπαιδευτικής εκδρομής της Γ' τάξης Λυκείου που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη.
- Συμβάλαμε οικονομικά στη διεξαγωγή της ετήσιας εκδήλωσης του American Hellenic Institute.
- Ενισχύσαμε το Δημοτικό Σχολείο Ισθμίας, το Δημοτικό Σχολείο Αλμυρού, το 1ο Νηπιαγωγείο Δήμου Αγ. Θεοδώρων, το 2ο Νηπιαγωγείο Δήμου Αγ. Θεοδώρων, το 1ο Δημοτικό Σχολείο Δήμου Αγ. Θεοδώρων, το Λύκειο Αγ. Θεοδώρων, τον Παιδικό Σταθμό Αγ. Θεοδώρων, το Δημοτικό Σχολείο Ισθμίας/Κυρά Βρύσης Αγ. Θεοδώρων, το 2ο Δημοτικό Σχολείο Αγ. Θεοδώρων, το 3ο Νηπιαγωγείο Αγ. Θεοδώρων
- Υποστηρίξαμε οικονομικά τη διεξαγωγή εκδρομής περιβαλλοντικού και πολιτισμικού χαρακτήρα του 3ου Γενικού Λυκείου Κορίνθου.
- Βοηθήσαμε στην επισκευή των εγκαταστάσεων του Δημοτικού Σχολείου Αλμυρής

Επίσης:

- Κάναμε δωρεές χρηματικών ποσών στο 14ο Σχολείο Ρεθύμνου και στο 1ο Ειδικό Σχολείο Χανίων, αγοράσαμε προσκλήσεις από το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου Ισθμίας, αντικαταστήσαμε υπολογιστές στο Μουσικό Γυμνάσιο Κορίνθου, βοηθήσαμε στα έξοδα αθλητικού υλικού του 3ου Λυκείου Κορίνθου, αγοράσαμε λαχνούς του 1ου Δημοτικού Σχολείου Αγ. Θεοδώρων, αγοράσαμε 30 βιβλία του Θεοδ. Κοντόζογλου με τίτλο «Κόρινθος 1834-2011».

«Βαρδινογιάνναιο Ίδρυμα»

Το «Βαρδινογιάνναιο Ίδρυμα», με βασικότερο κορηγό τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συστάθηκε το 1989 και διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Σκοπός του είναι η χορήγηση, χωρίς διαγωνισμό, υποτροφιών, βραβείων και οικονομικών ενισχύσεων σε υποψηφίους που διακρίθηκαν στις ακαδημαϊκές επιδόσεις τους ή που έχουν ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης, για πτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές σε Ανώτατα/Ανώτερα Ιδρύματα τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού. Μέσω αυτών των υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων, βοηθούνται οι υπότροφοι να ξεπεράσουν τυχόν οικονομικά προβλήματα και να συνεχίσουν απρόσκοπτα τις σπουδές τους. Οι τομείς σπουδών των υποτροφιών αλλάζουν σε κάθε ακαδημαϊκό έτος. Για το έτος 2011 - 2012, δόθηκαν υποτροφίες σε 9 νέους και οικονομικές ενισχύσεις σε 41 νέους. Μεταξύ αυτών δόθηκαν:

- Μία μεταπτυχιακή υποτροφία στο εξωτερικό.
Αντικείμενο: Πολυτεχνικές σχολές
- Τέσσερις μεταπτυχιακές υποτροφίες στο εσωτερικό.
Αντικείμενα: Χημικών Μηχανικών, Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Ναυτιλιακές Σπουδές, Γεωλογία / Γεωφυσική
- Τέσσερις προπτυχιακές υποτροφίες στο εσωτερικό.
Αντικείμενα: Γεωλογία, Ιατρική, Ναυπηγική, Οικονομικά

Σε όλα τα χρόνια λειτουργίας του Ίδρυματος έχουν δοθεί 150 υποτροφίες και 1.515 ετήσιες οικονομικές ενισχύσεις.

Πρακτική άσκηση φοιτητών

Κάθε χρόνο δεχόμαστε έναν αριθμό φοιτητών και σπουδαστών, για αμειβόμενη καλοκαιρινή πρακτική άσκηση διάρκειας από ένα μέχρι και δύο μήνες σε διάφορες θέσεις στο διυλιστήριο και στα κεντρικά γραφεία.

Σ' αυτό το χρονικό διάστημα, οι εκπαιδευόμενοι εξοικειώνονται με το συγκεκριμένο περιβάλλον εργασίας και συμμετέχουν σε έργα ή ομάδες εργασίας, με την υποστήριξη έμπειρων στελεχών μας οι οποίοι αφιερώνουν χρόνο γι' αυτόν το σκοπό.

Πέραν αυτών, προσφέρουμε τη δυνατότητα και σε αριθμό φοιτητών για πρακτική άσκηση διάρκειας έξι μηνών όπου τούτο απαιτείται, από το ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών που ακολουθούν. Επίσης, δεχόμαστε αλλοδαπούς φοιτητές για πρακτική άσκηση συνεργαζόμενοι με την International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE).

Κατά το έτος 2011 στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας καλύψαμε 6 εκπαιδευτικές θέσεις διάρκειας 1-2 μηνών και 23 θέσεις διάρκειας έξι μηνών όπως και μία θέση φοιτητή από το εξωτερικό μέσω IAESTE με κόστος 63.000 ευρώ. Το συνολικό κόστος κάλυψης αυτών των εκπαιδευτικών αναγκών έχει ανέλθει σε 815.000 ευρώ την τελευταία εξαετία.

Ενημερωτικές επισκέψεις στο διυλιστήριο

Κάθε χρόνο διοργανώνονται, επισκέψεις στο διυλιστήριο για φοιτητές και σπουδαστές ανώτερων και ανώτατων σχολών, παραγωγικών σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων και για σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στόχος των επισκέψεων είναι η ενημέρωση των επισκεπτών για τη λειτουργία ενός από τα πιο σύγχρονα διυλιστήρια της Ευρώπης, με παρουσιάσεις και ξενάγηση στους χώρους παραγωγής και εργασίας, για τα προγράμματα περιβαλλοντικής προστασίας που εφαρμόζει ή αναπτύσσει η εταιρεία, καθώς και για το πολυσχιδές και αδιάλειπτο πρόγραμμα κοινωνικής συνεισφοράς της εταιρείας, στις τοπικές κοινότητες και την ευρύτερη κοινωνία. Κατά τη διάρκεια του 2011, στο πλαίσιο αυτών των εκδηλώσεων, επισκέφθηκαν το διυλιστήριο περί τα 150 άτομα.

4. Προστασία περιβάλλοντος Υποδομές

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υποστηρίζει δραστηριότητες και προγράμματα που συμβάλλουν ενεργά στη βελτίωση των υποδομών και στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Στόχος της εταιρείας μας είναι η προστασία της βιοποικιλότητας κυρίως σε περιοχές όπου η ανθρώπινη δραστηριότητα θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο σπάνια και ευαίσθητα είδη και ενδιαιτήματα. Παράλληλα, προωθούμε προγράμματα και συμμετέχουμε σε δράσεις που έχουν ως σκοπό τη προστασία των οικοσυστημάτων, την προστασία των υδάτινων πόρων, τη μείωση του όγκου των παραγόμενων αποβλήτων καθώς και τη μείωση της ατμοσφαιρικής μόλυνσης. Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υποστηρίζει οικονομικά το έργο πολλών περιβαλλοντικών συλλόγων και οργανώσεων, συνεισφέροντας ενεργά σε πολιτικές που προάγουν την προστασία του περιβάλλοντος.

4.1 Στήριξη Περιβαλλοντικών Συλλόγων

- Το 2011 η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενίσχυσε οικονομικά το σύλλογο Πυροπροστασίας Λουτρακίου Περαχώρας, ο οποίος λειτουργεί από το 2005 με σκοπό τη διαφύλαξη του δασικού πλούτου της περιοχής και την παροχή βοήθειας στους πολίτες σε περιπτώσεις θεομηνιών και φυσικών καταστροφών.
- Η εταιρεία μας στήριξε, παράλληλα, με δωρεά, το έργο του συλλόγου προστασίας του δάσους «Οι Άγιοι Θεόδωροι», ο οποίος διαθέτει τρία πυροσβεστικά οχήματα και άλλα μέσα, προκειμένου να συνεχίσει το σημαντικό έργο που προσφέρει και που είναι η άμεση και αποτελεσματική επέμβαση των εθελοντών πυροσβεστών του, σε περίπτωση φωτιάς στα δάση της περιοχής, καθώς και το έργο του κληρονομικού συλλόγου Λουτρακίου «Τα Γεράνια».
- Καλύψαμε τις ανάγκες σε νερό περίπου 150 γειτονικών προς το διυλιστήριο κατοικιών, για άρδευση κήπων και καθαριότητα, από τις ποσότητες νερού που παράγει με αφαλάτωση το διυλιστήριο. Αυτό το νερό αποτελεί πηγή ζωής για το πράσινο της περιοχής.

Η διοχέτευση του νερού σ' αυτές τις κατοικίες, επειδή δεν καλύπτονται από το δίκτυο ύδρευσης των Αγίων Θεοδώρων, γίνεται μέσω δικτύου που κατασκεύασε και συντηρεί η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Κατά το 2011, η δωρεάν ποσότητα του νερού που χορηγήθηκε μ' αυτόν τον τρόπο, ήταν 72.000 κυβικά μέτρα με αξία που ξεπερνούσε τις 229.000 ευρώ.

©2005 D. Schrichte

©2005 D. Schrichte

MEDASSET

Ο Μεσογειακός Σύνδεσμος για τη Σωτηρία των Θαλασσιών Χελωνών είναι διεθνής, μη κερδοσκοπική, μη κυβερνητική οργάνωση (Μ.Κ.Ο.) που ιδρύθηκε το 1988 με στόχο την προστασία των θαλάσσιων χελωνών και των βιοτόπων τους σε όλη τη Μεσόγειο, μέσω ερευνητικών προγραμμάτων, ενημερωτικών εκστρατειών, της εκπαίδευσης και της ενεργού παρέμβασης σε αρμόδιους φορείς.

Κάθε χρόνο, πραγματοποιεί μελέτες αξιολόγησης των κύριων περιοχών ωτοκίας στην Τουρκία, την Κύπρο, τον κόλπο του Λαγανά στη Ζάκυνθο και την Κεφαλονιά. Συγχρόνως, δημοσιοποιεί επιστημονικές μελέτες για περισσότερες από 7.800 χλμ. μεσογειακές ακτές, από τη Σαρδηνία έως το βορειοανατολικό Αιγαίο και από το Ιόνιο έως τις ακτές της Τουρκίας, της Συρίας, του Λιβάνου, της Αιγύπτου και της Λιβύης. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προσδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στο σεβασμό του περιβάλλοντος, υποστηρίζει το έργο της οργάνωσης με σκοπό την ανάδειξη και προστασία της βιοποικιλότητας του μεσογειακού χώρου.

Κτήμα Συγγρού

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ με την οικονομική της συμμετοχή ανταποκρίθηκε άμεσα στις ανάγκες πυροπροστασίας του Κτήματος Συγγρού, παραχωρώντας πυροσβεστικό όχημα στο Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών.

Πρόκειται για ουσιαστική συνεισφορά, καθώς επιτρέπει τη διατήρηση και διαφύλαξη ενός από τους δασικούς πνεύμονες της Αθήνας. Το Κτήμα Συγγρού αποτελεί αδιαμφισβήτητο νευραλγικό σημείο της πόλης και πολύτιμη φυσική κληρονομιά.

5. Αθλητισμός

Υποστήριξη του αθλητισμού σημαίνει αγάλασμα των νέων, γιατί η ενασχόληση με τον αθλητισμό καλλιεργεί το σώμα και το πνεύμα, ενισχύει τη διάθεση για ευγενή άμιλλα και διαμορφώνει υγιείς προσωπικότητες. Ενισχύουμε το μαζικό αθλητισμό, τον πρωταθλητισμό, αλλά και λιγότερο δημοφιλή αθλήματα. Υποστηρίζουμε ακόμη, μικρούς συλλόγους και αθλητικές ενώσεις του ερασιτεχνικού αθλητισμού.

Στήριξη αθλητικών οργανώσεων

Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στήριξε τη διεξαγωγή πληθώρας αθλητικών οργανώσεων με κορηγίες:

- Υποστήριξε τον 2ο Λαϊκό Αγώνα Δρόμου «Διδασκάλεια 2011», ο οποίος πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαΐου 2011 στη μνήμη του δωρητή του Πνευματικού Κέντρου Αθικών, Σωτήρη Διδασκάλου.
- Υποστήριξε τις τριήμερες αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Λουτρακίου «Αγώνα Ζωής», τα έσοδα των οποίων διατέθηκαν για την οικονομική ενίσχυση ασθενούς της περιοχής. Οι φορείς που συμμετείχαν στην πρωτοβουλία ήταν, μεταξύ άλλων, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λουτρακίου, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Περαχώρας, ο Εμπορικός Σύλλογος Λουτρακίου, ο Αθλητικός Όμιλος Ελπίδα, κ.ά.
- Παρείχε οικονομική ενίσχυση στο Σύνδεσμο Παλαιμάχων Ποδοσφαιριστών του Νομού Κορινθίας, ο οποίος αποτελείται από αθλητές που αγωνίστηκαν σε όλα σχεδόν τα εθνικά πρωταθλήματα και συμμετέχει ενεργά στη διεξαγωγή αγώνων φιλανθρωπικού και κοινωνικού χαρακτήρα σε συνεργασία με φορείς όπως το Χαμόγελο του Παιδιού και το Ευθύμιο Κέντρο.
- Ενίσχυσε οικονομικά τον Αθλητικό Σύλλογο «Ερμής Ερμιόνης» Αργολίδας για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων του γηπέδου.

- Προσέφερε δωρεά στον Αθλητικό Όμιλο Ποσειδώνα Γερανίου για την ενίσχυση των ομάδων που προπονούνται στο Βαρδινογιάννιο Γήπεδο.
- Ενίσχυσε τον Αθλητικό Όμιλο Κρήσες Ρεθύμνου για την αγωνιστική περίοδο 2011-2012.
- Συνέβαλε οικονομικά στη διεξαγωγή ημερίδας με θέμα την αρνητική επίδραση των ναρκωτικών στη ζωή και τον αθλητισμό που διοργανώθηκε από τον Αθλητικό Όμιλο Κορωνίς - Κοιλιάδας στην Αργολίδα.
- Ενίσχυσε οικονομικά τον Αθλητικό Όμιλο Ύδρας, ο οποίος από το 1986 συμμετέχει σε πρωταθλήματα ερασιτεχνικών κατηγοριών.
- Προσέφερε δωρεά στον Αθλητικό Όμιλο Επισκοπής Ρεθύμνου.
- Ενίσχυσε οικονομικά τον Όμιλο Αντισφαίρισης Ρεθύμνου για τη διεξαγωγή Διεθνούς Τουρνουά Τένις που διοργανώθηκε στο Ρέθυμνο το Μάιο του 2011.
- Υποστήριξε την ομάδα του Αθλητικού Γυμναστικού Συλλόγου Ρεθύμνου, συνειφέροντας ενεργά στην ενίσχυση της ομάδας καλαθοσφαίρισης.
- Προσέφερε κορηγία στην Ένωση Ποδοσφαιρικών σωματείων της πόλης του Ρεθύμνου.
- Βοήθησε τον Αθλητικό Όμιλο Σπηλίου να ολοκληρώσει την ανακαίνιση των αποδυτηρίων του γηπέδου «Παύλος Βαρδινογιάννης».
- Υποστήριξε τον αγώνα δρόμου της κοινότητας Χιλιομοδίου με ασθενοφόρο και νοσοκόμο.

«Σπάρταθλον 2011»

Το Σπάρταθλον αναβιώνει τα βήματα του Φειδιππίδη, ο οποίος το 490 π.Χ., πριν από τη μάχη του Μαραθώνα, εστάλη στη Σπάρτη να ζητήσει βοήθεια στον πόλεμο που διεξήγαγαν οι Έλληνες με τους Πέρσες. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, ο Φειδιππίδης έφτασε στη Σπάρτη μια μέρα μετά την αναχώρησή του από την Αθήνα. Βασισμένοι στις αναφορές του Έλληνα ιστορικού, το 1982 πέντε αξιωματικοί της βρετανικής αεροπορίας (RAF), οι οποίοι παράλληλα ήταν δρομείς μεγάλων αποστάσεων, ταξίδεψαν στην Ελλάδα, με επικεφαλής το σμήναρχο Τζον Φόντεν (John Foden) που είχε την αρχική ιδέα.

Σκοπός τους ήταν να εξακριβώσουν κατά πόσον ήταν δυνατό να καλύψουν τα 250 χιλιόμετρα περίπου που απέχουν οι δύο πόλεις σε μιάμιση ημέρα. Η ενθουσιώδης βρετανική ομάδα είχε αποδείξει πως ο Ηρόδοτος είχε δίκιο. Ένας άνθρωπος είναι πράγματι ικανός να καλύψει 250 χλμ. σε δύο μέρες και μάλιστα σε λιγότερο από 40 ώρες. Μετά την επιτυχία του εγχειρήματος, ο πρωτεργάτης του άθλου Τζον Φόντεν άρχισε να οραματίζεται την καθιέρωση ενός αγώνα που θα έφερνε στην Ελλάδα δρομείς μακρινών αποστάσεων από όλον τον κόσμο για να τρέξουν στα ίχνη του αρχαίου ημεροδρόμου Φειδιππίδη.

Το επόμενο έτος μια πολυεθνική ομάδα Βρετανών, Ελλήνων και άλλων ενθουσιωδών υποστηρικτών της ιδέας, με επικεφαλής το φιλέλληνα Μάικλ Κάλαχαν (Michael Callaghan), οργάνωσαν το Α΄ Διεθνές Σπάρταθλον (Open International Spartathlon Race), επωνυμία που προέκυψε από το συνδυασμό των ελληνικών λέξεων Σπάρτη και άθλος. Ο αγώνας διεξήχθη με την έγκριση και υπό την εποπτεία του ΣΕΓΑΣ με τη συμμετοχή 45 δρομέων από 11 χώρες και περιλάμβανε και γυναικείες συμμετοχές. Η επιτυχία της διοργάνωσης και η απήχηση που είχε ήταν καθοριστικές για την περαιτέρω καθιέρωση του αγώνα.

Έτσι το 1984 ιδρύθηκε ο Διεθνής Σύνδεσμος «ΣΠΑΡΤΑΘΛΟΝ», ο οποίος από τότε μέχρι σήμερα διοργανώνει ανελλιπώς τον αγώνα κάθε Σεπτέμβρη. Η επιλογή του μήνα αυτού έγινε, διότι τότε τοποθετεί χρονικά ο Ηρόδοτος την αποστολή του Φειδιππίδη στη Σπάρτη.

Κάθε χρόνο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συνεισφέρει στη διοργάνωση του φημισμένου υπερμαραθώνιου με τη διάθεση ιατρού και εξοπλισμένου ασθενοφόρου, καθώς και με την υποστήριξη του Σταθμού Ελέγχου και Βοήθειας, μπροστά από το διυλιστήριο. Το 2011, οργανώθηκαν οι 29οι αγώνες στη 245,3 χιλιομέτρων ιστορική διαδρομή Αθηνών-Σπάρτης. Η εκκίνηση του υπερμαραθώνιου δόθηκε στις 3 Οκτωβρίου κάτω από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης στην Αθήνα και στην αφετηρία βρέθηκαν 285 αθλητές και αθλήτριες από 39 χώρες. Πρωταθλητής, όπως και για το 2010, ήταν ο Ιβάν Κουντίν, ο οποίος τερμάτισε με χρόνο 22:57:40. Ανταμοιβή της υπεράνθρωπης προσπάθειας, ένα στεφάνι αγριελιάς και λίγο νερό από τον ποταμό Ευρώτα, από τα χέρια μιας νεαρής Σπαρτιάτισσας.

Διεθνείς Αθλητικοί Αγώνες EAA Premium «Βαρδινογιάννεια»

Οι διεθνείς αγώνες στίβου «Βαρδινογιάννεια» διοργανώνονται κάθε χρόνο στο Ρέθυμνο στη μνήμη του Παύλου Βαρδινογιάννη. Από το 1985, έτος διεξαγωγής των πρώτων αγώνων, μέχρι και σήμερα, η «Ένωση Ατρόμητου Ρεθυμνιακού» αναλαμβάνει με επιτυχία τη διοργάνωση του αθλητικού γεγονότος υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Αθλητικής Ομοσπονδίας, με τη συμπαράσταση και χορηγία του Υφυπουργείου Αθλητισμού και του Σ.Ε.Γ.Α.Σ. και σύμφωνα με τους κανονισμούς της Παγκόσμιας Αθλητικής Ομοσπονδίας. Η MOTOR OIL είναι επίσημος χορηγός της διεθνούς αθλητικής συνάντησης ενώ, ταυτόχρονα, συνεισφέρει στη συντήρηση και στις βελτιώσεις των υποδομών του Αθλητικού Κέντρου διεξαγωγής των αγωνισμάτων.

Τα 27α «Βαρδινογιάννεια» έλαβαν χώρα στο Ρέθυμνο στις 13 Ιουλίου 2011. Στην τελετή έναρξης των αγώνων παρευρέθηκαν, μεταξύ άλλων, ο Γιώργος Βαρδινογιάννης, η βουλευτής Ρεθύμνου της ΝΔ Όλγα Κεφαλογιάννη, ο Περιφερειάρχης Κρήτης, Σταύρος Αρναουτάκης, ο Γενικός Αστυνομικός Διευθυντής Μανώλης Παραβολιδάκης, καθώς και εκπρόσωποι των τοπικών αρχών και φορέων.

Τα αγωνίσματα λαμβάνουν χώρα στο Εθνικό Αθλητικό Κέντρο Γάλλου «Πάυλος Ι. Βαρδινογιάννης». Πρόκειται για ένα στάδιο ολυμπιακών προδιαγραφών, που σωστά χαρακτηρίζεται «Στάδιο των ρεκόρ», αφού από το 1993 μέχρι και το 2007, στους συγκεκριμένους αγώνες έχουν επιτευχθεί είκοσι εννέα (29) Πανελλήνια ρεκόρ, επτά (7) εθνικές επιδόσεις άλλων κρατών, ένα (1) πανευρωπαϊκό ρεκόρ νέων και ένα (1) παγκόσμιο ρεκόρ. Επιπλέον, στους αγώνες έχουν συμμετάσχει όλοι οι μεγάλοι Έλληνες πρωταθλητές όπως οι Πατουλίδου, Θάνου, Μπακογιάννη, Τσιαμητά, Ξάνθου, Βασδέκη, Βερούλη, Κόφφα, Κελεσιδου, Τσικούνα, Πιλάτου, Βόγγολη, Κοκλώνη, Καρασταμάτη Παπακώστας, Κουκοδήμος κ.ά.

Λόγω της ευρείας συμμετοχής αθλητών από όλο τον κόσμο, των επιδόσεων που επιτυγχάνονται και της άρτιας οργάνωσης, τα «Βαρδινογιάννεια» έχουν αναδειχθεί, από το 2006, στην κατηγορία EAA Premium. Από το 2002 και κάθε χρόνο (με εξαίρεση το 2008) συγκεντρώνουν την υψηλότερη βαθμολογία της Ευρωπαϊκής Αθλητικής Ομοσπονδίας, γεγονός που τα κατατάσσει στην κορυφή της κατηγορίας τους.

ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ 2011

ΑΝΔΡΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΩΝ
100μ Σφυροβολία	100μ
1500μ Δίσκος	3000μ με φυσικά εμπόδια
110μ εμπόδια 200μ κάτω των 23	100μ με εμπόδια
400μ	Τριπλούν
Άλμα εις ύψος	200μ κάτω των 23
Άλμα εις μήκος	

Αποτελέσματα Αγωνισμάτων

Στα 27α «Βαρδινογιάννεια» σημειώθηκαν αξιόλογες επιδόσεις, ενώ ορισμένοι από τους συμμετέχοντες αθλητές έπιασαν τα όρια για το παγκόσμιο πρωτάθλημα στίβου στο Νταεγού και τους Ολυμπιακούς του Λονδίνου. Ανάμεσά τους και η Ειρήνη Κοκκινारीου, αθλήτρια του Δρομέα Αμαρουσίου, που με 9:40.20 όχι μόνο εξασφάλισε τη συμμετοχή της στο μεγαλύτερο ραντεβού της χρονιάς αλλά πήρε και την πρώτη θέση στα 3.000 μ. με φυσικά εμπόδια αφήνοντας πίσω την Πολωνή Καριτόφσκα με 9:48.51, τρίτη την Ρουμάνια Κασάνδρα με 9:48.84 ενώ στην πέμπτη θέση ακολούθησε η Μαρία Παρδαλού με 10:00.19.

Η άριστη φυσική κατάσταση των Ελλήνων αθλητών επιβεβαιώθηκε και με τη νίκη του Κώστας Δουβαλίδη που κέρδισε τα 110 μ. με εμπόδια με χρόνο 13.53. Εξίσου αξιόλογη επίδοση σημείωσε στο μήκος ο Λούης Τσάτουμας με 8.26μ. Ο Μεσσήνιος άλτης έδειξε αρκετά σταθερός σε μεγάλα άλματα και χαρακτηριστικό είναι ότι εκτός από τα 8.26μ, είχε άλλες δύο καλές προσπάθειες στα 8.22μ και 8.20μ. Τέλος, στα 1.500 μ. των ανδρών όπου νικητής αναδείχθηκε ο Βαλεντίν Σμιρνόφ από τη Ρωσία με 3:41.16, ο Αντρέας Δημητράκης της New Balance ήταν τέταρτος πετυχαίνοντας νέο ατομικό ρεκόρ και την καλύτερη επίδοση για φέτος στη χώρα μας με 3:44.77. Στα 100 μ. παιδων, πρώτος ήρθε ο νεαρός Μάνθος

Ανδρουλάκης με 11.37, δεύτερος ο Αντώνης Λαγουδάκης με 11.41 και τρίτος ο Μιχάλης Κουτσοπέτρος με επίδοση 11.52.

Στα 100 μ. γυναικών η Τζαμαϊκινή Στιούαρτ Κιρόν επιβεβαίωσε τον τίτλο του φαβορί και έκοψε πρώτη το νήμα επικρατώντας της μεγάλης αντιπάλου της, Ατκίνς Τζοάννα, από τις ΗΠΑ. Στα 100 μ. ανδρών, ο Λευκορώσος Ρίτις Σακαλάουσκας κέρδισε τον Αυστραλό Ααρών Ρους Σερέτ σημειώνοντας επίδοση 10.10. Στα 100 μ. με εμπόδια Γυναικών επικράτησε η Αμερικανίδα Λορελα Σμίθ με επίδοση 12.76, αφήνοντας στην 2η θέση την Βρετανίδα Γκέμα Μπένετ με 13.08 και Τρίτη τη Χαρά Κίτσου με 14.28. Θερμό χειροκρότημα έλαβαν και οι δισκοβόλοι, καθώς εντυπωσίασαν με τις επιδόσεις τους αλλά και με το παρουσιαστικό τους. Την πρωτιά με ρίψη στα 67.88 πήρε ο Λιθουανός Αλένκα Βιρτζίλιους κάνοντας παράλληλα την καλύτερή του φετινή επίδοση.

Στα 400 μ. ανδρών, πρώτος ήρθε ο Κράσιμιρ Μπραϊκοφ (Βουλγαρία) με επίδοση 46.95, δεύτερος ο Δημήτρης Γράβαλος με 47.24 και τρίτος ο Γιώργος Γιαλιτάκης με 48.84. Στο ύψος ανδρών ξεχώρισε ο Βίκτορ Νίνοφ (Βουλγαρία) με επίδοση 2.23μ, δεύτερος τερμάτισε ο Σάμσον Όνι (Βρετανία) με 2.23μ, ενώ ο Γιώργος Σπυρόπουλος είχε την πέμπτη καλύτερη επίδοση με 2.15μ.

Σταθμοί

- 1985: Πρώτη διοργάνωση σε χωμάτινο γήπεδο
- 2000: Κατάταξη στην κατηγορία EAA Permit
- 2001: Παγκόσμιο ρεκόρ στον ακοντισμό γυναικών
- 2006: Κατάταξη στην κατηγορία EAA Premium
- Η καλύτερη διοργάνωση EAA Permit 2002, 2003, 2004, 2005
- Η καλύτερη διοργάνωση EAA Premium 2006, 2007, 2009
- 2010: Γενική βαθμολογία "Excellent" στο EAA Technical Delegate Report
- 2011: Γενική βαθμολογία "Excellent" στο EAA Technical Delegate Report

Διάπλους Αιγαίου

Η AVIN συνέβαλε έμπρακτα και ηθικά στην ηρωική προσπάθεια του ολυμπιονίκη Νίκου Κακλαμανάκη, που με σύνθημα «Ο Έλληνας που πιστεύει και θέλει να αγωνιστεί για να νικήσει», διέσχισε το Αιγαίο δίνοντας το δικό του παράδειγμα θέλησης, αμειώτης προσπάθειας και πίστης στις δυνάμεις του καθενός για μια καλύτερη ζωή.

Ο Διάπλους των 320 ν.μ. διήρκεσε δύο ημέρες, από 22-24 Οκτωβρίου 2011 και διεξήχθη υπό ιδιαίτερα δύσκολες καιρικές συνθήκες. Είχε ως αφετηρία το Νημπορίο της Άνδρου και περνώντας από Μύκονο, Δήλο, Δονούσα, Κουφονήσι και Αμοργό τερμάτισε στην Κάρπαθο όπου κατέθεσε στεφάνι στο μνημείο του Σμηναγού (I) Κωνσταντίνου Ηλιάκη αποτίοντας φόρο τιμής στον αδικοχαμένο αεροπόρο.

Το εγχείρημά του ήταν ένα σύνθημα προς όλο τον ελληνικό λαό. Σύμφωνα με τα λόγια του «Έδωσα μια μάχη στο δικό μου πεδίο, όπως αυτή που δίνουμε καθημερινά όλοι μας για να επιβιώσουμε και να σταθούμε όρθιοι.

Παράλληλα θέλω να μεταλαμπαδεύσω σε όλους, και κυρίως στη νεολαία, το μήνυμα ότι έχουμε χρέος, αλλά μας αξίζει κιόλας να κυνηγάμε την υπέρβαση».

Συμμετέχοντας ενεργά σε αυτό το μήνυμα αισιοδοξίας, η εταιρεία μας στάθηκε στο πλευρό του πρωταθλητή ως χορηγός του Διάπλου, προσφέροντας μεταξύ άλλων και τα καύσιμα των σκαφών που συνόδεψαν τον αθλητή κατά τη διεξαγωγή της πλεύσης.

6. Διεθνής Δράση

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συνεισφέρει στην παροχή βοήθειας σε διεθνές επίπεδο σε περιοχές και κοινωνικές ομάδες που καλούνται να διαχειριστούν κρίσεις λόγω φυσικών καταστροφών και λοιπών αιτιών. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία μας προσέφερε ανθρωπιστική βοήθεια στους πληγέντες του σεισμού στην περιοχή Βαν της ανατολικής Τουρκίας. Ο σεισμός, 7,2 βαθμών ρίχτερ, σημειώθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2011 και στοίχησε τη ζωή σε περισσότερους από 600 ανθρώπους ενώ καταγράφηκαν πάνω από 4.000 τραυματίες. Συνολικά, 11.232 κτίρια υπέστησαν σοβαρές ζημιές ενώ τα επίσημα στοιχεία αναφέρουν ότι 8.321 νοικοκυριά επλήγησαν άμεσα. Ο αριθμός των αστέγων υπερέβη τις 40.000, επιφέροντας ένα βαρύ πλήγμα στην οικονομία της περιοχής και δημιουργώντας σοβαρό ανθρωπιστικό πρόβλημα, το οποίο θέλησαν να αντιμετωπίσουν με την προσφορά τους φορείς και οργανώσεις της διεθνούς κοινότητας.

Στο ίδιο πλαίσιο, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ παρείχε μεγάλη δωρεά στο πλαίσιο του Ραδιοτηλεοπτικού Μαραθωνίου Αγάπης, που διοργάνωσε η ΕΡΤ για την ενίσχυση των ανθρωπιστικών προσπαθειών μετά την καταστροφή την οποία προκάλεσε το ασιατικό τσουνάμι της 26ης Δεκεμβρίου 2004, το οποίο έπληξε 12 χώρες με εκατοντάδες χιλιάδες θύματα. Παρόμοια δωρεά έγινε και στο πλαίσιο του Μαραθωνίου Αλληλεγγύης που διοργανώθηκε για τα θύματα του μεγάλου σεισμού της 8ης Οκτωβρίου 2005 στο Πακιστάν.

7. Επιχειρηματικότητα

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ως ο μεγαλύτερος οικονομικός παράγοντας και εργοδότης του Νομού Κορινθίας συνεισφέρει οικονομικά, δημιουργώντας εισόδημα άμεσα ή έμμεσα, για μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων αλλά και οικογενειών της περιοχής (600 εργαζόμενοι στο διυλιστήριο κατοικούν σε όμορους δήμους). Ως βασικός δε πυλώνας της οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής, ενισχύει τοπικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Εφαρμόζοντας πολιτική προτίμησης των τοπικών επιχειρήσεων για την κάλυψη αναγκών του διυλιστηρίου σε υπηρεσίες, αναλώσιμα, τρόφιμα κ.λπ., ακόμα και αν υπάρχει πιο συμφέρουσα προσφορά για την προμήθεια αυτών των υλικών, δαπανήσαμε περίπου 8,3 εκατ. ευρώ το 2011 παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο περαιτέρω στήριξη στην οικονομία της Κορινθίας.

Πανελλήνια Έκθεση «Κορινθία 2011»

Η Εταιρεία μας υπήρξε και φέτος χορηγός της 3ης Πανελληνίας Έκθεσης «Κορινθία 2011», η οποία πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου «Σάλυνουργία Κορίνθου» και διοργανώθηκε από την Αναπτυξιακή Εταιρεία του Επιμελητηρίου της περιοχής, υπό την αιγίδα της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος και την υποστήριξη της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Στόχοι της έκθεσης ήταν η ανάδειξη και η προβολή της οικονομικής δραστηριότητας, η προώθηση των προϊόντων της περιοχής στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, η σύναψη εμπορικών συμφωνιών και η αύξηση της τουριστικής κίνησης. Βασικά θέματα της έκθεσης αποτέλεσαν ο Αγροτουρισμός στην Κορινθία, Υγεία-Γυναίκα και Ομορφιά, Οίνος και Γαστρονομία και Εκπαίδευση. Η έκθεση, η οποία έχει υποστηρικθεί οικονομικά από την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ σε όλες τις μέχρι τώρα διοργανώσεις της, αποτελεί οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό γεγονός για την περιφέρεια της Κορινθίας.

6. ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ: Επικοινωνία προόδου 2011

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει στο Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., το οποίο αποτελεί τη μεγαλύτερη παγκόσμια πρωτοβουλία Εταιρικής Υπευθυνότητας, εθελοντικού χαρακτήρα. Το προσυπέγραψε το 2008, γενόμενη ταυτοχρόνως μέλος του Ελληνικού Δικτύου Global Compact.

Το Οικουμενικό Σύμφωνο, περιλαμβάνει δέκα βασικές αρχές σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα εργασίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την εναντίωση στη διαφθορά. Ενσωματώσαμε αυτές τις αρχές στις πολιτικές και λειτουργίες της εταιρείας. Ο Κοινωνικός Απολογισμός 2011 της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ περιέχει πληροφορίες για τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές μας πρακτικές και τα αποτελέσματά τους, τα οποία τονίζουν τη δέσμευσή μας στο Οικουμενικό Σύμφωνο. Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά οι δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου, καθώς και η εφαρμογή τους από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με αναφορές στα οικεία κεφάλαια του Απολογισμού και στους σχετικούς δείκτες GRI, για τους οποίους κάνει αναφορά η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

ΟΙ ΔΕΚΑ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ Ή ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ GRI (G3.1)
Ανθρώπινα Δικαιώματα		
Αρχή 1	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Κεφάλαια 2 και 3 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.
Αρχή 2	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι δεν εμπλέκονται σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Κεφάλαιο 2 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.
Εργασία		
Αρχή 3	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να σέβονται την ελευθερία του συνδικαλισμού και να αναγνωρίζουν το δικαίωμα για συλλογικές διαπραγματεύσεις.	Κεφάλαιο 2 LA4-5, HRI-3, HR5, SO5
Αρχή 4	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.	Κεφάλαιο 2 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.
Αρχή 5	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την ουσιαστική κατάργηση της παιδικής εργασίας.	Κεφάλαιο 2 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.
Αρχή 6	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη των διακρίσεων σε σχέση με τις προσλήψεις και την απασχόληση.	Κεφάλαιο 2 EC7, LA2, LAI3-15, HRI-4, SO5
Περιβάλλον		
Αρχή 7	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ακολουθούν προληπτική προσέγγιση ως προς τη διαχείριση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.	Κεφάλαια 1 και 4 EC2, EN18, EN26, EN30, SO5
Αρχή 8	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας.	Κεφάλαια 1 και 4 ENI-13, ENI6-28, EN30, SO5, PR3-4
Αρχή 9	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών.	Κεφάλαια 1 και 4 EN2, EN5-7, EN10, EN18, EN26-27, EN30, SO5
Κατά της Διαφθοράς		
Αρχή 10	Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εργάζονται ενάντια σε κάθε μορφή διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας.	Κεφάλαιο 1 4.1-4.9, 4.12, SO2-6

7. Επίπεδο εφαρμογής GRI

Ο Κοινωνικός Απολογισμός της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, που εκδίδεται ανελλιπώς από το 2002, αποτελεί το κύριο μέσο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων μερών μας (stakeholders) σχετικά με τις προσπάθειες και επιδόσεις του Ομίλου για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, μέσω της εφαρμογής των αρχών και στόχων της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Περιλαμβάνει τα πιο σημαντικά στοιχεία και γεγονότα του προηγούμενου έτους, όσον αφορά τις οικονομικές, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις.

Ο Κοινωνικός Απολογισμός 2011, σε γενικές γραμμές ακολουθεί παρόμοια δομή με τις προηγούμενες εκδόσεις, για να είναι εφικτή η διαχρονική σύγκριση των αποτελεσμάτων. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία του Απολογισμού αφορούν τη μητρική εταιρεία (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ), τους θυγατρικούς Ομίλους AVIN OIL και Coral, καθώς και τις εταιρείες Coral Gas και OFC, των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και των οποίων η δραστηριότητα έχει σημαντική επίπτωση στα θέματα που αξιολογήθηκαν ως ουσιώδη για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η κατάρτιση του Κοινωνικού Απολογισμού 2011 ακολουθεί το πλαίσιο των δέκα αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, πράγμα που συμβαίνει από το 2008 όταν η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προσυπέγραψε το Σύμφωνο, βασίζεται δε πάνω στις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative (GRI) -όπως και στις προηγούμενες τρεις εκδόσεις του- και συγκεκριμένα στην 4η αναθεωρημένη έκδοση (version G3.1, 2011) αυτών των οδηγιών για επίπεδο εφαρμογής Β. Οι οδηγίες GRI αποτέλεσαν το βασικό καθοδηγητικό εργαλείο επιλογής των ουσιωδών θεμάτων που θα έπρεπε να συμπεριληφθούν στον Απολογισμό, για μια αποτελεσματική επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders). Δημοσιεύονται εν προκειμένω στοιχεία για 119 δείκτες GRI, μέσω των οποίων πιστεύουμε ότι παρέχεται μια πλήρης και ισορροπημένη εικόνα της επίδοσής μας ως προς τα ουσιώδη θέματα.

Ο Κοινωνικός Απολογισμός 2011 δεν είναι πιστοποιημένος από εξωτερικό φορέα πιστοποίησης.

	C	C+	B	B+	A	A+
Standard Disclosures	Profile Disclosures (output)	Report on: I.1 2.1 - 2.10 3.1 - 3.8, 3.10 - 3.12 4.1 - 4.4, 4.14 - 4.15	Report on all criteria listed for Level C plus: I.2 3.9, 3.13 4.5 - 4.13, 4.16 - 4.17	✓	Same as requirement for Level B	
	Management Approach Disclosures (output)	Not Required	Management Approach Disclosures for each Indicator Category	✓	Management Approach Disclosures for each Indicator Category	
	Performance Indicators & Sector Supplement Performance Indicators (output)	Report on a minimum of 10 Performance Indicators, including at least one from each of: Economic, Social and Environmental.	Report on a minimum of 20 Performance Indicators, at least one from each of Economic, Environmental, Human rights, Labor, Society, Product Responsibility.	✓	Report on each core and Sector Supplement Indicator with due regard to the Materiality Principle by either: a) reporting on the Indicator or b) explaining the reason for its omission.	
		Report Externally Assured	Report Externally Assured	Report Externally Assured		Report Externally Assured

- Όπου αναφέρονται αριθμητικά στοιχεία, ή καταγράφονται δείκτες επίδοσης, αναφέρεται η βάση συλλογής και ο τρόπος υπολογισμού τους. Ειδικά για τους δείκτες που έχουν σχέση με το Περιβάλλον ή την Υγιεινή και Ασφάλεια, χρησιμοποιούνται διεθνώς αποδεκτές μέθοδοι υπολογισμού. Χρήσιμες είναι και οι παρακάτω διευκρινίσεις:
- Η ενσωμάτωση των εταιρειών Coral και Coral Gas στον Κοινωνικό Απολογισμό το 2011 αφορά όλο το έτος, ενώ το 2010 -στη διάρκεια του οποίου ολοκληρώθηκε η εξαγορά από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ των δραστηριοτήτων του πολυεθνικού Ομίλου SHELL στην Ελλάδα- αφορούσε την περίοδο 1.7 - 31.12.2010.
  - Στο κεφάλαιο «3. Υγιεινή και Ασφάλεια», οι δείκτες ατυχημάτων της αναφέρονται πλέον στο σύνολο του Ομίλου. Σχετικές διορθώσεις έγιναν και στις προηγούμενες περιόδους.
  - Στο κεφάλαιο «4. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον», τα

στοιχεία για τις σχετικές επενδύσεις, όπως και για την ανακύκλωση, αφορούν συνολικά τον Όμιλο, οι υπόλοιποι όμως δείκτες αφορούν μόνο το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι δείκτες του GRI και στη στήλη «Αναφορά» οι παραπομπές στις πηγές όπου παρέχονται οι σχετικές με το δείκτη πληροφορίες. Δεν αναφέρεται το επίπεδο κάλυψης των δεικτών (μερική ή πλήρης).

Τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στον πίνακα είναι:
Σελ. : η σελίδα/οι σελίδες του Κοινωνικού Απολογισμού 2011, που περιέχουν πληροφορίες για το δείκτη.

: παραπομπή στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2011

: παραπομπή στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ GRI (GLOBAL REPORTING INITIATIVE - G3.1 CONTENT INDEX)

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
Εταιρικό προφίλ		
I.1	Μήνυμα της Διοίκησης	Σελ.5
I.2	Περιγραφή των κύριων επιδράσεων, κινδύνων και ευκαιριών.	Σελ.24-26, 80-81 ¶ 30-32
Οργανωτικό προφίλ		
2.1	Επωνυμία του οργανισμού που εκδίδει τον Απολογισμό.	Οπισθόφυλλο
2.2	Κύριες εμπορικές επωνυμίες, προϊόντα ή/και υπηρεσίες.	Σελ.11-17, ¶ 12-13,21-27 ☞
2.3	Λειτουργική οργανωτική δομή του οργανισμού.	Σελ.12-13, ¶ 21-27, 65-66 ☞
2.4	Τοποθεσία έδρας του οργανισμού.	Οπισθόφυλλο
2.5	Χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο οργανισμός.	Σελ.16-17
2.6	Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή.	¶ 28,94-98 ☞
2.7	Αγορές που εξυπηρετούνται.	Σελ.12-13, 16-17 ¶ 11-12
2.8	Μεγέθη οργανισμού.	Σελ. 10-17, 26-28,30, 43-45, εσωτερικό οπισθόφυλλο. ¶ 9-20,90-91
2.9	Σημαντικές μεταβολές στον οργανισμό.	Σελ. 2-3, 12-13, 28-30, 125, ¶ 18-20
2.10	Διακρίσεις-Βραβεύσεις.	Σελ.23-24
Παράμετροι Απολογισμού		
3.1	Περίοδος Απολογισμού.	01/01/2011-31/12/2011
3.2	Προγενέστερος Απολογισμός.	Σελ. 132
3.3	Κύκλος απολογισμού.	Σελ.9, 125
3.4	Σημείο επικοινωνίας για υποβολή ερωτημάτων.	Σελ.9
3.5	Καθορισμός περιεχομένου του απολογισμού.	Σελ.9, 125
3.6	Όρια του Απολογισμού.	Σελ.9, 125
3.7	Περιορισμοί στο πεδίο ή όρια του απολογισμού.	Σελ.9, 125
3.8	Κοινοπραξίες, θυγατρικές εταιρείες, εκμισθωμένες υπηρεσίες.	Σελ.9, 125
3.9	Τεχνικές μέτρησης και επεξεργασίας δεδομένων.	Σελ.125
3.10	Εξηγήσεις για τις επιπτώσεις αναθεώρησης πληροφοριών.	Σελ.125
3.11	Αλλαγές, σε σχέση με προγενέστερους απολογισμούς.	Σελ.9, 125
3.12	Θέση τυπικών δημοσιοποιήσεων GRI.	Σελ.126-130
3.13	Εξωτερική διασφάλιση.	Σελ.125
Διακυβέρνηση, δεσμεύσεις και συμμετοχή		
4.1	Δομή εταιρικής διακυβέρνησης.	Σελ.18-21 ¶ 36 ☞
4.2	Ρόλος και αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου.	Σελ.18-21, ¶ 94-98 ☞
4.3	Ανεξάρτητα και μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.	Σελ.18-21 ☞
4.4	Συμμετοχή μετόχων/εργαζομένων.	Σελ.36-37, 42 ¶ 32-34
4.5	Σύνδεση αμοιβών διοίκησης με την απόδοση του οργανισμού.	Σελ. 18-21 ¶ 36

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
4.6	Αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων στο Διοικητικό Συμβούλιο.	Η ισόρροπη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξαρτήτων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου επιτρέπει την αποφυγή συγκρούσεως συμφερόντων.Διασφάλιση παρέχεται και από το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου. Βλέπε και Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.
4.7	Καθορισμός προσόντων του Διοικητικού Συμβουλίου σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.	Η επιχειρηματική εμπειρία, το μορφωτικό επίπεδο και το κοινωνικό κύρος των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εγγυώνται τη σφαιρική θεώρηση των σχετικών θεμάτων. Βλέπε ☞: Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.
4.8	Δηλώσεις αποστολής και αξιών και εταιρικές πολιτικές σχετικά με την στρατηγική για βιώσιμη ανάπτυξη.	Σελ. 5, 24-26, Εσωτερικό Εξωφύλλο
4.9	Διαδικασίες εποπτείας θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης από το Διοικητικό Συμβούλιο.	Σελ.24-26
4.10	Αξιολόγηση της επίδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου.	Προβλέπεται αξιολόγηση βάσει εσωτερικού κανονισμού.
4.11	Εξηγήσεις για την εφαρμογή της αρχής της πρόληψης.	Σελ. 21, 31-33, 55-58, 77-80
4.12	Εξωτερικές εθελοντικές πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις οποίες συμμετέχει η εταιρεία.	Σελ.22-26
4.13	Συμμετοχή σε σωματεία/οργανώσεις.	Σελ.22-23
4.14	Κατάλογος ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ.36-37
4.15	Προσδιορισμός ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ.36-37
4.16	Αντιμετώπιση του θέματος της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών.	Σελ.36-37
4.17	Θέματα που τέθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη.	Σελ.24-26, 34-37
Δείκτες οικονομικής επίδοσης		
DMA EC	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής EC.	Εσωτερικού Οπισθόφυλλο Σελ.10-13, 16-17, 26-28, 28-30 ¶ 18-20
EC1	Άμεσα παραγόμενη οικονομική αξία. Έσοδα πωλήσεων, κόστος πωλήσεων, έξοδα μισθοδοσίας, χρηματοοικονομικά έξοδα, απόδοση φόρων, χορηγίες.	Σελ.16-17, 26-27 ¶ 9-10
EC2	Οικονομικές συνέπειες, άλλοι κίνδυνοι, ή ευκαιρίες για τις δραστηριότητες του οργανισμού, που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή.	Οι ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές επιπτώσεις, άλλοι κίνδυνοι, ή και οι ευκαιρίες, που συνεπάγεται η κλιματική αλλαγή, εξετάζονται στο πλαίσιο των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την ανάλυση, αξιολόγηση, έγκριση και προγραμματισμό νέων επενδύσεων ή άλλων πρωτοβουλιών.
EC3	Πρόγραμμα παροχών προς το προσωπικό.	Σελ. 46-47 ¶ 82-84
EC4	Λήψη σημαντικής χρηματοοικονομικής επιδότησης από το κράτος.	Δεν ελήφθη καμία σημαντική επιδότηση.
EC5	Αμοιβές ως ποσοστό των προβλεπομένων από τις Εθνικές Συλλογικές Συμβάσεις.	Οι εργαζόμενοι αμείβονται πέραν των ΕΣΣ.
EC6	Διαχείριση τοπικών προμηθευτών.	Σελ. 103-104, 123
EC7	Προσλήψεις προσωπικού από τις τοπικές κοινότητες.	Σελ.43, 104

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
EC8	Επενδύσεις σε υποδομές και υπηρεσίες για το κοινό όφελος.	Σελ.26-27, 102-104
EC9	Έμμεσες οικονομικές επιδράσεις.	Σελ.26-27, 42-45, 102-104 30-32,84-87
Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης		
DMA EN	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής EN.	Εσωτερικό Εξωφύλλου, Σελ. 24-26, 31-33, 76-80 32-34
EN1	Ποσότητα χρησιμοποιούμενων υλικών.	 13
EN2	Πρώτες ύλες από ανακυκλωμένα υλικά.	Σελ. 97-98
EN3	Άμεση κατανάλωση ενέργειας ανά πρωτογενή πηγή.	Σελ. 85, Εσωτερικό Οπισθόφυλλου
EN4	Έμμεση κατανάλωση ενέργειας ανά πρωτογενή πηγή.	63.863 MWh, από το δίκτυο της ΔΕΗ.
EN5	Εξοικονόμηση ενέργειας.	Σελ. 85-88
EN6	Πρωτοβουλίες για παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούν αποδοτικά την ενέργεια ή βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Σελ.98
EN7	Πρωτοβουλίες για μείωση έμμεσης κατανάλωσης ενέργειας.	Σελ.85-88
EN8	Συνολική χρήση νερού.	Σελ.98-99
EN9	Επιπτώσεις άντλησης νερού.	Σελ.98-99
EN10	Ποσοστό ανακύκλωσης νερού.	Σελ.99
EN11	Διαχείριση εκτάσεων εντός ή παρακείμενων σε προστατευόμενες περιοχές και σε περιοχές υψηλής βιοποικιλότητας εκτός προστατευόμενων περιοχών.	Δεν υπάρχουν εκτάσεις του διυλιστηρίου, οι οποίες να γειτνιάζουν με προστατευόμενες περιοχές.
EN12	Σημαντικές επιπτώσεις δραστηριοτήτων και προϊόντων στη βιοποικιλότητα προστατευόμενων περιοχών ή περιοχών μη προστατευόμενων αλλά υψηλής αξίας βιοποικιλότητας.	Βλέπε EN11, σε συνδυασμό με την όλη περιγραφόμενη στον Απολογισμό προσπάθεια για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
EN13	Οικότοποι που προστατεύονται ή αποκαθίστανται	Δεν υπάρχουν οικότοποι που προστατεύονται ή αποκαθίστανται.
EN16	Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.	Σελ.87-89
EN17	Έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.	62.586 MT από την ηλεκτρική ενέργεια της ΔΕΗ, που καταναλώνεται στο διυλιστήριο.
EN18	Πρωτοβουλίες για μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.	Σελ.81-89
EN19	Εκπομπές ουσιών που προκαλούν μείωση του όζοντος.	Δεν υπάρχουν.
EN20	Εκπομπές NOx και SOx.	Σελ. 91-95
EN21	Υδάτινα απόβλητα.	Σελ. 95-96
EN22	Στερεά απόβλητα.	Σελ.97
EN23	Σημαντικές διαρροές.	Δεν υπήρξαν σημαντικές διαρροές.
EN24	Ποσότητα επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.	Σελ.97
EN25	Αποδέκτες υγρών αποβλήτων και οικότοποι που επηρεάζονται σημαντικά από τα υγρά απόβλητα.	Δεν υπάρχουν.
EN26	Περιορισμός των περιβαλλοντικών επιδράσεων.	Διάθεση «καθαρών» καυσίμων (μηδενικού θείου), προσθήκη Biodiesel στο παραγόμενο Diesel.
EN27	Ποσοστό πωλούμενων προϊόντων για τα οποία γίνεται ανάκτηση της συσκευασίας.	Σελ. 97. Στη διακίνηση καυσίμων δεν εμπλέκεται συσκευασία.

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
EN28	Σημαντικά πρόστιμα και κυρώσεις για μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία.	Δεν υπάρχουν.
EN30	Επενδύσεις και δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος.	Σελ.81-82
Δείκτες κοινωνικής επίδοσης: εργασία		
DMA LA	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής LA.	Εσωτερικό εξωφύλλου, Σελ. 38-42
LA1	Στοιχεία εργατικού δυναμικού.	Σελ.43-45
LA2	Κινητικότητα προσωπικού.	Σελ.45
LA3	Παροχές σε εργαζομένους πλήρους απασχόλησης.	Σελ.46-48
LA4	Ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.	Σελ.43
LA5	Ελάχιστη περίοδος ειδοποίησης.	Καθορίζεται νομοθετικά και συμμορφωνόμαστε αναλόγως.
LA6	Εκπροσώπηση εργατικού δυναμικού σε επιτροπές υγιεινής και ασφάλειας.	Η επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων στο διυλιστήριο εκπροσωπεί όλο το προσωπικό.
LA7	Ποσοστά εργατικών ατυχημάτων και χαμένων ημερών εργασίας.	Σελ.59-60
LA8	Ενημέρωση σε θέματα σοβαρών ασθενειών.	Σελ.70. Η ενημέρωση παρέχεται από τις παρεχόμενες κατά τόπους ιατρικές υπηρεσίες.
LA9	Θέματα υγιεινής και ασφάλειας που περιέχονται στις συμφωνίες με τα εργατικά συνδικάτα.	Σελ.58
LA10	Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος/εργαζόμενο.	Σελ.49-53
LA11	Προγράμματα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και δια βίου μάθησης.	Σελ.49-53
LA12	Αξιολόγηση και εξέλιξη σταδιοδρομίας εργαζομένων.	Σελ.39-41
LA13	Ανάλυση των εργαζομένων ανά κατηγορία, σύμφωνα με το φύλο, την ηλικιακή ομάδα και άλλους δείκτες διαφοροποίησης.	Σελ.43-45
LA14	Διαφορά στο βασικό μισθό ανδρών/γυναικών.	Καμία διαφοροποίηση.
LA15	Διατήρηση θέσης εργασίας μετά τη λήξη της άδειας απουσίας για απόκτηση παιδιού.	Σύμφωνα και προς τις προβλέψεις της νομοθεσίας αυτές οι θέσεις προστατεύονται.
Δείκτες κοινωνικής επίδοσης: ανθρώπινα δικαιώματα		
DMA HR	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής HR.	Σελ.39-41
HR1	Συνεκτίμηση θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις επενδυτικές συμφωνίες.	Δεν έχουν αναφερθεί ή διαπιστωθεί περιπτώσεις παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως εκ τούτου δεν έχουν αναληφθεί σχετικές δράσεις.
HR2	Αξιολόγηση προμηθευτών για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Βλέπε δείκτη HR1.
HR3	Εκπαίδευση σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Βλέπε δείκτη HR1.
HR4	Περιστατικά διακρίσεων.	Κανένα περιστατικό.
HR5	Δραστηριότητες περιορισμού συνδικαλισμού και συλλογικών διαπραγματεύσεων.	Καμία δραστηριότητα.
HR6	Παιδική εργασία.	Σελ.41
HR7	Εξαναγκασμένη εργασία.	Σελ.41
HR8	Εκπαίδευση εργαζομένων στον τομέα της ασφάλειας (security) για θέματα διασφάλισης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Σελ.66
HR9	Παραβίαση δικαιωμάτων των αυτοκθόνων πληθυσμών.	Μη σχετικός.

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
Δείκτες κοινωνικής επίδοσης: κοινωνία		
DMA SO	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής SO.	Εσωτερικό Εξωφύλλου, Σελ. 102-104
SO1	Επιδράσεις στις τοπικές κοινότητες.	Σελ. 102-123
SO2	Αξιολόγηση κινδύνων διαφθοράς.	Σελ. 18-21
SO3	Ενημέρωση εργαζομένων για τις πολιτικές και διαδικασίες κατά της διαφθοράς.	Βλέπε δείκτη SO4
SO4	Αντιμετώπιση περιστατικών διαφθοράς.	Καμία δράση δεν υιοθετήθηκε, δεδομένου ότι κανένα περιστατικό δεν τέθηκε υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου μέσω της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου.
SO5	Δημόσια πολιτική και πολιτικά λόμπι.	Είμαστε μέλη σε επιχειρηματικούς φορείς που συμμετέχουν στην ανάπτυξη δημόσιου διαλόγου.
SO6	Συνεισφορές σε πολιτικούς οργανισμούς.	Καμία
SO7	Δικαστικές προσφυγές για αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά.	Καμία
SO8	Κυρώσεις για μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς.	Καμία
Δείκτες κοινωνικής επίδοσης: ευθύνη για τα προϊόντα		
DMA PR	Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής PR.	Σελ.31-33, 34-35, 68
PR1	Κύκλος ζωής προϊόντων σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια.	Σελ.31-33, 68
PR2	Περιστατικά μη συμμόρφωσης με τα πρότυπα υγιεινής και ασφάλειας σχετικά με τα προϊόντα.	Κανένα περιστατικό.
PR3	Πληροφορίες για τα προϊόντα.	Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικού για όλα τα προϊόντα.
PR4	Περιστατικά μη συμμόρφωσης με τις πληροφορίες και τη σήμανση των προϊόντων.	Κανένα περιστατικό.
PR5	Ικανοποίηση πελατών.	Σελ.34-36
PR6	Συμμόρφωση με τη νομοθεσία των προγραμμάτων επικοινωνίας μάρκετινγκ.	Τα προγράμματα επικοινωνίας μάρκετινγκ ακολουθούν τις απαιτήσεις του νόμου.
PR7	Περιστατικά μη συμμόρφωσης της επικοινωνίας μάρκετινγκ.	Κανένα περιστατικό.
PR8	Παράπονα παραβίασης της ιδιωτικότητας του πελάτη.	Κανένα παράπονο.
PR9	Πρόστιμα για μη συμμορφώσεις προϊόντων.	Κανένα πρόστιμο.

Κοινωνικοί Απολογισμοί Προηγούμενων Ετών

ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ΕΙΝΑΙ ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΦΙΛΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΤΟ 2011

Κύκλος εργασιών	8.739 εκατ. ευρώ
Καθαρά κέρδη μετά από φόρους	143 εκατ. ευρώ
Διανομή μερίσματος ¹	0,50 ευρώ/μετοχή
Σύνολο ενεργητικού	2.566 εκατ. ευρώ
Παραγωγή διυλιστηρίου	9,4 εκατ. τόνοι
Πωλήσεις ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ - στο εσωτερικό - στο εξωτερικό	10,8 εκατ. τόνοι 4,5 εκατ. τόνοι 6,3 εκατ. τόνοι
Δυναμικότητα διύλισης αργού πετρελαίου	185.000 βαρέλια/ημέρα
Χωρητικότητα δεξαμενών διυλιστηρίου	2,5 εκατ. κυβ. μέτρα
Πρατήρια υγρών καυσίμων	1.250
Εργαζόμενοι (μέσος όρος έτους) ²	1.928 άτομα
Ανθρωποώρες εκπαίδευσης	20.800 ώρες
Συνολικές επενδύσεις 2000 - 2011	1.238 εκατ. ευρώ
Επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα για το περιβάλλον 2000 - 2011	695,5 εκατ. ευρώ
Ανακύκλωση - διάθεση στερεών αποβλήτων	2.448 τόνοι
Επενδύσεις και δαπάνες για την Υγιεινή και Ασφάλεια 2000 - 2011	78,5 εκατ. ευρώ
Κοινωνική συνεισφορά 2002 - 2011 ³	32,8 εκατ. ευρώ
Κοινωνικό προϊόν ⁴	499,1 εκατ. ευρώ
Πιστοποιήσεις διυλιστηρίου	ISO 9001:2008 ISO 14001:2004 ISO 17025:2005 OHSAS 18001:2007 EMAS III ERI221/2009 EN 12591:2009 (για την ασφάλτο)

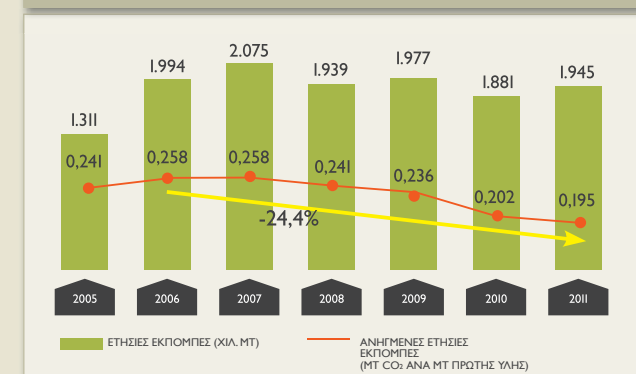
1. Χρονικά, κατανέμεται σε διανομή μερίσματος 0,25 ευρώ/μετοχή τον Ιανουάριο του 2011 και επιστροφή κεφαλαίου 0,25 ευρώ/μετοχή τον Οκτώβριο του 2011.

2. Συμπεριλαμβάνει τους εργαζόμενους των ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, Avin Oil, Coral, Coral Gas και OFC.

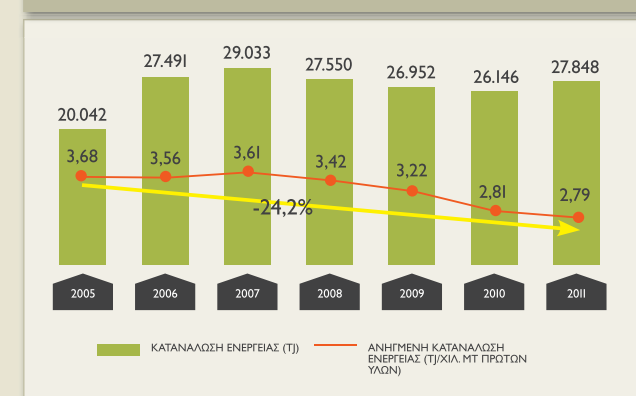
3. Αναφέρεται στις δωρεές και χορηγίες.

4. Είναι το τμήμα των εσόδων το οποίο κατανέμεται στα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders).

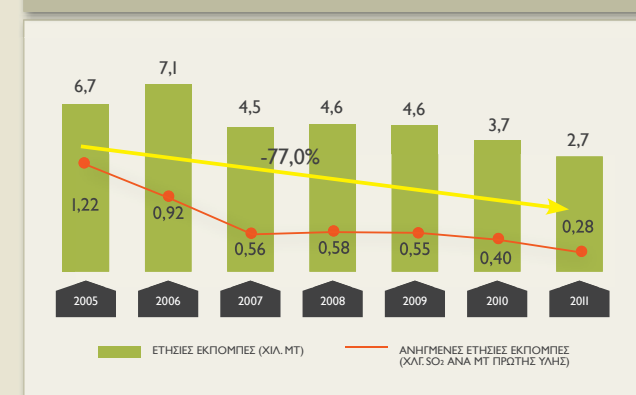
ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO₂

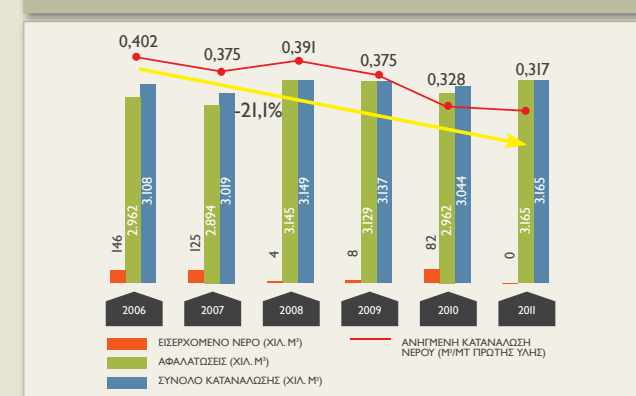
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ

Κεντρικά Γραφεία

Ηρώδου Αττικού 12Α
Τ.Κ. 15124, Μαρούσι
ΕΛΛΑΔΑ

Τηλέφωνο +30 210 8094000
Fax +30 210 8094444

Διυλιστήριο

Τ.Θ. 23
Τ.Κ. 20100, Κόρινθος
ΕΛΛΑΔΑ

Τηλέφωνο +30 27410 48602, 48702
Fax +30 27410 49001, 49101, 48255

